IV
HC-17033
1925-1-10

N°1-4, 5/6, 7/8, 9, 10. (NN°8)

Урядові Вісті.

1925. Пл. р. 14-N° 2(4)-5(7). (N.N°4)
Пл. Р 15. N°1(8), 2(9)

08

Пж. нки. 4-3,5-6,

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. Р. V. 15 Лютого Ч. 1.

ВИХОДИТЬ РАЗ В МІСЯЦЬ.

ЗМІСТ:

Поклик Гір. — Богдан Кравців
Передовим. — Сторожевий журавель.
Наші „Предки". — Р. М — ш. і О. Яремченко.
Червоноскірі й Запорожці. — Орлине Перо.
Лісовик і Вовченята. — Самітний Олень.
Значіння танцю. — З оповідань Бі-Ші.
З пластового табору в Підлютім 1924 р.—(Знимки)
Молоді спартаки (пласт на Великій Україні)
Фільм з життя скавтів. — О. Я.
До змагань! — Др. О. Т.
З пластового світа:
Корпорація данських пластунів. — О. Я.
З нашого життя:
На маргінесі минулого року. — Сам. Олень
Стріча на Писаному Камені. — Б. К.
Старші пластуни в Празі. Avanti.
Тим, що відійшли...
Пластова хроніка.

ЦІНА ЧИСЛА 25 СОТИКІВ.

MOLODE ŻYTTIA: „JOUNG LIVE" Official organ of Ukrainian sconts movement. Addr. Lwiw, Dominikanska 11. (East Galicia)

ЛЬВІВ.

Від адміністрації:

Поодиноке число коштує 25 сотиків, передплата на 4 місяці (найменша) зл. 1. на рік зл. 3.

Передплата за границею відповідно до валюти.

Гроші слати просто до адміністрації або чеком на „Краєвий Союз Кредитовий" Львів, Ринок ч. 10. конто „Молодого Життя" ч. 7.100 (тоді повідомити адміністрацію карткою).

Оказові примірники висилається даром

попередні числа можна набути в адміністрації по ціні 25 сотиків

за посліплатою не висилається

Адміністрація „Молодого Життя" Львів, Руська 3. III.

Верховна Пластова Команда повідомляє, що з її ініціятиви зібрано між українською суспільністю слідуючу суму на покритя коштів поїздки пласт. гуртка на міжнародній пласт. конгрес Данії 1924 р.

З огляду на се, що поїздка до Данії з незалежних від В. П. К. причин не могла відбутися згадано суму зужито в поданий нище спосіб.

Приходи.

Громадянство і пластуни м. Косова . . .	5,—
Громадяне м. Львова (заходом кружка пласт. пр.	67
Громадяне м. Коломиї	132 36
Пластуни м. Станиславова	16,40
добр. Кульчицькій, др. Грушкевич зі Станиславова і о Ганушевський з Дори по 5 зол. разом	15.—
Філія Т-ва Охорони дітей та опіки на молодю в Станиславові	20,—
Укр. книгарня в Станиславові	10,—
(Збірки в Станиславові та Дорі заходом О. П. К. Станиславів)	
Разом .	265 76

Розходи.

На уладження пласт. табору в Підлютім .	72,—
На Прес-фонд ім. Ст. Тисовського . . .	182,36
На видатки О. П. К. Станиславів . . .	11,40
Разом .	265.76

Всім жертводавцям найщирійша подяка!

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ

Чи Ви вже приготовляєтесь на стрічу, прогульки та табор? Коли богато розправляєте про казани, шатра та інше приладдя то не менше присвячуйте уваги на пластовий **однострій**, котрий має бути висловом єдности та зверхною формою послуху пластовим законам.

Замовлення пластових одностроїв: шліть на адресу 6.

С. Монцібович

Одинока робітня пластових одностроїв

Львів, вул. Хмельовського 15.

одностроїв (хлопячі і дівочі) виконується після найновіщих приписів.

Новість!

Новий Пластовий Підручник:

О. „Вахнянин Пластовим Шляхом за Красою Життя" (Прага 1924 ст. 128)

Можна набувати по ціні зл. 2

в адміністрації „Молодого Життя"

ЛЬВІВ, вул. Руська ч. 3, III.

Від 5 примірників в гору висилається за посліплатою.

27C-17033
1925-1-10/24/0

МОЛОДЕ ЖИТТЯ
ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. Львів, дня 15-го лютого Ч. 1.

ПОКЛИК ГІР.

Маленький образок: — по ріні рине Прут
Ліси на збочах гір —,
Жагучим спомином якимсь стрівожив грудь,
Згадав [неначе ліс захована кимсь шишка!]
Синяві гори, бір.
— Маленький образок друкованої книжки.

У серці загорів огонь юнацьких туг,
Мов за роскішним сном. —
Покинув я село, хати, людей і в луг —
Безмежне море трав, пішов ловити шуми,
Як той збитошний гном —
Щоби забути в них: і поклик гір і думи.

Стелився гомін трав. Пісні снував жайвір.
Метелики, квітки.
— Для менеж всюди, все: могутні гимни гір
І клекоти вірлів і в танку верховинці
І море хвиль — верхи. —
Нестерті образки на споминів сторінці.

Богдан Кравців.

ПЕРЕДОВИМ У ДОРОГУ.

Коли журавлі летять у вирій, — то веде їх передовий. Од нього залежить поводження та щасливий лет громади.

Ми, пластуни й пластунки, се ті журавлі, що зірвалися й прямують в далеку путь, а ви, товариші й товаришки, яких волею громад вибрано на провідників, — ви їх передові.

Тому помятайте, передові, що наш лет залежить богато від вас. Памятайте, що хто хоче, щоби його слухали, мусить вміти сам повинуватися приказам. Не можна ніколи вимагати від когось, щоби він не робив чогось злого, коли самому се вільно робити. Ваше поступовання мусить бути таке, щоби ваші товариші, яких ведете чули, що ви дійсні передові. Нехай вас визначає висока культура духа, яка своєю силою зможе протиставитися злому, що старається скинути нас у діл, як буря журавлів у море.

Будьте вирозумілі супроти других, собі невмолимі. І знайте, що передовому не можна ніколи ні на хвилю вагатися. Передовий, хоч летить перший, памятає про останнього, не лишить ніколи нікого зі своєї громади на поталу непевности.

Вмійте володіти собою! Хай не звертають вас із дороги раз обраної ніякі перепони.

І як прийде небезпека або труднощі, то ви не смієте зневіритися. Показуйтеся завсіди такими, щоби ваші підвладні вірили, що се добре і вірили в вас. І тоді мусить бути добре, бо ви сього схочете.

Тільки добрий і певний передовий доведе громаду до наміченої мети.

До вас звертаюся отже, товариші й товаришки, пластові передові, памятайте: розвій нашої орґанізації залежатиме від сього, яких матимемо передових.

Сторожевий журавель.

Львівська державна наукова бібліотека
№ 4918

НАШІ „ПРЕДКИ“.

У петербурській „Основі“ за лютий 1862 в. находимо статтю п. з. „Пластуни“ Якова Кухаренка, ґенерала чорноморських козаків і українського письменника, автора „Чорноморського побиту“. Ся стаття цікава для нас тим, що говорить про тих, од яких приняли ми нашу назву.

Знаємо, що пластунами, звалася частина козацького війска, звичайно молодші, що вправлялися в козацькому ділі. В часі миру займалися пластуванням, себто бродили по Дніпрових плавнях і стріляли над Дніпром дикого звіря.

„Пластунами — кажуть — звались за те, що непосидючі були, все вешталися по плавнях і як більше їм приходилось місить грязь, ніж ходить по сухому, сиріч (т. є) пластать, той прозвались пластунами“.

Деякі скавтові прикмети були вже й у наших „прадідів“, тому не дивно, що ми приняли собі їхню назву.

„Справжній пластун — оповідає Кухаренко — загавка як лисиця, зачмише як кабан, крикне як олень, або як дика коза, заспіває диким півнем, захарчить харсуном, завиє вовком, забреше собакою. Кождий пластун хоч одно, або двоє з таких удач в собі має“.

„По ясних зорах в ночі міркує він собі дорогу, а як хмарно то по вітру, котрий нагинає верхи очеретів високих“.

„У вітер, як у день так і в ночі сама лучча охота. Як вітер подихає, зашелестить комиш, пластун іде ходом сміло, а як вітер оддихає, то він стоя надслухує“.

Отже і наші „предки“ вправлялися в орієнтуванню ріжними способами, старалися наслідувати голоси звірят, уміли підходити ворога і були „вольного вітру брати“.

В іншому не ріжнилися від кубанських і чорноморських козаків

Р. М-ш.

У 23 томі великого енцікльопедичного словника Брокгавза-Єфрона (Петербург, 1889 р, стор. 819) вміщено такий „абзац“ присвячений поясненню слова „пластуни“.

„Пластуни (од слова „пласт“, лежать пластом) назва в колишньому чорноморському війску козаків, що висилалися поперед вартової лінії та складали в очеретах і плавнях Кубані засідки. В пластуни вибіралися красші стрільці й ходоки, люди виносливі, здібні пересижувати цілі дні у воді, в очеретах серед мірядів комашні, під дощем або снігом. Після штату 1842 р. пластунські відділи були затверджені в піших і кінних частинах чорноморського війська і завсіди були попереду у всіх розвідках за Кубань. Під Севастополем 2 піших чорноморських куріні, в складі яких були й пластуни вкрили себе славою.

Після штату 1870 р. піхотні куріні кубанського війска були названі „пластунськими“. З них деякі з відзначенням брали участь у війні з турками в 1877 — 78 р. р.“

Ол. Яремченко.

ЛІСОВИК І ВОВЧЕНЯТА.

(Уривки з „Танку вовченят“).

Мавки:

Гей, ви вовчики,
Вовченяточка,
Знайте, братчики,
Се наш батечко.
Слухайтеж ви його —
Дідуся старого!

Він старесенький,
Як ся землєнька
Ся милесенька
Наша нененька;
Вінже дух природи
Дух лісного роду!

— — — — — — — — — — — — — —

Вовченята:

Лісовик, наш дідусь, братики,
Він уміє, він нам скаже, скаже казочки!

Лісовик:

Казок я, вовчики мої, та всяких инших див
В отсих квіток, звірів та скель, — а не в старих [учивсь...

Червоноскірі й запорожці.

Америка! Кілько то змісту містилося в сім слові для Ромка, молоденького хлопця! Прерії, пампаси, ляноси, дівич-ліси з здоровенними деревами оплетеними ліянами, шакалі, медведі — „грізлі“, пуми, вужі; полювання, Індійці! Ах ті Індійці! „Соколине око“, „Великий Вуж“, „Хитрий лис“ — то перші мисливці і герої! Куди там старенькі Ахіллі і Гектори! Де старій Европі до них! Тут вічна небезпека, боротьба, скальпи, томагавки... всього не вичислиш, а як захочеш вичислити то і дня не стане на се.

Усе те страшенно притягало Ромка, все проклинав свою долю, що родився в цівілізованім европейськім краю, замісць денебудь в степах у віґвамі племени Команчі або Сіу!

Він незмірно погорджував усім тим, що називав видумкою „блідолицих“ людий. Все їх життя йому остогидло. Цілими днями жив тільки „Звіробийником“ або „Долиною без виходу“ Майн-Ріда і т. п.

Були свята. Ромко відпочивав по шкільній науці дома, рідня бавилася десь в далекім покою, а він сидів в своїй кімнатці з нерозлучним товаришем й однодумцем Юрком та гойдався на кріслі.

— Ех життя, життя! Такі то справи „Блакитний томагавку“.., (так називався Юрко) говорив зітхаючи Ромко.

— Що вже й говорити „Бистроногий мустанґу“... дурне життя серед тих блідолицих...

— Чи ти їв мясо блакитньої антильопи? Запитав нечайно Ромко.

— Н.. нні... не мав нагоди. А ти їв?

— Ні, я також ще не пробував.

І знов мовчання, тільки чути хід годинника та веселий сміх з дальших кімнат.

— Слухай, озвався Юрко, чи ти знаєш, що у нас в клясі завязався якийсь гурток пластунів..

— Щось я чув. Здається, се невдачна пародія на індійське життя.

— Не знаю. Вчера намовляв мене Славко, провідник їхнього гуртка, щоб я пристав до них, от я і роздумую, що робити... чи варто...

— Хто його знає. Спробуймо записатася до сеї видумки блідолицих, а що далі — покажеться:

— Ну так добре, закуримо люльку мира з тими як їх... пластунами...

— Нехай нам помагає Великий дух — Маніту, видно, що великі ідеї червоноскірих приймаються і в Европейців! закінчив Ромко.

Й оба „червоноскірі“ приятелі глибоко задумалися . . . . . .

II.

Було се весною, у гарні травневі дні.

Вся природа розцвила і розвинулася. В лісах, що одягнулися в пишні зелені шати гомоніли пташки, а над лугами й городами носилася безліч всякої комашні: словом на селі рай, ніхто не має змоги виси-

Вовч.:
Гей просім дідуся, братики,
Хай учить нас, хай навчить нас нині пісоньки!

Лісов.:
Мене пісень учив лише: мій друг шумливий бір
І сей потік, що стрімголов летить на доли з гір!...

Вовч:
Гей просім дідуся, братики,
Хай із нами йде в забави, тани — таночки!

Лісов.:
А знов танків учив мене той вихор, що з світів
Зявлявсь на крилах метелиць на галявах верхів.
— — — — — — — — — — — — —
Гейже підімо, вовчики, в нетри у звори —
Взнати пригід там, вчитись життя боротьбою!
Хочемо стати сильні та бистрі та скорі!...
Діду, веди нас! підемо ми за тобою!

Гейже підімо, вовчики, в нетри у звори —
Вчитися жити вкупі, в громаді з собою,
Рід шанувати, в племя не вводить роздорів!
Діду, веди нас! підемо ми за тобою.

Гейже підімо, вовчики, в нетри у звори —
З добрим брататись, з шкідником стати до бою!...
Підем з піснями, усміхом — сонцем у бори!
Діду, веди нас! підемо ми за тобою!

Самітний Олень

Джіюджітсу VII пл. п.

Значіння танцю.

(З оповідань Бейдена-Пауелля).

Ще юнаком Бейден-Пауелль дуже пильно танцював. В пізнійшому віці стало йому се дуже хосенним і не один раз він прямо завдячував сій вмілості життя. Бейден-Пауелль виконував розвідну службу в краю Матабелів в Африці в дуже гірній околиці. Сі гори складалися з куп великих ґранітових брил. Коли раз він лазив туди виглядаючи ворогів, спостеріг, що один з їх відділів побачив його й посувався саме, щоб його зловити. Бі-Пі (Бейден-Пауелль) був сам один і дещо перестрашився. Всежтаки обернувся без надуми і почав утікати, щоб рятувати життя. Але перелазити через купи ґранітів було незвичайно тяжко.

Страх додав йому сили й він почав скакати з одної брили на другу, ризикуючи життям майже при кождому кроці. По кількох мінутах він оглянувся, як далеко його погоня і з радістю побачив, що віддаль між ним а погонею дуже збільшилася, бо мурини посувалися поволі, стараючися перелізти через кождий камінь при помочі рук і ніг, замість скакати. Наслідок був очевидно такий, що Бі-Пі легко втік.

Сей успіх зробив його таким певним себе, що він опісля вже часто заходив між ворогів і в девятьох ріжних випадках мусів рятуватися подібним скаканням. Та завсіди був у силі уникнути набезпеки.

Бейден-Пауелль уважає, що ті його успіхи є виключно заслугою сього, що він умів добре танцювати і через те вмів певно ставити ноги й удержувати рівновагу.

Крім сього всі знають, що люди, які добре танцюють, мають звичайне тихий хід. Здається, що вони наче вміють красше ставити ноги ніж инші.

Спеціяльно американські кавбої та всі моряки є добрими танцюристами. Бейден-Пауелль гаряче поручає пластунам придбати собі сю вмілість, як тільки матимуть змогу.

З „Багаття“.

діти в запорошенім місті і тікає, туди де все зелене, щоб одпочити духом і тілом. Коло малого сільця, в малому гаї серед полянки розтаборилися пластуни. Кождий був занятий чимсь, кождий працював.

Коло одного з шатер на пеньку сидів Ромко — — Бистроногий мустанґ“, тепер провідник двох гуртків Рисів і Медведів.

Коло нього сидів його побратим Юрко „Блакитний томагавк“ і оба вдивлялися в карту.

По своїй колишній розмові вони вписались до пласту і дуже собі сподобали його. Їх також всі полюбили і повибирали провідниками. Славні „червоноскірі“ полководці мали нагоду розвинути свою діяльність, вони зорґанізували своє „племя“ на чисто індійський спосіб й отсе вели боротьбу з иншими двома гуртками, де був провідником отаман Хмара. Їхні „вороги“ (в дійсности, були се любі товариші) трималися в пласті иншого напряму. Їм подобалися передусім запорожці і вони завели їх звичаї й устави у своїй четі та були справжніми „низовими молодцями“. Отож неприримі противні гуртки звели боротьбу в околиці.

Нараду заклопотаних пластунів перебив вістун, який сповістив про щось „Бистроногого мустанґа“.

— Нехай всі войовники зійдуться на майдан! приказав Ромко, коли вістун скінчив свій звіт. Рисі й Медведі заворушились як пчоли в улию. Кожен спішив перед намет полководця!

— Здається всі войовники зявилися на мій наказ?—почав Ромко й окинув зібраних бистрим поглядом. Отож повідомляю вас, що товариство отамана Хмари, сказати по нашому, викопало свої томагавки і вступило на воєнну стежку проти нас!

— Смерть їм! Закричали пластуни потрясаючи топірцями.

— Мусимо докласти всіх старань, щоб їх побідити. Нехай ні один войовник Медвідь або Рись не спічне, доки скальпи всіх молодців Хмари не будуть на наших віґвамах!

— Слава „Бистроногому мустанґові“! Закликали всі і почали приготовлятися до війни.

День вже кінчився, сонце заходило за лісок, а на землю спливав благодійний холод. „Бистроногий мустанґ“ рішучо видавав накази розставляв стійки, розсилав чати; наказував хто має остатись в таборі і т. д.

III.

Зорі вже ясно сяли на небі і білолиций місяць освітлював околицю, коли Ромко із кількома „войовниками“ виправився на розвідку.

Розвідчики передиралися через густі корчі, що окружали їх табор. З разу йшли свобідно, бо знали, що близько є свої чати.

— Хто йде? Почулося зза корчів.

— Один з Рисів, відповів Ромко.

— Клич?!

— „Їздець без голови!“ *Орлине Перо*

(Конець буде).

З пластового табору в Підлютім в 1924 р.

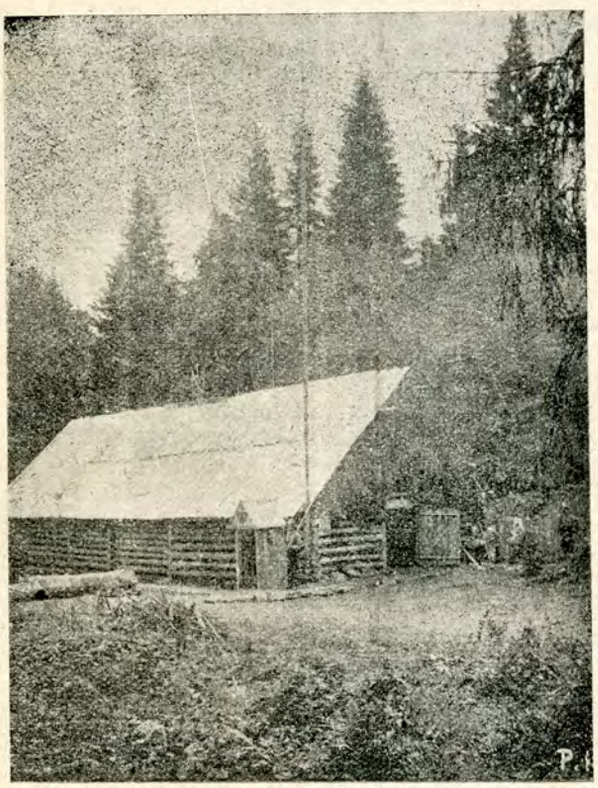

Табор. (Світлив Р. Купчинський)

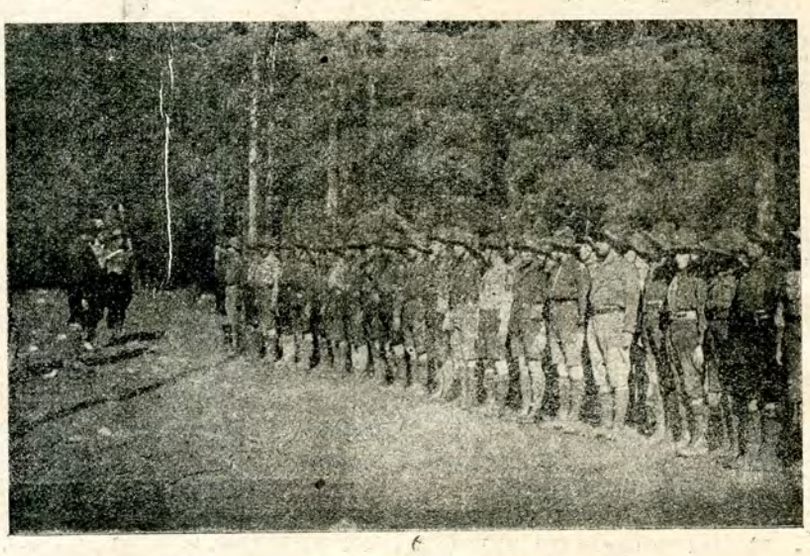

Ранній звіт в таборі. (Світлив Р. Купчинський.)

Молоді спартаки.

(Пласт на Великій Україні.)

З якого часу істнує орґанізація „Молодих спартаків", хто основував її, хто або що було товчком до сього руху, — не знаємо нічого. Зі скупих вісток знаємо тільки, що нею опікуються „Комсомоли" (Комуністичні союзи молоді) і можна догадуватися, що виникла ся орґанізація „по наказу з гори". Не зважаючи на претенсію бути орґанізацією молоді чи пак дітей України, „Молоді спартаки" се орґанізація здебільшого російська духом, -- і в дійсности зовуться вони „Юни спартаки".

„Молоді Спартаки", — як їх зовуть „вожаки дітей", се орґанізація офіціяльна і стоять вони під прапором комунізму.

Їх друзі,

їх брати, як кажуть вони — (Гл. „Спартаківські приятелі та вороги" — Червоні Квіти, 2. 1923.), „це маленькі діти робітників, які обєднані в „Комуністичні дитячі ґрупи", це молоді спартаківці вільного, робочого населення, які йдуть під прапором праці й комунізму". Мають вони (Молоді спартаки), тих своїх друзів по цілому світу: у всіх країнах Европи, в Америці, Африці, Австралії. „Кудиб тільки не пішов молодий спартак" чваняться вони (в тій самій статті), — ті їх друзі, як тільки „побачуть спартаківську емблему" — „серпа й молота", „емблему молодого комуніста" щиро їх привітають. Діяльність тих їх друзів, (як говориться в статті) виявляється головно в тому, що вони „беруть участь у виступах дорослих робітників", „улаштовують збори на користь дітям Рад. Союзу", „ведуть боротьбу проти білогвардейських вчителів", „улаштовують шкільні штрайки".

Їх вороги,

се „Скаути, Слідопити, Баліла", — „дитячі орґанізації богатирів", утворені, як кажеться в статті, тільки на те, щоб „виховувати в дітях ворожнечу до робітників". „Буржуазія... навчає дітей поводитися з рушницею, аби діти вміли стріляти в робітників", а в Італії фашисти згуртували гуртки „Баліла", одягли у чорні сорочки й чорні шапки" й утворено доброхітну міліцію „яка вчить вбивати робітників і переслідувати робітничі орґанізації." Отсе й вороги спартака, які „острять проти нього ніж".

Поки говорили ми про друзів та ворогів „молодих спартаків", а тепер перейдемо до них самих, розглянемо яка в них

орґанізація

Основою орґанізації „Молодих спаргаків" се невеличкі гуртки „ячейки", — (щось наче звісні ячейки комуністів у Черв. Армії, або ячейки для комуністичної пропаґанди по всяких країнах). Сі ячейки істнують звичайне при школах. І вже хочби з самої назви можна догадатися, що завдавням їх ширити й піддержувати комуністичні ідеї серед шкільної молоді. А впевнює в сьому й се, що радянська влада покладає на орґанізацію „Молодих спартаків", чи як вони вже тепер зовуться „Ленінці," великі завдання „зединення села з містом" — поширення їх орґанізації й на села (подяка ВУЦВК-а делеґації „Ленінців" — Гл. Черв. Квіти 3(7) 1924).

Важнійших подій з їх життя багато та точно не знаємо, але всежтаки, з сього що знаємо постараємось сказати дещо про

Їх діяльність

хоч і яким сей нарис може бути неповним та невірним.

Ще 1923. року 10 серпня в дитячому місті Ленінське відбулася перша ґуберніяльна конференція „молодих спартаків" Київщини, задля „обговореня єдиного пляну праці по всі ґубернії". (В київській ґуб. як довідуємося зорґанізовано до 25.000 дітей).

Переводиться на ділі „зеднання села з містом" і так 4 -6. серпна 1923. спартаківці урядили в селі Комарівці коло Харкова дитяче свято. Коло тисячі дітей пішло походом в село з червоним прапо-

ром й закликала до себе сільських дітей. Відбулися концерти, деклямації, танці, ігри і т. п.

Підчас міжнародного тижня дитини в сьомуж місяці відкрито в Харкові виставку виробів спартаківців. „Можна було бачити там, як пише кореспн. в „Черв. Квітах“, і рукописні роботи спартаківців: журнали, ґазети, щоденники, ріжні ручні спроби, гербарії і т. п. Роботи були дуже цікаві, напр. була одна дуже гарно зраблена лодка.“ Сю виставку ухвалено перенести до спартаківського музею, де її будеться доповнювати новими виробами і де її буде можна постійно оглядати.

15. грудня м. р. спартаки святкували роковини ґазети Юний Спартак, яка виходить на російській мові в Харкові. Задля свята прибрано редакційну домівку, члени редакції влаштували куток ґазети, де розложено між иншими журнали: „Юний Товариш“, орґан німецьких спартаків, „Барабан“, московських піонірів, „Юные Строители“, „Червоні квіти“, „Красная Звездочка“ й инші 16. грудня відбулися сходини представників орґанізації кореспондентів, де по привітах відчитано доклад про ґазету, а після докладу влаштовано т. зв. живу ґазету.

По містах істнують дитячі клюби, які охоплюють дітей, членів ячейок „Молодих спартаків“ даної місцевости. В сих клюбах діти працюють, а їм допомагають студенти, які улаштовують для них лекції та орґанізують нові ячейки й обслуговують їх.

По провінції стрічаються дитячі кольонії. В одній з таких кольоній, яка складається з 7 невеличких домів, вкритих соломою, господарських будинків та майстерень: слюсарської, теслярської, швецької та школи шиття, живе 103 дітей під доглядом 6 педаґоґів і 4 технічних сил. В найбільшому будинкові міститься „ленінський клюб“ з театром, кімнатами читальнями і „Червоними кутками“ пр. Ґерманії, Червоної Армії, та Леніна. (Останній куток, куток Леніна улаштовано найкраще). В театрі ставляться революційні діточі пєски. Що тижня засідання з читанням книжок, ґазет та бесіди. В літку роботи на полі, городі й екскурсії.

При допомозі уряду (ВУЦВК-а) розвиваються доволі гарно і

спартаківські видавництва,[1])

тільки вони здебільшого на російській мові чужі й далекі українському духові.

З сього огляду можемо зробити деякі висновки. — Кождому ясно, що отся орґанізація „Молодих спартаків“ чи пак ленінців, сей до якоїсь степені рух молоді, не вийшовши з душі широких мас молоді України, тим самим чужий тим масам. Се офіційна орґанізація, духом російська, яка піддержується владою для: комуністичної аґітації між молодю та виховання її в комуністичному дусі, для „популяризування Іллічевих ідей“, для вщіплювання в серця українських дітей культу почитання „дідуся Іліча“, так як колись втискалося в сі душі сліпе почитання „батюшки царя“.

[1]) Про видавництва буде мова на иншому місці.

Водопад Маняви.
З прогульки учасників пл.табору. (Світл. Р. Кущинський)

Фільм з життя скавтів. В червні минуло року в салі французького ґеоґрафічного товариства на вечірці пластової федерації E. D. F. йшов фільм з життя американських бой-скавтів. Зміст його такий: син одного американського злодія, захопившися книжкою про лицарів короля Артура зорґанізував з вуличних хлопців банду, в якій встановив певні прописи і своєрідний кодекс моралі вимагаючий вірности банді і забороняючий її членам красти. Ся хлопяча банда зустрілася раз у лісі зі скавтською дружиною й напала на неї коло мосту над рікою, щоб її побити. Підчас бійки один з хлопців банди впав у воду й почав тонути. Обидва ватажки, які передтим завзято билися навкулачки, кинулися в річку та вдвох витягнули його з води. Та досвідчений ватажок скавтів тут виявив свою перевагу: він вжив штучне дихання й вернув життя потонувшому. Се зробило таке велике враження на банду, що вона вся зголосилася до скавтової орґанізації. Фільм має декілька другорядних дієвих осіб (дедектив, шеф дружини, директор банку й инші) й побічних епізодів (ограбовання крамниці, смерть злодія і т. д.) та про се надтоб довго оповідати.

На сійже вечірці відбулося врочисте вручення нагороди великого парижського спортового щоденника „Ото“ скавтській дружині „Зеленого Млина“, що здобула чемпіонат на недавніх спортових змаганнях, а на прикінці вечірки розигриш льотериї, в якій між виграними були мотоцікль, два вельосіпеди й инше.

О. Я. (Париж).

Парубоцькі літа — то орел молодий,
Що до сонця із скелі злітає, —
Тільки здалека виглядає промінь ясний,
Тільки барвами хмари квітчає. —
Він давно вже в дорозі, на зустріч йому,
Він давно уже сонце вітає!...

О. Олесь

До змагань!

Прочитав я в „Урядових вістях ВПК“ обіжник про змагання за першенство пл. Куріня на 14 пл. рік і подумав: Нема сумніву, кристалізуємося, коби тільки виконали...

Так, коби виконали. Разом зібравши, вимоги прецінь невеликі: Просто раз вже остаточно „вложити себе“ в пласт.

Ей, воно все видається мені легким а зачнуть виконувати чомусь псується. Знаю чому: запал, завзяття, відвага, самодовіря робить все легким—неміч, трусливість, зневіра знесилює, стягає з вершин у доли все нище і нище аж у гріб „ідіже ність болізни, ність печали“—де все байдуже.

Життя вимагає труду, труд дає силу, сила дає запал, запал дає радість, а радість охоту до життя, до його творення, уліпшування. Ось чому отяжілим оспалим народам не ведеться о життю, (все „довкола вода а в середині біда“)

І тому ви завдайте собі труду і заведіть в своїм курені лад. Не звіть більше пластунами тих, котрі не в силі здати в час І. пл. іспиту, відбути присягу, держати в порядку свою виказку, котрі дають роботу пластові переводженням слідств, карами і т. п.

А далі нехай кождий член з пласту буде направду пластуном, нехай він щось знає і вміє і показується в життю з сим, що він варт. Без сього не варт він зватися пластуном, не варт курінь з таких пластунів зватися пластовим курінем, не варт пласт з таких курінів зватися пластом і до того ще українським пластом.

Нехайже кождий поза адміністраційною працею, яку тепер значно зменшено, а яку доконче як слід розділиться без перевтоми одного, візьметься виповнити свій час відпочинку, час вільний від науки і від пластових „обовязків“ пластовим змістом з наміром створити щось безглядно вартісного. Ніодна хвилина присвячена пластовому заняттю не є втраченою. Не може пожалувати ніхто сього часу, що його присвятив вивченню чи вправленню хочби тільки котроїсь точки вимог пластових іспитів. Тому не покривайте неповоротности вмовлюванням, що якоїсь там вимоги іспиту не в силі виконати: сей не вміє виказатися ощадністю, инший просить про звільнення від плавання, инший предкладає щось віби прогульку ніби прохід, той стрічається щойно при іспиті пораз перший з описом можливости нещасливого випадку, инший не вміє нарисувати мапи, та вчиться щойно до III. іспиту варити смаженицю і ще зодну—дві страви ітд. ітд. — чиж се не проста пластова нездарність Чи не сором чути від старших пластунів по довголітній діяльности у пласті арґумент, що старшим пластунам вже „вільно“ пити алькогольні напитки — чи се, що раз доказано як нерозумне, для покриття слабости волі і отарних нахилів переміняється в щось оправдане й розумне?

З удаваної вмілости і культурности повстає для цілости велика небезпека. Радше вмійте більше і не признавайтеся до всього ніж навпаки. Отже не пожалуйте кождий сам за себе здобути якийсь осяг в пластових змагання і не забувайте, що пластуни инших народів взяли собі як клич „будь готов“ і непрактично нам дивитися, що у них в се як слід виконується а нам все щось хибує.

Возьміться зараз до роботи, нехай кождий сам в себе провірить, що він направду вміє, нехай сам переведе доказ своєї вмілости. Вишукуванням нагоди для здобуття сих доказів зробіть рух між суспільністю. Нехай знають що вам се й те потрібне для пласту. Тільки чемно, весело привітно, без пересади, без нахабности, без авантурування (простіть за слово). Хочете куренем виконати добре діло, вислідіть між своїми нагоду, відповідну формою і часом, і виконайте все аж до кінця карно, точно спокійно і чемно. Хочете просити за домівкою виконайте се по всім формам чемности і з тямкою, що пластуни досі неодним прогрішилися в пошанованню даровин. Виконуєте якесь ремесло, якийсь доказ ручної справности не причиняйте нікому посторонному роботи своїм заняттям. Тямте, що на погляд найбруднійша робота дасться виконати без смічення, валяння і нищення чого небудь. Злишний нелад, бруд і знищення є доказом браку з почуття чистости у виконавця і рівночасно некультурної беззглядности супроти окруження. Се не раз робило пластові лиху славу. Кожду річ виконуйте старанно і чисто Статті пишіть чисто, розважно а кожде речення нехай має свій зміст новий, важний, цікавий. На закупно матеріялів і готових фабричних річий заробляйте так, щоби ніхто поза вами самими не відчув сього видатку. Коли до узискання однострою доконче чиєїсь помочі, заслужіть на неї так, щоби сей видаток видавався зовсім малим в порівнанню з користями, які дає пласт цілій суспільности і кождій родині.

Прогульки уладжуйте розумно, обережно, гіґієнічно і пляново, себто з наміром поступити вперед в якійсь пластовій вмілости. Знимки (світлини) виконуйте тільки такі, на яких (по змозі серед природи, (видно виразно пластову діяльність при природній уставці осіб (не уставки ряду ані групи команд). На пластових курсах нехай учать практично тільки ті, що осягнули достаточну вправність в якійсь умілости і ліпше вам вмілости ділити і в ріжних умовлених часах відбувати, ніж все в одній годині починати виклади, на які звичайно богато не може прийти ізза инших занять.

Спорти вимагають очевидно більше часу так, що звичайно пластуни спортовці занедбують пласт. Се зле. Можна займатися спортом, але треба рівночасно повнити принайменше адміністраційні й іспитові обовязки пласту, коли вже не дасться дбати про більшу всесторонність. Суперництво в змаганнах не має ніяк на цілі вироблювати односторонних спортових спеціялістів, тільки довести до правильного плекання спортів, а се ніяк не перепинює вести прочу пластову діяльність. Осяг вищий чи нищий залежить в сьому значінню не від пересадного зуживання всього вільного часу на один спорт, тільки від довголітного доброго вихіснування часу призначеного заздалегідь на се заняття в згоді з всіми иншими заняттями і від особистої понятности і зручности Значить: футбаліст, який весь вільний час копає мяч, а рівночасно навіть в школі зле вчиться не може ніяк бути пластуном. Се відношення пласту до спорту і спорту до пласту треба раз добре зрозуміти.

Найважнійше отже в усьому: „окремо машерувати а разом добувати“ себто кождий нехай над собою трудиться з тямкою, що робить се для пласту, перед яким має на кінці здати іспит зі своєї фізичної й умової вартости А виконуючи щось на поручення, за понукою чи вказівками пласту нехай де треба кождий все зазначить, що він іде вперед крізь життя як пластун а не, як бувало часом досі, щоби боявся в дома чи в школі тої своєї назви „пластун“, очевидно в страху перед постороннім висміянням — який то він пластун. Бо люди знають вже вимоги пласту і хоч не вміють бути пластунами вміють відшукати непластуна під пластовою відзнакою.

Отже хто правдивий пластун до змагань, вперед!

Др. О. Т.

З пластового світа.

Корпорація данських пластунів.

(Короткий начерк її історії)

Осінь 1909: Засновано перший патруль данських скавтів в ґімназії Hellerup її директором Гартвіґом Меллером членом ради нинішнього Джемборі Гурток нараховував 9 пластунів! Його ватажком був Ove Holm, секретар нинішнього орґанізаційного комітету Jamboree.

Весна 1910: Кожен з 9 пластунів свого патруля зорґанізував в ґімназії Hellerup по гурткові, а на чолі куріня став директор Hartvig Möller В осені 1909 сотник кінноти C. Lembcke переклав книжку Baden Powell'a, але не знайшов видавця. Сотник Лембке перейняв провід трупи (куріня) в Hellerup.

Осінь 1910: Підручник для скавтів сотника Лембке видрукувано і рух в звязку з сим починає зростати і засновується пластунська корпорація. Разом з Гартвіґом Меллером сотник керує нею перші роки, а далі сам один аж до осени 1923.

1911: Зявляється перше число пластунського часопису. Орґанізуються перші курси ватажків. Сер R. Baden Powell робить візіту данській корпорації скавтів. Прінц-спадкоємтець Фредерік і прінц Кнуд вступають як пластуни в курінь Hellerup.

1912. Перший здвиг в околиці Копенгаґена. Кращі пластуни беруть участь в олімпійських грах у Стокгольмі. Корпорація нараховує 1.500 скавтів.

1913: Перший табор корпорації в Kalö (Jutland) в якому беруть участь також шведські й анґлійські пластуни і який нараховував 650 скавтів.

1914: Данські пластуни беруть участь у шведському таборі, що нараховував 1000 скавтів і був влаштований з нагоди балтійської виставки в Malmö.

1917: Здвиг корпорації на півночі Seeland (Hornbaek) Корпорація нараховує 2170 пластунів, з яких 1200 таборувало протягом року в середньому 7 день.

1918: Пластуни виконують важливу працю протягом епідемії еспанської ґрипи. Низка викладів про скавтінґ на політехніці. Корпорація нараховує 2.873 скавтві.

1919: Табор корпорації в Hindsgavl (Fionie), який нараховував 1000 пластунів і в якому брали участь скавти шведські, норвежські й анґлійські. Корпорація обєднує 4.350 пластунів.

1920: Корпорація бере участь у першому Джемборі (Льондон). Пластуни осягають першенство у боротьбі за мотузок і за виставлені вироби. Корпорація нараховує 5.299 пластунів.

1921: Принцеса Марґарита згоджується бути почесним шефом корпорації. Король Данії нагороджує сера R. Baden-Powell'a великим хрестом Danneborg.

1923: Сотник Lembcke після 13 років успішної праці на користь данського скавтінґу зрікся свого становища шефа пластунів

1924: 2 міжнародне Джемборі відбулося в Копенгаґені і його околицях. Коло 5.000, 30 ріжних країн зїхались у табор Ermelandstleten. що відбулася міжнародня конференція скавтських шефів у Копенгаґені. Корпорація нараховує 4.600 пластунів.

О. Я.

Замітки про тогорічне „Jamborre" подамо в слідуючому числі.

З нашого життя.[1])

На марґінесі минулого року

Майже рік минає з часу, як видано останнє число „Молодого Життя" і не було змоги інколи вирішити вкупі актуальних нераз і дуже пекучих питань.

Не сталоб місця подавати тут перегляду всіх подій[2]) (було кілька зїздів, уряджено „пластову неділю" — до речі наш останній публичний виступ, були багаті подіями й ріжнородним буйним життям вакації, богато переслідувань і „розвязувань" пл. частин!), як не будемо також переводити розрахунків наших досягнень і наших втрат.

Ми тільки на марґінесі минулого року зробимо кілька уваг.

Був той рік якимсь переломовим, по словам одного з наших провідників „пробним каменем укр. пл. уладу". Життя поставило перед нами імператив „бути або не бути" і ми рішилися на „бути" і се своє рішення заявили неуступленням становищ.

На український скавтінґ, орґанізацію дітей, середньошкільної молоді, поведено „з гори" сильний наступ.

Було намагання здусити всіми силами останки якогось духового руху, орґанізаційного життя між укр. молодю.

Але жива ідея перемогла. Вонаж мусить жити, — неначе та скельна квітка, продереться щілиною а навіть і пробє скелю.

Тільки може отсе пробиранняся між всякими заборонами та перешкодами, як з одної сторони заявило про живучість пластової ідеї, так з другої сторони наше обличя могло показати комусь невиразним.

Але се не наша вина. В відносинах, серед яких доводиться жити нашій молоді, воно нічого дивного. Лякалоб воно, колиб за сим невиразним на зверх обличям не було життя.

А праця йшла без впину по гурткам, по частинам, тільки здебільшого тиха, наче муравлина. Лише завдяки обставинам, якомусь пригніченню молоді сучасним хочби й шкільним режімом не було змоги проявити пориву, якогось ширшого розмаху.

Прилюдних виступів заперестано і життя на зверх потрохи завмерло. Всю працю мусілося перенести внутр орґанізації і нічого дивного, що кождому непричасному могло здаватися, що праці в Пласті немає, що пл. орґанізацію розвязано.

В нашої суспільности, а також і в нас самих пластунів є див і вимоги супроти Пласту, як і супроти инших орґанізацій молоді. Ми вимагаємо, щоби Пласт зараз щось „зробив", щоб на кождому кроці „виступав" забуваючи, що завданням Пласту всесторонне національне виховання.

Чи сповнить своє завдання Пласт покаже будучність. Скажемо тільки що дивною гордістю наповнялося серце, коли там далеко на Волині під кордонами в селянській чи міщанській хатині стрічалося молоденьких поклонників пластової ідеї, які часами в свята поставивши сторожу читали вкупі святе письмо рідною мовою, або історію рідного краю, і подивом наповнювалося серце, коли в одному з міст Волині розказували пластуни, як держалися в часі переслідувань їх маленькі побратими, або коли вони показували нам свою гордість — бібліотеку, яку скривають по клунях, щоб не одібрали. І з пошаною думаєш про тих косівських братчиків та сестричок, які враз зі своїм опікуном стільки натерпілися, а не зломилися, або про пластунів всіх тих розвязуваних і переслідуваних пл. частин, в яких на все одна відповідь: Ніякі репресії не видеруть нам пл. ідеї, не звільнять од пластової присяги!

Сам. Олень.

Стріча на Писаному Камені.

Один був гарний момент, найкращий з цілої стрічі. Не якась ватра чи що там, але сей момент, коли станувши на шпилі засталося там пластунів, а глянувши в долину бачилося щораз нові гуртки, які проходили плаями, зближаючися до верха. А був приказ 12 год. в полудне станути на Писаному Камені.

Гарна була хвилина, коли зустрілося пластунів з цілої країни. Пластунів Львова, Станиславова, Перемишля, Бережан, Стрия, Дрогобича, Рогатина й ин.

Почувалося, що важною в життю пластового братства стане ся стріча, але як все у нас перейшла вона непомітно. Молодь, що рвалися в дорогу, оттут зложила мовби крила та спочивала. Бачилося юнаків, які в кращім випадкові добре бавилися, а ні то „з обовязку" опоганювали написами скелі.

Були правда дві „ватри". І вони одні може внесли в стрічу якусь рідність і красу. І згадуючи ті хвилини не один буде почувати себе членом якоїсь одної великої родини.

Б. К.

Старші Пластуни в Празі.

(Допис) Тут у Празі є також і наші пластуни. В З. Клюбі Ольд Скавтів, заложенім 1921 р. гуртуються наші старші пластуни. Їх коло 20 з чого ледви 7-8 трохи діяльних. Вислідки праці за час істнування майже жадні. Сей рік дає надію на реорґанізацію і правильну працю, яка вже починається. Крім сього є ще до 30 „пластунів" на середнешкільних курсах, які до сьогодні з пластом не мають нічого спільного. Клюб Ольд. Ск. береться щойно до зорґанізування їх. Відчувається також конечність заложити пласт в Укр. ґімназії при Педаґоґічнім Інституті в Празі, чим має займитися Клюб О. С. Сей Кл. належить до „Svazu" й тому брав участь в святі 28 жовтня (проголошення Республики), в якому — ясно — брав участь „Svaz" Перейшовши великим походом головними вулицями Праги, пластуни удалися на „Стрілецький Острів, де відбулося властиве свято. На нього склалися забави та вправи всіх пластунів(ок) почавши від вовченати, між иншим: ватра, присяга нових членів промови і т. и. Загальне враження якеось невиразне.

Прага. *Avanti.*

Вставай, хто живий, в кого думка повстала
Година для праці настала!
Не бійся досвітньої мли, —
Досвітній огонь запали,
Коли ще зоря не заграла.

Леся Українка.

1) В сьому числі брак місця подати свою думку про богато хоч і важних подій минулого року й ми обмежуємося кількома більше загальними замітками.

2) Точний перегляд пластового руху подасть „Хроніка" якої частину поміщуємо з отсим числом.

Тим, що відійшли...

На могилу Скитальця Піоніра...

Закарпатській Україні судилося попрощати свойого чільного громадянина і головного орґанізатора Остапа Вахнянина професора ужгород. ґімназії. Траґічна Його смерть (вертаючи

з пластової наради упав з наколесниці й поранив смертельно голову) потрясла всіма до живого, а траґізм сеї несподіваної смерти стане тим страшнійший, що як раз на день 2 вересня (день його похоронів) скликав Покійний на зїзд до Ужгороду всіх пластунів з цілої Закарпатської України. І зїхалися всі вони, слухняні покликові свойого головного провідника і орґанізатора. Та вже в дорозі довідалися, що не їдуть Його витати а прощати. І бачили подорожні багато-багато юнаків в пластових одностроях, які зі сльозами в очах висідали зі залізничих возів на двірці в Ужгороді і стихійно спішили до лічниці, де в комнаті умаєній китицями цвітів і вінцями спочило тіло бл. п. Остапа.

І хоч утомлені, не лишили тіла ні на хвилю самого а сторожили Його як день так ніч. Кождий з юнаків чувся гордим і щасливим що дозволено йому стояти на: „Позір" біля дорогої домовини.

А Він лежав між ними усміхнений. Дух Його втішався золотим колосом засіяного Ним зерна. Сторицею верталася Його неоцінена праця

Вже 3-тьої години з полудня залягла лічничу площу непроглядна юрба людий Зійшовся цілий Ужгород. Бачилося теж немічних старців, які прийшли, щоби віддати останню прислугу Дорогому Остапові.

Точно о год. 4-тій, по відправленню катихетами ужгор. ґімн., парохом і о. Василіянином Бойчуком панахиди над домовиною Покійного, пролунала команда „Позір" і між двома довгими-предовгими рядами пластунів понеслася на раменах юнаків домовина з тілом їх Дорогого Батька Остапа. І рушив з місця похід якого Ужгород ще не бачив. Понеслися звуки похоронної пісні. Се „український театр Просвіти", якого Покійний був основателем й адміністратором прощав неоціненого Остапа. Опісля йшли пластуни. Гей! глибокий та тяжкий сум заляг на лицях наших молоденьких жовнірів. Не сподівалися вони, що будуть сього дня йти четами улицями Ужгорода з таким тягарем на серці. Деж їх провідник? Чому нема Його на чолі чет? — Чоло обняли тепер пластуни, а їх провідника Остапа несли за ними. За пластунами плило море цвітів. Се делеґації всіх товариств, корпорації, яких Покійний був чи то основателем чи активним членом, несли вінці і китиці цвітів. На жовто-синіх лентах блестіли до сонця золоті написи і сповіщали чим був Покійний Остап для Закарпатської України. За домовиною Покійного ішов весь урядничий, адміністраційний і політичний апарат. А дальше непроглядна товпа людей.

Над могилою прощали теплими словами Покійного від ґімназії, від УСС. від українського, мадярського і чеського пласту.

„Одиниці такі — говорив один з бесідників — се поява небуденна".

І коли спустила домовину в могилу коли розлягся глухий гуркіт спадаючих грудок землі, то присутні не видержали. З соток очий потекли сльози Відчували всі, що страта за велика. удар за тяжкий.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Покійний родився 25. марта 1890. в Стрию, як син проф. ґімн. Івана знаного орґанізатора. Середну школу та університет, покінчив у Львові. 1914. р. вступив до Укр. Січових Стрільців і з ними перебув воєнну кампанію на Україні.

В 1919 р обїхав з „Українською Капелею" Кошиця цілу середню і західну Европу. В літі 1920, приїхав з частиною капели на Закарпатську Україну, до Ужгороду Тут учителюючи в ґімназії, крім пласту орґанізував театральні дружини, устроював концерти, вистави.

При пласті зорґанізував хор, обняв редакцію української части „Пластуна", бачучи великий брак пл. фахової літератури пише сам брошурку „Пласт", перекладає оповідання Сетона, і приготовляє до друку пластовий підручник, виданий недавно вже по його смерти „Пластовим шляхом за красою життя".

В Покійнім стратив Пласт Закарпатської України свойого орґанізатора й Провідника. А весь Український Пласт одного з піонірів. одинокого звяжкового пластової орґанізації та ідеї на поділених кордонами землях нашої Батьківщини До останньої хвилини Він був тою ниткою, яка вязала орґанізації Закарпатської та Наддніпрянської України.

Пластова хроніка.

13-тий пластовий рік, 1-е чвертьріччя

(Докінчення.)

СІЧЕНЬ 1924 р

В часі Різдвяних Свят або безпосередно по них ходили з колядою на „Рідну Школу" й „Пресфонд" „Молод. Життя" пластунка 3, 18, 26, і 34. пл. полка.

9. І. Косівський кіш уладив спортову прогульку (14 км.) Уладили „Ялинку„ 7. І. Косівський Кіш, 14. І. Сокальський Кіш, 12. І. Язорівський Кіш, а 19. І. 31. пп. для Дрогобицького Коша.

13. І. Косівський Кіш уладив „Маланчин вечір."

19. І. Львівський Кіш бере гуртом участь в Иорданськім Святі у Львові.

20. І. Отворено крамницю при 18. п. п.

27. І. Полкові сходини 10. п. п. Перемишль.

„ Кошові сходини в Косові в честь Михайла Павлика.

„ При кружку „Тов. охор. дітей.." в Денисові основує учит. Іванна Блажкевич 5 пл. гуртків.

28. І. арештовано, по переведеню ревізії (три рази) в пл. домівці, Михайла Горбового опікуна косівського коша та вивезено до Коломиї до тюрми за орґанізовання й ведення Пласту.

30. І. Відбулася поліц. ревізія в домівці „Український Пласт" в Станиславові, у секретаря О. П. Р. Станиславів Ів. Чепиги і в опікуна 11. п. п. проф Никифоряка Сави. Забрано деякі письма, часописи, і вакаційні звіти 11. п. п.

В сім місяці 9. п. п. зорґанізував цикль викладів „Любов до вітчини" „Пласт а суспільність" „Розвій укр. мистецтва" і т. п.

Косівський кіш заложив „Пластову килимарню" як перше сего рода пл. підприємство.

13-ий пластовий рік, 2-е чвертьріччя.

ЛЮТЕНЬ 1924 р.

1. II. 11. и п. уладив прогульку зі санчатами на Вовчинецьку гору.

1. II, 12. II, 19. II-36 п. п. Дрогобич уладив спортові прогульки зі санчатами в околиці Дрогобича. —

2. II. Рогатинський Кіш уладив вечерниці —

4 II. Полкові сходини 32. п. п. в Тернополі. —

11 II. Кошові Святочні Сходини в Станиславові. —

„ 4 п. п. уладив „Свято Коляди" прилюдно з рефератом, руханковими і декламаційними точками, а опісля забаву для Львівського Коша.

12. II. Стрийський Кіш бере участь у похоронах визначного члена „Січи" в Стрию.

12. II. 24. п. п в Бережанах, бере участь у ратованню підчас пожежі, за що дістає признання від бережанського маґістрату. —

23. II. Перший іспит у 34. п. п. в Бережанах. —

24. II. 32 п. п. бере участь у концерті „Жіночої Громади" в честь Нат. Кобринської

(Продовження хроніки йобібліоґрафія в слідуючому числі.)

Видає. Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю. — Редаґує: Редакційний гурток. —Одповідає за редакцію: В. Кузьмович. Адрес редакції: Львів, Домініканська 11, І. пов. Адміністрація: Львів, Руська 3, III пов.
З друкарні Ставропіґійського Інститута під упр. А Яськова.

Заклик до передплати на 1925 р. на єдиний український сільсько-господарський часопис

„Сільський світ“

щомісячний ілюстрований часопис, присвячений всім галузям сільського господарства та сільському життю.

В 1925 році цілорочні передплатники одержуть: 12 чисел богатого ілюстрованого часопису „Сільський Світ“ і безплатні додатки:

4 ілюстрованих практичних книжок по 32 стор. кожна
6 пробок видатних гатунків расового збіжа, а яких передплатники зможуть розвести собі насіння
1 настінний табель - календар на 1925 рік.

Передплата з пересилкою виносить:

На рік	8 зол.—	До Америки	2 доляр.
„ 1/2 року	4 „ —	„ Чехії	50 кор. ч.
„ 1/4 „	2 „ —	„ Румунії	150 леїв.

Окреме число 70 сотиків.

Передплату можна висилати чеком на П, К, О. у Варшаві ч, 80,487, або безпосередно до редакції звичайним переказом

Адреса редакції: Львів, вул. Бляхарська 9, — „Сільський Світ“.

Єдиний український пасічницький часопис

„Українське Пасічництво“

1925. Рік видання IX. 1925.

щомісячний ілюстрований часопис поступового пасічництва

В 1925 р. річні передплатники одержуть безплатні додатки.

6 портретів видатніших українських пасічників, що будуть прикрасою хати пасічника
1 табель-календар на р, 1925

6 пакетиків зі зразками насіння медодайних ростин що дасть змогу пасічникам розвести видатніший медда

Передплата з пересилкою виносить:

На рік 8 зол. — на 1/2 року 4 зол. -- на 3 місяці 2 зол,
Окреме число коштує 70 сот. (грош)
До Америки 2 доляри — до Чехії 50 кор. чес. — до Румунії 150 леїв. — Гроші висилати з закордону рекомендованними листами

Передплату можна висилати зайчайним переказом, або чеком на П, К, О, в Варшаві, на ч 80487,

Адреса Редакції: Львів, Бляхарська, ч. 9.

Рідка нагода!

Хто приєднає пять річних передплатників „Молодого Життя“ одержить одинокий пластовий підручник основателя українського пласт Др. О Тисовського „Життя в Пласті“

ДАРОМ

Адміністрація „Молодого Життя“
ЛЬВІВ, Руська 3, III.

Необхідним для кождого пластуна (нки)

є пластовий підручник „Життя в пласті Др. Ол. Тисовського, Не лише кождий пластовий гурток, але також кождий пластун (нка) повинен мати свій власний пласт. підручник. Щоби уможливити пластунам (нкам) набування згаданого підручника, адміністрація „Молодого Життя“ продає його по зниженій ціні по 2 зол. (два золоті, в то вже вчислені кошти, пересилки). —— Набувати чим скорше бо наклад уже на вичерпаню.

Читайте видання „Червоної Калини“

„Самохотник“

підручний Календарик на 1925.

„На мою думку в скромненькім сьогорічнім „Самохотнику“ дістала наша молодь книгу дуже богату з містом, яку можна буде читати увесь рік.

Не менше влучним було поміщення статейки „Дещо про товариську поведінку. Річ конечно потрібна для нашої молоді.

Чудесна ідея, що її поміщено враз у підручній книжечці.

На мою думку симпатичнійщого підручного календарика не може бути.

Каждий пластун повинен набути

„Самохотник“

Ціна 1 зл. Ціна 1 зл.

„Червона Калина“ Львів, Руська 18. I.

СЛОВ

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925р. Р. V. 15 Березня Ч. 2

ВИХОДИТЬ РАЗ В МІСЯЦЬ.

ЗМІСТ:

Пластове таборництво. — Др. О. Тисовський.
Скавтська оперета. — О. Я.
Червоноскірі й Запорожці. — Орлине Перо.
Як радить собі пластун?
З мандрівки по Волині (Дубно). — Сам. Олень.
Як уладити пластову домівку? — М. Стрийський.
І се і те.
Куток вовченят. — Старий Вовк.
З пластового світа:
Скавтінґ у Сов. Росії.
Копенгаґенське Jamboree. — С. О.
III. Міжнарод. скавтський зїзд. — О. Я.
З нашого життя:
„Гомін життя". — Тимч. заст. нач. ред.
Нарада Львівського пл. округа. — С. О.
Пл. хроніка.
Бібліоґрафія.
Змагання за першенство. — О. Тарнавський.

ЦІНА ЧИСЛА 25 СОТИКІВ.

MOLODE ŻYTTIA: Official organ of Ukrainian scouts movement.
„JOUNG LIVE" Addr. Lwiw, Dominikanska 11. (East Galicia)

ЛЬВІВ

Від адміністрації:

Поодиноке число коштує 25 сотиків, передплата на 4 місяці (найменша) зл. 1. на рік зл. 3.

Передплата за границею відповідно до валюти.

Гроші слати просто до адміністрації або чеком на „Краєвий Союз Кредитовий" Львів, Ринок ч. 10. конто „Молодого Життя" ч 7.100 (тоді повідомити адміністрацію карткою).

Оказові примірники висилається даром

попередні числа можна набути в адміністрації по ціні 25 сотиків

за посліплатою не висилається

Адміністрація „Молодого Життя" Львів, Руська 3. III.

Пластові світлини!

Всі світлини з пл. життя, можна дістати у постачаню по дуже дешевій ціні, Зальвівські курені проситься присилати свої світлини до виміни. Пригадується командам, щоби викуповували кліші з пл. життя на кошт. Верх. Пл. Команди і враз з точними датами присилали на адресу Качмарський Влодимир Львів, Вишневецьких 2. II.

Замовлення світлин слати на ту саму адресу.

Хто

ще не передплачує одинокого

ілюстрованого, популярного, господарсько-політичного часопису.

„Новий час"

що виходить два рази в тиждень. Що місяця літературний додаток.

пишіть по оказове число:

Адреса: „НОВИЙ ЧАС", Львів, Руська 18.

Кождий пластун (ка) повинен передплачувати ілюстрований журнал для молоді п. з.

„Молода Україна"

який виходить раз на місяць у Львові.

Сей журнал з призначений для старшої молоді шкіл середних. У кождому числі находяться інтересні статейки з царини: спорту, філятелістики, культури, науки і мистецтва. Є також постійний відділ шахів, шарад і ребусів.

До кождого числа є додаток, який по році утворить обемисту книжку.

Річна передплата в краю виносить 12 золотих. Поодиноке число коштує 1 золотий. Для Америки і Канади 3 дол. на рік.

Видавництво „Молода Україна" Львів, ул. Зіморовича, 3, чекове конто в П. К. О. 151285)

МОЛОДЕ ЖИТТЯ
ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. Львів, дня 15-го березня Ч. 2

Пластове таборництво.

(Замітки з нагоди проєкту окружних пл. таборів).

Кілька заміток — заким весняне сонце виманить пластові вірлята з темних камінних закутин у вільні, літні гнізда — пластові гурткові, курінні, окружні табори. Ціль їх звісна: крім вправи в життю серед вільної природи, крім здорового відпочинку по умовій праці ще — взаїмне пізнання членів ріжних куренів між собою. В досьогоднішньому нашому таборництві було багато недомагань і тому на сьому місці скажемо дещо про причину тих недомагань, про т. зв.

„масові табори".

Скількість учасників літнього пластового табору не може, думаю перевисшати в одному місці 50 осіб. При великім числі учасників тяжко про харчі, про їх транспорт, про їх щоденний розділ, про доступ до води і т. п.

Ще з иншої причини я противний у пласті масовим таборам. Орудування масою є при дуже малій звичайно скількости добре вишколених і самостійних впорядчиків дуже тяжке веде з природи річи до висилюючої праці одиниць, рівної самопожертвованню, а без касарняної дисципліни життя табору показується неможливим. Сяж дисципліна хоч і необхідна тут є противна пластовому духові.

Пластовий табор представляю собі все зовсім відмінний від військового не зважаючи на се, що пл. табори зводять на спосіб військовий. Ціню досвід зроблений довголітною і всесторонною практикою у війську і я переконаний що де мається з масою до діла, там воно мусить бути все уладжене на сей військовий спосіб. Але по мойому пластунів не можна й не повинноа числити за масу рівну масі жовнярів. В пласті вся увага спочиває на одиниці, коли у війську вагу кладеться на здисципліновану товпу. Бачу в сім хибу тих наших і чужих пластових таборів, які ведено по військовому способові. Бачу хибу, але не роблю закиду, бо як я сказав знаю чому сього способу уживається. Але коли ходить про прінціп, опрокидую се з огляду на відмінність пластового світогляду та способів виховання.

В таборі на військовий лад одиниця або кілька їх є мозком всього, думає й журиться за всіх і за вся. Учасники табору піддаються безжурно сьому проводові, а дуже часто своїм непослухом і нерозумінням обставин причиняють свому проводові найбільше труду й журби і змушують до примінювання безоглядних дисциплінарних засобів. Ся безжурність, безучасність і некарність учасників табору є природною хибою масового орудування ними, є затраченням пластової ідеї в пластовім гурті, є стежкою на бездоріжжя, є способом до неузгоскання ніяких тревалих успіхів пластовим, здавалосяби, вихованням.

До сього з психольоґічного боку: людина в масі робиться для посторонніх несимпатичною, так як звірюється кожда й найліпша річ коли вона в великій скількости. Тому масовий табор викликує нераз ворожий до себе настрій в околичньої людности, а дрібні промахи, яких в масовому житті не в силі оминути стрічаються з безоглядною невирозумілістю і строгою критикою посторонніх. Через те військові табори, касарні і т. п. не є люблені сусідами, рівночасно й учасники тих згуртовань, почуваючи себе в масі, робляться часто неввічливі, нахабні, деспотичні.

Пластунів повинно бути на загал богато, як найбільше, але рівночасно повинні вони не виявляти себе як маса, хиба виїмково й дуже коротко: Се на одно,-дво,-тридневних здвигах, часом на якихсь виїмкових торжествах. Тоді очевидно ходить про показання Пласту як цілости, як суми злучених зусиль всіх пластунів. тоді се не маса, тільки гарний своїми життєвими проявами один орґанізм. Тоді Пласт як цілість, (очевидно коли всі Пластуни як слід працювали), є і мусить бути для приятелів симпатичний, а чужим імпонувати. Позатим пластуни повинні себе як масу ховати і нею окруженню якнайменше накидатися. До сьогож саме м. и. і гурткова система. Ще одно промовляє проти масових таборів. Військові табори не числяться з естетикою середовища: вони є самі собі ціллю, їм байдуже як виглядатиме се середовище коли вони заберуться з нього. Тому коли вони відки забираються, все шле їм, як то кажуть „хрестик на дорогу". Пластовий табор не сміє робитися сим подібним до військового. Масовий табор одначе не в силі сього оминути. Навіть час до часу свобідний (по пластовому!) гамір малої скількости учасників табору ще не зіпсує настрою окружаючої природи, коли такийже гамір масового табору переміняється в чисту ловецьку нагінку, перед якою в великім лучі довкруги все живе тікає. Сеж саме дається сказати і про поладнування ріжних потреб табору як варення, умивання і пр. і пр.

Як уладжувати пл. табор?

З сих ріжних причин я противник масових пластових таборів. Зате, по мойому, пластовий табор, се в суті річи таборне життя одного—двох пл. гуртків, а окружний пластовий табор, як воно тепер на часі, се в догідному місці довше треваюча стріча кількох пл. гуртків з ріжних курінів. Се вимагає деякого спільного технічного підготовання, але до підготовання масових військових таборів дуже мало подібного. Радо не зважби я сього навіть табором тільки инакше пр. паланкою, хутором.

Спільного порозуміння вимагає: Добір місця разом з узискамням дозволу від власника і кого там ще потрібно на ужи-

Львівська державна наукова бібліотека

вання матеріялів; II) Запевнення доступу до води і спосіб її уживання III) Жерело і спосіб узискання біжучих (спасом означених) харчів і рівномірний їх розділ. Позатим кождий гурток живе своїм окремим пластовим життям, себто будує собі шатро чи шалас чи хату користуючися припадаючим на нього чи иншим не визисканим природним згл. по пластову набутим матеріялом, що його можна дістати на місці, а позатим маючи все що йому потрібно, своє власне, принесене чи власним трудом доставлене чи на місці зроблене. Існуватися помічю инших гуртків можна по взаїмній умові і усталених засадах (пр.: позичати можна тільки річи непередбачено потрібні, неналежачі до правильного пластового узброєння пластуна чи гуртка або несподівано зіпсовані й то такі, які не зуживаються і т. п.)

Кождий гурток має вироблений свій власний плян життя в таборі, розуміється неколідуючий з иншим гуртком а що до спільних з иншими точок програми повинно бути відповідне порозуміння. Треба щоб було застережене що недопускається безпляновости або бездільности гуртка, яка деморалізувалаби инші гуртки.

Такий „табор" повинен стояти під строгим наглядом Окр. пл. Кмди а кождий гурток мусів би передтим мати поручення від звязкового свого куріня, який тим самим брав би за його підготовання і його особистий склад відповідальність перед ОПК. Булоби річю кождого гуртка (при помочі звязкового) подбати про добрий добір инших гуртків, з якими улаштовується спільний табор, а порозуміння і взаїмне повідомлення про пляни життя і занять повинно заздалегідь давати певність, що всьо удається як слід. Повідомлення про те все, й про прочі наміри повинні від кождого звязкового окремо зійтися в руках одного дотичного референта ОПК і одержати від нього апробату як також заповідь (без близшої дати) контрольних відвідин табору згл. коли до табору вибирався би котрий звязковий, іменований його мужем довіря.

Коли ОПК розпоряджала би догідним на такий табор місцем, то повинна би заздалегідь оголосити рід конкурсу з услівями і способом як гуртки мають голосити ся (котрі з котрими) застерігаючи собі право помочи до узискання сього місця тому гурткові, котрий перший зголоситься як слід підготованим з доказами, порученням і т. п. Між рівночасно зголошеними можнаби або вибрати ліпше підготований гурт гуртків або довести до порозуміння або предложи и иншу комбінацію і тд.

Тільки так уладжувані табори давали би запоруку, що 1) всі учасники були би відповідальністю рівномірно обтяжені, 2) всі учасники булиби як слід пластово підготовані, 3) булаби злишна військова непластова дисципліна, яку заступилаби: 4) пластова работящість; 5) пластове виховання булоби зіндівідуалізоване, 6) лекше було би прохарчування, 7) більше поле для помисловости і більша змога ревнування, 8) природнійший спосіб пластового співжиття 9) наглядніша наука взаїмного пристосовання для доцільного співжиття 10) ліпший іспит пластової удатности кождого учасника.

Др О. Тисовський.

Пластова оперета

З початком минулого року в салі т-ва „Зелений Мін" одбулася вистава оперети Поля Шарпанте „Кріза зросту", для членів орґанізації EDF (Eclaireurs de France).

Своїм змістом, чудовою музикою і бездоганним виконанням ся вистава остільки цікава, що її сміливо можна назвати найвидатнійшою подією на початку мин. року в житті паризьких скавтів.

Французький скавтінґ хорий! — Про се розмовляють „кумасі" в прольоґові, яким починається оперета.

Перша дія відбувається в кімнаті хорого, який лежить у ліжку. До його приходять: батько — гра і мати — навчання. Потім його відвідують військовий лікар Мілітаризм, англійський і американський скавт, Денді (Франт) і Бродяга, і кождий пропонує батькам свій спосіб лікування хорого. Мілітаризм впрокаже, що кождому гурткові треба мати скоростріл, а кождому відділові гармату; Денді радить дати побільше грошей, без

Червоноскірі й запорожці.

(*Продовження*)

Вартівники пропустили розвідчиків. Далі треба вже було йти обережно.

Посуватися без шуму було дуже тяжким завданням. Сухе галуззя й листя тріщало під ногами. Треба було продиратися через густі корчі ліщини, а се ще більше спричинювало галас.

— Тихо! Позір! Зашепотів рішучо Ромко до товаришів. Всі завмерли прислонившися хто до дерева, хто припавши до землі.

Проходила стійка Вовків. Вони рівнож проходили як найтихше, перекидаючися кількома словами Але в темряві не спостерегли скритих Медведів і пішли далі.

Розвідчики вийшли зі свойого захисту і попрямували дальше.

Дорога вела гарним дубовим лісом. Високі дерева неначе велитні стояли по обох боках вузенької лісової стежки.

Медведі йшли мовчки. Ліс вже кінчився, рідшав, замісць високих, струнких дубів попадалися кущі або молоденькі вільхи. В недовзі й ті почали рідшати й околиця перемінилася в горбовину залиту ясним місячним світлом.

Через усі горбки тягнувся давній стрілецький окіп.

Нечайно Ромко зашепотів до товаришів:

— Позір! Бачу огонь!

І справді всі побачили малу ватру, що блимала в захистнім місці між горбками.

— Се певно Хмарині товариші! подумав Ромко і наказавши товаришам ждати в рові поповз туди обережно.

Ватра ставала чим риз близшою, довкруги неї чорніли виразно вже сильветки людей, котрих „Бистроногий Мустанґ" взяв за Вовків або Орлів.

Нечайно почувсь десь крик „пугу", на остовпілого „войовника" кинулося кількох пластунів і не встиг опамятатися, як вони його міцно тримали і вели до ватри. Зрештою навіть закони гри наказували бранцеві не вириватися, а піддатися без спротиву ворогам.

— Добре Гамаліє! Промовив хтось встаючи, се певно котрийсь з Індійців.

— Га, га! Та сеж сам „Бистроногий Мустанґ"! крикнув хтось з них. Всі обступили полоненика та розпізнали справді Ромка.

— Здоров, здоров, Ромку! Радісно сказав оден з пластунів подаючи Індійцеві руку.

Ромко пізнав в юнакові отамана Хмару. Він подумав хвилину, чи спіймані полководці племени Дакота або Моґіканів виталися з блідолицими, і в кінці подав також свою руку.

IV.

Ромко сидів у шатрі самого Хмари та нарікаючи на свою невторопність, мало не плакав. Деж таки? Через дурну необачність опинитися в руках ворогів, коли тут розгар боротьби. Що зроблять тепер Рисі і Медведі без нього?

Але Індієць, а ще дотого провідник не може показувати своєї дитинности і плакати перед ворогами як звичайни „сквава" Тому Ромко лиш іронічним усміхом висказував погорду „блідолицим" та видумував плян втечі.

При вході стояв вартовий, дальше тягнулися шатра, якжеж тікати? А тут ніч кінчилася, небо почало ясніти і схід забарвився малиново-золотими проміннями сходячого сонця.

„Бистроногий Мустанґ" почав пригадувати собі

яких дуже зле живеться, Бродяга хотівби бачити скавтів у синьому робітничому одягові, і т. д.

Друга дія малює одужання скавтінґу, до якого в ночі приходять лікар-хрестоносець, потім індіянський Ватажок, ведмідь Балу, пантера Багіра, потім панна Реклама, далі пані „Добре діло“ і нарешті діти ремісників, після приходу яких скавтінґ остаточно видужує, встає з ліжка й починає граться.

Ціла оперета — се власне інсценізована історія французького скавтінґу, його помилок і процесу, в наслідок котрого він ввійшов на правдивий шлях і котрий автор назвав „Крізою зросту“. (Ся історія передана не без гумору, — напр.: американський скавт приходить з пляшкою вина, англійський з ціґарою в зубах, Бродяга всесь час чухається, Денді надто низько кланяється і надто ґалянтний, Реклама одягнута в костюм з афіш і ґазет і т. д.) О. Я.

Як радить собі пластун?

Мокрі черевики.

І знова дощ! І затим мокрі черевики. Богато товаришів сушить їх над вогнем, хоч се цілком лихий спосіб.

Найправильнійше сушити черевики в той спосіб, що випихається їх звичайним ґазетним папером, на прогульках сіном чи соломою і ставиться у сухе місце. Рано черевик буде цілком сухий та задержить свою форму. Ся порада відноситься і до футбольних черевиків. Коли їх випихаєте папером, то треба зашнуровати так, якби були на нозі, а тоді також холявки задержать свою форму.

Черевики до копаного меча повинні грачі чистити перед кождоразовим уживанням, а то богато товаришів лишає їх з болотом й вони з болотом засихають і тим самим нищаться. Тому не забувайте ніколи вачистити, намастити їх перед ужитям.

Як тяти ґуму?

Часом треба втяти, або обтяти кусник ґуми. Чи пробував ти коли се робити? Се дуже тяжка річ. Але коли ти підеш за сею маленькою радою то се піде тобі дуже легко.

Отже замочи ніж в ґліцерині або навіть у воді та край в зовсім звичайний спосіб. Напевно здивує тебе успіх.

Коли не міститься корок?

Коли корок не міститься у шийку фляшки, котру хочеш заткати,—то не обкроюй його. На се є простійший спосіб. Положи корок під черевик і сильно натискаючи, коти його то сюди то туди, аж доки не осягнеш бажаної величини.

Як зарадити коли ломиться?

Камяні полумиски дуже часто ломляться. А їх можна зробити твердими й витревалими і тут подаю спосіб, як зарадити сьому.

Положи цілу миску в ринку з холодною водою і починай поволи варити. Вари около 10 мінут, висуши її, а потому вона вже готова до вжитку. Сей спосіб робить полумиски тревалими та охоронює перед ломанням.

Стовчене скло.

Коли скло стовчеться на дрібні кусочки, а притім розсипиться по підлозі, дуже тяжко визбірати його, бо воно причіпається до підлоги та не дається позмітати мітлою на лопаточку.

Дуже небезпечно полишати його так, і тут подаю спосіб як можеш дуже легко визбирати всі дробинки розбитого скла.

Возьми шматок фляпелі, як найбільше волохатий, звогчи й розложи на потовченім склі.

Шматиняа визбирає все скло так, як магнет опилки зеліза.

подібні ситуації з Купера і всіх инших індійських оповідань і небаром мав вже готовий плян.

Він витягнув ножа і почав роспорювати полотно на стінах малого шатра. Скоро отвір був чималий і Ромко свобідно міг перелізти через нього. В таборі почулися якісь радісні оклики, се стійка гурґка Орлів перехопила вертаючих Медведів, що даремно ждали на свойого провідника. Всі мешканці табору звернули свою увагу на бранців, а Ромко тимчасом переліз дірою і поповз у корчі.

Потому скоро перебіг через маленький байрак. Табор остався далеко по заду і Ромко скрутив на велику сільську дорогу. Радіючи з волі ішов безжурно посвистуючи.

V.

Тимчасом в таборі Вовків та Орлів счинилась метушня. Се вартовий спостеріг втечу Ромка.

На місце прибув покликаний отаман Хмара і розглянувшися, з кількома хлопцями попрямував навпростець через поля й луги, щоби перетяти Ромкові дорогу.

Була сема година. Сонце піднімалося щораз висше, заповідався гарний день, Ромко йшов спокійно далі, та помітив, що Хмара з товаришами крадькома йде верхом дороги. Ромко в мить сховався за дерева, а коли виїхав якийсь селянський віз навантажений сіном, швидко вдрапався на нього і нікому непомітний продовжував свою дорогу. Незабаром Хмара з Вовками перейняв селянина, питаючи чи не бачив де пластуна. Одержавши заперечуючу відповідь скрутила погоня зі шляху і вглубилися в ліс пошукуючи за Ромком.

— Ну тепер я врятований! Подумав славетній „Індієць“.

Віз доїзжав тимчасом до села. Ромко зіскочив з нього і стежкою попрямував до свойого табору. Дорога вела попри бистру широку ріку.

Та нараз проти всіх Ромкових сподівань з лісу вискочили Хмарині товариші та пустилися за ним. Ромко без надуми шубовснув у ріку.

Пливак він був незлий, але ріка в тому місці творила скрут, розливаючися широко, так що плисти проти води було дуже тяжко. Ще не проплив він й чвертини дороги як молоді невправні руки геть втомилися. Вовки чогось не рішалися кидатися за ним в погоню. Ромко радів, але не розчислив сил, і небаром попав у сильний вир та течію. Руки ослабіли, одіж тягнула до дна і Ромко почав тонути.

Не вже ж втоплюся? На виді ворогів!—подумав. Але кричати не важився, бо до остатної хвилі памятав, що нігде в ніякій книжці не читав, щоб Індієць просив помочі у ворога. Тимчасом Хмара зрозумів, що з Ромком не добре, скочив у воду і розсікаючи сильними руками хвилі поплив до Ромка.

Ромко ще крикнув, що не хоче ніякої помочі, та вода закрила його і він стратив память.

VI.

Коли Ромко відкрив очі і побачив себе на березі ріки, було йому якось не по собі. Над ним схилилися зажурені обличча Хмари та Вовків.

Небаром підвівся, опираючись ще на раменах своїх ворогів. Провів рукою по чолі, щоб пригадати собі що сталося.

—Як... як, ти мій ворог і ти мене ратував?! Запитав він Хмару.

Його розум „червоноскірого“ не міг ніяк щось подібного збагнути. В книжках про Індійців сього не читав.

Орлине Перо.

З мандрівки по Волині.

(Картини з дороги).

Неділя 21 вересня 1924. В Дубні.

З товаришем, з яким я умовився їхати на Волинь, стрічаємося в ночі з суботи на неділю у львівському поїзді і год. 1.35 виїздимо з Бродів.

Спеціяльного пляну мандрівки не маємо. По проекті невідбутої мандрівки на Волинь, яку ми оба орґанізували в маю 1924. (тодіж ми дуже докладно простудіювали терен: місцевости та памятки Волині 1); переписалися з тамошніми громадянами й пластунами, — що до нашого приїзду й побуту й уложили точні пляни дороги;) мали львівські старші пластуни починати з Радивилова. Звідти пішком на Почаїв до Кремянця, з Кремянця на Дубно, а звідти зелізницею до стації Ожевін й до Острога. З Острога вже з поворотом через Межиріччя, Дермань до зел. стації Івачків і зелізницею до Львова.

Тепер нас тільки двох і крім згаданих висше місцевостей хочемо бути ще передше, починаючи з Дубна, в Рівному та Луцьку.

Ніяких харчів чи инших запасів з собою не маємо. (Мій клунок пара біля і плащ, товариша теж саме і коц). Тільки спільних грошей 80 зол., на дорогу й тиждень прохарчування.)

Поїзд мчиться на схід. Час-до-часу мовчазні, великі, пусті зелізничі двірці. Радивилів уже за нами й год. 3.29 ранком ми в Дубні.

На дворі ще темно, перечікуємо якийсь час на стації а зі сходом сонця йдемо поволеньки до міста, до якого від зелізничого шляху добрих 3 верстви. Повз дорогу аж до самого міста десятки будинків-касарень тепер польських, а колись російських надграничних військ, і залоги одної з кращих твердинь, якою в час війни було Дубно.

Маємо адресу одного з тутешних пластунів. Але покищо рано і ще сьогодні неділя, і ми швендяємося по місті. Перш всього оглядаємо знадверху замок збудований в 15 віці кн. Василем Красним Острожським. Прегарно заховані камяні могутні мури з цегляними надбудівками і самі руїни будинків манять око, а з північної сторони на березі Ікви сидівби під мурами весь день. З полудня криються під замок домики, які здебільшого збудовані з його руїн, зі сходу колишнім оборонним ровом обливає його млинівка (тутже під замком млин), а з півночі широко розлита Іква. З заходу від сторони міста в гарно захованому рові сьогодні сад, а над ним на мурі город, з якого тікають в діл кавуни та гарбузи. Звідтиж понад ровом міст (давнійше зводжений) і далі вїздова брама з гербами князів Острожських, (сьогодні мабуть „для відновлення" їх побілено".) Пізнійші цегляні надбудівки мурів та маленькі вежі на їх рогах зі сторони міста добудовані за часів Януша Острожського та нових панів Любомірських.

Сьогодні замок власністю держави. Добиваємося вступу до середини, та на замковому майдані готовлять нині рільничу виставу і входити можна буде аж зполудня.

В місті починає будитися рух і ми заходимо до рекомендованого пластуна. Сповіщають нас, що його в Дубні немає, — перебрався як богато инших на той бік, на Радянську Україну. Адрес инших пластунів, або яких наших громадян, не маємо і ходимо дальше по місті.

Відчитуємо плякати, написи на безлічі дрібних еклепиків. (Тутже відбувалися колись славні ярмарки; може в меншій мірі відбуваються щей сьогодня, і на них зїжджаються купці й покупці навіть з Галичини). Є книгарня Просвіти й де-де побіч написів польських й написи українські, але здебільшого тут ще все зверха, починаючи від мови, а кінчаючи на одягах, — російське. Заходимо і в собор. Стіни й ікони розмальовані в московсько-візантийському стилю; батюшка з дяками витягає по московськи відправу; мущини здебільшого у військових рос. одностроях, жінки позиваване як московки.

Сходимо ціле місто, виходимо й поза місто оглядаємо Ікву, її безмежні чудові плавні, і доглянувши зелені копульки ще якоїсь церкви, — заходимо й туди, Рідна якась отта церковка. На півострівчику, окруженім плавнями, стоїть захована в деревах. У церкві доводиться нам чути вперше святу відправу в рідній мові. Священник читає: від Матея св. благовістування про притчу Христову:... „про чоловіка царя, що справив весілля свойому синові" і „послав слуг своїх кликати на весілля і ті (гості) не схотіли прийти!" „І пішли той на поле своє, той до торгу свого; а останні слуг його повбивали". І здається мені ся притча такою підходячою до нашого недавнього минулого.. „Бо богато кликаних, а мало вибраних!"...

Врадувані й захоплені виходимо з церкви, і по обіді в одній з харчівень йдемо на замок. Ради вистави прибрано міст до замку господарським знаряддям і збіжжам.

На замковому подвірю рільнича вистава. Влаштовують її „Rolnicy ziemi Wołyńskiej" = дідичі й осадники. І чомусь оглядаючи отті: найріжнороднійші роди хмелів, найдивовижнійшу гарину, чудові овочі, збіжа і инші сирівці, стає досадно на себе самих.

Поки все приглядається нагороджуванню коней, ми обходимо замок. З північної сторони подвіря палата кн. Любомірських збудована вже в 18 в. Швендяємося по колись гарних кімнатах, де-де ще з останками фризів та горорізьб, поглядаючи з острахом на надвислі стелі. Властивий замок се будівля над їздною брамою зі сторони міста; він в порівнанню ще найліпше держиться, хоч і тут поволі все руйнується і часом і людьми. — (В одній з вищих кімнат — стайня для свиней!!). На одній зі стін напис кирилицею. — Продираємося цікаві:... се поучення для солдатів, як мають поводитися в бою. Замок в часі війні належав до фортифікацій і тому він так знищений.

Мури порослі хащами та деревами і пробираючися поміж ними, опинюємось нераз над темними отворами підземних корідорів чи льохів. Тут на мурах, далеко від гамору вистави кладемося під деревами, дивимося на Ікву, що розлилася майже під самим муром, на безмежні плавні і мовчимо.

Мріється, що колись загостять сюди гуртки наших пластунів. А треба нам частійше заглядати сюди. Човнами (Стиром) або пішком можна уладжувати менші мандрівки на Волинь, нр. одна мандрівка пішлаб з Галичини брідськими лісами на Берестечко, звідти до Дубна, а з Дубна пішки або й човнами (Іквою і Стиром) до Луцька. Другу мандрівку можна уладити з Бродів на Радивилів, Почаїв до Кремянця, звідти пішли понад кордоном або зелізницею на Дубно — Здолбунів до Острога 2); трета до Володимира Вол. й до Ковля; четверта на Холмщину.

Так, укладаючи пляни майбутніх мандрівок, лежимо, а небаром заманені недалеко стоячими човнами покидаємо замок і за хвилю розправляючи весла пливемо горі Іквою, щоб в догідному місці скупатися.

По проїзді човнами, голодні випиваємо в каварні підвечірок, і забравши віддані сюди на переховок плащі й клунки, покидаємо Дубно. З дороги на зел. стацію останній наш погляд паде на зелені копули маленької церковки ген за Дубном.

Сам. Олень.

---

1) Літературу про Волинь (її памятки й місцевости) подам при дальших описах нашої мандрівки.

2) Пр. З Кремянця в глибину повіту до кордону на Стіжок, Данилівку (город Данила) Шумськ, Рахманів, Сураж й инші старинні місцевости, багаті памятками й прегарні околиці, тзв. волинська Швайцарія. Тими місцевостями понад кордоном можна пройти аж до Острога.

Волинські спогади.

Волинь незабутня, країно славутня,
У пишній красі ти красуєш;
З давен твою бачу українську вдачу,
З давен мою душу чаруєш.
Я рідную мову, ту любу розмову
В краях твоїх всюди вчуваю;
Те слово живуче, віки невміруче,
Я скрізь в тобі серцем вітаю.
І з словом жаданим, та з людом коханим
Єднаєш ти в серці мойому
Ті спогади ясні про милі та красні
Куточки в обшарі твойому.

О. Пчілка.

Як уладити пластову домівку?

— На се даремно булоби глядіти за „приписами“ в світовім скавтінґу. Нам всім відомо, що найкращою домівкою пластуна се Мати-Природа, а принагідну хату — кімнату на зимові їх дини можна уладити по власному вподобанні так, щоби пластуни в такій домівці почувалися неначе в рідній хаті, серед веселого настрою — хоч з думками про важні національні обовязки. Нехай далеким буде від того місця спільних сходин дух „школи“, „казарми“, „бурси“, „інтернату“ й т. п. примусових установ для конечного спільного вишколення чи виживлення, а за те нехай там виростає почутя добровільної користи, співжиття рівного з рівним, серед взаїмної пошани й вирозумілости в переконанні, що стремимо до спільної Ідеї! Сказане не перечить тому, щоби така домівка знайшла деколи приміщення й у школі чи там бурсі (інтернаті), коли тільки пластуни не мусять там числитися з окремими приписами, які спинювалиби пластування.

Домівка повинна мати вигідну обстанову н. пр. не конче один великий стіл, а краще кілька менших, уміло порозставлюваних по просторій, ясній кімнаті. Довкруги них стільці, крісла, чи навіть фотелі, канапки. Тут широке поле до попису в виробах пластової зручности. Гуцульські мотиви або инший рід українського стилю можна приложити до сих власноручних зразків кімнатної обстановки. Такими повинні бути згадані столи, крісла, шафи, ошклена книгозбірня, вішала й т. п. а все те зі смаком порозставлюване по одній чи там двох кімнатах. А чиж ті самі речі не можуть бути плетені на кошикарський лад з дрібної лозини або вироблені з прутиків так, як огородові лавки?

Декотрі пластуни знають килимкарство — пластунки вишивання та гаптованья, тому зможуть самі зробити відповідні стилеві малі завіски над дверми й вікнами, застілки на столики, а може й хідники розстелені тут і там по лискучій долівці.

Стіни, звичайно ясні — тільки горою обведені „фризом“ на українських або пластових мотивах (хорони, Боже, перед вишивками на мурі), обвішані великою картою України, докладною мапою повіту й місцевости, ріжними власноручними образками, з яких найважнійший портрет (хочби з уяви) патрона полку. Сей останній з огляду на майбутню спільну пластову виставку повинен так виглядати:

Ясні матові рами (вигнуті (випуклі) не вглиблені) широкі на 12 cm, в розмірах 120×90 cm, при чому образ висить прямовісно. Сам портрет патрона в цілій поставі, розмальований красками в прямокутнику розм. 50×40 cm, довкола якого лишено вільний простір. Під сим прямокутником на великому свобідному полі виписана обовязуюча в полку житєпись патрона стилевим письмом з відповідного століття, в якому він жив з гарними початковими буквами.

В подібних — але менших рамах можна виписати окремо пластові закони, пластову присягу, а головно пластову готовість.*) Всі ті образи ошклені, в деревляних матових рамах. Ріжні пластові кличі й короткі золоті слова, зложені з двох трьох слів, у вузких рамцях за шклом, можуть становити чималу прикрасу домівки. На головній стіні має видніти вироблена з глини або ґіпсу велика плоскорізьба — плякета: лелія з тризубом в ромбі, ціла держана в зеленому тоні на лад старих бронзів, або зручна фагована: тризуб жовтий (золотий), тло голубе, лелія и. пр. в красці полку, оскільки ся гармонізує.

Плекання цвітів на вікнах або на окремих столиках чи там в кошичках, що звисають зі стелі, надасть домівці зокрема ніжного вигляду.

Не треба додавати, що на одному зі столів належить виложити до читання відповідні для молоді часописи й пластові журнали по змозі на відповідних рамках, а на инших шахи, доміно, потрібні предмети до гри Кіма й т. п. де забути на т. зв. „переписну книгу“, в яку вписується всякі бажання й замітки дотично домівки та пластового життя.

Так уладжена домівка, яка малаби ще до розпорядимости фортепян або пяніно, навчилаби молодь проводити приємно й з хісном вільні від инших занять години на спільних гурткових сходинах, читаннях, свобідній гутірці або забаві.

Одначе памятайте — що се тільки в непогоду й зимову заметіль — а в соняшну днину гайда на волю!

М. Стрийський.

*) Взірець „пластової готовости“ подано в 3 ч. „Уряд. Вістий“ В. П. К. В одному з слідуючих чисел „М. Ж.“ подасться точні замітки щодо її виконання.

І се і те

Драма в орісі

В Бразилії є дерево знане гуземцями „пара“. Його овочі подібні до наших оріхів, але не споріднені з ними; вони їдомі й навіть свойого часу привозили їх до Европи. Цікавою драмою, якою починається життя сього дерева. А саме: в орісі є коло 16 зерен, котрі кільчаться всі рівночасно.

Зноваж в твердій лушпині оріха є лиш один отвір і сей отвір старається кожде з 16 зерен скільчившися осягнути бо инші дороги через мури сеї вязниці не має. Так починається в орі страшна боротьба на життя і смерть, а побідником сей, що зуміє осягнути отвір і при помочі смерти рідні дістатися в родючу землю.

Братерськість щурів.

В одній з місцевостей Англії гірник, вертаючи із щоденної праці побачив двох щурів на стежці, котрою саме йшов. Вони йшли спокійно, один коло другого зі стебельцем соломи в ротиках. Не надумуючись гірник убив одного з них. Але на велике його здивування другий щур держав дальше стебельце в роті та стояв спокійно на місці. Зацікавлений підійшов гірник до сього зовсім небоязкого звірятка. Але переконався, що се сліпий щур, котрий по страті свого чотировіжного провідника не може йти в дорогу. Гірник, зворушений злочином, який по своїй думці сповнив, впав у роспач.

Як бачимо не виключена навіть велика інтеліґенція, а особливо товариський змисл у таких звірят, як щурі.

Павуки й музика.

Часто говориться про змисл павуків до музики, навіть про їх мельоманію. На тому тлі повстали численні леґенди.

В дійсности у павуків зовсім нема розвиненого подібного артистичного змислу. Правда, спостерігали нераз, що вони спускаються зі стін, коли в кімнаті грається на роялі або скрипці. На основі сього робили висновки, що вони хочуть послухати концерту. Але причина сьому, як потому переконалися зовсім инша. А саме,—павутиння, яке прядуть собі та в якому живуть павуки, дрижить під впливом звукових хвиль, а павуки спускаються на землю, щоб ратувати життя.

Дерево світить.

Є одно цікаве дерево, котре росте у Неваді. Дооколичні народи зовуть його деревом чарівниці.

У своїй висоті доходить воно до 2 метрів а обвід має в основі три рази більший від мужеського запястка (Handgelenk) Незвичайність сього дерева полягає в тому, що воно в ночі світить.

В найтемнійшу ніч видко його з віддалі півтора кільометра, а навіть і з дальше, а особа близько дерева може дуже добре читати дрібний друк без шкоди для очей.

Найменша риба у світі.

Найменшою рибою у світі є смарайон, котра водиться коло Ісляндії та Філіпінів. Вона важить всего $1/2$ ґрама а її найбільша величина сягає ледви 1 cm.

840,000,000 сих рибок важить понад 60 тон, що є вагою одного кита.

Куток вовченят.

Забава: Шер Хан і Мавґлі.

Вовк-батько, Вовчиця-мати і громада малих вовченят творять вужа в сей спосіб, що держаться один одного зі заду, з Мавґлім, як наймолодшим, на кінці.

Нараз надходить добродій Шер Хан тигр. Він хоче зловити Мавґлійого, та з якого боку він не старається наблизитися до нього, Вовк-батько кидається йому в дорогу, а за ним цілий вуж вовків. Мавґлі причіпає собі з заду хустинку, як хвіст.

Якщо Шер Хан вхопить Мавґлійого за хвіст до трьох хвилин, то виграє, якщо ні то переможцями виходять вовки.

переклав Старий Вовк — Рогатинець.

З пластового світа

Скавтінґ у совітській Росії.

В 14 ч. „Jamboree“ з квітня 1924 р, зявилася цікава статя про скавтінґ у совітській Росії, зміст якої коротк подаємо нище

— Орґанізація „Юки“ (юні комуністи) повстала в кінці 1918 р. осягла сього розцвіту в 1919, але вже в 1920 р. остаточно занепала. Причиною сього розпаду було те, що колишні скавтські провідники перейняли для своїх скавтів назву „Юки“, аби уникнути урядових репресій і відносно забезпечити можливість скавтскої праці. Та похід проти них „Комсомола“ (комуністичної молоді), покарання деяких колишніх провідників (як напр. Напалкова і Фомюка в Київі) унеможливили ту працю. Але ні „Комсомол“ ні навіть „Всеобуч“ (загальне мітітарне навчання) не спромоглися зорґанізувати наново „молодих комуністів“.

Лише в 1922 р. коли п Інокентій Юков, та жінка Леніна п-ві Крупська взяли скавтінґ під свою опіку, справа була зрушена з мертвої точки. Зявилася низка книжечок і відозв, які доводили необхідність утворення в Росії скавтового руху і пропонуваяи зберегти навіть назву „скавт“; але надати їй значіння „пролетар“.

Ідучи за сими вказівками і бажаючи захопити в свої руки керовництво вихованням молодого покоління—„Комсомол“ почав орґанізовати відділи „молодих піонірів“. Їхній одяг не відріжнявся майже від загально скавтського, але лілія була замінена маленьким червоним прапором в середині якого вміщено серпа, оточеного полумям. Так само програм праці був майже цілком позичений у скавтів, тільки основи „міщанської“ моралі були замінені „пролетарськими“.

Керуючим орґаном молодих комуністів, який переводить в життя свої пляни через виконавчий орґан — центральне бюро дитячих комуністичних ґруп. В склад сього бюра входить Лялін (президент) Яр. Хонов і Валентин Зефіров Зорін.

Ролю орґану центрального бюра грають окружні „Комсомоли“ які йдуть за сказівками Москви. Головними централями Москва (900 піонерів), Петербург, Орел і Ярославів число „молодих піонерів“ виносить до 2.000 членів. Величезну більшість їхнього складу дають вихованці комуністичних захистків.

Для формування кадрів провідників засновано інструкторські курси з роскладеним на 80 годин програмом, з яких мабуть не менше 70 іде на вбивання в голови комуністичних ідей майбутнім провідникам молоді.

На Радянській Україні істнує свій власний „Комсомол“, який формує відділи „молодих спартаківців“. Москва не має особливих симпатій до сих „спартаківців“ і намагається рівнобіжно формувати відділи „піонерів“. Між центральними комітетами московського й українського „Комсомолу“ на сьому ґрунті почалася боротьба, в наслідок якої виникають бійки між „спартаківцами“ та „піонерами“. Не дивлячися на се, — формування „піонерів“ завзято продовжується..

„Молоді піонери“ постійно одержують скавтську літературу з-за кордону і треба думати — вони добре поінформовані про життя московських скавтів на еміґрації, бо інформаційна служба у них поставлена зразково.

Міжнародні зносини „піонірів“ виявилася в участи Зефірова в конґресі комуністичної молоді, що відбувся VII. 1923 р. в Берліні.

На початку 1923 р. зявилось 1 ч. часопису „Тамбур“. Піонери видали також 2 книжки „Підручник піонера“ і „Мементо“ під редакцією Зефірова Зоріна.

Поруч з напів-урядовими „піонерами“ істнують нелеґальні відділи дореволюційного типу. Керовником їх був молодий, але талановитий шеф Микола Жатянов дочасно померший в 1923 р в Москві.

Копенгаґенське Jamboree, почалося 10 серпня м. р. В Ermelunden біля Копенгаґи розбито величезний табор, який складався з таборів поодиноких делеґацій. Серед табору здвигове бюро. Побіч його кантор виміни, почта й радіотелеґрафічна стація. В неділю в 12 год в пол. на площі перед здвиговим бюром відбулося свято отворення здвигу. Всі дружини утворили чотирокутник, в середині якого на високому маштї завішено данський стяг. Підчас сього аероплян сипнув дощем летучок на 31 мовах, в яких віцеадмірал Каретензен імен. короля Данії отворив міжнародне Jamboree. Сьогож дня почалися змагання, які відбувалися потому щодня від ранку до вечора. Що вечора уряджувано в недалекому лісі ватру, довкола засідали тисячі скавтів і публики. 15. серпня вже на Копенгаскім стадіоні витали пластуни Начального Скавта Baden-Powell-а. По привитанню відбувся похід пластунів. Другого дня Baden Powell відвідав обоз В неділю 17. відбулося свято закриття Jamboree, на якому данський король відбув перегляд відділів. Слідуючого дня звинено обоз, скавти розїхалися по кватирах і для них Данії урядили „Тиждень Данії“, в протягу якого гостили їх і зазнайомлювали зі своєю країною, та головно її промислом.

III Міжнародній скавтський зїзд відбувся з 18—20. VIII в салі мійської думи в Копенгаґені під головуванням заступника короля Данії адмірала Карстензена. На зїзд прибули делеґати 33 країн. З докладів, що були прочитані на зїзді слід зазначити: 1) формування провідників (Англія), в якому були подані прінціпи й методи Gillwell Park'у (школа провідників у Льондоні). 2) Життя серед природи (Фінляндія), 3) Скавтінґ і культ героїв та фізичне виховання пластуна (Польща). На конґресі порушено питання про охорону законом пластунського одностроєю, про чужинців скавтів у ріжних країнах і про обмін журналами, книжками та клішами поміж пластовими видавництвами. Слідуючий конґрес ухвалено скликати в 1926 р. в Kandersteg (Швайцарія).

О. Я.

З нашого життя

„Гомін Життя“.

(Новий пластовий часопис)

Се так званий „живий часопис“. Для зацікавлення наших Пластових Коштів і тих пластунів львівського Коша, які до недавна не то сього нового але й старих наших часописів „Молодого життя“ і „Українського Пласту“ занадто не студіювали, подам щось ніби рецензію першого числа разом з запрошенням до співробітництва.

Сей „живий часопис“ се вірніше якийсь „часомов“ чи часослов“ або навіть „часозвук“, бо його не пишеться а говориться, періодично раз в тиждень. Значить тижневник ще й до того ілюстровани . Сходимося в редакції (очевидно в домівці) в означеній годині і за мініятурним зворотом адміністраційних видатків (в роді топлива) читаємо, ні на читаємо тілько слухаємо статей, фейлетонів, новинок, оповісток і т. д. Редагує покищо один редактор, бо се його помисл, але небавом повинен би зложитися якийсь ніби комітет, бо се моднійше Отже сей редактор через тиждень складає число по такому приблизно плянові: 1) Вступна стаття, 2) Огляд пластової преси, 3) Дещо до виконання пластової ідеї, 4) Пластова політика, 5) з пластової практики, 6) Думки славних людей про поодинокі справи, 7) Літературні новини, 8) Новинки з пластового життя, 9) Загадки, забави, вправи, помисли. 10) Оповістки

Проголошено („появилося“) досі 1 число. В ньому не всі ділянки вичерпано а де що тільки переставлено. Отже була читана програмова стаття з поясненням намірів редакції та способу редаґовання й видавання. Остережено перед спізненнями, бо се немовби хтось дістав часопис без 1—2 перших сторінок— отже се його власна втрата з власної вини. Запрошено до: 1) „передплати (зн до участи пассивної) 2) співробітництва, не з великими научними рефератами тільки радше з переповіданням сього, що хтось замітного чи цікавого останніми часами читав або бачив, 3) поширення живого часопису між знайомих, розуміється тільки пластунів і тільки місцевих (природна річ!) Подано далі критично зміст всіх наших і чужих пластових часописів, які були в посіданню Верх. Пл. Км-ди, а як ілюстрацію до сього вложено по два примірники кождого (із вні й із внутр) до оглядання і порівнання в ошкленій шафі. Узгляднено тут пл. часописи мало не всіх країн. Як третю точку чи там статтю подав Др. Т. проект і пробні питання, якими наче метром і центіметрами хоче ліпше ніж іспитами мірити степень пластового характеру, вдачі, умілостий і прочої „пластовости“ у кождого члена пласту. Переведено пробу, яка вдекого майже вповні вдовольила. Далі переповіджено деякі цікаві і практичні способи подані в чужинецьких пл. часописах як пр. знання життя гурткових знакових звіряг і їх легке рисовання і т. п. З літературних новин і цікавих книжок говорено про „Молоду Україну“, про видавництва „Молодої України“, про „Шлях Велетнів“ Пер Бенуа, як дуже гарну повість і т. п З пластового життя читано про пласт на радянській Україні, на Волині. Рецензовано Миколаївске свято уладжене „Приятелями Пласту“ у Львові й дещо ин. проголошено оповістку в справі набування пластових шатер через „Лісових Чортів“ з подрібними ілюстраціями, подано шифровану загадку до відгадання і точний опис нових товариських забав, а з підручника канадійського пласту кілька добрих пластових вправ. Дрібними оповістками закінчилося перше число „Гомону життя“

Співробітники вже почали голоситися і є надія, що кожде слідуюче число буде щораз гарнійше і більше ріжнородне. Дискусії (як і в инших часописах дискусийні чи полемічні статті) прибільшили трохи обем сього числа хоч, виїмково, не причинили ні коштів, ні підвисшення передплати. Пластову періодичну літературу постійно рецензуються, подібно також й инші для пластунів інтересні літературні новини Для того порадно нові такі видання зараз присилати на руки покищо редакції „Молодого Життя“, з яким „Гомін Життя“ є в тіснім контакті—неконкуренційним. Дописи принимається також з провінції, але „Гомону Життя“ покищо на провінцію не висилається доки—не пошириться як слід і не уліпшиться радіотехніка.

„Тимчасовий заступник начального редактора“.

Нарада львівського пл. округа

15 лютого с. р. домівка львівських пластунів прибрала якийсь святочний вигляд. Завішано її килимами (виробу пластунів у Косові), образами і розставлено столи.

Год 11. отворив сходини тов. Кошовий львівського пл. Коша, витаючи відпоручників львівських курінів, і відпоручників пл. курінів: Рогатина, Золочева, Бережан й Тернополя. Далі аж до вечору, з перервою в обідній порі, слідували реферати: змагоний орґанізаційний, про табор округа, про сільський пласт та про стрічу округа.

В орґанізаційному рефераті референт Гол. Команданг зясував обставини серед яких доводилося нам працювати (перелідування) й підчеркнув, що всежтаки, не зважаючи на те, ми вдержалися на становищі й то без більших страт. Слабший розвиток пласту по містах серед шкільної молоді, — рівноважить поширення Пласту на селах.

В инших рефератах (один з них „Пластове таборництво" поміщуємо в отсьому числі) підійшли референти до питань недалеких змагань та нашого життя в літі.

Реферат про „Сільський Пласт" так пекучу й важливу справу для нашої орґанізації, був трактований референтом більше побіжно і мав на меті може виказати конечність занятися негайно сею справою. Основно опрацюваного реферату й неможна було дати і се виною богатьох наших орґанізаторів Пласту на селах, які не старяються поділитися своїм досвідом із ширшим кругом пластунів, чито в формі статейок на сторінках пл. часописів, чи в формі доповідів до В. П. К.

Ширше розвинулася дискусія над рефератом про табор округа. З дискусії виринули два проекти: заложити один табор біля Бережан з огляду на догідність комунікації для всього подільського округа, а один десь коло Підкамінця або Бродів, щоби звідти лекше було уладжувати прогульки можливо й човнами (квою або Стиром) на Волинь.

Нарада покінчилася ухваленням внесень та звітами відпоручників поодиноких курінів. Між иншим вирішено: уладити стрічі поодиноких курінів, загальну стрічу з початком нового шкільного року, робити старання щодо виїзду наших пластунів на екскурсії за кордон, розвести між шкільною молодю та суспільством зорґанізовану пропаґанду проти пиття й куреня, поширювати між пластунами кооперативну ідею (закладати пл. крамниці при школах) і в кінці зажадано від В. П. К. опрацювати пляни праці на будуче, установити реферат для сільського Пласту та завізвати Комітет будови пл. дому до діяльности.

На загал слідно було, що в технічне уладження наради вложено богато праці, та що пройшла вона дещо й з користю для пластових відпоручників. Замало тільки було референтів (одна людина мусіла підготовити кілька рефератів) й тому самі реферати не могли бути взірцево підготовані. А такі наради повинні бути свойого рода інструкторськими курсами із яких виноситься ясно-означені, конкретні пляни дальшої діяльности, а навіть пластове знання

С. .О

Пластова хроніка

(*Продовження*)

29. II. Ранком увійшла державна поліція до пласт. домівки Косівського Коша, не леґітимуючися нічим перевела основний трус, забрала пластові і національні відзнаки зі стіни, розмальовані правила гіґієни, пластові закони, ма у України, підручники руханки, товариських забав і т. п. Вирвано зі стіни скринку зі заощадженими грішми. Тодіж переслухувано деяких пластунок; випитувалися про основування Пласту та про його діяльність.

В сьому місяці вийшло досі одиноке число часоп. „Позір" 13. п. п. бите на гектоґрафі.

В 2. п. п. зорґанізовано ряд викладів із гіґієни і терено знавства Др. Лежегубської Д. і Др. Дашкевичевої Олени.

В 37. п. п. ведено силами самих пластунів навчання історії і ґеоґр. України.

29. II. Святочні Сходини 18. п. п. в Дрогобичі присяга, руханкові точки, боки, співи.

БЕРЕЗЕНЬ 1924 р.

1. III. Запечатала поліція пласт. домівку в Косові.
2. III. Полкові сходини 31. н. п.
3. III. Полкова прогулька 16. п. п. в Станиславові до Вовчинець.
9. III. Полкові сходини 4. п. п.
„ Косівський Кіш уладив Шевченківське Свято в поцовій домівці, хоч арештовано опікуна.
10. III. Полкові сходини 23пп. п. в Станиславові.
15. III. „ „ 24. . п. в Бережанах
„ „ „ 1. п. п. у Львові.
16. III. „ „ 2 п. п. з іменованням перших розвідчиць у сїм полку.
16. III. 35. п. п. уладив свято в честь Т. Шевченка.
„ Полкові сход. 10 п. п. Перемишль
17. III. Львівська Шкільна Кураторія звільнила з учительської посади проф. Івана Сокола опікуна 9. п. п. в Сокалі і заборонила ученикам державних шкіл у Сокалі належати до Пласту, видалюючи зі школи 12 учеників(ць) провідників(ць) тих частин за участь у поході на могили борців і за участь у Богослуженню за пок. О. Басарабову.
13. III. Підчас сходин 2-ого гуртка 26. п. п. в Косові в новій домівці, ввійшла до домівки поліція, перевела трус і забрала деякі пласт. прилади й часописи, в день опісля запечатала поліція й сю другу домівку
20. III. 18 п. п. в Дрогобичі уладив святочні полкові сходини в салі Народнього Дому. (Промова, декламації, хори, орхестра, вежі і т. п.)
21. III. Полкові сходини 34 п. п.
22. III. Спільні сходини гуртків 28. п. п. в Тернополі (Промова хор, орхестра, цитрове сольо, знакування) Того самого дня полкові сходини 32. п. п. в Тернополі.
26. III. ВПК. надала Пластовий Хрест Заслуги пластунці 13. п. п. в Коломиї Рожі Бучовській за вратовання життя потапаючому,

Свята в честь Т. Шевченка уладили 29. III. Тернопільський Кіш, 30 III. 10 п. п. в Перемишлі і 24. п. п. в Бережанах.

В березні переведено судову розправу й увільнено четаря пластового полка 19. в Коломиї Івана Мартинкова, якого арештовано разом з чотою на нічній прогульці в околиці Коломиї. Опісля кураторія львівського шкільного округа заборонила ученикам державної ґімназії належати до Пласту за мниме зневаження державного знамени.

В сім місяці закінчився курс пластових впорядчиків типу „Б" при 24. п. п. в Бережанах, а курс ратівництва при 28. п. п. в Тернополі.

Рогатинський Кіш устроює недільний відчит з обсягу пластового знання

13. п. п. уладив святочні сходини з нагоди 130 ліття. смерти Григорія Сковороди. (Реферат, хор, декламації, музикальні і руханкові точки, іменування розвідчиць.

При 12. п. п. ведеться курс крою і шиття, а при 17. п. п. працюють столярський, шевський і переплетничий варстати

КВІТЕНЬ 1924.

6. IV. Відбувся у Львові I. Пластовий Верховний Зїзд. У ньому взяли участь члени ВПР і ВПК, відпоручники ВПР, опікуни пластових полків, старші пластуни розвідчики й пластуни скоби. Відчитано звіти діловодчиків ВПР. і ВПК. і уділено їм абсолюторії. Вислухано рефератів пластуна скоба Р. Говиковича й старшого пластуна розвідчика О. Тарнавського про працю на будуче. Вибрано опісля ВПР і ВПК

До ВПР. вибрано як голову Др. О. Тисовського, о. прелата Куницького, інж. Рижевського, радн. Сельського Евгена, п. Макарушкову Евгенію, Др. Дашкевич Олену й Сидорович Савину

До ВПК. вибрано як голову проф. Левицького Северина а як инших членів Команди отсих ст. пластунів: ст. пл. розвідчика Кархута Василя, Кравціва Богдана, Козарного Петра Мармаша Романа, Мадюрака Романа, старших пластунок розвідчиць Демчуківну Ростиславу, Керенцівну Стефанію і Макарушківну Ірину.

ВПР надано законодатну, а ВПК, всю виконну владу в УПУ. Крім сего ВПР припоручено випрацювати негайно новий правильник центральних пластових установ і наладнати звязок з закордонними пластовими уладами. ВПК припоручено випрацювати новий правильник пластових частин.

Наради зїзду перервала поліція, яка цілих дві годині леґітимувала, спясувала і трусила приявних, а хоч дозволила на продовжування нарад уставила на салі одного поліційного комісаря.

(*Продовження буде*)

Веде хроніку Ю. Р.

Бібліографія

Черкасенко С. **Вечірній гість.** Драматична картинка в 1-й дії. Прага. 31 стор.

Лѣсовѣ чары Пластова комедія на 2 дѣѣ Ужгород. 1924 р. 80 стор. Накладом „Пластуна".

Смѣх Драматична казка в 1 дії. Ужгород. 1924 р. 32 стор. Накладом „Пластуна"

Всі три пєси — з життя пластунів.

„Вечірній гість" має так й зміст: два молодші пластуни з пластунського табору, що розташувався в лісі, відбилися від товаришів і попали в гори до пастухів. В таборі занепокоєння, але все кінчається гаразд, — пастух з двома підпасичами приводять приблудних пластунів до табору, який радо приймає гостей.

„Лѣсовѣ чары" — се є апольоґія пласту. Лікар, батько двох пластунів, змовився зі своїми дітьми завербувати до пластунського табору свойого небожа-сирітку, проти чого сперечається опікунша сирітки, сестра лікаря. Змова вдається: сирітка бере участь в таборі. Тут, в лісі зявляються лісовик, водяник, баба-яга, русалки, мавки. Всі сі сили вбачають в пластунській молоді, що не боїться страшних лісних чарів, нових володарів лісу:

Для них нема у нас страшного
Ні в ясний день, ані в ночі,—
Поволі в гору ідучи,
До сонця линуть до ясного..

Хотів би тільки зауважити шановному второві що коли лікар є дійсно захоплений пластом, не слід було наділяти його рисою, яка не відповідає пластунові, — не додержувати слова. А проте, лікар... давно збірається вписати я у члени до „Просвіти" та на „Дім Народний" вкладку дати. Тут можна сказати лікареві його би словами, з якими звернувся він до своїх дітей: „слова повинні буть тривалі!"

„Смѣх",—дія відбувається під землею в царстві гномів

Куцан, король гномів, тяжко сумує: обридло йому одноманітне царське життя. Один з царедворців виступає з порадою:

Тобі потрібен сміх дзвінкий,
Що не лунав ще тут изроду.

Гномам вдається зловити одну пластунку, яку й приводять перед очі Куцана. На виручку пластунки зявляються товаришки, їм шкода, що гноми ніколи не чули сміху, не бачили танців, і вони рішили розвеселити їх.

Всі три пєси написано гарними віршами, і тому легко надаються до заучування. Мова в пєсах, як і в инших творах С. Черкасенка, добірна. Лише правопис в двох останніх пєсах заховує знаки ъ, ѣ, ы, як се й досі вживається на Закарпатській Україні.

Охочо поручаю сі пєси нашим пластунам.

Сірополко Ст.

Остап Вахнянин: **Пластовим шляхом за красою життя.** В Празѣ. 1924. 8 Ст. 125

Ікаровий лет дорогого нам Покійника. Немов бачимо: взяв за руку одного з тих своїх малих „братів" і звернувшися до юрби прочих сказав: „Ходім!" Нараз нечайно... не стало його. Остав ще тільки гомін того останнього слова. Ходім — „пластовим шляхом за красою життя",

Сей гомін дійшов з поза кордону, з поза гір, рік і лісів аж тут до нас. Се невеликий, але богатий змістом пластовий підручник. Рідна нам ся книжочка, бо крізь міжнародні офіціяльні, обовязкові форми пробивається рішуча єдність з нами.

Цікаве в підручнику: Плян пластового виховання на всіх чотирьох степенях, од вовченят починаючи аж до старших пластунів (ольдскаутів), при чому наші старші пластуни себто іспитовані (з II. списком) пластуни по 18 р. життя творять окремий улад „роверів" (може ліпше звати би їх „роверсами" з анґлійськ. множини „rovers" для оминення однозвучности з назвою колеса (ровер).

Незла назва „чортенят" для уладу дівчаток відповідаючого хлопцям вовченятам. Відділено іспити вмілостей для дівчат окремо, а взагалі означено точнійше вимоги для пластунок. Придатні для наших пластунів пластові гри і забави і образка пластових узлів. Також важний спис лічничих ростин, коли неконче зараз до масового збирання (визбируванням вигублюється в поодиноких околицях богато ростин!) то до знання і вихснования в потребі. Позатим ядерні відомости з усіх областий пластового знання

Правопис хоч і чужий нам, не разить, так що книжочку годиться нетільки переглянути але прочитати і стало з неї користати[1])

Дрот.

[1]) Можна замовляти в Адміністрації „Мол. Життя" Руська 3. Ціна 2 зл.

Проф. Др. Степан Рудницький. Основи землезнання України.

Часть I. Фізична ґеоґрафія. Львів, накład УПТ. 1924. Перед молодим підростаючим поколінням стоїть незвичайно важне завдання: пізнати не лише нашу історію й літературу але й нашу природу, наші природні богатства, котрі є основою красшої майбутности. Наскільки школа не зможе подати відповідних відомостей, обовязком кождого є доповнити їх власною пильністю. Сьогодні в школах майже не навчають ґеоґрафії України, не навчають про сі важні передумови нашого життя й нашої будучности, які кождому будучому народному робітникові є конечно потрібні.

У нас взагалі величезне недомагання, що історично-філольоґ. образовання придавило зовсім знання природничих наук. А прецінь розвиток модерних націй зязаний якраз із буйним розвитком природничих наук взагалі, а рідного краєзнавства зокрема

Найкращі підручники ґеоґрафії України написав проф. Рудницький, а саме звісні два популярні виклади п. з. „Коротка ґеоґрафія України" і „Україна наш рідний край", що вводять в елементарні поняття рідного краєзнавства. Щойно в 1924 р. вийшла давно ожидана п. з. „Основи землезнання України" ч. I.: — твір сей вичерпує основно всі важнійші питання фізичної ґеоґрафії в середній школі. Автор описує положення України, Чорне море, морфольоґію, клімат, рістню та звірню! Всі дотоперішні критики приняли дуже прихильно сей твір і ми можемо його як найгорячіще поручити пластунам.

Не оставаймо в хвості Европи, а навчаймося пильно землеписі України; не будьмо сими нещасниками що задивлені в небо потикаються об землю і розбивають собі носи. Вчімся ґеоґрафії України із підручників Рудницького.

В

Ординців М: Запорожці в Сараґоссі. (Історична повість) Коломия, 1923, 16°, 162 ст,

Сю історичну повість, автор якої правдиво зрозумів дух Запорожця і по мистецькому змалював один з епізодів його богатої пригодами історії, радимо прочитати нашим молодим пластунам, як зразок правдиво-патріотичної книжки, що не впадаючи в надмірне вихвалювання своїх предків справедливо оцінює їх лицарські заслуги.

О. Я.

Змагання за першенство.

Змагання розпочалися. Вправді з 10 дневним опізненням, але се з чисто орґанізаційних згядів. Зголосилося до змагань вповні вдоволяюче число учасників.

Найкрасше став до змагань львівський і пл. округ. До сего причинилася богато нарада, на якій були також делеґати позальвівських курінів.

В 4. ч. „Уряд Вістай" буде поданий виказ зголошених і принятих до змагань пл. курінів. Змагові оплати зложено в Кр. Кред. Союзі на конто пластового змагового фонду.

Дивує дещо незголошення до змагань: яворівських курінів, 43 пл. кур. у Львові, як також львівського гуртка ст. пластунів.

Змаганнями до недавна займалася ВПК. через референта діяльности, 27.II. утворено змаговий Комітет (оціночний, „jury" — 5 осіб, виконуючий — 3 особи), якому поручено перевести змагання та признати нагороди

Вказаним є, щоби коші й курені уладжували в себе перед змагання (в курені за першенство й черговість гуртків), і також щоби звертати при змаганнях увагу на спорт (легка атлетика)

Змаговий Комітет думає звернутися до всіх культурно громадських установ визначати від себе нагороди пр. за „добре діло", за найкрасшу крамницю, за найкрасші спортові осяги й инше.

Бажаним, щоби пластуни стаючі до змагань висказували свою думку в справі їх переводжування на сторінках „Мол. Життя".

Письма щодо змагань пересилати ВПК „для Змагового Комітету". (Коли рефлектується на відповідь, треба долучити значок!)

О. Таранавський екватмастер.

Просимо надсилати матеріяли.

Видає Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю. — Редаґує: Редакційний гурток. — Одповідає за редакцію: В. Кузьмович. Адрес редакції: Львів, Домініканська 11, I пов. Адміністрація: Львів, Руська 3, III пов.
З друкарні Ставропіґійського Інститута під упр. А. Яськова.

Технічні Вісти

ілюстрований орґан

Українського Технічного Т-ва

У ЛЬВОВІ

місячник, присвячений всім галузям техніч. знання.

В часопису співробітничають видатніщі техніки й економ.

Начальний редактор: Інж. Яросл. Стефанович.

Передплата з пересилкою виносить:

	В краю		За границею	
На рік	10 зол.		В Америці	3 дол
„ пів року	5 „		В Чехії	6 0 кор. ч

Окреме число коштує 1.20 зол.

Адреса редакції й адміністрації: Львів, Ринок 10. II.

Пластуни! Пластунки!

Поширюйте поміж українськими родинами

„Світ Дитини“

ілюстрований місячник для дітвори, який виходить уже 6. рік у Львові під редакцією народного учителя МИХАЙЛА ТАРАНЬИА.

Сей журналик призначений головно для дітвори у віці від 5—10 літ. Велика скількість образків і довірний зміст зацікавлять кожду дитину.

Річна передплата в краю виносить 6 золотих. Поодиноке число коштує 50 сотинів.

Для Америки и Канади $1^1/_2$ доляра на рік.

Замовлення прямуйте на таку адресу:

Видавництво: „СВІТ ДИТИНИ“

Львів, ул. Зіморовича, 3.

(Чекове конто в П. К. О, 151.285.)

В постачанню

можна набути:

Малі пл. відзнаки без тризуба по зл 0 50
„ „ „ з тризубом „ „ 0 60
Великі пл. відзнаки з тризубом „ „ 0 70

Позолочувані для Членів ОПК. не зміняють цін.

Замовляти лише через пл. курінi (замовлення з печаткою куріня).

Адреса: Пластове Постачання,
Львів, Домініканська 11. I

В адміністрації „Молодого життя“

можна набути отсі книжки:

по 20 сот.

Леся Верховинка: Стріча в лісі
Франтішек Вольф: При ватрі

по 25 зол.

Софія Куликівна Алі: Баба і 40 разбійників
Марія Верриго: Волове очко
Джордж Айнс: По при джунглі
М. Денисенко: Наша Січ Мати
Слава Яремова: Жертвенні огні
М. Штеліґівв: За шкляною стіною.

по 30 сот.

Анатоль Франц: Оповідання
Гуґу: Добре серце.

по 40 сот.

В. Хронович: Пригоди Лиса-Пиаса
Р. Завадович: Серед Ангелів
Фільгеленес: За вітчину
А. Лотоцький: Езоп.

по 50 сот.

Тарас Шевченко: Малий Кобзар

по 60 сот.

М. Ваврисевич: Слава Кобзареви
Роман Завадович: Казка про царевича Івана.

по 70 сот.

Я. Вільшенко: Чорнокнижник з Чорногори

по зл. 1.50

Стіфенсен: Остров з закопаним скарбом
А. Лотоцький: Лис Микита

по зл. 2

Др. О. Тисовський: Життя в Пласті
О. Вахнянин: Пластовим шляхом за красою життя
Я. Вільшенко: Пан Чваньківський

по зл. 2.50

А. Лотоцький: Малі герої
Юлій Верн: Шансельор

по зл. 3

Р. Кіплінґ: Брати Моуґлі
Е. С. Томпсон: Мої знакомі

по зл. 3 50

Петро Франко: Підручник шевецької руханки

по зл. 5

Евген Мілер: Молодість славних людий.
М. Сервантес: Високодумний лицар Дон Кіхот із Манчі 2 томи

Конкурс

для Пластунів Українсько Пластового Уладу

Отсим розписує Пл. Музей у Львові конкурс для пластунів на нарисовання ПОРТРЕТІВ

бл. памяти: о. Е. Мовцібовича, Ст. Тисовського і О. Вахнянина.

Портрети рисувати на картонах розмірів 44 cm. × 64 cm. лишаючи відповідний відступ від берегів.

Портрети ті будуть віддані до фахової оцінки, а три найкращі будуть нагороджені і святочно відкриті.

Зглошення до конкурсу слати на адресу:

Верховна Пл. Команда

Львів, Домініканська 11. I. для Музея

там жадати знимок та блищих інформацій.

Реферат музея.

Читайте і передплачуйте!

Одинокий журнал сатири та гумору

„З и з“

виходить двічі в місяць. Чверть річна передплата виносить 3.50 зол. поодиноке число 50 сот. Для заграниці 3 доляри річно

Редакція і адміністрація: Львів, Руська 18.

СЛОВ

По конфіскаті наклад другий

Виходить раз в місяць. **Ціна ч. 25 сот.**

МОЛОДЕ ЖИТТЯ
ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. Львів, дня 15 квітня. Ч. 3

MOLODE ŻYTTIA: The Official organ of Ukrainian Scout Movement.
„YOUNG LIFE" Addr. Lwiw, Dominikanska 11. (сконфисковано)

СВЯТО ВЕСНИ.

Коли часом понад мури міста всміхнеться до мене клапоть синього, розсміяного неба, коли нараз безмежною тугою за далю — подихом широких піль обвіє мене східний вітер, коли мої очі всміхнуться в погоні за рано збудженим метеликом, коли вбоге дівчатко простягне до мене зпід морозного муру китичку підсніжників,

— я знаю, що десь вже спливають леди, тануть сніги, що по гаях розпукають бруньки, маленький підсніжник прориває кайдани снігу, а там над полями під небом — змагаючися ще часом із зимними вітрами, сніговою метелицею — жайворон піснею заливається...

Твориться щось в тій вітряній, соняшній далі, й не збагну чого душа забажає. Мов ті підсніжники зацвітуть бунтом пориви таємні в душі й захочуть скинуть те, що життя, що зима надавили і збудити холодне каміння, темні провулки міста подихом провесни, радістю весни.

І коли в такі хвилі заманить може щось вирватися з міста, прислухатися шумам і згукам простору, впитися пахощами свіжої ріллі, — то спинить докором бліде личко дитини в вікні обдряпаної хатинки, чи понурої камяниці й обвіє холод темних сутерин..

І бунтом пориви несказані... і в душі питання: де взяти сонця, вітру, весняних цвітів і згуків і шумів —пісень провесни, щоб ввірватися ними в ті непривітні хатинки, льохи і піддаша міських заулків, сірі безсоняшні шкільні кімнати?

А вистарчить як в тої поетки, щоб у вікно „заглянули від яблуні гільки, замиготіло листячко зелене, посипались білесенькі квітки"..., щоб про весняну волю розказали, наче вітром обвіяли, теплим серцем слова сердечні і згуки пісень!

... І здається мені, що бачу Вас, сестри – пластунки! Проміннями свойого серця прогонюєте з оттих кімнат, сутерин, піддаш – непривітний холод, примари зими... Сильними руками розбиваєте забиті на зиму вікна, щоб пустити леготів весняних, вістунів нового життя... Згуками пісень своїх викликуєте на весняну волю товпи дітей...

Не треба тоді іти десь за місто, ждати таємних вісток, прислухатися як ростуть трави, поворотним пісням пташні, — в кождому личку дитини, усміхах уст і віч, їх гомоні безжурнім, їх плюскоті по калюжах вуличок – пісні весняні, свято весни.

І близьким нині те далеке минуле, коли дівчата українських племен враз із пташками, згуками й подихами весни своїми веснянками будили до нового життя. Коли від оселі до оселі гомоніли співи в честь богині краси, щастя й любові:

Гей Ладо, Ладо!...

... І вірю, що як ті мої предки, перші піоніри, що йшли здобувати пущу — розорювати поляни і зруби, до своїх пчіл, які починали будитися в дуплах дерев, на лови звіря, — щоб хоронити й живити свій рід і в безвпиннім поступі творити нове життя. . .

— так і ті діти — пластуни, що виростуть з вашими піснями, вашими веснянками в серцях, сестри, підуть боротися з темрявою, розорювати перелоги життя і зерном їх сіяти в сподіванню богатого жнива.....

Тануть сніги, розпукають бруньки, в гаях розцвітають і ряст і фіялки, вкриваються поля зеленою руною, потоки й вітер шумом весняним. — і в мене в серці веснянки ваші, сестри. І в мене в серці сподівання нових співів, свята волі...

За моїм плугом — працею щоденною, кладуться скиби чорні пахучі, почвою родючою вкривають зерно — слова!. І байдуже мені запізнені сніги й зимні вітри, що зриваються на провесні... І байдуже гайвороння, що в слід за мною зерно визбірує.. І рідний жайворон, що виспівує молитву піль... І рідні забуті боги моїх предків сонця і землі...—

— бо в моїм серці радість велика, бо навкруги веснянки ваші, сестри, бо всюди свято весни.

Самітний Олень.

Львівська державна наукова бібліотека

Дівочий Пласт у нас.

Нині говориться багато про дівочий Пласт, про форму його істнування, його цілі й завдання, — та ніде не пишеться про се нічого.

Коротко хочу забрати в сій справі голос.

Перед українським дівочим Пластом від самих початків його істнування стояло все питання: яку форму надати йому, куди його повести? До вибору було дві дороги: або дівочий Пласт істнує сам для себе і є відокремлений зовсім від хлопячого, або між ним і хлопячим немає ніякої ріжниці й вони творять одну орґанізацію з одними цілями й завданнями.

В країнах Европи розвивається дівочий Пласт в однім з тих двох напрямків і вибрати котрийсь із них треба було й нашому дівочому Пластові. Та намість того вибрано золоту середину й дівочий Пласт вийшов ні зовсім дівочим, ні таким як хлопячий, а так собі чимсь посередним між сими двома формами, — і се осталося й до нині. — Пластунка учасниця стоїть на рівні з пластуном сего самого степеня, але розвідчиця й вірлиця лишилися дещо за своїми товаришами. Причина сьому у зредукованню деяких вимог при II і III пл. іспитах для дівочого Пласту.

От хочби — від пластунок не вимагається самостійної прогульки, вміння збудувати шатро, читання слідів, плавання й прочих саме найконечнійших вмілостей пластування, а поручається їм спеціяльно розуміти красу, знати добрий тон, уладити виставку робіт, — що кожда з дівчат знає і без Пласту, а як не знає, — то й у Пласті не навчиться.

Таке дивне якесь і неповне поставлення у нас дівочого Пласту виробило погляди, будьто дівчина як пластунка представляє собою багато меншу вартість, як такий самий хлопець — пластун і будьто дівочому Пластові, як цілості далеко до сього ідеалу Пласту, що його представляє собою хлопячий Пласт. Чи сі погляди раціональні чи ні — не хочу над сим спинятися. — Перейду дальше.

Коли нині переводилося реорґанізацію цілого пластового Уладу, стануло перед дівочим Пластом, вдруге питання, яку дорогу має собі вибрати. Досьогоднішня форма істнування не вдоволяє, — оставалисяб отже одна з двох форм згаданих на початку.

Першу з них, типово дівочий Пласт, стрічаємо в Анґлії. Ціллю його є „вироблення у дівчат жіночости, як каже Аґнес Бейден Пауелль, бо багато труднійше бути правдивою жінкою, як нескінченим мущиною. Анґлійська пластунка має бути промінем сонця в життю свойого окруження, має солодити терпіння й нести поміч, і до сего її і привчають.

Се так в Анґлії, але якби виглядав такий пласт на нашому ґрунті? — На мою думку він не мавби рації істнування. Арґумент один: Анґлії треба жінок-промінів, — нам треба жінок наче криця, а таких не виховає Пласт Аґнеси Бейден Пауелль. Лишається отже остання форма: один Пласт для дівчат як і для юнаків, і ся мабуть для нас найбільше підхожа.

Наших дівчат незастала би вона не приготованими. — Вони мають за собою багато пережитого, яке їх вповні рівнає з ровесниками — юнаками. Чомуж вони не мають стати поруч зі своїми товаришами й разом одною дорогою прямувати до спільної цілі.

Не вимагалоб се великих змін. Дівочі курені осталиб як до сьогодні відокремлені від хлопячих і тільки їх внутрішня діяльність всі, приписи й вимоги сталиб такими самими як в хлопячих куренях.

І вкінці пластунка дорівналаби у всім пластунові! Наші дівчата виховалисяб на здорових, відважних, сильних духом і тілом жінок, яких нам саме так дуже треба.

Сих кілька думок піддаю під розвагу провідницям дівочого Пласту.

Пластунка (III. пл. куріня).

Від ред.: Містимо отсю статтю як дискусійну, як думку одної з наших пластунок, з якою, зазначуємо, не всюди годимося. Голос в дискусії застеріг собі вже Вп. Др. О. Тисовський.

Перший.

Надходила весна — пора пробудження всеї природи і людей. Щез нарешті білий покров, ріки й озера увільнилися з льодових кайдан, мати-земля покривалася поволи зеленою травою, першими вістунами весни — квітами, дерева випускали пучки, птахи прилітали з вірею, — словом все що жило починало нове буття, повне надії і запалу.

Давно ждали пластуни на се свято — відродження...

На устах всіх їх були змагання, оголошені в честь весни, пробудження...

Кождий читав наказ своєї старшини про змагання і кождий хотів бути першим і поставити свій курінь на перше місце.

І праця розгорілася під звуки весняних пісень, щебету птиць, шумів лісу, рохкання жаб, подувів вітру...

Та хто як хто, але найбільше радів молодий пластун „Бистроногий Олень“, провідник гуртка Оленів, мистець в пластуванню і змагу.

Змагання — се був його світ!

— Мусимо бути першими у всім! — постановлював він, і товариші з захопленням і вірою дивилися на нього.

Весняний воздух розворушив Оленя. Пропала зимова оспалість, цілий він був символом руху і життя.

Праця кипіла.

Весело співали пластуни по домівках, бавилися, стріляли, бігали, скакали. Топори стукотіли по лісах, се будували нові оселі. День і ніч мандрували пластуни по околицях і жили під голим небом, хотячи пізнати той незнаний і цікавий світ, життя нетрів.

А Бистроногий Олень був всюди, де лиш маяли пластові прапорці, до кождого діла втручався, помагав, радив, працював.

Кождий мав в памяти, що рух — се життя, а безрух — смерть, тож грища не заростали травою, а по горах і лісах протоптувалися нові стежки, по котрих прямували шукачі слідів.

І вдихав кождий повними грудьми свіжий весняний воздух та сталив своє тіло.

А час минав, як пробігає малий, бистрий потічок...

Минали дні, повні праці і заняття, зближався день змагань, великий день, може початок нової доби в життю пластунів, якого всі очікували з тремтінням і цікавістю.

День був гарний, мовби призначений на змагання. З усіх усюдів приходили курені, гуртки, маяли прапори, розвивалися при подувах вітру білі хоругвки...

Ішли пластуни без кінця, без числа... Орли, Медведі, Льви, Пугачі, Вовки, Рисі, Олені, Бобри... — величезний здвиг юнаків.

Кождий йшов гордо, сміло, рівно, певний себе, обвантажений арканами, списами, казанами, шатрами... Молоді наслідники давних Спартан, Індійців і Запорожців.

На просторній поляні розложилися всі табором.

Дим з ватер линув під блакитне небо.

Праця кипіла.

На горбку між иншими стояв Бистроногий Олень.

Він дивився на ту юрбу — безжурну, працьовиту і карну і був гордий з того, що він належить до сеї юрби і причинився сам до її величі.

До всіх Пластунок й Пластунів Західних земель України!

Товаришки й Товариші!

Доложіть своїх рук до будови І. пластового дому у столиці нашого пластового Уладу – Львові!

Отсе минає вже 14 літ істнування Українського Пластового Уладу, а ми до сього часу не маємо власної домівки, де ми моглиб свобідно гуртуватися і де містилисяби наші центральні установи. Тому збудовання пластового дому у Львові є неоспоримою й пекучою потребою.

Взиваємо Вас до перевірення своїх сил у зєдинені молодечої енерґії до творчого чину, який буде мірилом поступу пластової ідеї серед Вас.

Від нього ніхто з Вас не може відтягнутися, бо сей дім будуватимемо власними силами й лише при збірнім зусиллю всіх Вас здвигнемо його.

Накладаємо Вам обовязок, якого належне виконання стане Вам цінною пластовою вправою ощадности й самостійности, що є знаменитою збруєю в боротьбі з життям.

А обовязок сей не великий:

Кождий з Вас складатиме, із добутих власною працею доходів, щомісячний даток. Се, як і збирання Вами річей, в звичайнім життю непридатних, а в більшім числі дуже вартісних (почтові значки, чужі монети, всілякі металі і т. п.), праця, яку Ви сповнятимете.

Ми знаємо, що богато з Вас не заробляє ще власною працею. Однак закликаємо Вас навіть до незначного заробітку, щоби всі причинилися до будови свого дому.

Річи, про котрих збирання дуже богато дотепер говорилося, але на жаль лише говорилося, тепер після наших інструкцій Ви правильно збиратимете.

Крім сих підставових доходів комітет використовуватиме всякі инші принагідні, заініціовані й переведені ним пластові свята, видавництва тощо. В найблищому часі приступає Комітет до переведення Свята Писанки з нагоди Великодня, про що інформує окремий приказ.

Комітет, який отсе до Вас звертається, затверджений В. П. К. та ділає в як найбільшій звязи з нею.

Успіх нашої праці залежить від совісного виконання вложених на Вас обовязків, тому тільки від Вас залежить успіх великого задуму.

А Комітет зі своєї сторони доложить всіх старань, щоби сповнити своє важке але почесне завдання, шукаючи відповідних способів здобуття та належного використання доходів.

Комітет здає собі справу з сього, що остаточної мети не доведеться йому в короткому часі осягнути хочби при найбільших зусиллях Укр. Пл. Ул., бо „не в одному дні Рим збудовано“ але вірить у Вашу витревалість і працездатність, бо зневіра й опускання рук в начатій праці булиби непростимим злочином.

Щераз звертаємося до Вас з гарячим зазивом до великого діла, віримо свято, що сповнимо при Вашій допомозі своє завдання і тому глядимо самопевно в майбутнє. . До праці!

СКОБ.

Львів, дня 30. березня 1925.

За Комітет будови пл. дому: *З. Залуцький*, *Ф. Любинецька*,

За Верх. Пл. Команду: *С. Левицький*, *І. Покладок.*

Чи є в вашому курені: крамниця, спортовий кружок, варстати, фахові гуртки, і що вони роблять?

Від його постаті віяло чимсь гарним, могутнім, великим.

Його тіло було як сталь, а дух як хрусталь.

На перші точки припадав довгий біг і Олень виступав

Довіряв своїм силам як нічому, постановив бути першим, не посоромити ані себе, ані гуртка, ані куріня.

— Аджеж він найкращий бігун — Бистроногий Олень.

Всі висипали на майдан дивитися як будуть бігти.

Бистроногий Олень був уже на старті.

Свисток! і сорок найліпших бігунів мов камінь з середновічньої метавки вискочило і пігнало стрілою.

Кождому стояла тільки одна ціль: випередити своїх суперників і добігти до мети першим. Ріжнобарвна товпа глядачів мерехкотіла кождому в очах і зливалася в якусь одну, неозначену масу.

Вперед, вперед!

Олень вповні довіряв собі, Він біг зрівноважено, легко, елястично, остався навіть позаді.

Ось і половина дороги.

Вже бігуни розсіваються, одні на переді, другі назаді, але все ще женуть як хуртовина, тільки вітер свище в ухах; пісок летить з під бистрих ніг.

Ше вперед! Вперед!

Тепер Олень береться до діла. Напружує всі сили і вибігає наперід, лишаючи поза собою всіх.

Для нього тільки одно: бути першим!

Ось вже тільки два найзавзятійші противники біжать поруч Оленя. Ні на крок їх перегонити.

Вперед! З під ніг мовби летять іскри...

Один вже лишився, другий ще завзято й уперто біжить.

Бистроногому Оленеві маячить все перед очима: і нарід і зелена трава і ціль, що вже ось ось буде коло неї.

— Не може дальше! Нема сил!

— Як, щоби я лишився! Ні! Затискає зуби і напружуючи останні сили біжить тремтячими з утоми ногами.

Його суперник за ним, і віддаль між ними росте: два кроки, три, чотирі...

Зі сорок найліпших бігунів Бистроногий Олень напереді.

Вже видко стовпи — границі бігу.

Ще трохи!

Олень зараз впаде.

Негайно свисток і крики тріюмфуючих приятелів Оленя.

Він вже за межею, там далеко перед нею лежить ледви дихаючи його противник.

— Значить я перший? — Значить я перший? питає і сам собі не вірить...

— Перший, перший! — шепоче трава, дерева, там далі ріка і небо і сонце і пташня щебече так радісно: перший! Ісозари п. там десь далеко кричать голосно:

Перший, перший, перший!

Але все якось в тумані, дуже далеко, все запоморочується, стає темно в очах і Олень вичерпаний зовсім падає на землю мов мертвий.

Він прийшов перший...

Орлине Перо, пл. розв. 1 пл. к.

З мандрівки по Волині.

Понеділок 22 вересня — Луцьк.

В дорозі з Дубна переночовуємо в Рівному. Ранком ми знову в поїзді. Проїздимо зразу полями, які де-де біліють обривами, а потому вїздимо в соснові та дубові ліси. Пересідаємося в Ківерцях і год. 9.08 ми вже в Луцьку.

В дорозі зі стації в місто стрічаємо знайомого нам студента і раді, що не мусимо розпитувати по адресам віддаємося під його провід.

Товариш запрошує нас до себе спочити й відчиститись й ми заходимо в його хату. Хата як звичайно в менших містечках ціла станцією для ґімназистів. Сімя товариша як і він сам заробляють при роботах, тепер при зелізничому шляху, який проводиться з Луцька на Стоянів та при будові пристані на Стирі.

По кільканайцяти хвилинах виходимо в місто. І заразже пригадується чомусь: „православні з України зібрані у місті Луцьку" і їх посольство до галичанина Івана Вишенського на Атон. Розглядаючись, бажаємо впізнати в сьогоднішньому Луцьку той давній православний Луцьк.

Товариш показує нам по дорозі тутешню укр. ґімназію, перемінену недавно з російської, а до якої сьогодні вводять польську мову; вкінці заводить нас в читальню Просвіти, яка тут як і всюди на Волині центром національного життя.

За розмовою з новими знайомими в читальні, а потому за розшукуванням по склепах видів Луцька прийшло й полудне.

З полудня починаємо вже спішитися, щоби оглянути до вечера як найбільше старовини Луцька. Понад дахи домів видніють вежі замку Любарта й ми перш всього йдемо туди. По дорозі спинюємося на хвилину біля робітників, які забивають в рові стовпи під новий міст. Для заохоти чи набрання сили співають „Дубінушку", потому з усієї сили піднимають і спускають линвами зелізний таран.. Втомившися, знову співають і т. д.

Перед нами виринає найкраща памятка Луцька замок Любарта. Могутні й кремезні мури й башти захоплюють чаром давно—минулого.

Замок положений на горбовині облитій з трьох сторін Стиром і маленькою річкою; з четвертої сторони від міста був колись рів, над яким був зводжений міст до вїздової башти, заступлений сьогодні мурованим. Замок збудований Любартом десь коло 1325 р. Вся основа замку на твердому білому кремінї на вапні, мури цеглянї і творять з баштами (3 башти: 1) вїздова або Любарта, 2) полуднево-сх. Стирова або Свидригайла і 3) владична) неправильне колесо. На вїздовій вежі слідно де-де якісь поправки, а побіч того великі росколини, а в одному місці мур майже нахилився. На замку сьогодні має пристановище огнева сторожа й одну з веж (владичну) трохи зрівнано й уряджено як вартівню. Побіч вежі, колишній дім луцького владики й колишні доми для духовенства та замкової варти. Тут також стояла колись Луцька катедра св. Івана Богослова й сьогодні на сьому місці тільки зелізний хрест з написом: „Мѣсто храма св. Іоана Богослова и тутъ погребены Любартъ Гедиминовичъ 1324—1336 г., сынъ Любарта Димитрій Любартовичъ 1382 г. и Свидригайло Ольгердовичъ 1452 г.". Колись на місці, де сьогодні в партеровім домі школа, стояла княжа палата, в якій ще у 18 ст відбувались луцькі суди.

Понизше замку мав ще стояти колись долішний замок місце якого сьогодні годі точно означити, і був обведений муром, який виходячи від полудневої башти, йшов понад Стиром, а потому поза катедру й давний по-єзуїцький монастир закручував до башти вїздової.

По виході з замку обходимо його ще раз довкола і йдемо дальше. Товариш показує нам жидівську синагогу, яка своєю баштою пригадує замок і також Хрестовоздвиженську церковку, а потому виходимо на Стир. Невеличка ріка в Галичині тут він спосібний і до плавби меншими кораблями й тепер саме будується на Стирі пристань.

Стоячи на мості, дивлюся на хвилі та думаю як гарно буде завитати сюда з Галичини човнами.

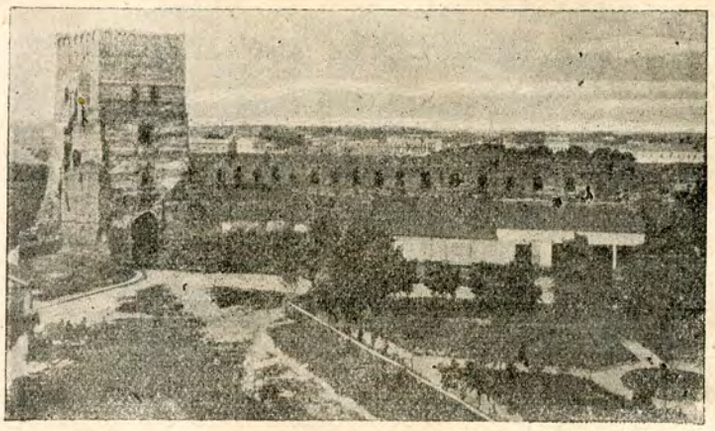

Замок Любарта в Луцьку.

З поворотом заходимо до невеличкої Хрестовоздвиженської церковки т.зв. архієрейської. З початком 16 в. тут істнував монастир св. Василіян. 1833 р. чин скасовано і мури продано вже жидам на цеглу, аж 1864. правительство рос. відібрало руїни і під кінець століття православне брацтво збудовало з останків руїн церковку. Заходимо до середини, але в сумерках бачимо тільки, що богато золочена й розмальована.

Найстаршу луцьку церкву св. Покрови, в якій як чуємо від товариша має находитися старинний образ Матері Божої оглядаємо тільки з назверха. Крім сих церков у старому Луцьку мало бути ще коло 15 инших.

Вкінці вже в сумерках заходимо й до собору. Перебудований мабуть з костелу Бернардинів. В давньому монастирі сьогож чину давнійше містилася ґімназія, сьогодні Воєвідство. Зза пізної пори собор вже замкнений і нам не вдається дістатися навіть на дзвіницю.

Вже темно, як заходимо до городського парку. Богато ще цікавого в Луцьку, між иншим варта було оглянути караїмську церковку т. зв. кенасу, але як на пів дня оглянули ми й так за багато. Тепер сидячи на лавочці, приглядаємося вечірньому життю Луцька. Місто, парк, російська мова, ґімназисти (хоч в роґативках) пригадують щось, начеб то десь читаного.

У вечорі йдемо ще на виставу „Цнотливої Сузанни", львівського театру Стадника, який приїхав сьогодні до Луцька. З вистави йдемо ночувати до товариша і ранком покидаємо Луцьк.

Вівторок 23 вересня — Рівне.

З Луцька перес даємося в Ківерцях і небаром ми знову в Рівному. Заходимо до знайомого товариша. В його зазнайомлюємося ще з декількома тов. й починається горяча розмова як звичайно на теми долі й недолі. З сеї розмови якось і слідне їх бажання вирватися з сеї по їхнім словам гнітучої атмосфери. Вирватися на рад. Україну, або в Галичину, де бодай трохи вільнійше дихати. І слухаючи того всього тобі насувається на думку фраза: ломати сокальський кордон! (Може і тут галицькі пластуни будуть перші!!)

Коло полудня виходимо оглядати Рівне. Одно з новійших міст Волині (в 15 в. ще село) сьогодні широко розбудовується та розвивається. Товариші заводять нас в читальню, а потому показують Народній Дім, який вже кінчать будувати.

Зі старших будинків інтересна в Рівному хиба палата кн. Любомірських положена трохи на острівчику серед багон. Сьогодні тут містяться всякі уряди.

З полудня проходжуємося ще по місті та як звичайно розшукуємо за видами міста. Заходимо й до укр. книгарні.

Вечір проводимо в читальні в оживленій гутірці. — Не завидне тут життя й богато пекучих питань.

Ранком на другий день покидаємо Рівне. В нашому поїзді їде якийсь воєвода і міністер, і нас прощає чета поліцаїв

В Здолбунові пересідаємо на поїзд Шепетівка — Київ і за хвилину поїзд мчиться на схід до Острога.

Сам. Олень.

Як радить собі пластун?

Ляссо.

Кидання ляссом — вмілість, яка захоплює кождого пластуна. Звичайно вживають його Мексиканці для ловлення коней. Пластун, що вміє вправно послугуватися ляссовим шнуром, як його називають американські кавбої, має змогу вдержати сполошеного коня з далеко більшою певністю і безпекою, ніж колиб пробував се зробити звичайним способом. Так само у випадках втоплення. — Пластун може закинути петлю на непритомного тоді,коли ратівнича линва булаби безвартісною. Очевидно се не виглядалоби так по геройски, як наприклад скочити у воду, боротися з потапаючим і з водою, але тут треба сказати,, що пластун не є хвалько і не буде робити чогось тільки тому щоби хтось подивляв його очайдушність.

Ляссо роблять звичайне зі сирої екіри. (Запорожці називали се „аркан". Тут вживаємо назви „ляссо", тому, що вона нині загально принята). Мексиканець вирізує собі чотирі довжезні кусники сирої скіри, привязує їх кінці сильно до дерева, а сам ідучи в зад сплітає їх міцно. Щоби скіра стягнулася поливає сплетену часть час од часу водою. Новійшими часами вживають кавбої лясса із плетеного, гарно викінченого шнура, виробленого спеціяльно до сеї цілі. Ляссо роблять ще з волосіння, ростинних волокон (морська трава) й иншого. Ляссо має три центиметри в обводі. Нині майже не можливо купити дорогий фабричний шнур плетений спеціяльно на ляссо і тому опишу на сьому місці спосіб, як плетуть ляссо Мексиканці. Кождий пластун зможе легко зробити те саме. Як сказано треба до сього чотири шнури (обвід около півтора центиметра).

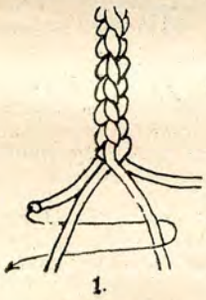

1.

2.

Їх сплітається так: два середні шнури скручується навхрест (правий на лівий). Дальше кладеться правий зовнішній мотузок, а опісля в долину між них і знову на праву сторону. Ліва рука робить те саме (попід два середні, опісля з долини між них на ліву сторону). Се для декого може буде дещо за тяжке і тому скажемо коротше: працюється завсіди крайними шнурками, кождий на переміну кладеться під два шнурки, а опісля зверха між них. (Рис. 1.)

Коли хто не в силі зробити сього так, як воно тут подано, то може вживати звичайного крученого шнура, хоч він при робленню петлі досить часто скручується.

Оригінальне ляссо є довге на дванайцять метрів, але для нас зовсім вистарчає одинайцять метрів, бо дванайцятий метер перешкоджує невправленому в киданню. До одного кінця є прикріплений „гонда" себто мосяжний перстінь (наче ушко) повздовжної форми. Його вже треба вистаратися у слюсаря. Такі „гонди" трапляються часом при гамаках. Зрештою полишаю се помисловости кождого пластуна. Гонда мусить бути вгнутий на зовнішній стороні, щоби можна було обвинути довкола нього шнур. Довгий кінець линви треба пересунути через гонду і закінчити яким небудь кінцевим узлом. (Рис. 5.) Передтим, заки зачнемо вживати лясса, треба подбати, щоби воно було добре розтягнене (сего не можна занедбати), а опісля треба руками зробити його гнучким. Щоби ляссо не було за мягке, добре натовщити його (льняним олієм), лишити, щоби добре висохло. добре навоскувати і знову лишити, щоби висохло.До гнучкости лясса багато причиниться посипання його т. зв. „федервайсом". Добрий спосіб є лишити ляссо на кілька ночей сильно натягнене між двома деревами, щоби вогкий нічний воздух пересякнув його. Другий спосіб є: взяти округлу фляшку, або валець, обкрутити її линвою раз довкола і сувати нею раз-у-раз здовж цілої линви, яка мусить бути цілий час напружена.

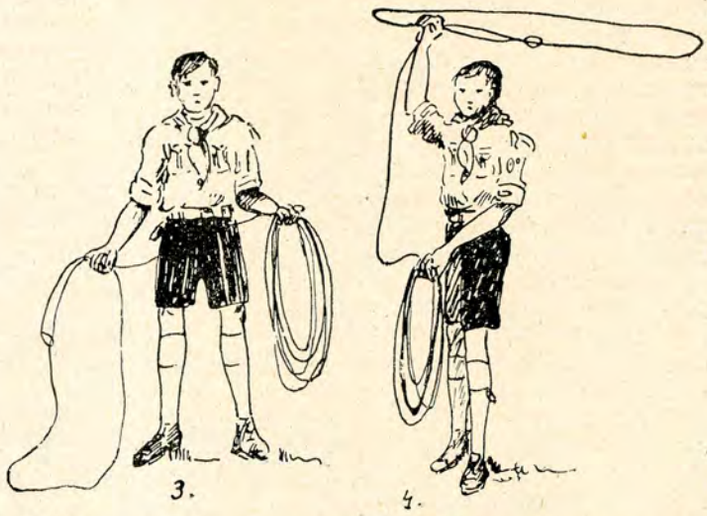

3. 4.

КИДАННЯ ЛЯССОМ. Коли ми вже готові до кидання беремо „гондовий" кінець линви і робимо велику петлю, котру тримаємо у правій руці, оскілько хтось не є „манькутом" (Рис. 3.). При тім треба вважати, щоби гонда все звисав коло 50 цм. низше руки на зовні.Він своїм тягарем допомогатиме нам удержати петлю відчиненою. Опісля звиваємо решту линви до лівої руки. Кінцевий узол держимо міцно (Рис. 2) між великим пальцем і насадою вказуючого. Тепер крутимо петлею понад головою. Се треба доти вправляти, поки не маємо певности, що петля все відчинена. Се робиться викручуючи згин руки. Треба дещо вправи і більше нічого. (Рис. 4.)

5. 6

Коли вміємо удержати петлю відчиненою, пробуємо кидати. Робимо се так, що кидаємо петлю рівно вперед, коли згин руки робить рух вперед. В тійже хвилині викидаємо вперед лівою рукою решту звиненої линви, задержуючи тільки задний кінець великим пальцем. З початку трохи тяжко зробити сі два рухи нараз, та се скоро піде лекше. При киданню ляссом треба вважати, щоби кидати все високо і на праву сторону предмету, до котрого цілямо. (Рис. 6.)

Добре вправляти в киданню способом простого мету — (замісць крутити линвою положити петлю до-

бре отворену за зобою та кинути як обруч майже поземо) до тички високої 40 цм. — 5 м. З часом збільшати висоту тички та відступ, пробувати зловити пластуна, що стоїть на місці, його праву руку, потому ліву; зловити його в половині. Дозволити йому трохи рухатися і на подвірю чи травнику нехай виминає ляссо і старатися зловити його в протягу 3 мінут (вважати, не стиснути сильно петлі) Схоплювати щось чи когось просто над своєю головою, під собою; лежачи, клячучи, на однім коліні, в негайнім обороті і т. п.

ЧОГО НЕ ТРЕБА РОБИТИ? — Ніколи не можна дозволити, щоби ляссо замокло.

Ніколи не прикріплювати лясса до якоїнебудь части тіла, пр. руки. Кавбоїв, що привязують ляссо до сідла, називають жовтодзюбами.

Не тратьте надії після першої проби! В Анґлії є під теперішню хвилю скавти, що кидають ляссом так само добре, як якийнебудь кавбой, і то зараз по кілька тижневій вправі.

Всі пластуни повинні вправлятися в киданню ляссом, і нині, коли вже подано, як се робиться, ніщо хіба не стоїть сьому на перешкоді.

„Богаття“.

Спортовий куток:

Спорт в курені.

(З нагоди змагань за першенство.)

Як відомо в програму сьогорічних змагань входять також спортові змагання і дивує декого, що належить сюди виключно легка атлетика.

Сталося се тому, що инші роди спорту не дадуться легко, дешево і з користю перевести в курені, затеж легку атлетику можуть члени куріня управляти при найменшому числі спеціяльних приготувань. Ось вам „спис“ потрібного до плекання легкої атлетики в курені.

Площа вправ: подвіря перед школою, майдан на неужитках, тощо.

Уладження площі: біжня (по змозі кругова) на витревалість; біжня навпростець на 110-м — (обі визначені рівцем, злегка вишутровані, втовчені і висипані піском; розбіжня для скоків з широкою підбивною дошкою й скочнею плиткою ямою (широкою на 2 м., довгою до 7 м., глибокою до 40 цм.), висипаною чистим без камінців піском, і з деревляними з поділкою листовками збоку, до мірення віддалі скоку; місце до метів кулями, диском, списами, булавками, — відповідно велике колесо (2—2·50 м.) визначене в промірі вапном або тером; стояки до скоків — 2—3 метрові стовпики (найкрасше рухомі) з поділкою, на якій повиверчувано дірки для клинців, на які спирається шнур, обтяжений на обох кінцях оловяними кульками (щоби не звисав).

Стояки уставити при кінці розбіжні з обох боків відбивної дошки.

Диск (ваги 2 кґ.) накращий з мосяжним окуттям.

Куля більша (ваги 7·25 кґ.)

Куля менша 3·70 кґ.

Булавка 2 кґ.

Списа.

Тичка до скоку, — і ось вже все.

Вправляти гуртками. З початку коротко із більшими відпочинками, потім довше й частійше. Памятати все, що добрі осяги можна добути тільки систематичними й реґулярними вправами, а ніколи форсуванням.

Для заохоти пластунів уладити спортовий попис, а гроші (добровільні датки) ужити на свої цілі (справлення якогось приряду тощо).

І ще памятайте на японський клич, що половина вартости вправ затрачена, якщо по них не очистимо добре скіри (уважати на перестуду!), тому треба все подбати також про воду, мило й рушники.

О. Тарнавський.

Спортові осяги [1])

Біг 100 м.: 1912 р. R. C. Craig (Америка) — 10·8″, Щупаківський Вол. (У. С. К.) — 11·7″, 1924 р. M. Abrahams (Анґлія) — 10·6″, Кордуба (Хуртовина) — 13·2″ [2]).

Біг 5000 м.: 1912 р. Kohlemainen H. (Фінл.) 14·36·6″, Карпинський О. (УСК) — 19·39.4″, 1924 р. П Нурмі (Фінл) — 14·31·2″, Жарський Е. (Україна) — 19·24.4″.

Біг з плотами 110 м.: 1912 р. Kelly (Амер.) — 15·1″, 1924 р. D. C. Kinsey (Амер) — 15″, Білостоцький Я. (VII пл. п.) 21·4″.

Мет диском: 1912 р. Тайпаля А. Р. (Фінл.) — 45·12 м., Купчинський Р. („Україна“) — 31·80 м., 1924 р. C. Houser (Амер) — 46·155 м., Присташ О. („Україна“) — 28·20 м.

Мет ратищем: 1912 р. Ляпмінґ (Швеція) — 60·64 м., Талпаш М. („Сянова Чайка“) — 44·30 м., 1924 р. В. А. Мпира (Фінл.) — 62·96 м., Мосевич („Сян. Чайка“) — 32·45 м.

Скок в гору з розбігом: 1912 р. Richards A. W. (Америка) — 1·93 м., Щупаківський 1·52 м., 1924 р. N. M. Osborn (Амер.) — 1·98 м., Гірняк А. („Беркут“) — 1·44 м.

Скок у даль з розбігом: 1912 р. Gutterson A. L. (Амер.) — 7·60 м. Щупаківський — 5. 70 м., 1924 р. D. N. Hubbard (Амер.) 7·445 м., Терлецький („Беркут“) — 5·—м.

Трискок з розбігом: 1912 р. Zindblom (Швед) 14·76 м., 1924 р. А. В. Вінтер (Австралія) 15·525 м., Худяк І. („Сокіл—Б.“) 10·8 м.

Трискок з місця: 1924 р. Старосольський (1 пл. п.)—7·75м

Плав 100 м.: 1912 р. Каганамоку П. (Амер.) 1·3·1″, 1924 р Ґронський („Беркут“) — 2·23·9″ плав 116 м.

Подав Тарас Франко.

[1]) Подаємо сей перегляд, щоб зазнайомити пластунів з осягами чужих і своїх змагунів і щоби заохотити їх бодай старатися дорівнати чужинцям.

[2]) Поза конкурсом біг на 100 м. осягнув І. Худяк в 12·1.“

Пластовий крок.

(З оповідань R. Baden-Powell'a)

Бейден-Пауелль, Верховний Пластун, радить пластунам не здобувати рекордів у бігу, бо се є получене з великою небезпекою для серця. На його думку, красше булоби пластунам уладити змагання пластовим бігом. Тоді нагороду здобувби сей, хто перебігби найбільше докладно два кільометри в пятнайцятьох мінутах.

Що се є „пластовий крок“? Се є спосіб бігу та ходу на переміну, що позволює нам перебувати велику віддаль без видної втоми. Перший вживав його англійський ґенерал Кравфорд. Він учив своїх вояків іти та бігти на переміну по шість кроків. Бейден-Пауелль вживає дуже часто пластового кроку у своїх подорожах. При тім він переконався, що шість кроків се замало, бо безвпинна зміна роздражнює і мучить. Він звичайно, але тільки на рівній дорозі, уживаючи пластового кроку, двайцять кроків ішов і двайцять біг. Колиж приходилося йому йти під гору, або в долину, то відповідно до того він змінював се число. З гори можна більше бігти, дуже мало йти, а до гори противно двайцять пять кроків іти, а тільки двайцять бігти.

Кождий пластун повинен переконатися, скільки кроків йому найвигіднійше робити, щоби по перебуттю прим. 4 кільометрів не бути втомленим.

„Пластового кроку“ можна вживати колинебудь. Се не є те, що рекордовий біг, де треба скинути з себе все та бігти в легкому трикоті. Тут, од біди і в кожусі можна бігти, бо при сім не треба робити ніяких скоків, тільки бігти собі так, наче від знехочу.

Коли вже хто де-що привикне, то можна бігти кільометер за кільометром, не числячи навіть кроків, думаючи про щонебудь иншого.

„Багаття“

Чи знаєте, що в змаганнях за першенство найбільше точок придбаєте Вашому куріневі іспитами вмілости?

Куток новиків:

Під сим заголовком будемо подавати вказівки й матеріяли впорядчикам новиків, для їх праці по гурткам. Гол. Управа Уладу Новиків на основі праці Джона Гарґрейве „Племінне виховання“ опрацювала програму праці в гуртках новиків і ту програму зібрано у т. зв. „Сімох пробах“, примінюючи їх до потреб укр. дітей.

З сим числом починаємо друкувати матеріяли до першої проби „гнучкости тіла“, яка ставить до новика слідуючі вимоги:

1. Новик вправляє кождого дня руханку, бодай 15 хвиль!
2. Вміє плазувати і підходити плавно, без шелесту. Знає практично гри, які образують умілість плазування і підходження.
3. Знає практично і теоретично правила доброго (здорового і естетичного) і хибного ходу.
4. Дає докази знання основних правил гіґієни.
5. Знає небезпеку тютюну й алькоголю.
6. Знає 1 національний танок і „танок вовченят“.
7. Умів заспівати 10 укр. пісень.
8. Дає доказ виповнювання — знання першої точки закона новиків: Новик (-чка) любить Україну.

Герб і національно-державні краски України.

Між гутірками, які вестимуть впорядчики з новиками, перше місце по гутірці про наше національне імя присвятять впорядчики нашим національно-державним відзнакам т. є українському державному гербові і українським державним краскам. Вони зазнайомлять кождого новика з виглядом наших державних відзнак, пояснять їх походження та значіння, а тоді стануть вони новикові близші, будуть до нього живо промовляти, стануть йому дорогі.

Звичай вживати гербів є дуже давний. Гербами значили лицарі свої щити, оружжя, уміщували їх на знаменах боєвих частин. Володарі вибивали герби на монетах, грамотах, печатках. Від володарів перейшли герби на народ і відси назва: такий-то чи такий народний герб.

Ми, так як кождий инший народ маємо свій окремий герб, т. є постійний, уложений після приписаних правил знак, який відріжнює нас від других народів, від других держав. Гербом української держави є золотий (жовтий) тризуб на синім щиті. Походить він з часів велико-княжої київської держави. Заховався на монетах кн. Володимира Великого. Такий самий знак найдено на відламках цегол в руїнах десятинної церкви. В дещо зміненому виді є він і на монетах Володимирових синів кн. Святополка і Ярослава.

Значіння сего знаку не означили ще певно історики і знатоки гербів. Пояснюючи, що може се бути моноґрам князя Володимира: (Василь) з грецька Базілеус, *) бо такий був в тих часах звичай, що володарі били на монетах моноґрами своїх імен і свій титул.

Тризуб нагадує виглядом горішню часть жезла грецького бога моря Позейдона (Володимир-же був володарем великих просторів суші і моря.). Подібний він також до трираменного свічника т. зв. „трійці“, якої кожне рамя зазначено подвійною лінією. Нагадує рівнож сидячого на престолі князя. (Два крайні рамена престіл, між ними князь в сидячій поставі). — Лінії в тризубі сплітаються в такий спосіб, що творять немов чотири букви: Ліве рамя — велику печатану букву „В“, посередині в низу „О“, над ним „Л“, праве рамя — букву „Я“, — які разом зложені дають слово: „ВОЛЯ“.

Крім гербів має ще кождий народ свої окремі національно—державні краски. Відповідно зіставлені є вони тільки відміною гербу і вживаються часом місто гербу. Своїми державними красками вибирає собі кождий народ ті краски, які виступають в його гербі. Нашими національно-державними красками є краски жовта-синя [тризуб жовтий (золотий) на синьому щиті].

Для нашої залитої сонцем країни сі краски є найбільше підхожі. Піддала їх нашому народові немов сама українська природа: сонце на синьому небі, позлотистий степ, синє море, й ріки з жовтими очеретами, сині гори. — Краски ті з естетичного згляду дуже підходять до себе, є милі для ока. Сполука сих красок згадується в давних піснях. Співається часто про них в козацьких думах. Козаки вкрашували свої чайки золото-синіми тканинами. Деякі козацькі хоругви шиті були з ясно-голубого шовку „з позолотистим полем для національного гербу“. Слідом сих козацьких хоругов-знамен є т. зв. „прапірці“ т. є платки полотна на намогильних хрестах, якими відзначувано давно козацькі могили від селянських. Колись нашивали на прапірцях сині, або жовті пояски матерії.

Сполука жовтої і синьої краски стрічається також на всякого рода старих тканинах, церковних ризах, килимах поясах, плахтах і вишивках. Виступає також на давних мініятурах і заставках до книг, в мальованій різьбі.

Коли краски мають заступати національно-державний герб, мусять бути уложені в відповіднім принятім порядку. Порядок сей залежний від вигляду гербу і не можна його після вподоби змінювати. Краска жовта, як краска властивого гербового тризуба є головною краскою і займає перше місце, краска синя, як краска щита, друге місце. В прапорі, хоругві краска жовта, як головна займає горішне поле, краска синя долішне. Те саме уложення має бути заховане на лентах, перевішуваних через плече, припинаних на груди, нараменних опасках і вязаних відзнаках т. зв. кокардках.

В рожах т. є відзнаках зі стяжки уложених в виді розети, жовта краска повтаряється або два рази, а синя раз, а тоді жовта краска творить серце, осередок відзнаки, кругом якої біжить синя краска, а також околишок, сам беріг відзнаки, або обі краски виступають по одному разові, — а тоді жовта краска уміщена в осередку, а синя на її обводі.

Памятати ще треба, що сам герб тризуб не може бути уміщений на тлі прапора червоної, зеленої або иншої краски (за виїмком синьої) безпосередно! Тоді треба його умістити на синьому щиті, а щойно разом з ним можна нашити на прапор будь якої краски.

Кождий новик знає докладно свої національно-державні відзнаки. Умів поправно нарисувати герб Соборної України — тризуб — на щиті, та вірно віддати фарбами, чи то вирізкою українську державну хоругов, як під зглядом добору красок *) та і їх уложення.

С. С.

*) Є се заразом Володимирове хрестне імя і його титул, бо слово те значить: король.

*) Для віддання краски жовтої ужиє фарби ґуміґути, для синьої — кобальт.

Забави образуючі вмілість плазування

1. Ящірка

Новики стоять гусаком, у розкрочній поставі, у віддалі трьох кроків один за другим. Остатній з черги перелазит попід ноги товаришів в напрямі до переду, опираючися при плазуванню тільки на руках і кінцях пальців ніг, а діставшися до переду стає у віддалі трьох кроків перед першим в роскрочній поставі. В той спосіб по черзі плазують всі. Уважати треба, щоби підчас плазування не діткнути ніг товариша.

2.

Довгу линву прикріпити вужиковато долиною до землі, так щоби віддалене одного зуба від другого виносило коло 40 cm. стількиж, щоби виносила висока поодиноких зубів. Грачі уставлені гусаком. На даний знак плазують по черзі вздовж линви попід зуби, стараючися притім на діткнути її тілом.

В міру вироблення зручности обнижувати линву.

З пластового світа.

(Подав О. Я. (Франція).

Цікавійші відомости з докладу міжнарод. скавт. бюро Копенгаґенському конґресові 1924 р.

Загальна скількість скавтів зареєстрованих у бюро орґанізації виносить нині 1,344,360 душ, значить зросла за останні 2 роки на 325,155. Бюро має 3 платних секретарів і висилає в середньому що дня 50 листів. Американські й анґлійські скавтові орґанізації платять внесок по 500 фунтів річно, инші орґанізації 3 ф. на кожду тисячу пластунів. Ся цифра може бути зменшена для держав з низькою валютою. Визнані в сьому році орґанізації скавтів, Литви, Болгарії, Панами і Сірії і данської YMCA (протестанти). У льондонській школі скавтмастрів у Gilwell Parc'-ові студіювало 43 чужинців. Часопис Jamboree виходить у 2 виданнях (анґлійськ. і франц.) у накладі 3,000 прим. Німецькі Ringpfadfinder'u (Ляйпціґ) подали заяву з бажанням вступити до міжнародн. пласт. комітету. Московські комуністичні „Молоді піонери" пробують заснувати подібні орґанізації за кордоном.

Московські скавти еміґранти прохають допомоги.

В останньому 17 ч. Jamboree (Janvier 1925) вміщено статтю „Російські скавти — світова проблема" п. Липського, яку читано як доклад на скавтському конґресі в Копенгаґені. Не дивлячися на свою голосну назву вона уявляє собою просто прохання за допомогою на видання скавтських книжок московською мовою і на посилку кількох інструкторів у льондонську скавтську школу „Gilwell".

Пластунська школа і справа виховання провідників.

В Анґлії заснозано сталу скавтську школу „Gillwell Parc" де провадяться нові досліди над пластом, де нові ідеї прикладаються на практиці і де виховуються пластунські провідники. Заснування сієї школи мало велике значіння для дальшого розвитку в тому напрямі і дало блискучі наслідки.

За прикладом Анґлії пішла Америка, Франція, Бельґія і Чехо-Словаччина, де утворено подібні школи, курс яких обраховано на 40 — 50 годин праці. З красших старших пластунів ріжних округів складається трупи (куріні) з 25 чоловік, яка таборує разом протягом 10 день і проходить відповідний курс навчання.

Кождий учасник такого табору одержує відповідний диплом і має право влаштувати в своїй окрузі подібний табор для провідників.

Бувають два типи такого курсу: для шефів трупи (куріня) і для шефів патруля (гуртка). Очевидно їх програма відмінна,— для гурткових провідників значно лекша. Вартоб і галицьким пластунам заснувати свою сталу школу пластунства на зразок „Gillwell'у", аби не відставати від поступу загально-світового скавтського руху з одного боку, а з другого поставити пластунський рух на твердий ґрунт і виховати кадри відповідно підготовлених до праці пластунських провідників.

Американські бой-скавти.

В кінці минулого року зявився 14-річний звіт американських бой-скавтів. Орґанізація нині нараховує 445.700 пластунів і 148.000 провідників. Головним завданням минулого року було формування кадрів провідників. Для сього влаштовано 350 інструкторських курсів самою орґанізацією і 45 курсів коледжами й університетами. Витрати орґанізації виносили 9 міліонів долярів, з того $3^1/_2$ міліони на місцеві потреби. У 18 містах проводять працю „клюби скавтських матерей", які ставлять своїм завданням підбадьорувати синів скавтів у їхній праці й помагати в підшукуванні мешкань для сходин пластових відділів.

Хороба сера R. Baden-Powell'a.

Останнє 17 ч. Jamboree принесло сумну для усіх пластунів звістку, що сер R. Baden Powell захорів. Останній рік напруженої праці вичерпав його сили. Лікар заборонив йому працювати і порадив присвятити кілька місяців спочинкові. Передову статтю „Новий рік" замість нього написав директор міжнароднього пластового бюро п. Hubert Martin.

Польський скавтінґ.

97 ч. Jamboree (січень 1925) кінчиться статею J. G. Bucher'a про польський скавтінґ. Після відомостей, поданих в сій статті Польща нараховує 40.000 пластунів і 20.000 пластунок, з того 1.000 старших пластунів обєднаних в 20 клюбах. Протяго останнього року влаштовано 200 таборів, в тому 16 інструкторських,

Анґлійське імперське Jamboree.

В звязку з загально-імперською виставкою у Wembley влаштовано всебританське Jamboree 28. VII минулого року, яке почалося службою Божою в Вестмінстерському абатстві. Табор нараховував 12.000 пластунів, які зїхалися з анґлійських кольоній пяти частин світу. Члени королівської родини взагалі, а наслідник престолу принц Уельський зокрема виявили велику прихильність до зїзду пластунів і загостили у табор.

Злиття двох французьких пластових журналів.

Пластовий місячник федерації EDF і двохтижневик французьких скавтів E. U. злилися в один двохтижневик. В той спосіб кількість передплатників нового „пластунського журналу" зросла вдвоє порівнюючи з колишним часописом E. U. чи EDF а зміст став багатшим, цікавійшим і ріжноманітним.

З нашого життя.

(Дописи.)

2. пл. курінь у Львові.

В нас пішла праця жваво вперед. Пластунки починають находити ціль в Пласті, яка криється у вихованню свойого характеру у відповідній праці. До сего допомагають основані з початком сего шкільного року спеціяльні гуртки, де кожда находить роботу, яка її найбільше відповідає.

Першим таким гуртком є:

1. „Огонь" (Орґанізацийний гурток, осередок новостей.) Має на ціли орґанізувати нові пл. гуртки, поширювати практичні вмілости, дбати про новий цікавий матеріял на сходини і т. д.

2. „Сила" — спортовий кружок. Має на ціли заінтересувати як найбільше число пл—ок спортом.

3. „Рух". Належать до нього впорядчиці гуртків новичок. Сі гуртки (яких є при курині 5) ведеться після нової програми Уладу Новкків

4. „Книжка". Пластунки, що належать до сего гуртка, дбають про бібліотеку куріня, зн. розвідують та скуповують відповідні та потрібні книжки для пластунок.

5. „Голка-нитка" — пл. швальня. Шиє пластові відзнаки (гурткові хоруговки, гурт. відзнаки почесних іспитів і т. дальше.)

6. „Курінна переплетня". Оправляє мапи, книжки. До переплетні належать два гуртки.

7. „Базар" — курінна крамниця (при ній є також перекусня) яка придбала неодин зол. до каси гуртка. До гуртка, що займається нею належить кілька пл—ок, що розділили поміж себе працю.

8. „Знимка" — фотоґрафічний гурток. Провідниця сего гуртка вчить прочих членок фотоґрафувати. Є вже свій апарат.

Кождий кружок відбуває свої сходини, на яких або радить над своїми справами (Огонь, Рух) або вчиться чогось (Знимка, Переплетня). До кружків втягається рівнож молодших пластунок, щоби вони вправлялися в праці та вміли її потому самі повести. Значить — працює в нас загал. Кожда пластунка має працю, яку любить і відповідальність яку розуміє.

Членка.

Лет „Зазуль" і „Пугачів" — у Химчин.

(З прогульок 25. пл. к. ім. М. Павлика в Косові)

Ранком 9. I. ц.р. наші Зазулі з Пугачами (а живуть вони все у згоді!) підняли лет із Косівського гнізда, та — як птицям звичай — полетіли навпростець: городами, полями, корчами й лісами, понад потоки у с. Химчин. І — хоч сю дорогу відбували перший раз — не зблудили ні дрібки, бож і є нащось в людини почуття напряму... Снігу майже не було, болота теж. По дорозі найшли кущі калини, поласували троха, заквітчалися і — назвалися „Прогулька Червоної Калини..."

Йдемо левадою. За нами — зваблені похідними піснями — прибуває чимраз більше селян. Инші з цікавістю визирають із хат. Кажуть, що від коли сі дороги і балки — по них ще не ходили такі люде і не чули вони подібних пісень.

Заходимо в читальню. За хвильку в ній повнісько людей старі й молоді, дівчата, хлопці. Розбалакалися. Оповідаємо, слухаємо, оглядаємо книгозбірню, яка є рідкістю по наших селах. Довідуємося, що з весною зачинають будувати власний Народний Дім.

Просять заколядувати. Нам сього не треба два рази казати. Підбираємо відповідні змістом колядки і дивися — а то вже декому і сльози підійшли зі зворушення.

Оглядаємо шопу, де даються театр. вистави. Сценка, декорації — все примітивне, маленьке, одначе свою культурно-освітню місію сповняє.

Приходить нам одна думка.. Просимо чужих задержатися на дворі, самі порозуміваємося, робимо коротеньку „пробу" і... з місця оголошуємо „Пластовий сценічний виступ" за вільним вступом... Принагідної „публика" входить пів стодоли. Тільки маленька заміна: ми повисуємося на „салі" на лавках — позсувавши їх до купи, а „публика" на — і під сценою, лицем на салю... Програма така:

а) Коротенький вступ — пояснення про пласт — нашого опікуна,

б) Вправи вільноруч пластунок (-нів) до патріотич. пісень,

в) Журавель — до співу „Видиш брате мій“. —

г) Кілька ілюстрованих пісень — гор із підруч. Суховерської,

ґ) Колядки, пісні — та закінчення „виступу“ — словами заохоти дир там. школи Наняком. Кожду точку витали гучними оплесками й окликами „Слава“. — По відспіванню „многолітствія“ громадянам Химчина, та коротенький гутірці — як прийшли несподівано, так і пішли знечевя...

З поворотом заходимо до дир. Наняка й знайомого господаря.

На столах зявляються могили святочних присмаків-харчів, простих але здорових, а господарі то припрошують, то силують, щоби ми все те харчували та були вибачні, як що не влад..

Але, що на світі все минає, так і ся приємність мусіла скінчитися. І хоч як не хотілося йти, хоч і господарі просили лишитися на ніч, і маленький Дмитруньо — який знає вже, що він Українець, та вміє співати „Червону Калину“ — теж просив, всеж таки Зазулі й Пугачі розпрощалися щиро, та відлетіли — запрошувані на другий раз.

Приємно йдеться місячною ніччю лісом, та ще й по гарно пережитому дні. Наче в казці... І як у нічній тиші, при одній толоці почули звуки сопілки, годі було не задержатися та не послухати..

Відлет відбувся тимиж дорогами — навпростець.

Саме в опівночі, на горі біля нашої домівки, зробили ми спільну нашу нічірню руханку і.. пішли спати, вдоволені вщерть. —

„Б. Олень — С. Сокіл Косів“
25 пл. к. М. П.

ПЛАСТОВА ХРОНІКА

Продовження.

10. IV. 4. П. П. Прогулька на Погулянку.

12.IV. Пластуни 28 пл. п. ім. Д. Вишневецького і 32 пл. п. в Тернополі брали діяльну участь у святочнім концерті в память 63 роковин смерти Шевченка.

13.IV. Рогатинський кіш уладив кошові сходини в честь Т. Шевченка.

На спільних сходинах гуртків 6. пл. п. ім. І. Богуна в Перемишлі переведено присягу нових учасників.

13.IV Полкова прогулька 18 пл. п. ім. І. Франка в Дрогобичі до Залісся коло Унятич. Пластуни сього полку від половини марта помагають при будові укр. ґімназії, а в ночі сторожать будинку.

13.IV. Відбулись Святочні Полк Сходини 13 пл полку ім О. Завісної в Коломиї.

13.IV. Вибрано нову Полк. Команду в 1 пл. п. ім. П. К. С. у Львові.

13.IV. 35 пл. п. ім, Ст. Тисовського в Калуші уладив виставу „Збиточники“ і Козацькі діти“.

13.IV. Відбулись Перші Святочні Сходини 20. пл. п. ім. гетьм. Полуботка в Бережанах. В склад програми увійшла м. и присяга 50 пластунів і 10 пластунок 34 пл. полку.

13.IV. На концерті в честь Шевченка в Дрогобичі пластунки 31 пл. п. держали порядок, а

14.IV. відбули полкові сходини.

16.IV. Прогулька 1 пл. п. в околиці Винник.

16.IV. Прогулька 17 пл. полку в Яворові до Янова.

18.IV. 28 пл. п. відбув прогульку в околиці Тернополя.

24.IV. Заборона Кураторії пластунам укр. акад. ґімназії у Львові належати до У. П. У.

22 — 24.IV. Прогулька 17 пл. п. в Скільщину.

25.IV. Стійка при Божім гробі майже у всіх кошах. Заборонила тільки стійку дирекція ґімназії в Бережанах 24 пл полкові.

27. і 28.IV. Косівський Кіш уладив прилюдні пл. забави зі сільськими дітьми в Москалівці, Монастирськім і Старім Косові.

III Чвертьрічча.

Травень.

5. V. Косівський Кіш уладив у лісі в ночі „Свято Весни“. В програму ввійшли казки, співи, оповідання, вправи.

10.V. Прогулька 29 пл. п. ім. Н. Слуцької в Рогатині до с. Підвина.

11.V. 3 пл. п. святочні полкові сходини.

14.V. Пластунки 10 пл. п. взяли участь у богослуженні за бл. п. тов. Ковальчук, учасницю гуртка „Мурашки“.

14.V. Полкові сходини 35 пл. п. в Калуші. Вибір нової команди.

15. Прогулька 2 пл. п. до Кривчицького ліса.

17.V. 29 пл. п. держав порядок підчас Шевченківського свята в Рогатині.

18.V. Полкові Сходини 32 пл. п. в Тернополі і 18 пл. п в Дрогобичі.

21.V. Прогулька 29 пл. п. до Теренівки.

„ Полкові Сходини 2 пл. полку.

„ Нічна прогулька 18 пл. п. з Дрогобича за місто. В програму ввійшли нічні вправи таборування й знакування.

24.V. 32 пл. п. прогулька до Гаїв Великих і Кутковець а 33 п. п. до медової Печери, получена з присягою.

24. V. 31 пл. п. святочні пописові сходини, получені з присягою.

29 — 30.V. Прогулька 31 пл. п. Дрогобич — Урич. Пластуни 18 пл. п. занялись збіркою на „Рідну Школу“ і допомогають до будови укр. прив. ґімназії.

В Станиславові арештовано членів 16 пл. п. і забрано книги.

У Львові заборонено видавати полкову часопись „Ватру“.

Червень

1.VI. 3 пл. п. участь у фестині Сокола-Батька.

5. VI. 7.VI. Львівський Кіш уладив виставу, на якій були вироби чисто пластового характеру: човен, шатра, моделі шатер, мосту й инші; вироби слейду, ручні жіночі роботи, інтроліґаторський варстат, збірка монет і писанок etc. etc. Вистава була розміщена в двох кімнатах пл. домівки. Відвідало її 91 осіб.

6. VI ВПК почала видавати „Урядові вісти“. Вийшло 1 число.

6. VI. 28 п. п. прогулька в околиці Теребовлі.

7. VI. Уформувалась IV.ОПК в Станиславові.

8. VI. Улаштовано „пластову неділю“ на загальний приказ ВПК. у Львові, Перемишлі, Яворові, Дрогобичі, Косові, Коломиї й Тернополі. В инших місцевостях тільки сходини.

8. VI. Косівський кіш урядив діточу виставу „В чужім пірю“.

9. VI. Прогулька 32 пл. п. ім. О. Пчілки в Тернополі до с. Кутковець.

11. VI. Відбулись полк. сходини 32 пл. полку.

13.—15. VI. 28 пл. п. прогулька до Збаража.

14. VI. Прогулька 32 пл. п. до Малих Гаїв.

„ Внесено прохання до комітету копенгаського Jamboree і світового пл. конгресу за допущення до участи в Jamboree і в конґресі Укр. Пл. Уладу.

15—16. VI. В дні Зелених Свят в усіх місцевостях, де діяльність Пласту була незавішена, брали пл. частини участь в упорядкуванню могил борців за волю, і в поході на їх могили. За участь в поході заборонено ученикам бучацької ґімназії належати до Пласту.

15. VI. о год. 10 рано уладив 7. пл. п. „хрестини“ і спущення на воду першої пл. чайки.

16. VI. 34 пл. п. взяв участь у фестині УПТ в Бережанах.

18. VI ВПК. висловила признання 13. і 17. пл. п. і їх звязковим за уладження добірної програми в день пл. неділі.

18. VI. ВПК завісила діяльність стрийського коша на підставі звітів своїх делеґатів з 8. VI.

22. VI. Прогулька 32 пл. п. в Тернополі до Прошови, а 28 пл. п. до Чагрівського ліса.

22. VI. 32 і 28 пл. п. в Тернополі беруть участь у фестині ПТ.

24. VI. Святочні полкові сходини 33 пл. п у Львові Сходини уладжено не в мурах, а на прогульці на „Медовій печері“. В програму ввійшли м. и. присяга, вибір команди, реферат про О. Кобилянську, деклямації, забави і гри.

26. VI. Спільні полкові сходини 3 і 4 пл. п., іменування розвідчиків.

26 і 27. VI. Дводневна четова прогулька 4. пл. п. Львів — Пустомити. Рятування при пожарі.

27. VI. Уконституовання І Управи Кружка „Пластпрят“, ч. І. у Львові. Головою вибрано Д-ра Івана Брика.

27. VI. Міжгурткові сходини 28. пл. п. в Тернополі.

„ Прогулька 32 пл. п. до Прошови.

31. VI. Святочні сходини Косівського Коша в память У.С.С.

Липень.

1. VII.—7. VII. Прогулька гуртка Львівських пластунок (2 п. п. й инших). Надвірна — Пнів — Пасічна — Манява — Битків — Делятин.

1. VII. — 10. VII. 4 членів 7 п. п. будують човен й улаштовують прогульку з Милошевич річкою Щиркою на Дністер і Дністром до Надністрян.

3. VII. Затвердження самостійности Ямницької чети.

4. VII.—14. VIII. Прогулька 1, 3 і 4 пл. полків Львів — Яремче — Ворохта — Говірля — Шпиці - Жабє — Писаний Камінь — Косів — Заболотів — Станиславів, під проводом С. Левицького.

6. VII. Вакаційний гурток 34 пл. п. в Бережанах уладив фестин, дохід з якого призначено на добродійні цілі.

8. - 30. VII. Зорґанізовано пл. табор коло Перегінська під проводом скавтмайстра проф. Чмоли. Табор мав на меті вишколити учасників у практичному пластуванню настільки, щоб вони могли відтак поширити се знання між членами своєї частини, а крім того приготовити тих пластунів, що мали взяти участь в копенгаґському Jamboree. В мужеськім таборі, розміщенім на Камінці брали участь отсі полки: 1, 4, 7, 11, 15, 16, 17 18, 20 і 35 а в жіночому, що містився в саваторійному будинку: 2. 3, 12, 29, 32 і 33.

(*Продовження буде*). *Веде хроніку Ю. Редько.*

БІБЛІОГРАФІЯ

Е. Т. Сетон: **Дух лєсу**. Переклад М. Сєрого и С. Черкасенка. Ужгород 1924. Стр 64. 16.

Перед нами книжечка видання Ужгородського „Пластуна". Ернест Томпсон Сетон батько американського Пласту й ідеольоґ індіянізму розповідає про те, яку важку душевну боротьбу перевів заки найшов свій шлях життя. Вихований у строгій, сливе аскетичній, кальвінській сімї, хлопець до 18-того року життя жив лише релігійними проповідями, молитвами, чуючи звідусіль, що все инше, все земське — се від діявола.

Жива думка, природа, бунтуються проти такого дивовижного поставлення справи. Молодий Томпсон утік із рідної хати. „Ідучи за своєю думкою, я побачив перед собою сонце!" Найшов те, за чим тужила несвідомо душа дитини. „Дух лісу" призвав його до себе, на лоні природи почув щойно, що є цілою людиною і „забажав, щоби всі хлопці і дівчата скорше прийшли до сього духового перелому". Дорогу до того перелому найшов у пластовій ідеї. В пущі, серед недоступних для пересічної людини нетрах, найшов Великого Духа і пішов за ним.

В незвичайно інтересних, живо написаних оповіданнях змальовує важку боротьбу зі своїми слабими сторонами і з зовнішними перепонами пластунів і молодих індіян Сама фабула цікава і основана на гарній ідеї, а крім того оповідання перетикане золотими думками, гідними памяти кождого пластуна.

Книжка дуже цінна і повинна також у Галичині розійтися між пластовою молоддю. *Ю. Редько.*

Ернест С. Томпсон: **Мої Знакомі** (Нариси з життя звірів, які я знав) з 148 образками і портретом автора Переклад С. Куликівної. Львів, накл. „Молодої України", 1925.

Вже само се, що книжку сю перекладено на ріжні европейські мови вказує, що є в ній щось більше ніж звичайні собі байочки про звірята. Треба великого і правдивого пластового хисту, щоб їх написати, а пластового духа щоб їх зі зрозумінням читати. Се лектура для тих, які беруться мірити правдиві глибини життя думкою і чутям. Сі оповідання треба передумати щодо їх значіння для пізнання походження ріжних проявів життя людини, треба в них відчути велич складної конструкції природи як цілости. Є отже у змісті а навіть в самім предметі сих оповідань ціла фільософія подана не в формі наукової праці тільки у безстороннім виявленню самої дійсности. Сей пес Бінґо, сей білозначений ворон і зайчик і вовк Льобо і лис із Спрінґфільду і ей фазан і пес Вуллі і кінь „Чорний Мустанґ", се не випхані сіном музеальні окази звірят, ані не сухі описи з якогось там зоольоґічного підручника, навіть не збірка доривочних помічень ріжної вартости, ріжних людей. Ні, се біоґрафії живих осіб перестудіованих великим знатоком, власними методами і з науковою обєктивністю. Тимто читаючи се, ми вживаємося в життя тих звірят так як вживаємося в характери з яких повістей чи драм великих письменників. Тільки завдяки окремому способові автора починаємо як слід розуміти життя тих звичайно так нам чужих а для багато людей навіть зовсім неінтересних творів природи. Своїм способом оповідання автор, не тільки як Кіплінґ велить нам симпатизувати зі звірами джунґлі, як окруженням, що нібито зуміло заопікуватися немічною людиною. Томпсон познайомлює нас самих з тими звірами і позволяє нам самим серед них проживати. І ось тут межа де Томпсон стає пропаґатором і учителем пласту. Читаючи, вдумуючися і вчуваючися в сі оповідання стаємо на часочок правдивими пластунами Входимо в нетри дикої природи, живої в день і в ночі, літом і зимою, в область твердих, безоглядних але справедливих законів, в область залізної карности, де кождому осібникові дана воля і засоби боронити її, навіть даний є дозвіл нападати й убивати, оскільки не боїться ризика, що від сього чим воно може згинути, коли необережно задалеко розмахнеться. Є в сій області і своєрідна школа, є й учителі і наука і приписи і кари а цілість складається на красу, неосягнену ще ніяким твором людського мистецтва. Коротко сказати: Сих 8 оповідань є для пластунів, тих очивидно з пластовим духом, введенням в найважнійшу хоч і найтруднійшу пластову науку „Лісового життя", з усім ублагородненням людських почувань, яке з нього випливає аж до таких проявів приязни зглядом всього живого як се вичитується з поміж рядків про самого Сетона Томпсона. За придбання нашій літературі такого гарного перекладу сього твору належиться від Пласту щира подяка як перекладчиці так і видавництву „Молодої України".[1] *Др. О. Тис.*

„Молода Україна", ілюстрований журнал для молоді, чч 1-3, 1925, Львів, Зіморовича, 3. Велике завдання сповняє вже 3 рік „Молода Україна". Останні три числа представляються незвичайно симпатично так у зверхній формі як і в змісті, Трибарвна окладинка роботи мистця Ковжуна. В сих числах стрічаємо прегарні статті з літератури, історії, культури, науки та мистецтва. При кінці чисел окремі відділи для шахів, філятелії, шарад та ребусів. В кождому числі додаток.

Працюють в часописі старші визначні українські сили.

„Молода Україна" повинна знайтися і в руках кождого українського пластуна (ки), а в ній знайдуть вони неодно інтересне та цікаве Минулих років „М. У." друкувала статті про пластові прогульки, містила пластові оповідання й ин.

Ст. Лукань

[1]) Ціна 3 зол. Повинна піти в як найбільшому числі між пластунами, бо призначена для них, написана й присвячена їм. (В кождому курені один пластун повинен займатися спроваджуванням й розпродажю таких видань!)

На фонд ім. Ст. Тисовського зложили:

Укр. Адвокати, Львів зл. 23 40; С. Сидорович, Львів зл. 5 М. Ясеницька Станиславів зл. 8·—; 4 пл. к, Львів 34 60. Жертводавцям щире спасибіг.

Замісць вінця на могилу бл. п. Остапа Вахнянина зложила Верховна Пластова Команда зл. 100·— на фонд ім. Степана Тисовського.

Пять річних передплатників „Молодого Життя" приєднав Дир Мих. Горбовий в Косові Vivant seqventes.

Пластуни Пластунки Львів. Коша складають отсею дорогою **щиру подяку Родині бл. п. Остапа Вахнянина** за дар в сумі 100. зл

Від адміністрації:

Поодиноке число коштує 25 сотиків, передплата на 4 місяці (найменша) зл. 1. на рік зл. 8.

Передплата за границею відповідно до валюти.

Гроші слати просто до адміністрації або чеком на „Краєвий Союз Кредитовий" Львів, Ринок ч. 10. конто „Молодого Життя" ч. 7.100 (тоді повідомити адміністрацію карткою).

Оказові примірники висилається даром.

Попередні числа можна набути в адміністрації по ціні 25 сотиків.

за посліплатою не висилається.

Адміністрація „МОЛОДОГО ЖИТТЯ", Львів, Руська 3. III.

Видає Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю. — Редаґує: Редакційний гурток. — Одповідає за редакцію: В. Кузьмович. Адрес редакції: Львів, Домініканська 11, I пов. Адміністрація: Львів, Руська 3, III пов.
З друкарні Ставропіґійського Інститута під упр. А. Яськова.

УРЯДОВІ ВІСТИ.

Верховної Пластової Команди.

Ч. 2 (4) Квітень 1925. 14. пластовий рік.

ЗМІСТ: ПРИКАЗИ чч. 34 — 39. Патрон Укр. Пл Уладу (34) Однострій пластунів (35). Пластове поздоровлення (36). Пластова Неділя (37). Форма письм до В. П. К. (38) ОБІЖНИКИ чч. 29. 33. Орґанізаційні справи (29). Відзначення і іменовання (30). Урядові видання (31). Іспити вмілостей (32). Змагання за першенство (33):

Приказ Ч. 34.

Патрон Укр. Пл. Улапу.

В. П. К. на сходинах дня 28. IV 1925. постановила приняти на патрона У. П. У. св. Юрія, подібно як мають се всі пластові Улади світа. Подаючи се всім до відома, взиває В. П. К. всі пластові частини до святкування сего дня, уладжуючи святочні сходини, пластові вистави, представлення, стрічі, свята весни серед природи і т. п. Є звичай у пластунів цілого світа, що в сей день пластуни одного краю шлють желання своїм братам инших країв.

Обіжник Ч. 29.

Затвердження Окр. Звязкового

В. П. К. приняла до відома резиґнацію з обовязків окр. звязкового 6. Подільського Округа Івана Бабія в Бережанах і назвачила окружним звязковим проф. Остапюка Теофіля в Тернополі— Вагилевича Ч. 3. (*Реф. Орґ.*)

Нові пластові частини.

В. П. К. в часі від 28. грудня 1924. до 8. квітня 1925:

а) позволила переорґанізуватися самостійним четам на пл. курінї зі слідуючими патронами та порядковими числами:

1. пл. самостійна чета хлопяча як 38 п. к. ім. Івана Смицнюка. 2 пл самостійна чета дівоча як 39 п. к. ім. (поки без патрона) 3. пл. самостійна чета хлопяча як 40 п. к. ім. Івана Черняти. 4. пл. самостійна чета дівоча як 41. п. к. ім. (п. без патрона) 5. пл. самостійна чета як 42. п. к. ім. Марка Вовчка.

б) затвердила слідуючі курінї, які виділилися з істнуючих вже пл. частин: 43. п. к. ім. Ол. Віщого, який виділився зі 7. п. пол. і 44 п. к. ім. Лесі Українки, виділений з 3 пл. полку.

в) Крім сего затвердила: 45. п. к в Дністровім окрузі, 46 п к. в Верховинськім окрузі ім. Буйтур Всеволода.

Назначення звязкових:

В. П. К. назначила в часі від 28. XII. 1924 до 8. IV 1926 слідуючих звязкових: при 3. п. кур. ст. пл. розв. Мрица Івана.

При 7. пл. кур. скавтм. О. Тарнавського.

При 18. пл. курінї проф. Іваненка І.

При 29. п. кур. паню Наталю Каменецьку.

При 33. п. кур. ст. пл. Галю Дворянин.

При 42. п. кур. проф Івана Чмолу.

При 43. п. к. проф. Гайдучка Степана.

При 44. п. к. проф. Кузьмовича Володимира.

При 46. п. к. ст. пл. розв. Степана Охриповича.

Звільнення з обовязків звязкових:

В. П. К. звільнила в часі від 28 XII. 1924 до 8. IV 1925 з обовязків звязкових В. П. К:

проф. С. Гайдучка в 7 п. курінї, паню Віру Кудрик при 29 п. кур. проф. С. Левицького в 3 пл кур.

Зареєстровання опіки:

До 8. квітня 1925. В. П. К приняла до відома заяви отсих опікунів: в 3. пл. курінї проф Савина Сидорович, при 38 пл. курінї о. декан Ю. Гірняк, при 39. пл. курінї — дир. Кульматицький Василь. Замітка: при инших курінях опікунами є або звязкові, або вже зареєстровані в В. П. К. опікуни. Опікуни стають членами „пластприяту". (*Реф. орґ.*)

Приказ Ч. 35.

Однострій Пластунів.

Верх. Пл. Кмда затвердила дефінітивно дня 9. IV. 1925 форму пл. однострою пластунів на анґлійський взірець. Старий однострій з економічних зглядів позволяє В. П. К. носити до кінця 15. пл року. Однак поручає куріням дбати про одностайність пл. одностроїв, особливо на публичних виступах. Нові приписи про однострій поручила В. П. К видати редакції часопису „Багаття", як дальше число видавництва „Записки Укр. Пластуна"! Кождий курінь купить обовязково найменше два примірники. Замовляти можна через Адміністрацію „Багаття", або „Постачання" у Львові. Краску хусток усталює кожда Кошова Кмда. Ґранатова краска є зарезервована для старших пластунів та пластунок Незначні зміни й доповнення до жіночого однострою будуть подані пізніще.

(*Реф. однострю.*)

Приказ Ч. 36.

Пластове поздоровлення.

В. П Кмда на сходинах 10. III 1925 рішила, що пластуни (нки) без однострою поздоровляються кличем „скоб" не підносячи руки до малого поклону, при близькім поздоровленню подають собі ліву руку.

Місто великого поклону, пластуни(ки) без однострою поздоровляють особи, яким сей поклін належить, способом принятим в товариськім життю і словом „скоб"

Перед прапором, в часі пл. гимну та національного, стають позір, скидаючи при тім накриття голови.

(*Реф. діяльности*).

Обіжник Ч. 30.

Відзначення.

В. П. К. на внесення пл. курінів надала в сім пл. році до дня 8. IV. 1925 отсим пластунам (нкам) 1-ше пл. відзначення.

Львівська державна наукова бібліотека

1) Стрийській Ірені пласт. розвід. 2. п. к.

2) Охримовичівній Марії пл. розв. 2 п. к.

3) Е. Ю. Пеленському пл. скобові 40 п. к.

(*Реф. відзнач.*)

Іменовання скобів (вірлиць).

В. П. К. іменувала в сім пл. році до дня 8. IV. 1925 слідуючих пл. розвід. скобами (вірлицями):

1) Аксентій Галю ст. пл. в Станиславові.

2) Бемка Теофіля ст. пл. Бережани.

3) Біленького Филимона ст. пл. в Станиславові.

4) Демчуківну Ростиславу ст. пл. у Львові.

5) Пеленського Е. Ю. пл. 40 п.к.

6) Павлюхівну Наталю ст. пл. в Станиславові.

(*Реф. діяльн.*)

Обіжник Ч. 31.

Урядові видання.

Від виходу послідних „Урядових Вістей" В. П. К. видала отсі прикази:

Приказ Ч. 30. до О. П. К. про затвердження екзамінаторів, приказ Ч. 31. про виставу пл. праць, приказ Ч. 32 про пл. стрічу та окр. пл. табори.

Приказ Ч. 33 про затвердження Комітету „Будови пл. Дому".

Комітет „Будови пл. Дому" у Львові приступив до видавання „Вістника Комітету Будови пласт. Дому у Львові"".

Поміщені там прикази переходять цензуру В. П. К. та обовязують на рівні з приказами В. П. К.

В реєстрі ур. видань в „Ур. Вістях ч. 1" пропущено книжечку „Український впоряд" видавництва Сокола Батька 1923 р., який тепер загально обовязує в Укр. Пл. Уладі.

(*Реф. діяльн.*)

Обіжник Ч. 32.

Затвердження іспитів вмілостей.

За час від 1. 11. 24.— 6. 4 25. В. П. К. затвердила отсі іспити вмілостей:

1. Рільництво.

Гринюх Іван пл. скоб 43 пл. к; Сенів Іван пл. ск. 7 пл. к.; Хомишин Теодор пл. розв. 7 пл. к.

2. Бжільництво.

Сенів Іван пл. ск. 7 пл. к.

3. Їзда верхом.

Сенів Іван пл. ск. 7 пл. к.; Хомишин Теодор пл. розв. 7 пл. к.

4. Пожарництво.

Грицак Осип пл. розв. 5. пл. к.; Міткевич Степан пл. розв. 5 пл. к. Мриц Іван ст. пл. розв.; Рак Роман пл. розв. 5 пл. к.; Сенів Іван пл. ск. 7. пл. к.; Хомишин Теодор пл. розв. 7 пл. к.

5. Переплетництво.

Гринюх Іван пл. ск. 43 пл. к. ЕрденберґерВолодимир пл. розв. 5. пл. к; Пеленський Евген пл. ск. 40 пл. к.; Попович Іван пл. розв. 20. пл. к; Шпіцер Орест пл. розв. 5 пл. к.;

6. Плавання.

ШухевичРоман пл. розв. 1. пл. к.

7. Музика.

Сенів Іван пл. ск. 7 пл. к.; Шухевич пл. розв. 1. пл. к.

8. Писання на машині.

Біленький Филимон ст. пл. ск.; Демчук Ростислава ст. пл. вірл.; Сенів Іван пл. ск. 7 пл. к.

9. Ручні роботи.

Демчук Ростислава ст. пл. вірл.

10. Шевство.

Сенів Іван пл. ск. 7 пл. к.

11. Провідництво.

Ерденберґер Володимир п. розв. 5 пл. к.; Ничай Володимир пл. розв. 5 пл, к.; Пеленський Евген пл. ск. 40 пл. к.; Шпіцер Орест пл. розв. 5. пл. к.

12. Моднярство.

Аксентій Галя ст. пл. вірл.; Демчук Ростислава ст. пл. вірлиця; Стрийська Ірена пл. розв. 2. к.

13. Стеноґрафія:

Кравців Марія пл. розв. 2 пл. к.

14. Веслування:

Мриц Іван ст. пл. розв.; Сенів Іван пл. ск. 7 пл. к.

Екзамінатори іспитів вмілостей.

До дня 8. квітня 1925 р. затвердила В.П.К. слідуючих екзамінаторів:

ратівництва і гіґієни: Др. Рожанковського Р. в Калуші для 35 пл. к., Дарію Лежогубську у Львові для 2 п. к., моднярства: паню Буляндову О. у Львові для 2 п. к., переплетництва: сестру Ч. В. В. Мирославу у Львові для 2 п. к.: французької і російської мови: Вп. Валентину Завадську для 2 п. к., німецької мови: Вп. Лежогубську Ірину для 2 п. к., музики і співу: Вп. Надраґу Стеф. для 2 п. к., спорту, руханки і танців: Вп. Суховерську Оксану для 2 п. к.

Приказ Ч. 37.

Пластова неділя.

Кождий курінь зглядно кіш уладить в місці свого осідку в день, який уважає за найвідповіднійший перед кінцем шкільного року „Пластовий день", в якому розвинувби всю суму своїх пл. сил, щоби наглядно показати успіхи пл. праці, а рівночасно призбирати фонди на пл. пресу, пл. дім у Львові і літнє таборування і зєднати нових членів до пл. курінів та кружків „Пластприяту". Програми укладати подібно до програми „Пл. неділі" минулого року. Про час „Пл. дня" повідомити В. П. К., яка провірить через свого делегата стан та діловодства куріня. Програми по можности так укладати, щоби вони виповнювали, або закінчували програму змагань за першенство.

(*Рефер. діяльн.*)

Приказ Ч. 38.

Форма письм до В. П. Кмди.

З огляду на вигідне перехову вання письм, маніпуляційними та на дешевість паперу, В. П. Кмда взиває всі пл. частини, писати письма до неї на піваркуші канцелярійного паперу.

(*Секретаріят*).

Обіжник Ч. 33.

Змагання за першенство.

До змагань принято слідуючі курені: мужеські: 1, 4, 5, 7, 11, 15, 16, 18, 20, 24, 28; жіночі: 2, 3, 12, 22, 23, 32, 41, 44, мішані: 25 п. курінь.

б) Курені, що зголосилися до змагань за першенство, числять собі як осяги тільки се, що здобули в часі від 15. лютого до 15. червня 1925 р.

Останній протокол змагань мусить бути точний, значить треба подати осяги кождого члена з осібна.

До протоколу долучити посвідки на осяги з підписами: звязкового, курінного, делеґата О. П, К. та евент. суддів (спорт). Протокол присилати на адресу В. П. К. через О. П. Кмду найдальше до 20. червня 1925 р. (Протоколи надіслані по поданому речинці будуть відкинені). Влищі пояснення до кождої змагової точки подається Куріням до відома осібним обіжником. По важні пояснення звертатися до В. П, К. (для змагової комісії). (*Реф. діяльности*)

У Львові, дня 8 квітня 1925.

За згідність:

ІВ. ПОКЛАДОК

писар В. П. К.

Виходить раз в місяць. **Ціна 25 сот.**

МОЛОДЕ ЖИТТЯ
ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. **Львів, дня 15 травня.** **Ч. 4.**

MOLODE ŻYTTIA: „YOUNG LIFE“ The Official organ of Ukrainian Scout Movement. Addr. Lwiw, Dominikanska 11.

НА СВЯТОГО ЮРІЯ.

Тої ночі з веснянкою — бурею
Він примчався на білім коні.
—„О візьмиж і мене, святий Юрію,
У бої, на пригоди бучні!“

Зупинився зірками позначений,
Битий хмарами шлях під конем,
Білий лицар схилився: Юначе мій!...
Сцілував мої вічі вогнем. —

І бажанням юнацьким окриленим
Я ухопився злотих стремен:
— „І зміїв убивати — дай сил мені,
Й боронити красунь царівен!...“

На хмаринках розцвів білих рож иней,—
Хтось немов занавісу роздер:
Ой, довкола народ мій знеможений!
У полоні мільйони сестер! —

— „О, візьми! Поведи Твоїм іменем
На святі справедливі бої!“
... Сходом сонця засяв опромінений
Злотий спис у правиці моїй.

Богдан Кравців.

Redakcja czasopisma „Mołode Żyttia“ we Lwowie. Pr. 284/25 W Imieniu Rzeczpospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Mołode Żyttia“ Nr. 3 z dnia 15/4 1925 pod tytułem: 1) w kolumnie pierwszej i drugiej na stronie w adresie pod tytulem: „Mołode Żyttia“ wyrażenie w nawiasie po słowach: Dominikańska 11. 2) „Herb i krasky Ukrainy“ a) wyrażenie w tytule między słowami: i... a: krasky b) naszym .. a: widznakam c) ukraińskomu... a: herbowr b) ukraińskym... a: kraskam e) narodiw... a: Herbom f) zastupaty... a: herb... a: Ukrainy zawiera znamiona zbrodni ad 1) 2) z 65 a) uk. uznał dokonaną w dniu 15/4 1925 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpodzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieś ił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Nie wykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstw przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dzpp. Nr. 6. ex 1823 t, j, zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Złp,

Lwów dnia 17, kwietnia 1925 Hawel

Львівська державна наукова бібліотека

У СВЯТО ПАТРОНА ЛИЦАРСТВА.

У мріях людства велика творча сила, у змаганню до ідеалу, навіть в самій думці про ідеал є вже початок його здійснення. Озарена леґендами постать св. Юрія є символом відвічної мрії культурного людства про ідеальне лицарство, є змаганням до ідеалу людини сильної, завзятої, відважної, готової до боротьби на смерть і життя зі злобою світа а при сьому благородної, великодушної, чистої ділами і думками, святої. Мрія про такого ідеального лицаря пронизує безчисленну кількість найріжнороднійших казок, переказів і оповідань, повістей ріжних народів, ріжних країв, ріжних часів. Мрія майже така давна як само людство. Вона в ріжних добах культури являлася в ріжних постатях. Св. Юрій, се символ християнської ідеї лицарства Поганська сила і неустрашима відвага получилися в особі сього лицаря з християнською покорою, самопожертвованням і святістю. Таким хотілоби новітнє людство бачити лицаря, воїна, жовніра. Хотілоби бачити—не се „людство“, що кровожадно видирає одно одному всі засоби до життя, щоби загарбати все добро для себе, щоби по трупах і могилах в безмежній зарозумілости двигнути понад всіх і вся своє самохвальне „я“, тільки се людство, якого дух покищо хвилює десь в глибинах життя і немов ся жевріюча лява, просвітлює то тут то там і шукає нагоди, щоби покриваючу її кригу проломити, добутися на верх і поплисти широкою чистою струєю у майбутнє цілого буття. Ся глибока, підсвідома, в глибинах душ причаєна благородність прочуває і знає, що вона тільки побідою у важкім бою може сповнити своє призначення: видобути на верх правду, добро і красу й опанувати ними майбутність людства. Тому й постать, в який вона з черги на очах людства появилася, се не закаптурений монах, який втікає зі своєю святістю боязко перед зіпсуттям світа, а узброєний панцирем, щитом і списою лицар на буйнім коні в завзятій, самопевній боротьбі зі змієм.

Такою ідея добра від часів перших правдивих християнських лицарів досі — до часу появи новітніх лицарів пластунів. Пласт перейняв патрона, символ, а разом ідею й обовязки сього давного, правдивого лицарства. Пласт перейняв також свідомість сього, що для благородности духа муситься промостити дорогу в людство рішаючою боротьбою зі злом. Тому й слід пластунам дивитися на стать патрона усього пластового уладу як на свого провідника, який сам сильний, узброєний і святий іде перший у бій зі злющим змієм і взиває усіх, — в кого в душі якась молодеча лицарська мрія, якесь бажання побіди добра, благородности, справедливости, краси,—до боротьби з усім, що злобне, дике, нелюдяне, гидке — у власнім єстві і в окруженню.

Пластунам треба в сей зазив невмірущих ідей вслухатися й у зяву будуччини, вимріяну найкрасшими духами людства вдивитися — крізь гамір розбишацтва і жертвенної крови. Треба скріпити й узброїти і тіло і духа і всісти на доброго коня юнацького запалу, щоби вибитися змієві понад голову, і треба навчитися добре цілити списою, щоби, коли прийдеться зі змієм зустрітися—не схибити.

В день 6. мая 1925 р. *Др. Ол. Тисовський.*

Про вибирання відповідного тла при підходженню.

(З оповідань Р. Бейдена Пауелля.)

При вибиранню тла на якім підчас підходження найменш відбивавби одяг пластуна, треба головну увагу звернути на краску сего одягу. Коли краска одностроюю пластуна є „кгакі“ себто жовтаво-сіра зглядно бронзаво-сіра (таку краску мають українські пластові капелюхи надіслані з Анґлії), — то він не стане собі під вибіленою стіною або під темно-зеленим кущем, але постарається найти собі місце на жовтаво-сірому тлі піску або на такій же траві чи скалі. Найшовши собі відповідне місце, мусить пластун заховуватися незвичайно спокійно. Ворогові буде важко відріжнити пластуна від окруження хочби на малу віддаль.

Коли хто одягнений в червоний стрій, повинен старатися дістатися під червоний мур (з цегол), під червонаву скелю або на такуж землю.

Коли пластун користується горбком як обсерваційним місцем, мусить дуже вважати, щоби не звернути на себе уваги на лінії неба, — значить, щоби його постать не висувалася з поза обрису горбка. Сего власне жовтодзьоби не роблять ніколи добре.

Лекцію в підходженню мігби дати пластунові перший ліпший дикий мурин прим. з племени Зулів. Коли мурин сього племени хоче обсервувати з підвисшеного місця, він вилазить поволі на руках і ногах на вершок горбка, лежачи на череві в траві. Коли вилізе на бажане місце, підносить голову центіметер за центіметром, поки не матиме отвертого виду. Коли побачить ворога, докладно його огляне, колиж завважить, що сей його обсервує, держатиме голову довгий час зовсім спокійно, а ворог вважатиме його за камінь або пеньок. Колиж не відкриє його ніхто, він так само поволі знижуватиме голову, поки зовсім не сховається в траві.

Скоре й нагле висування голови на лінію неба (горизонт) може легко звернуги увагу ворога, навіть з більшої віддалі.

В ночі мусить пластун старатися держатися при землі, так, щоб він сам був у темряві й бачив докладно сильветку ворога на тлі неба.

Ґенерал Бейден Пауелль скулившися в ночі в тіни куща й сидячи зовсім спокійно допустив до себе ворога так близько, що коли сей обернувся до нього спиною, Бейден Пауелль міг встати й відразу обхопити його руками.

При підходженню головно в ночі треба дуже вважати на хід.

Відголос кроків чує ворог дуже добре як приляже ухом до землі; скорше ще зраджує необережного жовтодзьоба [1]) шелест його кроків по траві або тріск ломаного патичка в лісі. Пластун й мисливий ходить дуже тихо. Кладе ногу дуже легко (звичайно ходить підошвою не запятком) й обережно (пр. в лісі).

Сей хід повинен пластун вправляти чи то в день чи в ночі, в хаті чи на дворі, поки не привикне до нього.

Побачите, що коли привикните до такого ходу, зросте у вас змога відбувати довгі марші, не будете томитися так швидко, як йдучи „тяжким“ ходом переважної части людей.

[1]) Анґлійці називають пл. учасників „делікатна нога“ на означення, що такий пластун ще не вироблений. Ми називаємо їх „жовтодзьоб“-ами, бо й запоріжці називали „жовтодьобами„ малих, невироблених козаків.

Як радить собі пластун?

Соняшні купелі.

Богато нас співає „ми сонця ясного діти...“ але чи богато використовує літо як слід? Чи по їх блідих лицях пізнати, що вони діти сонця.

Знаємо, що ростина хована в темному місці стає вяла, бліда, а картопля в пивниці випускає гін, хоч навіть і в метри довгий, цілком білий і безбарвний. Те саме і з людиною, особливо молодою, хованою постійно серед грубих мурів у великому місті.

Тому-то пластун де тільки змога скидає убрання і в купелевих штанцятах вживає руху чи гріється на сонці.

Як впливає на нас сонце, — не треба й казати! Вже на сам ум й успосіблення ділає соняшний день дуже додатно. Про се кождий знає. Колиж ми лежимо на сонці, то під впливом його промінів і тепла (можемо на собі се обсервувати!) скіра стає немовби-то рідшою. Потові желези починають сильнійше працювати, ми пітніємо, лоєві желези виділюють більше лою. Притому мязи скіри мусять, працювати і кріпшають. Ба, що більше! — через се, що желези працюють як і мязи скіри (т. зв. гладкі) треба їх ліпше відживляти, кровоносні посудини скіри поширюються і напливає в них більше крови. В тій же крові є богато червоних тілець, які під близьким безпосередним впливом промінів сонця скріплюються і стають більше здатними до присвоювання кисня. Як бачимо починається живійша обміна матерії в цілім орґанізмі. Желези потові підпомагають і облегчують виділювання нирок, або так сказати переймають на себе частину їх праці. Сама скіра стає під впливом сонця брунатною і вже на сам вид робиться як кажуть здоровою. В ній укладається більше барвини (яка з часом зникає!), всі її орґани (желези, мязи, судини) кріпшають, вона стається більше збитою, тугою й елястичною (гнучкою).

Якжеж брати соняшні купелі?

Все треба вперід вважати на се в якій околиці їх беремо. Інакше треба поступати на верхах гір, інакше на рівнинах. А найголовнійше, коли лягаємо, треба під себе підстелити коцик, голову треба обвинути білим рушником, але так, щоб накривав очи (карк), бо там саме продовжений стриж, дуже вразливе місце, якого треба дуже хоронити! Першої днини не лежати довше як 10 мінут і то що-хвилі треба звертатися иншим боком тіла до сонця. А се тому, бо інакше, можемо дістати запалення скіри. Вона червоніє, на ній вибігають міхурчики, як по попаренню, ціла скіра болить, пукає, а далі злазить як з вужа (очивидно малими болонками). Добре коли на тому скінчиться! — а-то можна дістати і горячку навіть дуже високу і тяжко захворіти. Тому обережно і не переборщувати! — По скінченій купелі ми чуємося сонними, тяжкими; водяна купіль чи навіть обмиття голови і вязів карку зимною водою робить нас зовсім різкими і повними енерґії. Другої днини і в 4 слідуючих пробуваємо в соняшних проміннях по 15 хриль, а другий тиждень проводимо по пів години; на третій можемо цілком безпечно і пів днини проводити на сонці. Скіра вже потемніла і сталася відпорною та загартованою.

Колиж хто хоче відразу мати темну скіру, то добре помазати її товщем і тоді можна вже за першим разом пробути на сонці годину. Але в 4 слідуючих днях не треба забувати про натовщення скіри.

На верхах треба бути далеко обережнійшим, бо там промінї сонця ділають сильнійше.

Blue boy.

КУТОК НОВИКІВ:

Легкий спосіб, щоби вирости на сильного.

Для кождого хлопця чи дівчини, хочби вони були дрібні й слабо розвинені, є можливо стати сильними та здоровими, якщо вони старатисямуть щодня робити тілесні вправи. Вони займуть їм приблизно десять хвилин часу й не вимагають ніяких приладів.

Вправи треба робити кождого ранку, як лише встанеться з ліжка й кождого вечера перед спанням. Найкрасше робити їх, маючи на собі мало одіння, або зовсім без його, та під голим небом або при відчиненім вікні. Вартість сих вправ збільшається дуже, як що ви, виконуючи їх, думаєте про ціль кождого руху й особливо звертаєте увагу на се, щоби вдихувати повітря носом, а видихувати устами — тому що віддихання носом не дозволяє вам проковтувати всякого роду бактерій, що завсіди уносяться в повітрю — головно в кімнатах, де нема свіжого повітря; такі кімнати є дуже отруйні. Дуже богато людей блідих й марних, стають ними через се, що живуть в кімнатах, де рідко відчиняється вікна, головно на горі, щодня, щоби випустити зужите повітря.

До відсвіження нашої крови потрібно крім доброї поживи та свіжого повітря, ще рухових вправ.

Кров є для нашого тіла тим, чим соки для ростин. Вона відживлює тіло, або сю частину тіла, до якої вона пливе. Вона старається все доплисти до кождої частини — і якщо поможете її в тім, то ся частина тіла ростиме тим скорше. В тім якраз лежить причина сього, чому бігуни й футболісти мають такі сильні ноги. Бо саме тому, що вони постійно вправляють їх, кров мусить плисти обильнійше в їх ноги й мязи ніг стають сильнійші й більші.

В Індіях побачите нераз тубильця, ще держить рамя понад головою. Він робить се як кару за якусь провину, яку він зробив перед Богом. І щоби спокутувати ту провину, складає обітницю, що ціле своє життя держатиме рамя в гору й ніколи не уживатиме його. І тому, що не вживає рамени, кров не допливає відповідно — ростину не підливається водою — й рамя поступінно стає чимраз тонше, висихає чим раз більше, аж з нього не лишається нічого крім костей покритих скірою.

Тому, як хочете вирости на великих та сильних, вправляйте кожду частину вашого тіла. Ось вам кілька вправ, що поможуть вам до сього.

Вправи тулова (грудна клітка).

З випростованої постави (позір!) згинайтеся вперед, руки витягнені в долину перед колінами, зложені разом, долонями до себе. Видих (фіґ. 1.).

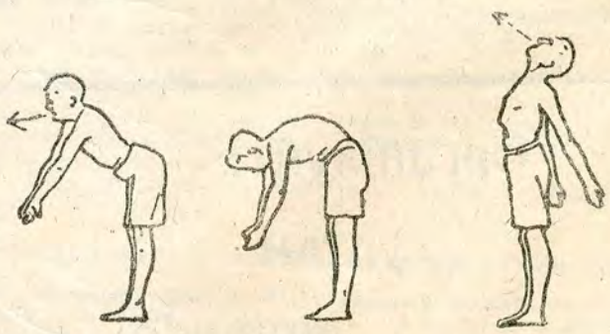

Фіґ. 1а Добре виконано — Фіґ 1б Фальшиво. — Фіґ. 2

Підіймайте руки поступінно понад голову й згинайте їх взад як найдальше. Притім віддихайте глибоко носом. Спускайте поволі рамена на боки, видихуючи зі себе слова: „Дякую (Богу) фіґ. 2.

Вкінці згинайтеся вперід і видихайте останки повітря, що лишилися ще у ваших легких. Видихаючи числіть, котрий раз виконуєте вправу. Сю вправу повторіть дванайцять разів.

Памятайте, як виконуватимете сю вправу, що вона є на се, щоби розвинути рамена, груди, серце й віддиховий апарат.

Вправа жолудка.

(2. вправа). — В поставі „позір" витягаєте оба ремена, пальці випростовані, просто наперед себе, відтак поволі скручуєтеся в бедрах праворуч, не рухаючи з місця ніг та витягаєте праве рамя як найдальше довкола позад себе, держачи руки рівно з раменами. Потому, після павзи, скручуйтеся поволі в ліво, можливо як найдальше. Повторіть 12 разів.

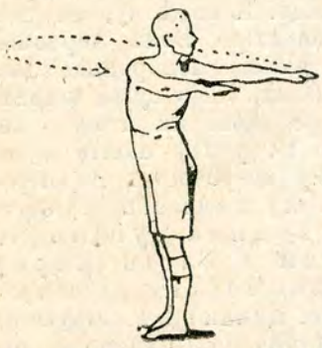

Фіґ. 3.
Скрут тулова.

Ся вправа служить до того, щоби порушити внутрішні орґани (печінку й кишки) та помогти їм в праці, як також, щоб скріпити мязи довкола ребер та черева.

Коли виконуєте сю вправу, то мусите дуже пильно управильнити віддих. Віддихайте носом (а не устами), — коли скручуєтеся ліворуч і рівночасно числіть голосно, котрий вже раз робите скрут. Коли ви зробили вже шість разів вправу праворуч, змініть віддих в другий бік: вдихайте в себе повітря, коли скручуєтеся в ліво, а видихайте зі себе, коли робите скрут праворуч.

Стіжкова вправа (3. вправа).

Стіжковою називається вона тому, що витягаєте руки, зложені разом долонями до себе, понад голову та махаєте ними поволі довкола в формі стіжка, лійки або метафону.

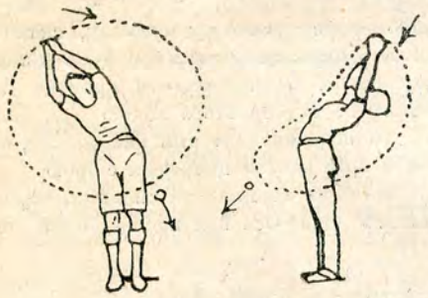

Фіґ. 4.

Заввага. Стріла — означує, коли втягається в себе повітря; + означує, що видихається зі себе.

Значіння, звязані з сею вправою, а про які ви повинні думати, коли її виконуєте, є такі: зложені руки означують, що ви звязані з приятелями — то значить иншими пластунами — довкола вас, коли крутетеся вправо, вліво, вперід і взад; в кождім напрямку є ви звязані з приятелями. Любов і приязнь є дарунком Бога й тому, коли робите рух в гору, то зверніть свій погляд в небо й напийтеся повітря, а коли будете похилюватися вниз, при видихуванню, віддайте своїм приятелям усі добрі почування.

Дотикання пальців ніг.

(4. вправа). Для долішної частини тіла та заду голінів.

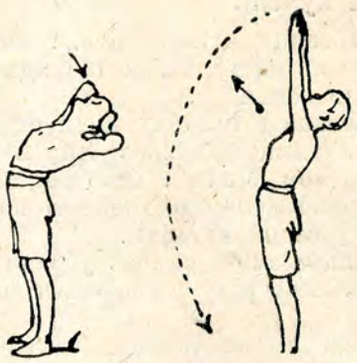

Фіґ. 5. й 6.

Як кожда з вправ, і ся є рівночасно віддиховою вправою, котрою розвиваються легені й серце, а ваша кров стає сильна та здорова.

Підноситеся вгору й досягаєте як можна найвисше, а відтак згинаєтеся вперід і вниз, аж доки пальці ваших рук не доторкнуться пальців ніг, при чім не вільно згинати ніг в колінах. (фіґ. 7.)

Ставте в легкім розкроці, обома руками дотикаєтеся голови й дивитеся в небо, згинаючися як найдальше можливо взад (фіґ. 5). Тоді витягніть оба рамена можливо як найдальше в гору (фіґ. 6), та, видихуючи зі себе повітря, вимовляйте число, котрий раз робите вправу. І згинайтеся поволі вперід і вниз, ноги випростовані в колінах, аж доки не досягнете пальцями рук пальців ніг (фіґ. 7.) Тоді, держачи рамена й коліна випростовані, підносіть тіло до першої постави й повторіть вправу 12 разів.

Вправа в присіданню.

Вправа стегон, голенів і стіп, а також мязів черевних.

Станьте як на „позір" — (найрадше босо, бо се скріплює пальці ніг, а сильні пальці будуть потрібні до бігання і скоків). Піднесіть рамена до висоти барку, лікті зігнуті, долоні зближіть до себе перед грудьми — поземо до землі.

Станьте на пальці і простуйте рамена поземо в бік.

Присядьте (на пальцях, пяти злучені) і спроваджуйте рамена до переду, рівнобіжно до себе.

Піднесіть ся високо на пальці, рамена розведіть з поворотом в боки — поземо до землі.

Верніть до основної постави.

Вправу повторити 12 разів.

Вдихайте через ніс, коли підноситеся на пальці, числіть при видиху, коли опускаєтеся. Тягар тіла весь час спочиває на пальцях. Коліна звернені на зовні улегчують удержання рівноваги. Повторюючи вправу, треба памятати, що ціллю її скріпити стегна, мязи голенів і стіп і додавати руху черевним мязам.

Коли вправляєте, можете собі присідаючи і встаючи по черзі, — уявляти, що чи стоїте чи сидите, чи працюєте чи відпочиваєте, будете все згідні в гуртку (так як згідно порушуються ваші руки і ноги) і будете робити се, що гарне і добре.

— — —

Всі ті вправи є не тільки забавкою для виповнення часу, вони направду помагають кождому вирости і скріпитися.

За Р. Б. Пауелльом.

Орґанізуйте гуртки новиків!

З пластового світа.

Загально-швайцарське Джемборі.

З 26.VII по 2.VIII 1925 в околицях Берна влаштовується федеральний табор швайцарських скавтів. Досі зголосилося понад 2.000 пластунів.

О. Я.

Данські скавти У. М. С. А.

Федерація данських пластунів-уніоністів (протестантів), яку недавно визнало міжнародне скавтське бюро, нараховує нині 36 курінів у Копенгаґені, 25 у инших данських містах і 36 на селах, с. т. 2.850 скавтів (на 3.500.000 міліони населення!) З 11. по 21.VII. б. р вона влаштовує третій від часу свого заснування національний табор у Trelde Naes коло Fredericia (Jutland), який відбувається що 5 років.

О. Я.

Вакаційний табор австрійських пластунів.

Австрійські скавти влаштовують на майбутніх вакаціях сього року табор в Альпах, від 15.VII. до 15.VIII. на який запрошують також закордонних пластунів. Платня на орґанізаційні видатки виносить щоденно з кождого учасника 1,50 австр. шілінґа, а на їжу від 1,50 до 5 австр. шіл., в залежности від національного смаку скавтського відділу.

О. Я.

Польські скавтові орґанізації на Волині.

Польський часопис „Harcmistrz" 1925. Ч. 4, доносить, що 7. і 8. лютого с. р. відбулася в Ковлі під проводом о. Пежхали „Konferencja opiekunów drużyn h. na Wołyniu", при участи делеґата Кураторії і пласт. польських властей. Нарада мала ствердити, що ідейно польські пластуни на Волині стоять висше як пластуни других польських земель. Зате в них брак провідників, кружків „Пластприяту", слаба фреквенція на пласт. курсах і брак гроша. В дискусії ухвалено жадати від Кураторії: 1) уділення відпустки одному вчителеві і вчительці для орґанізовання „harcerstwa" на Волині, 2) уділення плати „opiekunom harcerskim". Ухвалено рівнож зорґанізовати інстр. курс і скликати зїзд цілого волинського округа. В нараді взяло участь 8 опікунів 6-ох кошів і делеґат кружка „Пластприяту". На терені курат. волинського округа є всіх 9 кошів із 25-а дружинами, 16 хлоп. а 7 жіночих, разом 714 хлопців, а 400 дівчат. 400 осіб є в „Пластприяті" (хоч на другім місці нарікаєся на брак „Пластприяту"). Заряд пласт. округа луцького находився досі в Ковлі, а головою його є кс. А. Пежхала. В заряді крім останнього, є ще трьох священників й богато директорів і т. п.

В Ковлі є 3 хлоп. дружини (47 хл.) при ґімназ. залізничій школі і мірничій школі, й 2 дівочі (із них одна новичок). Діяльність ріжнородна,

В Кремінці є 2 хлоп. дружини (36 хл.) і 3 дівочі.

В Луцьку є 5 хлоп. дружин, які переходять тяжку крізу. Ремісничі гуртки впали. Стан ідейний середний. Досі звертали увагу на скількість, а не на якість. У нутрі певна мертвеччина. Дівчат тільки 5 гуртків. Старші відпадають.

В Матіїві, п. Ковель при бурсі шевської школи є дружина, до якої належать діти repartjant-ів і трохи дітей з вселюдної школи.

В Острозі при муж. ґімн. залож. дружину ще в1917 р.; веде її тепер ученик 7-ої кляси. (35 хл.).

В Рівнім є 4 хлоп. дружин (з того 2 вовченят) 148 хл. 12 старших працює в дружинах. Ідейний підклад добрий. Богато обходів, вибираються до Риму. Пластунок 35.

В місті є „Koło przyjaciół, ale nie kręci się".

В Дубні є 1 др. хлоп. а друга твориться. Близших пояснень брак.

У Володимирі є „dobrze, 2 instruktorów, dyrek. gimn sam jest opiekunem". Близших пояснень брак.

В Здолбунові 4 дружини. Близших пояснень брак.

С.

Звіт грошевого відділу Ц. Н. Р.

за час 1.X. — 31.XII. 1924. р. поміщений в „Harcmistrzu" за рік 1925. ч. 1 виказує дохід 11.560.95 зол. п. З того зложили польські пластуни як поголовне 249.53 зол. члени дійсні і співчинні 637.30 зол., приятелі пласту 82 зол. Міністерство Справ військових „na specjalne cele" 5000 зол. а хтось неназваний на „na pokrycie niedoboru" 4.328 зол. На пресу й пропаґанду видано 5.784.77 зол. п.

С.

Вакаційне число „Молодого Життя" за червень і липень появиться 15-го червня у подвійному обємі; Тому проситься П Т.. Куріні присилати подвійну вкладку є.е по 50 сот. від члена, найдальше до 5. червня с. р.

Крім практичних порад для уладжування таборів і прогульок в вакаційному числі будуть поміщені між иншими також вказівки щодо пластового виряду на прогульки і до таборів.

З нашого життя.

15 пл. Курінь — Золочів.

Наше громадянство в останніх часах починає потрохи рахуватися з Пластом й помагати йому, і так наш курінь дістав у заряд площу Т-ва ім. М. Шашкевича.

Роботи гук. На площі буде уряджена біжня, скочня, фльобертова стрільниця, діточий куток, — а навіть мріє курінь уладити трибуну для видців. Та попри мрії трудів доволі. Навіть маленький потічок гейби заприсягся проти пластунів і в наслідок зливи перервав валі залив водою площу, (чув редактор, що там вправляють тепер легку атлетику цілі куріні жаб), не зважаючи на геройські зусилля пластунів, пластунок і новиків ухоронити площу перед заливом води. І тепер працює курінь (від 5 год. рано) над усуненням води, бож на 17 мая визначено святочне відкриття площі, на якому будуть спортові і пластові пописи 15 пл. куріня.

Між иншим, живим темпом йдуть в курені змагання за першенство. Гуртки уладжують прогульки за прогульками. Члени приготовлюються до іспитів вмілости, бо кождий гурток хоче бути першим в курені, а може й добути нагороду В. П. Кмди 50 зол. Найзавзятійше суперничать з собою кандидати на перших „Круки" й „Вовкулаки". Останні при співучасти приятеля „Гося" та ще декого видають живу часопись „Вовкулака".

Попри сеж розвивається гарно крамниця куріня, бібліотека числить понад 300 томів, а домівка хоч мала містить і варстат столярський і читальню і бібліотеку і є наче живчиком куріня.

Загалом внутрішнє життя йде гарно. Теперішня Команда привела курінь до порядку, посторонні починають рахуватися з Пластом, а непорозуміння, яке виникло в останніх днях з управою ґімназії показалося інтриґою злобних.

Змагання за першенство сконсолідувало гуртки в одну карну одиницю і сьогодні лише побажати курневі витревалости й точного виконання наміченого пляну відносно змагань.

БІБЛІОГРАФІЯ

Ярослав Вільшенко. **Сон місячної ночи.** Пластова гра в 5 діях. Пластова бібліотека кн. 1. Львів 1925.

Пластунці г. „Чайки" сниться сон: немовто її товаришки, й пластуни г. „Вовка" вибіраються в похід у країну снігової королевої, щоб визволити соняшну княгиню—Україну. З цвітом червоної калини і з живою водою минулого, яку дістають з теремів віків, перемагають всі ворожі перепони й визволюють соняшну княгиню.

От сей сон вложив автор в епізод: прогульку пластунок і стрічу з пластунами. Кінчиться пєса пластовим гимном.

„Сон..." написано доволі живо й гарно й він повинен ввійти в репертуар наших амат. гуртків. Непотрібні може тільки нарікання на „народні хиби", й патріотичні фрази, які автор вкладає в уста пластунів і які звичайно виходять наївно й неприродно. Любов до Батьківщини виявляється в ділах. — І як красше бувби зробив автор, виказуючи наглядніше боротьбу пластунів з ворожими силами, в змаганню до свойого ідеалу: визволення соняшної княгині.

Пєсу видано як першу книжечку „Пластової бібліотеки" видавництвом п. Мих. Таранька, горячого прихильника Пласту. Думаємо, що пластуни розкупкою книжечки піддержуть Ш. Видавництво в його ділі.

С. О.

Jamboree 1924. Bleistift und farbige Pastellzeichnungen von Ludwig Marton mit Aufsatzen von Jamboree-Teilnehmern Leipzig 1925. 4⁰ obl. Dar Offsetverlag. (Видано угорським пластовим Союзом. З текстом: німецьким, англійським і французьким).

Альбом прегарних рисунків молодого пластуна-мистця Мадяра Ludwig'a Martona з минулорічного Jamboree,- того маленького пластового світа, яким воно було. Побіч рисунків з життя Jamboree та його учасників, тут і портрети визначних пластових діячів усіх країн, і разом їх статейки—думки про пластові справи. Для наших домівок та богатших пластунів чудова настольна книга.

Ціна дол. амер. 1.50. Замовляти через Адм. „Мол. Життя" або просто в накладні.

На пресовий фонд ім. Ст. Тисовського зложили до 10. V. 25. Р. С. 75 сот.; Проф. О. Мрицівна Львів зл. 5; В. Остапович пл. розвідчик 11 пл. к. Станиславів зл. 5. — як пластову ощадність.

На будову Пластового дому зложили в адміністрації „Молодого Життя": проф. І. Боберський, Канада, 1 доляр; проф. Ст. Гайдучок, Львів 1 доляр; інж. Шлезак, Львів, зл. 5·20; кошова команда, Львів, зл. 50; Гурток „Мурашка", Стрий, зл. 10; проф. О. Мрицівна, Львів, зл. 5; проф. С. Левицький член В. П. К. зл. 10.; проф. С. Сидорович, член В. П. К. зл. 10.

ПЛАСТОВА ХРОНІКА

(Продовження)

8. VII. Засновано пл. гурток у Конюхові коло Стрия, який розвинувся незабаром в III. самост. чету. ім. Ів. Черняти.

11. VII. Косівський кіш гостив пластунів, що йшли на стрічу на „Писаний камінь".

13. VII—30. VII. Прогулька 6 Лісових Чортів: Писаний Камінь — Жабе — Бистрець — Шпиці — Говірля — Ворохта, і дальше (але вже в 3 т. зв. „Трійка Бродяг") Дора — Зелена — Ігровище — Підлюте.

12.—14. VII. Уладжено „Пластову Стрічу" на Писаному Камені за Косовом, в програму якої в війшли: таборування, знакування, співи, танці і пл. гри й забави в день і в ночі при „Ватрі Великої Ради". Вислухано рівнож відповідних рефератів. Участь узяли пластуни (-нки) отсих пл. полків: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 25, 26 і 35 і старші пластуни, отже зі всіх сторін галицької пл. области.

12. VII. Не зважаючи на заходи ВПК, наспіла з Комітету Jamboree в Копенгазі телеґрама, якою запросили наш Улад до участи в рамах польської держ. делеґації. Рішено участи не брати і відкликати прохання о приняття до міжнародного бюра

15.—20. VII. Перенесено „Пластову ткацьку робітню" в Косові до власної домівки. Працюють 2 великі варстати.

16. VII. Поліційний трус у домівці 25. пи. полка в Косові по відході пластунів чужих кошів, які там ночували.

17. VII. — 25. і 26. пл. полки в Косові беруть участь у фестині, уладженім Т-вом „Нар. Дім".

17. VII. 34 пл. полк в Тернополі участь у фестині УПТ.

20. VII. Переведено І. іспит членів основного гуртка чети м. І. Черняти в Конюхові.

21.—27. VII. Прогулька 25 і 26 пл. п. у Косові через Старий Косів, Стодня на „Багни", де переведено забави, вправи й підходження перепілок на стерні.

25. VII. — І. Четові сходини III. сам. чети ім. І. Черняти в Конюхові. Присяга та вибір патрона.

29. VII.—2 VIII. — Прогулька III. сам. чети в скільські гори: Конюхів — Синевідсько нижне, Бубнище, Труханів, Ключ, (іна Ключі оправлено стріл. могилу)— Сколе, Коростів, Парашка Крушельниця, Підгородці, Урич, Улично, Конюхів.

В сім місяці крім того прогулька V. п. п. гуртка „Медведів в Косівщину й Чорногору. 28. пл. п. гурток „Медведів" уладив пл. табор у Микуличині і багадько гірських прогульок під пров. звязкового Т. Остапюка. Прогульки уладжено на Хомяк, Шпиці, Шибене озеро, Жабе і т. п. 6 пл. п. уладив прогульку в Чорногору і табор у Космачі. — 24 пл. п. табор в Осмолоді. — 17 пл. п. відбув пішки дорогу Яворів (к. Львова) — Підлюте, 1 пл. п. в Скільські гори.

4-те чвертьріччя 13. пл. р.

Серпень 1924. р.

1—2. VIII. Зїзд старших пластунів (ок) станиславівського округа в Станиславові. Відчитано реферати про завдання й працю Укр. Пл. Уладу на будуче, переведено над ними дискусію й ухвалено відповідні резолюції. Одно із жадань зїзду було допустити ст. пластунів (ок) до праці в полках. Жадання се В. П. К. одобрила. В зїзді взяли також участь сі ст. пластуни львівського округа, які вертали з табору в Підлютім домів. Се був перший провінціональний зїзд У. С. П. як підготовчий до областного зїзду У. С. П. у Львові.

2.VIII. Закінчилася перша прогулька пластунів с. Конюхова, які йшли „стрілецьким шляхом" у Скільщину.

3.-4. VIII. Переорґанізовано й вибрано нову Команду в 35. п. п., який за попередньої Команди цілком занепав.

10. VIII. Уладжено в Косові „День родичів" для старшого громадянства з метою пропаґанди. „Д. р." зробив гарне враження і мав добрий вплив на приявних.

17.VIII. 34. пл. п. уладив у Бережанах фестин із доходом на Р. Ш. У фестині взяли участь також ст. пластуни Бережанщини.

18. VIII. Прогулька пластунів с. Конюхова до Вільшини

28. VIII. Косівський Кіш відсвядкував 10. роковини відходу У. С. С. на війну. В програму ввійшли: деклямації, співи, реферати, оповідання учасника У. С. С, звязкового М. Горбового.

В серпні (10—17. VIII.) відбувся світовий здвиг пластунів у Копенгазі (Jamboree). У. П. У. постановив вислати туди 1 гурток пластунів і 1 гурток пластунок. Учасників (ць) сеї прогульки відповідно підготовано, гроші на дорогу зібрано, але „Інтернаціонально Бюро", яке уладжувало сей здвиг, кимсь зле поінформоване, поставило нам такі услівя, які ми приняти не могли. Рівночасно на Конґресі пластових провідників, який також відбувався в Копенгазі, на внесення представника Поляків, який представив нас як надто малу орґанізацію, не принято нашого Уладу до „Інтернаціонального Пластового Союза".

30. VIII. Зорґанізовано в Бережанах гурток ст. пластунів (ок).

Вересень 1924.

12. IX. Арештовано в Перемишлі скавтм. Т. Поліху звязкового І. Пл. Округа, ніби в звязку з одним політ. убійством. Рівночасно завісила шкільна влада орґанізовану діяльність перемиських пл. частин.

13. IX.—28. IX. Ст. пл. Кравців Б. і Охримович А. відбули поїздку по Волині, навязуючи контакт із місцевими пластунами (ками). Стверджено, що місцева влада всіма силами здушує місцевий пластовий рух. (Гл. М. Ж. 1925 ч. 2 і дальші.)

14. IX. Пластуни с. Конюхова поширюють свою діяльність на Синевідсько.

18. IX. 5. п. п. відбуває полкові сходини й відновлює свою завішену діяльність за дозволом В. П. К.

16. IX. В. П. К. видає наказ про реєстрацію й поголовне.

19. IX. Переслухання обжалуваних дітей косівського коша в Косівськім суді. Діти держалися під проводом свого опікуна бодро й гідно.

20. IX. 28. п. п. уладив наук. прогульку в Товтри.

26.—28. IX. 28. п. п. уладив найдовшу прогульку в осені 1924. р. а саме: Тернопіль, Березовиця, Чартория, Микулинці, Теребовль, Скала, Струсів і поворот через Березовицю домів. Стояли табором на руїнах замку в Теребовлі, а в с. Застіногу оглянули „Теребовельський Каменолом" і чудовий памятник із написами в ріжних мовах. При полку основано спортовий, фризієрський, легкоатлетичний і перепл. кружок, а відтак і крамницю.

29—30. IX. Областний зїзд У. У. С. П. у Львові. Відчитано реферати про діяльність і орґанізацію. Ухвалено новий орґ. превильник У. У. С. П. з поділом на гуртки. З орґ. постанов важна ся, що хто зі старших пластунів не належить до У. У. С. П. не може називати себе пластуном і не сміє носити пл. однострою й відзнак.

29—30. IX. 4. п. п. уладив осінну прогульку Львів — Золочів — Плісневсько (городище), Підгірці (замок), Олесько, Підлиса (памятник Шашкевича), Красне, Львів. У Золочеві уладжено стрічу з золочівським кошем. 15. п. п. йшов разом аж під Олесько. На ніч таборовано в Підгорецькім лісі. Впридб. о. епископ Боцян пояснював на просьбу провідника прогульки С. Лев. сліди давного городища на Плісневську.

28.—29. IX. 18. пл. п. уладив осінну прогульку із Дрогобича через Крушельницю до Урича.

Коротші прогульки (в околиці свого міста) уладили отсі полки: 24 (8 і 28. IX.), 13. (13. і 26. IX.), 37 (27.IX.), 3 с. ч. (20 IX.), 20 й 29. (25. IX.), 16. (27. IX.), 11. (21. IX.).

Полкові сходини відбули зі звичайною програмою отсі полки: 2, 3, 4, 5, 12, 13, 17, 22, 23, 28, 29 і 3 с. ч.

Жовтень 1924.

5. X. 31. п. п. уладив свят. сходини перед ширшим громадянством. В програму ввійшли реферат і пописові точки.

11. X. 8-ий п. п. відбув полкові сходини, чим відновив на позволення В. П. К. свою завішену діяльність.

12. X. 12. п. п. заводить у себе систематичне навчання історії й геоґр. України.

— Переведено на кошових сходинах злуку 25 і 26 п. п. в один ім. М. Павлика.

13. X. Рогатинський Кіш уладжує в Кузьминцях „Сходини біля Ватри Вел. Ради". В програму входять співи, вправи, реферат і слово звязкового новиків І. Вербяного.

— 25 п. п. устроює рівнож „Сх. б. В. В. Р." в лісі біля Косова.

16. X. В. П. К. приймає Орган. Правильник У. У. Н. й надає самост. 3. і 4. с. чети.

В м. жовтні заборонює Дирекція Держ. Ґімназії в Бережанах належати ученикам ґімназії до У. П. У. В Станиславові арештують деяких членів XVI. п. п. під замітом належання до тайної орґанізації. Проти Др. Дашкевичевої О. звязкового 2. п. п. ведеться дисціплярне доходження за те, що не перешкодила співати пластункам під час прогульки стрілецькі пісні. Часово завішено її в виконуванню шкільних обовязків.

Коротші прогульки уладили с. м. 15. п. п. до Зазулів (4. X.), 11. п. п. до Загвіздя (11. X.), 3. с. ч. поширює пл. діяльність на с. Угорсько.

Полкові сходини зі звичайною програмою відбули с. м. отсі полки: 5, 8, 12, 13, 16, 17, 18, 22, 23, 24, 28, 32, 34 і 37 й отсі чети: 2, 3 і 4.

Львівська державна наукова бібліотека

УРЯДОВІ ВІСТИ.

Верховної Пластової Команди.

Ч. 3 (5) Травень 1925. — 14. пластовий рік.

ЗМІСТ: ПРИКАЗИ чч. 39. — 41: Архів Укр. Пл. Уладу (39). Нові вимоги й відзнаки іспитів вмілостей (40). Літне таборування (41). ОБІЖНИКИ: 34, 36-7: Іспити вмілостей (34) літне таборування (36), Квартальні звіти (37).

Приказ Ч. 39.

Архів Укр. пл. Уладу

В. П. Кмда зорґанізувала архів Укр. пл. Уладу і звертається до всіх пл. частин з отсим приказом: Всі пл. частини пришлють до 15. червня сего року до пл. архіву У. П. У. 1) всі книги гурт. чет. сот. і полк. діловодчиків. 2) Всі письма, які коли небудь прийшли, або вийшли з пл. частини, крім таких, що містять обовязуючі ще приписи і розпорядження. (Замітка: протокольні книги письм і хроніки належить задержати в курінним архіві). Все те за час від початку істнования частини аж до 31. жовтня 1920 року, то є за 9 пл. літ.

3) Всякого рода програми, запрошення гурт. чет. полк. сходин та прилюдних виступів, всі летючки і тим подібне.

4) Часописи та всі видання пл. частин по 2 примірники.

5) Витинки або й цілі чужі часописи, в яких згадано про наш пл. улад.

6) Все те, що відноситься до У. П. У. а не підпадає під повищі точки, (за час від початку У. П. У. аж по нинішній день). Все слати на адресу: В. П. К. Бляхарська 11/І. Добре булоб привести се разом з експонатами на виставку.

Обіжник ч. 34.

А. Затвердження іспитів вмілостей.

За час від 7. IV. до 12. V. с. р. затвердила В. П. К. отсі іспити вмілостей:

1. Куховарство: Данилюк Богдан пл. розв. 15. п. к.; Михайлів Михайло пл. розв. 15. п. к.

2. Наколесництво: Хомишин Теодор пл. розв. 7. п. к. і Сенів Іван пл. скоб 7. п. к.,

3. Знакування: Сенів Іван пл. розв. 7. п. к. Дучимінська Оксана пл. розв. 3 пл. к. і МойсеовичСофія пл. розв. 3 пл. к.

4. Переплетн: Грицак Осип пл. розв. 5. пл. кур, Демчишин Лев пл. розв. 20. пл. кур., Рак Ярослав пл. розв. 5. пл. кур. і Щуровський Роман пл. розв. 20. пл. кур.

5, Рільництво: Попович Іван пл. розв. 20. п. к.

6. Веслування: Говикович Роман гетьм. пл. скоб 43. п. к.

Б. Затвердження еґзамінаторів до III. пл. іспиту.

для 3 кур. скватм, Сав. Сидорович — спів і ручна справність; Волод. Качмарський — національний танок,

для 15. кур. Скватм. О. Тарнавський — читання мап, залізничі розклади їзди, мірення на око.

В. Затвердження еґзамінаторів до іспитів вмілостей.

для 15. кур. В. Домбровський — ґеоґрафія і історія України.

для 22. кур. М. Ляхович — музика; М. Стойкевичівна — природознавство; М. Шашкевичівна— кравецтво; Р. Савіцький — малярство; С. Хмільовська — куховарство, прання, прасування; М. Кобилецька — вишивання; Ю. Юркевич — переплетництво.

для 2. п. куріня скватм. Др. Дашкевич О. — історія й ґеоґр. України, Ірина Лежогубська — писання на машині й фотоґрафовання. (*Реф. іспитів*).

Обіжник ч. 36.

Літне таборування.

А. Загальні уваги: В однім таборі не сміє бути більше як 50 пластунів(ок). Колиби зголосилися більше, В. П. К. подбає про зорґанізовання ще одного табору з тими самими вимогами. Табори мають бути зорґанізовані стисло після гурткової системи; про денну програму праці гуртків рішає Рада Табору, себто командант і провідники. Про харч дбають і його собі окремо приготовлюють самі гуртки на мандрівнім і робітничім таборі. В сталих таборах поладнають харчеву справу провідники з дотичним командантом.

Кождий пластун(-ка) повинен(-а) мати: повний полевий однострій, коц, светер, загортку, плащ, 3 пари білля, 6 п. скарпиток (панчіх), 2 ручники, 6 хустинок до носа, легку обуву (капці), повне знаряддя до харчовання, 2 стирочки, мішочки на білля й харчі, мило до миття й прання, щіточку і порошок до зубів, гребінь і щітку до волосся, щітки до убрання й черевиків, прилади до шиття й писання, васеліну до черевиків, свиставку.

Гуртковий виряд: компас, карта околиці, шатро, ліхтарня, 25 м. рат. линви, 2 лопатки, 2 сокирки, 1 джаґан, 1 пила (ка), сурма, ліхтарня, 1 кг. свічок, ратище, диск, (инші спортові прилади), сиґналізац. виряд, 2 полот. ведра й казани до варення. Від пластунів(-ок), які не принеслиби з сего гурт. виряду нічого, команда табору після потреби може зажадати грошей на сей виряд.

Зголошення до таборів слати на подані адреси до 10. червня (не до кінця мая) с. р. Всі учасники (-ці) таборів складають при вступі по 5 золот. на „залізний фонд табору" на руки команданта. Учасники (-ці) робітничого табору від сеї оплати звільнені.

В час зголошені пластуни (-ки) можуть рефлектувати на залізничу знижку.

Б. Реєстр таборів.

В. П. К. взиває отсим усіх пластунів (-ок) до участи в отсих таборах:

Табор пластунів Ч. 1 в Підлютім від 8.III до 6.VIII с. р. враз із прогулькою на стрічу. Вимоги: 25 золотих грішми, або харчами після умови. Збірка двірець Брошнів 8. VII год. 6-а рано.

Табор пластунів Ч. 2. в Зеленій за Надвірною від 15. VII. до 15. VIII. Услівя 25 зол. на харчі (Для вбогих пластунів знижка). Харчів місто грошей не приймається. Число місць обмежене. Зголошення слати до О. П. К. 4 на руки проф. О. Левицького, Станиславів, Укр. ґімназія.

Табор пластунів Ч. 3. в околиці м. Бережан. Час ні услівя ще не усталені. Зголошення слати до О.П. К. 6. на руки проф. Остапюка Т. (укр. ґімн. Тернопіль).

Табор пластунок Ч. 1. в Карпатах (місце ще не усталене) від 15. VII.—7. VIII. враз із прогулькою на пл. стрічу. Услівя і харчі після умови, або 25 зол. Зголошення слати до В. П. К.

Табор пластунок Ч. 2. в Ямній над Прутом від 1. VIII. —22. VIII. Услівя: 25 золот. Зголошення слати: проф. укр. ґімн. О. Левицький у Станиславові.

Пластовий робітничий табор Ч. 1. у с. Перехреснім пов. Косів, у червні, липні й серпні при будові „Пластового Дому". Час побуту в таборі довільний. Гуртки на своїх харчах. Кождий курінь хай вишле туди своїх представників. Зголошення слати до звязкового 25 п. к.: М. Горбовий, Косів, Пластова Килимарня.

1. мандрівний табор по Волині від 15—30 липня. Харчі після умови, або 15 зол. Збірна точка після умови. Шатра на всіх учасників конечні. Новики, прихильники й учасники до таборування не допущені. Зголошення слати до В. П. К.

(*Реф. Таборування.*)

Приказ ч. 40.

Нові вимоги й відзнаки іспитів вмілостей.

В. П. К. дня 8. мая 1925 р. затвердила нові вимоги, відзнаки й спосіб переведення іспитів вмілостей (давних почесних іспитів). Іспит переводить екзамінатор, затверджений О. П. Кмндою в присутности одного члена Курінної Команди. Протокол іспиту потвердить від себе ще Курінна Команда. Відтак вносить іспитований просьбу до В. П. К., щоби йому позволила носити відзнаку іспиту вмілости й видала дотичну виказку. До подання залучити протокол іспиту.

Про вимоги й відзнаки іспитів вмілостей видасть В. П. К. небавом окрему брошурку, як 7-ий випуск „Записок Укр. Пластуна". З хвилею появи сего випуску зноситься давнійші приписи про (почесні) іспити вмілостей. Постачання при В. П. К. буде виконувати на замовлення дотичні відзнаки. Курінні зможуть їх тільки за дозволом В. П. К. набувати в инший спосіб.

(*Реф. іспитів*).

Приказ ч. 41.

Літне таборування.

Курінні Команди подадуть до своїх О. П. К. (львівський округ до В. П. К.) плян праці, час і місце евентуальних курінних і гурткових таборів, сталих та мандрівних О. П. Команди переглянуть і затвердять сі пляни праць таборів. Без дозволу О. П. К. таборувати не вільно. О. П. К., які ще не донесли про свої табори, або близші пояснення до них, донесуть се В. П. К. до кінця травня с. р.

(*Реф. Таборування*).

Обіжник ч. 37.

Пригадка про квартальні звіти

Отсим пригадує В П. К., що 15. червня с. п. л. минає речинець надсилання чвертьрічних звітів за 2 гий піврік с. пл. р. За перший піврік не надіслали досі звітів Г. У. У. С. П. і отсі куріні: 17, 36, 38, 43 і 44.

ТЕЛЄФОН 888. ТЕЛЄФОН 888.

УКРАЇНСЬКИЙ ГОТЕЛЬ

„Народня Гостинниця"

КООПЕР. СТОВ. з ОБМ. ПОР. у ЛЬВОВІ

ул. Косцюшка ч. 1.

Поручає приїздшим до Львова свої прегарні кімнати

Окремі кімнати спільні для селян.

Від адміністрації:

Поодиноке число коштує 25 сотиків, передплата на 4 місяці (найменша) зл. 1. на рік зл. 3.

Передплата за границею відповідно до валюти.

Гроші слати просто до адміністрації або чеком на „Краєвий Союз Кредитовий" Львів, Ринок ч. 10. конто „Молодого Життя" ч. 7.100 (тоді повідомити адміністрацію карткою).

Оказові примірники висилається даром.

Попередні числа можна набути в адміністрації по ціні 25 сотиків.

за посліплатою не висилається.

Адміністрація „МОЛОДОГО ЖИТТЯ", Львів, Руська 3. III.

Видає. Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю. — Редагує: Редакційний гурток. — Одповідає за редакцію: В. Кузьмович. Адрес редакції: Львів, Домініканська 11, I пов. Адміністрація: Львів, Руська 3, III пов.
З друкарні Ставропігійського Інститута під упр. А. Яськова.

По конфіскаті наклад другий.

Виходить раз в місяць. **Ціна 50 сот.**

МОЛОДЕ ЖИТТЯ
ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. **Львів, дня 15 Червня.** **Ч. 5—6.**

MOLODE ŻYTTIA: „YOUNG LIFE“ The Official organ of Ukrainian Scout Movement. Addr. Lwiw, Dominikanska 11.

ПІДЧАС ФЕРІЙ

Не кождий пластун чи пластунка на стільки щасливий, що зможе провести життя в таборі чи на мандрівках.

Але зате дуже богато буде сидіти на селі і нудитися забуваючи, що належати до пласту, се не лише особиста приємність, але пластові ідеї мають на меті любов ближнього. Любов ближнього і то дуже ближнього, бо по народности, може кождий пластун чи пластунка проявити підчас ферій з великим особистим вдоволенням, а на славу пластової орґанізації.

Не в читальні чи аматорському кружку для пластуна місце. Там робота вже для старших пластунів, що зі школою не мають спільности.

Що кождий пластун чи пластунка моглиб одну дитину навчити читати самозруміле. Бо можна пр. дуже легко вчити тих дітей читати які пасуть худобу.

В неділі можна навчити дітвору гор і забав тих самих, яких ви навчилися в школі.

Пластунка може навчити сільських дівчат а пластун сільських хлопців наших народніх танців оскілько очевидно самі вміють. Бож признаєте, що поза Гуцулами ніде не знають свойого танку, а танцюють „канади“ „штаєра“ і т. п.

Де є став чи ріка уладити конечно змагання в плаванню з п рубоцтвом. Навіть попросити читальню чи кооперативу, а то й місцевого священика про нагороди, — (читальня може дати добру книжку, кооператива кілька ще на весну дати в нагороду, священик хочби слюб за знижену ціну а то й даром). Як уладжувати ті змагання звернутися за вказівками до Спортового Союза. Очевидно подбати щоб до змагань не ставали наго, а в коротких пливцях chwimmhosen), які дуже легко вшити на селі.

Власним приміром заохотити до збирання лічничих ростин дітвору і старших. Побоюватися, що тих ростин не стане, нема й дуже чого, бо наші батьки шанували ліси, а чужинець їх винищив для своєї користи. Така сама доля й жде і лічничі ростини. А буде то один з способів дати нашому непорадному селянинові жерело удержатися при життю і паном на своїй землі.

Можна легко творити місцеві музеї памяток от хочби воєнних. Коли се при школі неможливо, ані священник не дасть згоди, щоб ті предмети розвішувати довкруги церкви, то можна се зробити чи при читальні, чи навіть в сінях власної хати. Предмети розвішувати рядками на стінах, приліплюючи на кождій карточку з назвою села, року, роду стрільна, а також на котрім місці знайдено, тай випитати людей чи то по Москалях, Поляках, Німцях і т. п. З часом коли наші Музеї в столиці поширяться можна буде їх туди віддати. (Але обережно з повними ґранатами, набоями!!). Звичайні відломки ґранат представляють вартість, а навіть кусники кільчастих дротів. Бож ріжного роду їх вживано.

Списати далі, що село переживало від 1918. року по нині пр. хочби у формі задачі, се святий обовязок кождого пластуна чи пластунки! Тільки тут мусять бути точні назвиска, факти! Не „бляґа!“ — А знаю, що того не доцінюєте! — Коли я раз звернувся з таким проханням до учеників то всего один написав.— А ми хочемо мати історію! І як зможемо мати її, коли до нині підручником нашої визвольної боротьби в 1918. р. се підручник польського ґенерала, а наші нічого не написали! — Записки віддавати або пересилати до бібліотеки Наукового Товариства Щевченка.

Селянські сини повинні подбати про поширення гіґієни серед своїх. Переконати, щоб не їли всі з одної миски, самому вибудувати потребник (виходок); пояснити чому не повинні падлини викидати за пліт, чи в воду, а навіть самому при нагоді закопати в землю; намовити, щоб не прали на ставі чи ріці а в дома — (се також дуже вплине на се, що заразні недуги на наших селах будуть менше поширюватися).

Ось стільки роботи для тих, що будуть сидіти на селі. Коли бодай 10 процент пластунів дещо в тім напрямі зробило, то піднеслаcяби дещо наша культура по селах.

Ст. Гайдучок.

Львівська державна наукова бібліотека №

ПЛАСТУНИ Й НАРОД.

(Кілька заміток на часі).

Наближається літо, вакації — час прогульок і таборів. Як минулих років так і тепер знова кількадесять пластових гуртків відвідає сині Карпати. Знова кількасот молодих сердець зустрінеться з мешканцями сих дорогих гір, з богатими душею та вбогими своєю долею, несвідомими своїх завдань в боротьбі з нею — Бойками та Гуцулами. Пластуни, що в основу своїх змагань поклали зближення до природи, зійдуться з людьми, що все своє життє проводять на її лоні. Та чи справді вони зійдуться? Чи бодай одна сторона винесе якунебудь користь із сеї зустрічі? Над сим питанням слід нам призадуматися.

У мене перед очима кілька образків із одної пластової прогульки в тухольські гори:

Після довшого маршу ми посідали на бальках при дорозі, відпочати. Дорогою проходить якийсь нанашко і зрівнавшися з нами поздоровлює: „Дзіндобри!“ Відповідаємо „дай Боже здоровля“, і питаємо чому говорить по польськи. „Ба“ каже трохи завстиджений, а ще більше злий, здається на нас і на себе, і скоро йде далі. Иншим разом ми зайшли на обору якогось богатого ґазди. Дають нам води чи молока, але дивляться на нас із великим недовіррям, очевидно здивовані, що чують ніби свою мову. Далі ґаздиня обзивається: „Але ви Поляки, правда?“ І всякі наші переконування мало помагають. Наш одяг, однострій ніби військовий, далі наше заняття є для них ознакою чогось чужого, а навіть ворожого. А почім же иншім можуть нас пізнати?... Ще инший образок. На полонині зустрічаємо малого пастушка. Товариші обступили й випитують, з якого він села, чи є в селі школа, вкінці як називається вчитель. „Штонь Никола“ відповідає хлопець „Якесь дивне прізвище“ кажуть товариші, не знаючи очевидно, що „штонь“ се те саме що „мабуть“, а щоби довідатися прізвище, треба запитатися „як пишеться“, не „як називається“.

Отсі образки здавна вже врізалися мені в память. Вони ж є типовим прикладом нашого відношення до рідного народу. На прогульках ми все звертали увагу на чудові околиці, краєвиди, маємо вже й пластові альбоми всяких знимок, а люде не менше принадливі від тих чудових гір, в яких вони живуть, чомусь нас не цікавлять. Ми не знаємо, ані не розуміємо їх, а вони нас. Винаж тільки наша, бо ані не стараємося близше їх пізнати, ані не даємо їм пізнати себе, наших цілей та змагань [1]). Минаючи вже наш народній обовязок, забуваємо навіть, що самого пластування, особливож пл. порадности можемо навчитися більше від Бойків та Гуцулів, чим від червоношкірих, бо на рідному ґрунті.

Сими словами я бажавби дати товчок до безперечно потрібного нам зближення із сими нашими „меншими братами“ (на ділі в дечому більшими від нас). І тут наші завдання булиб двоякі: 1). дати їм все корисне, що ми можемо дати, а що ми маємо завдяки нашому висшому суспільному становищу, знаню й культурі [2]) і 2). взяти себто навчитися від них того, чого ми не знаємо, а що мають вони через своє життя серед природи. Значить жде нас тут не мала праця, до якої треба навіть наперед приготовитися. Передовсім треба бути певним, що своїм поведенням зуміємо зєднати собі довірря і прихильність кождої зустрічної людини. Для сього корисно перед прогулькою заосмотритися в більший засіб дібраних народніх анекдот, веселих оповідань, хорових пісень і т. п. З усіми завязувати зараз дружні зносини, гоститися харчами, робити спільні знимки і давати їх людям на спомин (пізнійше передавати иншим гуртком або посилати

[1]) А ще частійше буває, що всякі прогульки, не виключаючи пластунів, своїм поведенням відчужують і знеохочують до себе народ, починаючи пр. показувати свою висшість глузуванням чи насмішками, очевидно в думці, що отсей Гуцул чи Бойко сього не бачить або не розуміє. Пр. ред.).

[2]) Не значить се, як се траплялось на жаль останніх вакацій, щоб пластуни брали з собою пр тютюн та провадили ним всяку вимінну торгівлю (так! так!) Пр. Ред.

ТИЖДЕНЬ У ТАБОРІ ФРАНЦУЗЬКИХ СКАВТІВ.

Заходами паризького пластового полку ім. Генриха IV. (L'Association Locale du Lycée Henri IV.) в глибині величезного лісу недалеко коло Фонтенблью був влаштований на Великдень мин. року скавтовий табор, у якому мені довелося прожити цілий тиждень.

Перш ніж подати свої враження винесені з сього табору, треба сказати кілька слів про самий полк, про його провідників і про місцевість, у якій він був розташований.

Пластунський полк Генриха IV. оден з найкрасших у Парижі. Він складається з трьох труп (чет) й одної стаї вовчат. Керовником сього полку є місцевий комісар (опікун) — Сірий Бик, по професії лікар, його помішником артист-маляр і педаґоґ Балю

Під табор вибрано велику поляну з рідкими розкиданими на ній деревами та піскуватим ґрунтом. З півдня й півночі захищали її невисокі гори зі скелястим без жадної рослинности гребінем, навколо оточував сосновий бір. Край поляни, недалеко шляху, що йшов з села Арбон било з під гори джерело холодної, кришталевої води. Се штучно вимурована з каменю, глибиною не більше 1 метра криниця, в діжу завбільшки, через край якої срібним струмком стікає вода Таких криниць у сій місцевости було чимало, бо вони давали воду, що йде по бетоновим трубам десятки кільометрів аж у Париж.

Табор мав форму довговастого чотирьохкутника, розбитого рівнобіжно шляхові на віддалі 100 кроків. З півночі на південь по фасаду йшли через кожді 30 кроків вподовж: штаб; „коло ради“ з маштом посередині, на якім маяв французький трьохкольоровий прапор, а над ним фана св Юрія — червоний хрест на білому полі; їдальня — колом викопаний рів, що заміняв лавки та стіл, від якого цілий табор прозвано „табором круглого стола“; кухня, де горіло одноразово од 3 до 5 вогнищ, і кроків з 30 од неї джерело. По другій задній стороні чотирьохкутника йшла вулиця палаток з банком проти „кола ради“, кооперативом проти їдальні і „умивальнею“ проти джерела, яка уявляла декілька повішених на деревах брезентових мішків з водою, яку можна було випускати через кран. За чотирьохкутником табору на північ викопано рів на виходок. Природа зустріла нас досить суворо. В першу ніч вдарив такий холод (—6°!), що позамерзала навколо вода і все вкрилося білим пудром морозу. Але коли сиву пелену ранішнього туману розрізав червоний діск сонця, все повеселішало і стало зовсім тепло.

Не легка річ було налагодити харчування декількох десятків хлопців (під кінець перебування табор нараховував коло 50 душ), але завдяки енерґії старших пластунів всі труднощі були усунуті й ми мали що дня нове „меню“. Може сі страви не дужеб смакували в Парижі, та в сосновому лісі зявляється такий апетит, як у вовка, й тому вони здалися всім верхом кулінарного мистецтва.

День проходив приблизно так. Вставали майже разом з сонцем, напів голі робили руханку, потім умивалися, чистили зуби, одягалися і йшли піднімати прапор. При сій нагоді Балю виголошував оден з сво-

поштою). Тоді й можна братися до роботи. Але й тут треба мати все заздалегідь приготоване й випробоване, значить оповідання в популярній формі з історії, особливо з минувшини околиць, до яких вибираємося, з землезнання, природознавства, техніки, суспільного життя та про найновійші події в світі. Можна навіть брати з собою і читати красші і більше зрозумілі виїмки з української літератури. Далі розказувати про те, чого ми отсе шляємося по горах, чого ми тут шукаємо, та що ми думаємо колись зробити. Тоді можна й похвалитися, чим ми ріжнимося від других людей, як ми уміємо собі радити, як робимо шатро, як порозуміваємося з віддалі, а тоді певно нащадки Довбуша, фахівці в подібних справах, схотять нас не одному корисному навчити. І мені здається, що знайдемо тут не одно нове й цікавійше може, як у самих плаях і дебрах.

Зазначитиб ще, що пластуни ночуючи нераз з вівчарами на полонині, чи з рубачами в лісі мають добру нагоду придбати дещо і для української етноґрафії, здобуваючи рівночасно і для себе правдиве знання рідного народу[3]).

На отсе все повинні звернути увагу передовсім спеціяльні прогулькові пластові гуртки, як Лісові Чорти — й другі, що творяться в останньому часі з метою поглиблювати окремі ділянки пластового знання. Крім визначення самої тури, (що звичайно буває не потрібно велика), кожда пластова прогулька повинна мати визначений плян праці, що на ній мається осягнути та, що корисного зробити. Набутий за помічю прогульок пл. досвід, нові пл. відомости та звіти з якої небудь корисної праці повинні бути подавані до відома всіх пластунів через пл. пресу. Тим пластові прогульки будуть ріжнитися від прогульок всяких принагідних туристів. *Ох. ст. пл.*

[3]) Як братися до записування матеріялів для української етноґрафії повчає та подає обширну літературу книжочка В. Гнатюка: „Українська народня словесність". Видання Союза Визволення України. Відень 1917.

З НАГОДИ ПЛАСТОВОЇ ВИСТАВКИ.

Назначена на дні 7. до 14. червня с. р. пластова виставка — відложена! Не з вини комітету який тричі розіслав був докладні поучення й пригадки — а з причини може самої таки пластової молоді, зглядно деяких курінів, ще не подбали, щоби на І. спільну виставку пластунів галицької области вислати предмети, які гідно заступалиби самі куріні — а на загал виказували належний поступ в пластуванні нашої молоді.

Де співревнования поодиноких курінів, а в куріннях поодиноких пластунів? Деж доказ, що пластуни горнуться до вивчення ріжних умілостей, яких вислідом булиби справді гарно, солідно й взірцево виконані показові предмети на виставці?

Скажіть, чи Вам хто заборонює зробити кілька ґіпсових відтисків зі слідів людей та звірят на прогульці за містом? Чи не вільно може пластунам на гарних картонах в дубових рамках за склом розмалювати взірцеві таблиці до науки знакування, або на більших пр. 1 м. × 80 цт. почванитись портретом свойого патрона з виписаною під ним „курінною" його житєпису буквами відповідними до часу, в якому жив він? Яка влада не дозволила пластункам виконати такий портрет гафтом зглядно аплікаціями? Як довго ждати на декораційні написки з пластовими кличами у рамках, або на плякати з пластовими символами, що мають прикрашувати Ваші домівки? Чи й того Вам не вільно виконати з глини, ґіпсу або акварелею, чи тушом на білому картоні у „власноручних" рамках?

Я сподівався, що бодай один курінь виконає спільними силами на показ взірцеву цілу обстановку домівки: стіл, крісла, лавочки, столики, шафки, аптечку, образи (рами), кличі, „пластову готовість" і „поділ праці", все те в рамках до стилю прочої обстановки. А сіж річи дадуться зробити не тільки з дерева, а з плетінки й т. п. Від дівочих курінів слід жадати крім звичайних, давно вже до знудження

їх уроків моралі. Далі пили каву, прибирали палатки і ждали на „інспекторський огляд", якому підлягали не лише палатки, а й руки, зуби і ноги скавтів. Коли хто забув їх помити, то його заразже заставляли привести себе у належний вигляд. Після огляду сніданок а потім йшло навчання ріжних скавтських умілостей, як напр.: вязати вузли, розводити вогонь, розбивати палатку, читати сліди і т. д. аж до 12 години.

У південь обідали, і мали дві годині „сієсти" (спочинку), в часі яких кождий займався своїми особистими справами: писав листи, ходив у кооператив купувати цукорків, або яких инших ласощів, чи просто лежав собі у холодку в палатці.

Після „сієсти" аж до вечері, яка бувала годин у 6 або 7 робили ріжні екскурсії, стріляли з лука, грали в свинки, кидали копя, або йшли збирати цвітки та полювати на гадюк.

Після вечері — „таборовий вогонь", який роскладався на вершку скелястих гір і навколо якого сідали всі кругом. Мов стародавний жрець-друїд Балю з ріжними церемоніями роспалював велике вогнище і починав зібрання. Спершу йшли шаради та ріжні коротенькі оповідання, а потім офіційна частина: приведення новиків на присягу вірности скавтовому законові та „тотемізація".

Після звичаю „E.D.F." кождий скавт сієї федерації одержує при вступі скавтське імя — здебільшого назву якого-небудь звіряти з відповідним епітетом. Ся назва затверджується на таких сходинах коло таборового вогню і після того спалюється урочисто шматок березової кори. В сьому й полягає „тотемізація". Коли весь програм вичерпається, то співають індіянські та скавтські пісні. Годин у 10 або і 11 йдуть спати й у таборі запановує всевладний сон.

Так непомітно пробіг тиждень не захмарений жадною неприємною пригодою, або нещасливим випадком. З довших екскурсій була лиш одна — до печері, в котрій, здається за часів Людовика XV, жили розбишаки, яку тепер показують наївним туристам, беручи по 2 су з кождого. В таборі не було „розваг" у мійському розумінні сього слова, та проте се трохи суворе життя заповнене грами й працею давало всім здорове задоволення та якийсь приємний спокій.

Французькі діти, з якими довелося прожити цілий тиждень зробили на мене дуже гарне враження. Не можна було інакше як з почуттям глибокої сімпатії ставитися до сих милих і вихованих хлопців, жвавих, веселих і співучих як птахи. Найбільше мене зацікавила в їх праці орґанізація банку, директором якого був 14 літний „Пат де-Ша" (кошача лапа). В першийже день вся готівка була зібрана та внесена в банк. Кождий хто мав конто міг купувати в кооперативі товари на суму рівну його капіталові.

25.-IV. зранку палатки були згорнуті, місце де був табор старанно прибране, речі спаковані й одвезені на ручному візку до найблизшої залізничої стації, а вечером всі вже були в Парижі.

Paris.

Олексій Яремченко.

звісних, „жіночих робіток“ — кілька оригінальних — хочби скромних прикрас — ужиточних для пластової домівки у виді занавіс на двері, вікна, застілки на стіл, вивіски з емблемами на стіну — по змозі в рідному стилі в пластунськім характері.

Можна на сю тему записати десятки сторінок — що впрочім Ви самі знаєте — та хочу звернути увагу ще на одну засаду важну для праць пластуна: робити все, що має практичне приміненя в життю, головно в життю пластуна, а коли щось має бути для прикраси — то нехай воно дійсно викликує своїм виконанням та формою естетичні почування! Бож годі давати на виставку пр. якісь рисунки виконані брудно — недбайливо, чи чванитеся моделями, які не відповідають своєю конструкцію справдішній будові даної річи.

Правда! Декілька курінів надіслало гарні предмети — виконані дбайливо — але се або мало практичні річи, або мало цікаві, бовже всім звісні — або так на загал дрібні — що при недостачі більших, а надзвичайних предметів — самі не викличуть враження.

Тому конечним являється — аби всі курінні старшини подбали про безпроволочний розділ праць на час великих ферій, щоби на загальну виставку, яка відбудеться з кінцем пластового року т. є. в жовтні кождий курінь прислав кілька помислових більших праць достовірної власної роботи — а тоді попри них і інші дрібні річи наберуть відповідної вартости. Так зможуть глядачі набрати якогось переконання про дійсний стан роботящости пластунів у ріжних ділянках пластування. Не забувайте, що прислані предмети після провірки оціночною комісією можуть бути зіставлені по ділам або по куріням залежно від якости й скількости експонатів. В кождому разі будуть вони списані на окремій карті по куріням й по ділам, до якого кожда річ належатиме, враз з оцінкою їх виконання й вартости, — а тоді наглядним буде в котрому куріневі поступає пластування як слід!

Тож негайно до праці! Використайте час ферій — нехай кождий пластун виконає тільки два предмети — але солідно — а весь курінь одну спільну працю — а задивуємо всіх! Більше довіря в своєї сили — більше охоти — жадайте докладних списів предметів, які можна виконувати на виставку! Порозуміймося з иншими курінями! Пишіть до Львова по нові пояснення та списи — а вишлеться кождому на подану нам адресу! Надіюся оглядати небуденні предмети з обсягу таборного життя, столярства, деревяних виробів, кошикарства, господарства, металевих виробів, кравецтва і шевства, то є цілий одяг пластуна від капелюха до черевиків, з обсягу римарства, механіки, електротехніки богато моделів головно з пластового життя, виконані в розмірах 1 dm. за 1 m. дійсности, вірні в найменших дрібничках й пригожі до наслідування, як на примір: сцени з життя пластунів у зимі, на весну, в літі, в осени, в домівці, в природі, на воді й т. д., причім особи пластунів будуть з плястеліни, ґіпсу — вкінці з вати, шматки й т. д. з природних ростах. Напевно побачу моделі церков або цілих загород, рівнож в розмірах 1 dm. за 1 m. Всіх цікавити мусять незвичайні образи й різьби хочби й з пластового життя, виконані справді на виставку, в рамках й т. д. — Взагалі перегляньте списки вислані Вам 20. березня с. р. — а зрозумієте в чому річ.

Тож до праці з надією на першу нагороду за найкрасше виконання!

До побачення на виставці!

М. Ф—ч.

Як радить собі пластун?

Кілька порад мандрівникам.

Не знаю чи може діждемося другого підручника мандрівництва (перший доволі скромний але й добрий написав Л. Будзиновський „Туристика“), тому подаю сих кілька порад для мандрівників — пластунів.

Чим менший гурток тим ліпше мандрувати. Найменше треба 3, щоб в нещастю могло двох одного перенести, чи один міг остати коло захорівшого, а другий поспішити за помічю. В гуртках, що мають більше як 5 людей справджується дуже часто пословиця „скілько голов тілько розумів“.

Наплечник мусить мати ремені широкі, щоби не вгризалися в рамена. Минулорічний досвід навчив, що мандрівки, які мають на ціли тільки число кільометрів, дають звичайно втому тіла й отупіння духа. Увага мандрівників звернена не на красу природи, інтересне окруження, але на се чи богато кільометрів перед ними. Що в мандрівку треба добирати товариство рівне віком і силою є само зрозуміле. Хлопець 14-літній не може мандрувати з 17-літнім.

Пускатися в дорогу ранком, щоб до полудня пройти як найбільше а пополудне використовувати на відпочинок.

Відпочивати стоячи, а не сідаючи. Що годину малий 10-мінуговий відпочинок.

Все ліпший відпочинок за селом чим у селі, ліпше ночувати у стодолі чим у селянській хаті.

Часто мандрівники нагадують верблюдів, як тільки дірвуться води. Пють стільки її, немовби вона мала вистарчити на тиждень. Забувають, що спрага не лежить в жолудку, але в горлі. Вистарчить переполокати горло водою а спрага вступиться. Колиж напємося води, робимося охлялими і тяжкими. Пріємо ще більше і тратимо через те більше енерґії. Тому-то пити найменше води, чи плинів, так як се роблять спортовці (очевидно не наші) підчас тренінґу.

Воду до вжитку фільтруємо так, що перепускаємо її через верству піску або потовченого деревляного вугля.

Колиж таборує цілий гурток і маємо зі собою ведро, то Фріцше радить робити з нього апарат до фільтровання. В стінці ведра з долу робимо отвір, заправляємо туди рурку, насипаємо в ведро вугля чи піску й апарат готовий. В одній годині маємо 6 літрів чистої води до кухонного вжитку.

На мандрівку не порадно брати електричних лямпок, бо батерії переходять вохкістю і через цілу дорогу лямпка не до вжитку.

Щоб літом ухоронитися перед соняшним ударом і його дальшим наслідком запаленням мозку, зовсім не треба капелюха на голові. Природа сама дала нам покриття на голові. Треба вважати конче на неослонений карк, де лежить продовжений стриж. Се дуже вражливе місце і тому підчас мандрівок треба його закривати білим платком. Те саме робити, коли беремо соняшні купелі. З досвіду носять Араби білий турбан, який спадає їм на карк, а наш селянин літом капелюх з широчезними крисами.

Коли ми зігріті, а хочемо пити воду, то вмочуємо пальці рук в воду і держимо кілька хвиль. Можемо пити сміло воду а се нам не пошкодить. Чому? — Кров за сей час вся перейшла через пальці і вирівнала температуру у всіх внутрішних орґанах иншими словами: охолодила їх.

подав Blueboy.

Дівочий Пласт у нас.

(Голос в дискусії над статтею „Пластунки“ з М. Ж. ч. 3. 15. IV. 1925).

Стаття тов. „Пластунки“ похвальна тим, що мостить дорогу діяльній участи жіноцтва у творенню дівочого Пласту. І певно правдиве, що „про дівочий Пласт богато говориться, а нічого не пишеться“. Додавби я тільки: „говориться богато мабуть приватно так, що не чують сього сі, яких воно і цікавить і які мають щодо сього свій погляд на основі власних помічень“.

Виходилоби зі статті, що від початків дівочого Пласту у нас, себто від 1920. р., не маємо означеної, усталеної, ясної цілі діяльности. Се і хибне й неправдоподібне. Засновники дівочого Пласту мали зовсім виразний плян, видний з „Загального пляну українського жіночого пласту“, поміщеного в головних чертах в „Життю в Пласті“ ст. 151 і д. І якжеби могло бути инакше, коли ходило про засновини так в суті своїй важного і на сталий розвій обчисленого уладу як Пласт.

Нема одначе в сім пляні сього, що в нім доглянула „Пластунка“. Нема зовсім помислу посередности між чисто дівочим анґлійським Пластом, а нашим хлопячим. Сей здогад опирається на нашім рідвім, сказатиб, вродженім переконанню, що українцям самим неможливо щось самостійно обдумати, тільки вони у всім „когось“ наслідують, або щонайбільше йдуть серединою — заточуючися.

Отже так зле з нашим пляном дівочого Пласту не є. Він був у нас відразу „українським дівочим Пластом“ — не анґлійським, не посередним і не чимсь низшим від хлопячого — вирочім також українського (до недавна). Коли покликуємося на чужі підручники, то тільки на вправи, приміри, пояснення, на научний матеріял в них, але ідеалу української жінки, який хочемо мати ми як нарід, у них не шукаємо, бо й не найшлиб.

Не треба отже шукати початків нашого дівочого Пласту в чужих підручниках, тільки радше відтворити собі, кому се цікаве, ідеал жінки — українки таким, яким він був у поглядах засновників українського дівочого Пласту на основі уложеного ними устрою, іспитових вимог, почесних іспитів, пляну діяльности і т. п. Сей ідеал вільно — критикувати, доповняти або навіть на його місце поставити инший, але знову повний означений, виразний.

Тов. „Пластунка прикмет сього ідеалу здається не підшукала, коли догадується, що сей „ідеал“ чимсь низший від ідеалу хлопця пластуна. Вона, далі, з довірям до чужої помисловости зрозуміла „ідеал жінки“ по думці твору анґлійки; у нас виходить, про ідеал ніхто не в силі подумати, тільки без думки комбінує — точки іспитових вимог анґлійські з хлопячими.

Але одно на початок певно признасть товаришка „Пластунка“: коли не в українськім дівочім, то всетаки в основах пляну хлопячого Пласту постановлено означений ідеал — ідеал мужчини. До сьогож і спрямовано всі приписи й вимоги. Чи добре воно і чи взагалі можливо, як се радить „Пластунка“, йти точно сею самою дорогою й надіятися зайти до — ідеалу жінки? В розумованню, яке до сього довело, є отже якась укрита льоґічна похибка. Викриття її може позволить як слід оцінити чому засновники українського дівочого Пласту потрудилися зробити ріжницю в іспитових вимогах, в пляні діяльности, а навіть в назвах (на жаль навіть замалу) між дівочим а хлопячим Пластом, побоюючися побачити на кінці розвою українського пласту якісь людські єства неозначного характеру і непевної вартости для життя.

Льоґічну похибку, про яку бесіда, добачую в пересуді, який я назвавби щиро, але не в обиджаючім намірі: переслідовною манією якоїсь части образованого жіноцтва. Вона легко уділяється иншим, а полягає в насильнім дошукуванню де тільки можна і в кого дасться злих намірів пониження вартости жінки супротив мужчини. Відповідно сьому, треба чи не треба, реаґується доказуванням „рівноправности“. Се ще не булоби так зле, коли се змагання не проявлялосяби надто часто на кінці простим наслідуванням не так занять правдиво мужеських, як радше карикатурних способів життя сучасного перецивілізованого мужчини. В погоні за тою „рівноправністю“ і з наміром злегковажити „пережиті“ приписи, богато жінок наслідує навіть такі не розумні відразливі привички і налоги мужчин як курення тютюну, висиджування по душних, закіпчених димом каварнях і вонючих ресторанах, пописове випивання „бомб“ пива і т.п. Буває аж за-часто, що саме така жінка закуривши папіроску, заложивши (очевидно по „мужеськи“) ногу на ногу, ґестикулюючи пожовклими від нікотини пальцями, в каварні при бомбі пива боронить — рівноправности жінок против атаків сего мущини, що імпонує її куренням сигар і питтям вже не знати котрої „бомби“ з ряду. Сеж очевидний абсурд. Нехай мене назвуть противником „рівноправности“, але, колиб у мене змога, я карав би сі жінки поліційно за завдоволювання своїх склонностей, (не перечу: рівних у всіх людей), коштом здоровля, культури сучасної суспільности і цілих дальших поколінь.

Є ще одна „мудра“ річ, в якій жіноцтво добивається рівноправности і хоче „дорівнати“ мужчині. Сучасний мужчина є на найліпшій дорозі перестати бути людиною, а перемінитися в — колісце в суспільній машині. Се єство, що сидить більшу часть дня в бюрі, а решту „кавалків“ поладнує до пізної нераз ночі в хаті, вже давно перестало бути ідеалом мужчини. Се людина придавлена тягарем понад її сили, оголомшена гудінням суспільної машинерії. Великі мислителі придумують ріжні суспільні теорії, трудяться над тим, щоби людину видобути з під того тягару і дати її дихати і жити не розбиваючи, розуміється, суспільности. Жінка, іменно ся, яка хибно розуміє свою ролю, а може й взагалі ролю чоловіка в природі, добивається дозволу влізти також під той тягар, завдує мужчині, що він став — машиною.

Ходить про право зарібку, про незавнсимість, про змогу удержати себе з власної праці? Се все справедливе, але чи тільки сі заняття, які змушений виконувати мужчина, представляють таку високу життєву вартість, а всі жіночі заняття безвартні і непотрібні? Чи не розумнійше боротисяби за признання рівновартности взагалі всім пожиточним заняттям, як мужеським так і жіночим, і лишити кождому волю, коли се тільки не зі шкодою суспільности, займатися, але займатися поважно й успішно чим кому догідно, до чого хто має хист, і на що позволяють його обставини. З тої точки погляду беручи назбиралосяби досить занять для рук і талану жіноцтва і отворилосяби досить широке поле праці без конечности брати на себе не инакший, тільки саме мужеський хомут. Мабуть якийсь далекий відгомін хиба зрозумілої „рівноправности“ велів тов. „пластунці“ жадати вирівнання всіх ріжниць між хлопячим, а дівочим пластом.

Отже чого жіноцтву потрібно, то більшої пошани своїх власних занять, інтензивнійшої і помисловійшої праці над їх розвоєм не з переконанням про їх низшість, а радше зі свідомістю їх великого значіння для розвою людства, зовсім не меншого ніж переписування бюрових „кавалків“.

А коли так то переведенням сеї зміни поглядів і змагань жіноцтва з сею зовсім свідомою і зовсім означеною ціллю, повинен занятися дівочий Пласт. Український нарід так само як ціле людство потребує до свого дальшого розвою правдивого мужчини і правдивої жінки, бо щойно тоді стане нарід і людство одною могучою цілістю. Ідеал мужчини зясований в мужеськім пласті. Ідеал жінки мусить бути зясований окремо, не сміє бути наслідуванням, мусить бути сам для себе цілю. Один ідеал другому не може ні перешкоджувати, ні противитися, і невільно їм взаїмно завидувати собі значіння. Коли ідеал жіночого Пласту видається ще досі низшим, то саме се доказ, що праця ще не йде досить рішучо і з самопевністю і задивилася на чужу ціль. Поза зрозумілою спільністю уладового устрою фізичного виховання на вільнім воздусі і основ характерности, не бачу причини відбирати жіночому Пластові його своєрідности, його самостійного жіночого характеру і легковаження жіночих занять; і зовсім не меншу вагу приписую точкам іспитових вимог в дівочім і хлопячім Пласті. Покликуватися, що се й те пластунка знає і без Пласту, не оправдує домагання, щоби у пласті вимагати від пластунки всього того, що має вміти пластун. В сей спосіб розумуючи, по засадам „рівноправности“, требаби від пластуна домагатися в пласті вивчення сього, що Пластунка вміє і поза

Пластом". Сеж булиб зовсім нерозумні і безцільні експеріменти: розумнійший є від віків у цілій природі принятий закон поділу праці.

Іспитові вимоги очевидно ніяк не зборонюють вчитися взагалі всього, що пожиточне. Ніхто пластунці не візьме за зле, а навпаки похвалить, коли вона вмітиме те саме, що обовязані знати пластуни, але — поза тим не (замість сього), що вона обовязана знати як пластунка. Инакше грозилаби небезпека, що пласт злегковаживби зовсім (коли браклоби охотників) неодно таке, що є азбукою і основним складником новітньої культури.

Ідеалом українського дівочого Пласту є як досі совершенно „до життя підготована наче криця" образована самостійно думаюча і самостійно до спільної нам цілі змагаюча, але доконче — правдива жіноча жінка (без алькоголю, нікотини, жовтих пальців і пікантних дотепів, неуцтва у жіночих заняттях і про чих доказів „духової висшости").

Здається булоби злишне доказувати повну рівновартість занять доданих (може заскупо?) до пляну пластової діяльности, з зазначенням їх жіночости чи заступаючих у дівочих пластових іспитах деякі вимоги хлопячого Пласту важні знову для хлопців. Як можнаби їх розвинути навіть до вершин мистецтва про се можнаби неодно написати, але чомуж ініціятива має все виходити від — мужеського Пласту.

Найважнійша річ: Ідея є. Її повага, оборона „рівноправности" і керма постійного розвою — в руках наших пластунок

Др. Ол. Тисовський.

КУТОК НОВИКІВ

Начерк вимог до проб новиків.

Принятий Г. Управою Уладу Новиків.

I. Проба Гнучкого Тіла.

Проба ся ставить до новика слідуючі вимоги:

Новик знає:

А.

1.) Український катехизм.
2.) Український національний гимн.
3.)

також давнійше уживані герби поодиноких українських земель.

4.) Поздоровлення і клич новиків.
5.) Закон новиків.

Б.

6.) Основні правила гіґієни і культури.
7.) Десять рухових гор, або забав зі співом і без співу.
8.) Пять рухових вправ після Бейдена Пауелля.
9.) Перших 5 пісень зі „Співаника новиків".
10.) Один український народний танок, або хоровід.
11.) Способи безшелестного і плавного підходження і плазування та гри образуючі ті умілости (після а) І. Боберського, б) Mojmira).
12.) Вміє наслідувати хід двох звірят.
13.) Знає основні річи з впоряду гуртком.

В.

14.) Вміє ушити: 1) прапорець національний, відзнаку в виді кокарди, рожі і спаски; 2) мячик до гор.

Г.

15.) Вправляється в виконуванню 1-оїточки Закону новиків: Новик любить Бога й Україну.

II. Проба Вірлиного Ока.

Новик, що має відповісти вимогам сеї проби,

А.

1.) Перестерігає приписів гіґієни ока та старається через відповідні вправи скріпити і видосконалити змисл зору.
2.) Вміє: Іти в темноті за слідом. (Слід робиться в сей спосіб, що розкидується по землі, на просторі 8.0 m білі чотирокутні карточки паперу величини 10 cm², у віддалі приблизно 20 кроків одна від другої. Карточки є понумеровані. Новик має всі визбирати.)
3.) В день іти за пластовими знаками (О. Тисовський: „Життя в пласті" 60-61. ст.; О. Вахнянин: „Пластовим шляхом... ст. 51-53.)
4.) Означувати з віддалі величину поодиноких предметів та їх віддаль на просторі 1·2 km.
5.) Означувати за першим поглядом приблизно точно число осіб в гурті — (до 300 осіб).
6.) Відріжнювати і правильно називати краски дуги. Відповідно уґрупувати 35 відтіней красок (по 5 відтіней кождої з 7 красок дуги).
7.) Виготовити модель якогось предмету власного помислу з глини, картону, виплести або виткати. Віддати вирізкою або рисунком 8 предметів з природи як пр. квітку, звіря, а також Герб України.

Б.

8.) Вичистити і порядно зложити вбрання. Вичистити черевики.
9.) Опакувати і завязати старанно клунок.
10.) Затопити в печі і розложити ватру в полі.
11.) Вмити посуду.
12.) Накрити до столу.

В.

13.) Вправляється в виконуванню 2-ої точки Закону новиків: Новик слухає батьків і свою старшину.

III. Проба Кертичого Нюху.

Щоби відповісти вимогам III. проби, новик:

А.

1.) Перестерігає приписів гіґієни носа. Знає користи звязані з віддиханням носом.
2.) Розпізнає тільки при помочи нюху, з завязаними очима і запамятує (занотовує) запах кількох ростин, запах кухонного коріня, шкідливих-трійливих ґазів і течей.
3.) Вміє іти за слідом — кермуючися тільки змислом нюху. Слід робиться на просторі 200 m в сей спосіб, що пр. нафтою, чи цибулею натирається, стовпи каміння, паркани дерева й т. д.

Б.

4.) Вміє прочистити і завязати зранене місце і пояснити чому так треба поступати, яка небезпека від занечищення рани.
5.) Знає яким способом зупинювати кровоток носа.

В.

6.) Вміє залатати дірку і зашити роздерте вбрання.

Г.

7.) Вправляється в виконуванню третої точки Закону Новиків: Новик є приятелем всіх людей і братом кождого українського новика.

IV. Проба Бистроногого Оленя.

Четверта проба ставить до новика слідуючі вимоги:

А.

1.) Новик знає приписи доброго т. є здорового і естетичного ходу.
2.) Що найменше місяць вправляється в бігу і знає як плекати ноги, як робиться тіло й ноги здібними до бігу через масування, купання й мащення оливою.
3.) Вміє перебігти навпростець через поля 1 km (для сильнійших $1^1/_2$ km) без утоми.
4.) Вміє перебігти 800 m босо, без скалічення ноги.
5.) Вміє бігати з перешкодами.
6.) Мусить 2 дні жити в таборі без ніякої обуви.

Б.

7.) Вміє вшити торбину на хліб.
8.) Вміє випрати платок до носа, панчохи і рушник.

В.

9.) Вправляється в виконуванню 4. точки Закону Новиків: Новик радо всім помагає й старається що дня зробити хоч одно добре діло.

V. Проба Заячого Слуху.

Щоби видержати V. пробу, мусить новик:

А.

1.) Перестерігати гігієни уха.
2.) Вміти відспівати поправно 5 слідуючих пісень зі „Співанка новиків".
3.) Знати вплив стану погоди на силу голосу.
4.) Влучно розріжнити зі заслоненими очима ось такі шелести: Тріскіт сухої галузки, шелест пишучого пера, розвязування шнурівок від черевиків, стукіт желізного окуття палиці, удар каміння об землю, потирання сірника до коробки, складання паперу, зачинювання ножика, людський хід в чоботях, плюскіт пливучої води, стягання пластового ременя, стукіт палиці без окуття.
5.) Чути шепіт з віддалі 6 m.
6.) Пізнавати голос десяти звірят й наслідувати голос двох звірят.

Б.

7.) Вміти зорієнтуватися при помочі зір, тіни, ростин і годинника. Вміти послугуватися компасом.

В.

8.) Виструґати з дерева держачок до пера й примітивні вилки, чи ложку.
9.) Зварити чай, яйце на мягко і кашу, або кулешу.

Г.

10.) Вправлятися у виконуванню 5. точки Закону новиків: Новик є все усміхнений та веселий.

VI. Проба Індіянської Шкіри.

Щоби відповісти вимогам VI. Проби, мусить новик:

А.

1.) В літних місяцях ходити як найчастійше тільки в коротеньких штанятках, щоби ціле тіло прибрало гарну, бронзову краску.
2.) Вміти усувати соняшний удар.
3.) Що дня ранком і вечером (перед спанням) натиратися холодною водою.
4.) Літом, (де се тільки можливо) — ходити 5 мін. по росі.
5.) Знати плекання шкіри.

Б.

6.) Зробити з лози обручик і шпаду до гор.
7.) Зробити записник.

В.

8.) Вправлятися у виконанню 6. точки Закону новиків: Новик все панує над собою, не плаче й не нарікає.

VII. Проба Заклятої Мовчанки.

Щоби видержати VII. пробу, мусить новик:

А.

1.) Через цілий місяць мовчати після обіду по $^1/_2$ год.
2.) Підчас прогульки, таборування мовчати через 7 годин. Підчас сього може новик порозуміватися лиш знаками Свист дозволений. Одно вимовлене слово, уневажнює пробу.
3.) Вміти знакувати димом і вогнем.
4.) Знати пластові знаки (тихі прикази) руками, або палицею.
5.) Виказатися, що плекає устну яму.

Б.

6.) Переказати устно вістку з 12 слів після відбуття дороги 5 мінут.
7.) При грі кіма затямити 16 предметів на 24.
8.) Вміти вязати 6 пластових вузлів, так, щоби навязати їх на довгій линві шість протягом $2^1/_2$ мін. Знати в яких випадках кождого з узлів уживається.

Г.

9.) Мати основні відомости про пластову орґанізацію. (Знати уладові одиниці пласту, устрій гуртка, обовязки гурткових діловодчиків.)
10.) Знати пластову відзнаку.
11.) Вміти по пластовому поздоровляти й виконувати впорядові прикази.
12.) Знати пластовий устав, гимн і присягу.

Література про новиків.

Степан Тисовський: „*Вовченята*". Реферат уміщений в „Українськім Пласті". Р. II (1924.) ч. 6—8, опрацьований на основі австрийського підручника про новиків: „Der Wölfling".

Baden Powell: *The Wolf Cubs Handbook.* (Офіціяльний підручник англійського уладу новиків (Вовченят).

Baden Powell: *Wilczęta.* Переклад з англійс. офіц. підручника Т. Струмілли).

John Hargrave (Джон Гарґрейв): *Stammeserziehung.* (Переклад з англійської праці про новиків).

Sedlaczek: *Wtlczęta.* Kalendarz Harcerski. Warszawa R. 1924.

B. Zienkiewiczówna: *Związek zuchów.* (Збірка гутірок для нов.)

О. Вахнянин: *Пластовим шляхом за красою життя.*

N. D. Power (Шеф англійс. уладу новиків): *Pow-Wows for Wolf Cub's.*

Baden Powell: *The Cub Book.* (Книжка Вовченят).

V. *C. Barklay*: *Cubbing How to runn a Pack.* (Новикування. Як вести гурток новиків).

Arthur Poyser: „*The Cub Song Book*". *Part. I.* (Співаник).

Vera Barclay: *The Mysterions Tramp.* (Оповідання для новиків),

Ернест Сетон Томпсон: *Мої знакомі.* (Нариси з життя звірів, які я знав). Переклад С. Куликівної. Накл. Вид. „Молода Україна". Львів — Київ 1925.

Матеріяли до проб новиків містяться також частинно в слідуючих працях:

Dr. Mojmir: *Cwiczenia i zabawy skautowe.* (Львів 1918).

М. Гайворонський: Співаник для дітей та *Співаник У. С. С.*

Слово до матуристів (сток).

В червні відбувається іспит зрілости в богатьох середніх школах. Багацько пластунів (ок) покине свій матірний курінь і піде в світ будьто працювати, будьто дальше фахово образуватися. До сих пластунів (ок) бажавби я сказати кілька слів. Я певний, що зерна добра, правди й краси засіяне Пластом в їх серцях не змарніє. Я певний, що вони сміло будуть реалізувати пластові кличі в щоденному житті. Та з другої сторони не слід забувати, що тисячі української молоді жде на справних орґанізаторів, що пластові установи ждуть на нових працівників, що пластова преса потребує як не добрих кольпортерів, то хоч солідних передплатників, а головно не забувати на се, що в орґанізації сила нашого Уладу, а також і подвоюється сила одиниці. Хай отже пластуни (ки), що виходять із матірних курінів, чим скорше стають у ряди Укр. Уладу Старших Пластунів (ок) вступаючи в істнуючі вже гуртки або куріні ст. пластунів (ок) або орґанізуючи нові. Ті, яким доля присудить іти самотним шляхом далеко від наших пластових орґанізацій хай стають членами одної з орґанізацій ст. пластунів (ок). І вони найдуть спосіб пособляти розвиткові нашого Пласт. Уладу. Для інформацій подаємо, що досі зорґанізовано в Уладі Старших Пластунів (ок) отсі частини: „1-ий Курінь Старших Пластунів (ок) ім. сотн. Федя Черника у Львові" (Бляхарська 11), гурток „Лісових Чортів" (Львів Бляхарська 11), гурток „Дуб" в Станиславові, гурток ст. пл. в Берожанах, Данціґу, Празі і Подєбрадах. Через вступлення до одного з них станете членами У. У. С. П. Ті, що бажають заснувати новий гурток хай порозуміються з Г.У.У.С.П. Львів Бляхарська 11.

Северин Левицький.

З ПЛАСТОВОГО СВІТУ.

Пластові вишколи в Бельгії.

Почавши від літа 1922. відбуваються в Бельгії щорічно великі таборі-вишколи на провідників та окремо на скавтмастрів, на взір англ. „Gillwell". З огляду на се, що кандидати приходили до таких таборів замало підготовані, уладжується тепер підготовчі провінціональні табори і звідси красших одиниць висилається до висше згаданих вишколів.

Старші пластуни в Америці.

Американський Пласт старається всіма силами задержати при Уладі тих, що скінчили середні школи, і підчас свойого щорічного пластового тижня (8.-14 лютого) старається притягнути до Пласту тих, що виступали колинебудь з організації. Тепер є в Америці 10506 старших пластунів, з них 900 має 10 літ діяльности (до приняття треба мати 5 літну службу як звичайний пластун). Також і гуртки, що мають 5 літ діяльности стають „гуртками ветеранами", і таких є тепер 4102, з того 619 із 10-літньою діяльностю.

Національна пластова конференція в Лісбоні.

Відбулася 31. січня, на якій були не лише представники двох портуґальських пластових Уладів, але й представники педаґоґічних товариств, університетів і т. п.

Поворот мадярської делєгації з Jamboree.

Репрезентаційний гурток з поворотом зі зїзду в Копенгазі вітали в Будапешті з ентузіязмом. На двірці ожидали пластунів представники уряду. На вулицях міста засипувано їх цвітами. Уладжено на честь гуртка приняття, в часописах поміщено звіти, описи та статті про зїзд і делєгацію.

Табор австр. пластунів.

Від половини липня до половини вересня уладжує австрійський пл. Улад табор в Альпах і запрошує до нього чужоземних пластунів. Кождий приїзжий мусить мати власне приладдя і гроші на удержання.

В Швайцарії.

Уладжується спільний табор Швайцарців: французів, італійців та німців, від 26. липня до 2. серпня. Зголосилося 2000 учасників. (Швайц. Улад має за собою 13 літ діяльности)

Пластові курси при університеті

На фільософічному виділі праського університету основано курси пластування для кандидатів на провідників. Загалом уряд Чехословаччини дуже попирає пластовий рух.

Зі справ Z. H. P.

16 квітня с. р. відбувся у Львові 23. Зїзд „Naczelnej Rady Harcerskiej" (В. П. Р.) на якім принято до відома звіт „Naczelnictwa" (В. П. К."), комітету льотерії на будову „Związkowej Stanicy" у Варшаві й затверджено „Harcerski Kodeks honorowy". Справа будови станиці не зважаючи на сильний натиск з гори далека від зреалізовання. Затвердження кодексу зате, се поступ у змаганнях поширення пластових засад на сю цацарину людського життя. Майже рівночасно відбувався рівнож у Львові „V Zjazd Walny Z. H. P.", який ухвалив резолюції в справі будови станиці у Варшаві, справі поправи громадянського виховання (поміч бижним, реферати про гром. працю, участь у приготованнях до оборони краю), в справі енерґічного орґанізовання кружків ст. пластуніз, в справі оживлення діяльности „Koła P. M. H." і т. п. Зїзд вибрав рівнож деяких нових членів N. R. H.

19. квітня відбувся рівнож у Львові 24. Зїзд N. R. H. На місце уступившого голови Z. H. P. Д-р Т. Струміли вибрано головою Романа Бнінського з Познаня. Начальником муж. гол. кватири вибрано Ст. Седлячка (він є референтом для справ скавтових при міністерстві), а начальницею гол. кв. жін. Марію Уклейську. Зїзд рішив справу узнавання деяких товариств „narodowych mniejszości" за скавтові, відложити до 25. зїзду на день 31. мая с. р.

З НАШОГО ЖИТТЯ

Свято Юрія.

(Львівський пл. кіш.)

10 мая с. р. на Чорній Горі біля Брухович (на північ од Львова) зійшлися всі пластові курені міста Львова).

По нарадах кошової команди та виборі нового отамана, курені зібралися біля Ватри Великої Ради роспаленої в честь патрона всіх пластунів, патрона молоді святого Юрія.

Біля вогню, символу молодого буйного життя, почалися привітання, реферати, декламації, національні й пластові танки, а вкінці гимн і присяга. Давно вже зайшло сонце, коли згасла ватра й курені сходили з гори в поворот у місто.

Незабутніми споминами якоїсь романтики, краси й чару остане се свято в серцях пластової молоді.

уч.

Пластове свято.

(Золочівський пл. кіш.)

Дня 22. мая с. р. год. 3 попол. почалося пл. свято, получене з отворенням спортової площі золочівського коша. На щоглі розвинено пл. фляґу з пластовими і національними емблемами. Далі слідували спортові пописи, гри й забави пластунів (ок.) Осяги між иншим: скок в даль з розбігом пл. р. Гайдучок

Спортовий куток:

VI. ЗАПОРІЖСЬКІ ІГРИЩА.

В днях 26, 27 і 28 червня. відбудуться у Львові чергові VI. Запоріжські Ігрища. В програму Ігрищ входять:

1) Легка атлєтика:

а) Біги 100, 200, 400, 1500, 3000 і 5000 м., дружиновий біг на 3000 м., біг з плітками 110 і 400 м., гінці 400 м. (4×100) і 1600 м. (4×400).

б) Скоки: скок в височінь з розбігом, скок в довжінь з розбігом, трискок.

в) Мети: мет ратищем, диском і кулею довільною рукою.

г) Хід 5000 м.

2) Перегони на колесниках 25 і 50 км.

3) Змагання в боксі.

4) Змагання в плаванню (в вересні б. р.).

5) Змагання ситківкові (20 і 21 червня б. р.)

6) Важкоатлєтичні змагання.

7) Жіночі легко-атлєтичні змагання в дні 20. червня б. р. з програмою:

а) біг 60 у, б) скок в височінь і довжінь з розбігом, в) мети: диском, ратищем і кулею, г гінці 240 м. (4×60) і д) кошиковий мяч.

Змагунів можуть зголошувати лише клюби [1]) до 20 червня б. р., складаючи 1 зол. вписове від кождого змагуна. Після сього речинця зголошень бузумовно приймати не будеться.

ПЛАСТОВЕ СВЯТО.

(Львівський пл. кіш.)

Відбулося свято 28. V. с. р. на площі Сокола Батька. Почалося рано полевою службою Божою. Далі слідували кошові сходини.

В пописову частину свята ввійшли вправи й забави пластунів ок між иншим напад Індіян на табор. В спортову частину ввійшли легко-атлєтичні змагання, які дали слідуючі осяги: біг 100 м. — 1) Старосольський 12·4", скок в височінь з розбігом — 1) Старосольський 1·44 м., мет диском 1) Підгайний 26·00м., мет ратищем — 1) Семен Остап 32·34 м., мет кулею — 1) Булик 9·99 м.

Найгарнійший осяг дня скок в височінь — п. Сітницька 1·235 м. (укр. рекорд).

[1]) Пластуни через курені або О. П. К.

5 м. 25 цм.; скок в гору на жердці понад 3 м.; біг 400 м Тарнавський мол. 1·15"; мет ратищем Тарнавський старший 30·76 м; кулею той сам 9·55 м; мет диском Заяць 27·60 м. і т. д. По закінченні голова В. П К. роздав нагороди, зложені старшими громадянами Золочева

Площа уладжена зі зрозумінням для спортових цілей самими пластунами, які коло неї важко цілу весну працювали.

С.

Як довідуємося зараз у второк 24, мая арештовано з невідомих причин пл. М. Рудівну, пластунів Тарнавських й Гайдучка М. Скоро випустили (питали за якимсь „Метеором"), але тепер починаються подозріння і дехто є загрожений.

Стріча III. пл. округа.

На Зелені свята, свято животворної сили природи, запалив III. стрийський округ на скелях Бубнища першу спільну ватру.

Засіло до ватри до півтора сотки пл. брацтва Стрия, Дрогобича, Тустанович, Самбора й Калуша, були гості ст. пластуни з О. П. К. Станиславів і В. П. К Львів.

В неділю 7. червня год. 1 з полудня отворила стрічу тов. окружна командантка. Далі слідували танки, співи й вправи пластунів й пластунок. У вечір Ватра Великої Ради. Гутірка про важкі питання нашого життя, між иншим й таке болюче питання як сільський пласт. Слідували танки, гри, співи й деклямації і як все бажалося, щоб ся ватра буйного вогню братерства не гасла ніколи.

В понеділок ранком по спільній молитві й снідан ю почалися забави, а підчас сього наради команд на якій вкупі з відпоручниками В. П. К порішувано всякі справи орґанізаційного життя, головно справи таборів і О. П. К. в Стрию.

З полудня пл. брацтво зібралося в ряди. Прощали молодь Команда стрічі й В. П. К. і по дефіляді куріні з співом покинули скелі. Стріча скінчилася. Хвиля, яка не часто приходить, але яка ніколи не забувається

„М." пл. р. 18 пл. к.

З життя волинських пластунів.

В м. Р. пласт заложено іще в 1923. році. Заложено зпочатку два гуртки хлопячий і жіночий, які провадили свою діяльність до 1924. року так таємно, що мало хто про се знав. Але після іспиту стали появлятися инші гуртки, а далі почали рости пл. гуртки як гриби після дощу, так що кождий іспитований пластун із першого гуртка був впорячиком гуртка ним заснованого. Така праця тревала з весни 1924 р. до осені, алеж з осені справа пішла на дуже некорисну дорогу для пл. ідеї. Сталося се через те: 1. Почалися труси у всіх старших пластунів-ок, а се потягнуло за собою ті наслідки, що появились зголошення виписатися з гуртка. 2 Керовник Р. школи розвязав один гурток і другим загрозив якщо будуть в Пласті то вижене зі школи. 3. Почали деякі впорядчики курити, недодержувати точности, щодо сходин і сим причинили занепад своїх гуртків. 4. Появилася штунда (релігійна секта) і один з товаришів іспитований член пласту, котрого пл. гуртки на власні кошти випровадили до табору в Підлютім в Галичину, щоб там поміж пластунами дечого навчився і нас того навчив, потонув у своїй Біблії так що Пла т з його знання нічого не скористав. І ще на тому, що сам перейшов до штундистів він не спинився, а й других потягнув за собою на туж дорогу. І так наш пласт увійшов в 1925, рік ледве, ледве з двома гуртками (не числячи жіночих), але вже в членів не помічається такого завзяття як перед тим, де-які т. почали курити з початку „на зуб" щоб не болів, а алі з приємности котру давало їм куріння. Почали пити горілку для того, що ніяково відказатися од неї. Ось так виглядає у нас Пласт в сучасний мент!

Свій.

3.-IV-25 року.

Від ред. — Містимо отсю допись з життя наших волинських братів, щоб щераз пригадати галицькому пл. брацтву та суспільству конечність займитися молодим поколінням юнацтва Волині. Воно бється на всі сторони шукає шляхів, ідей, — і нічого дивного, що шукає за ними і в штундистів.

Галицький Пласт до сьогодні дуже мало опікувався волинськими пластунами, і в наслідку пластова ідея викривлюється, або й загибає в серцях тамошньої молоді. На сьому місці хочемо пригадати один гарний звичай культурних народів, а саме, що батьки одних країн міняються дітьми з батьками других країн на якийсь час (пр. ферій тощо). Чи не моглиб галицькі пластуни запрошувати до домів або до уладжуваних таборів волинських братів та сестер? Користи великі: взаїмне пізнання, їх душевне відродження й оживлення серед инших може трохи більш сприятливих обставин. Чекаємо від Вас галицьке пластове брацтво багато зголошень. Тільки негайно, щоб завчасу порозумітися з Волиню.

БІБЛІОГРАФІЯ

Wł. Nekrasz podharcmistrz Pionierka harcerska. Dla drużyn męskich i żeńskich, kolonji letnich i kursów, Warszawa 1921. 8° 160+2, ціна 3 зл.

Zygmunt Wyrobek Vademecum, techniczny podręcznik harcerski. Trzecie w trójnasób powiększone wydanie z 173 rysunkami Wilno Kraków 1921. 8° сторін 190+4.

Надходить пора, коли пластун і пластунка можуть як найкрасше показати й розвинути свої вмілости й практичний змисл. Сама добра воля не вистарчає, треба хоч маленького знаття й вказівок на початок. Українська пластова література під сим зглядом дуже вбога. Тому звертаю увагу наших пластунів на дві книжки в польській мові. Обі вони написані з практики для практики, добре й богато ілюстровані й повинні находитися що найменше в кождій курінній і таборовій бібліотеці.

„Pionierka" має такі розділи: 1. Піонірські знаряддя, 2 Ліс і деревний матеріял, 3 Ворота й обгородження, 4. Узли, 5. Кладки й мости, 6. Дараби, 7. Стрілецькі окопи, 8. Землянки, 9. Земляні роботи, 10. Піонірка в дівочім Пласті й додаток: Будова ґімнастичних приладів.

Vademecum Виробка се мала пластова енцікльопедія. В ній найде пластун про мапи, поміри, оцінку віддалення, орієнтацію в терені, роблення начерків, бусолю Безарда, однострій та виеквіпування Пластуна, розвідку, розсліджування терену, таборництво, сторожничу службу, піонірку, впоряд, руханкові лекції, плавання, стріляння, самаританську службу й гіґієнічні вказівки. Велике число ілюстрацій робить текст ще більше зрозумілим і доступним.

Хто прочитає обі сі книжки й старатисяме йти за їхніми вказівками, омине певно дуже богато похибок, заводів і невдач Пластуни, що знають піонірку, можуть найлегше й найкрасше віддячитися своїми роботами власникам, що дали їм дозвіл на користування з їхніх піль, лук чи лісів

З огляду часописів.

Boys Life (Бойс Ляйф) чч. 1, 2, 3, за січень, лютий, март Місячник пластунів Америки. (Адреса: Fifth Avenue, New York, City. Передплата на рік 2·50дол.а.) Форм. часопису дещо більший як „Молоде життя". Сторінок 66. Прегарно ілюстрований. На кождій сторінці по кілька кольорових ілюстрацій. Що місяця змінена окладинка.

В першим числі подає редакція Бойс Лайфу, що за 1925 рік помістить 48 серій великих повістей та 180 коротших оповідань. Крім ріжних сталих рубрик, як про радіо, значки почтові, що діється в світі, знаходимо ще сторінку читачів та фотографій з природи і життя звірят, виконаних пластунами.

Крім цікавих оповідань інтересне „Секція Ден Берда" тобто отверта кореспонденція пластунів з дуже досвідним на полі пластування Ден Бердом. Є се короткі повчаючі відповіди на запити пластунів. Тогож автора є: як зладити упряж на пса, як ушити мокасіни, як будувати індійський „віґвам".

Всего одна сторінка присвячена на „офіційні новини", що відповідалиби нашим „Урядовим Вістям".

В сім місячнику має свою сторінку „Світове Братерство" інституція при уладі американських пластунів, яка займається посередництвом у переписці пластунів усего світа із американськими.

Цікава серія статей „Чим ти хочеш стати", де автор пояснюючи всі звання, їх добрі сторони та лихі, хоче зменшити число нещасливих тих людей, котрі не знали чим руководитися, вибираючи звання.

На загал часопис представляється дуже гарно, а з огляду на зверхній вигляд люксусово.

Чорний Вовк.

ПЛАСТОВА ХРОНІКА

Загальні відомости про діяльність і орґанізацію в 13. пластовому році.

В 13. пл. році було діяльних весь час 29 пл. полків, 4 сам. пл. чети й декілька сам. пл. гуртків. 6 пл. полків мусіли припинити орґ. діяльність ізза причин від них незалежних, 2 пл. полки впали зза браку досвідних провідників. Пласт істнував у 18 містах (місточках) і 5 селах. На селах були тільки завязки пл. частин. В. П. К. перевела з кінцем пл. року реєстрацію всіх членів. Число пластунів пластунів 814, пластунок 740. Після пл. степенів н. в. 65 (94), пр. 236 (174), уч. 323 (322), розв. 187 (120), 2 скоби й 1 гетьм. скоб. (Числа в скобках се числа пластунок.) До сего числа пластунів (ок) не вчислено ще ст. пластунів (ок). Про них і про провідників Пласту буде на другому місці. Велика більшість пластунів (ок) були се ученики (ці) вселюдних і середних шкіл Ремісників, яки ґрупувалися найбільше при 25 і 35 п. п. було всего 65, сільських хлопців — рільників ще менше.

В. П. К. урухомила у Львові „Пластову Бібліотеку" як випожичальню книжок для пластунів (ок), „Пластовий Музей" і заложила „Пластовий Архів". Усі отсі інституції розвиваються гарно. „Пластове постачання" при В. П. К. яке давнійше торгувало всяким пласт. знаряддям, обмежено з огляду на заснування „Спортової Кооперативи" до продажі пл. відзнак, формулярів і видань.

Преса: В 13. пл. році виходило 2 друкованих пл. часописи, „Молоде Життя" у Львові й „Укр. Пласт" в Станисл. М. Ж. вийшло двома подвійними числами, кожде 4⁰ 16 ст. + окладинка. Числа були ілюстр. У. П. вийшов трома подв. числами (перше число ще за місяці з 12 пл. р.) разом 88 ст. 8⁰ + окладинки. Числа були ілюстр. Крім них появилося в сім році 7 чисел 8⁰ ілюстр. часопису VII. п. п. „Багатта" (бите зразу на шапіроґрафі, потім на літоґрафі), 5 чисел 4⁰ ілюстр. час. IV. п. п. „Ватра" (бита зразу на шапіроґр потім на літоґрафі) 3 числа 4⁰ ілюстр. часопису 2 ого п. п. „До сонця" (бите на шапіроґр.) 1 число 8⁰ часоп. 13 п. п. „Позір" (бите на шапіроґрафі).

Праця самообразовання йшла по гуртках або по окремо до сего заснованих кружках самообразовання. Уладжувано відчити по гуртках або спільно для цілого полку або коша. Теми до відчитів брали поза теорією пластування, головно з українознавства хоч і узгляднувано всесвітну культурну історію й технічні науки. Місцями уладжувано спільне читання книжок, уладжувано рівнож вечірні курси для ремісничої молоді і драматичні вистави, головно для дітей.

Полкові музеї були при XI, XVI, XVIII і XX полку. Полковий архів мали всі полки. Бібліотеки мали всі полки. Деякі полки одної місцевости лучили їх у одну Кошову. Разом усіх книжок було біля 6000 томів. З того ледве 12% творили книжки фах. пласт. змісту. Прапорів посвячено було два при II. і VIII. п. п. Прапор у роботі мали III, IV, XII й XIII п. п. Під охороною 1-ого п. п. був прапор „стрільчиків" як перший прапор Пласту. Крім загальнообразуючих пл. гуртків були ще Кружки: артистичний при XXIV. і XXVIII. п. п. есперантистів при XIII. і XXIV, наколесників при XXIV, піонерський при XVIII. і XXIV. самаританський при XVIII, XXIV, XXXIV і XXXI, світливців при XIII п. п., спортовий при XIII, XXVIII, XVIII, XXIV і XV п. п. і драматичний при тих полках, що давали вистави. Варстати й обслугу до них мали також ріжні полки. Кравецький варстат або швальні мали II, XII, XIII, XXII, XXIV, XXXI, XXXII п. п. Переплетн. в. мали I, II, III, IV, VII, XV, XVII, XXIV, XXVIII, XXXI і XXXVI п. п. Столярський в. мали VII (частинно), XV, XVII. і XXIV. Слюсарський в. був (частинно) при XVII п. п.; ткацько-килимкарський був при XXV. п. п., шевський при XVII і XXIV, токарський частинно при XVII п. п., а фризієрське знаряддя мали й стригли XVIII, XXIV і XXVIII п. п. При кінці року крамниці мали II, IV, XVIII, XX. і XXVIII п. п.

Діяльність Укр. Пл. Уладу розтягалася тільки на пл. галицьку область себто воєвідства львівське, тернопільське й станиславівське, бо статут Тов. Охор. Дітей є затверджений тільки на сі воєвідства.

З укр. пластовими орґанізаціями, які виникають спонтанічно на инших областях укр. землі як на Закарпатті й на Волині старався наш Улад задержати як найдружнійші відносини.

14. пластовий рік, I. чвертьрічча.

Падолист 1924.

Початок нового пластового року відсвяткували будь то святочними сходинами, посвяченими памяти історичних подій, будьто участю в богослуженнях отсі пл. полки або Коші: дрогобицький, косівський, рогатинський і самбірський Кіш та 2, 3, 4, 8, 12, 13 п. п. й всі три гурти ст. пластунів (ок.).

2 XI пл. скоб Е. Ю. Пеленський читає реферат про Пласт в с. Угерцях і засновує перші хлопячі й дівочі гуртки в тому селі а 33. п. п. уладжує прогульку до Великого й Малого Голоска. 16. XI. Косівський Кіш уладжує драм. вистави пл. сцен. образків „Лісові чари" й „Вечірній гість", 21. XI Гурток „Лисів" 18 п. п. в Тустяновичах уладжує драм. виставу „Воєнна любов" й „По ревізії", 31 XI. Сходини пластунок 17. п. к. для заснування 42. п. п. в Яворові.

Косівський Кіш виграцював собі програму діяльности на зиму, якої строго придержується: Второк вечір спільне читання вибраних творів, четвер вечір фізична праця, неділя перед полуднем сходини старших громадян, прихильних Пластові, пополудні забава молодших і спільне читання пл. літератури й „Молодої України". Крім сего гурткові сходини. Полкові сходини уладили сего місяця: 4. к. 21. XI; 5 к. 10. XI; 17. к. 15. XI; 16. к. 11. XI; 18. к. 26 XI; 24. к. 21. XI; 28. к. 13. XI; 31. к. 9. XI і 30 XI; 34. к. 20. XI; 36. к. 9. XI.

Грудень 1924.

19. XII. 32. п. п. уладив „Свято Книжки" для учениць ґімназії У. П. Т. в Тернополі.

Свято-Миколаївський вечір устроїв львівський Кіш, заходом гуртка ст. пластунів (ок) та тернопільський Кіш зах. 32 п. п. Крім забавової частини, були також руханкові спортові й рецитативні точки програми.

22 XII. 12. п. п. уладив святочні сходини в честь Франка. 28. XII. відбувся в Станисл. Окружний зїзд О. П. К. 4. й 5. Присутні були майже всі звязкові й ст. пластуни (ки) розвідчики (ці) й скоби (вірлиці) обох округів і О. П. К. 4. враз із представником філії Т. О. Д. Вибрано нову О. П. К. 4. й переведено дискусію над рефератом скавтм. О. Левицького про минулу й майбутню діяльність. Головою О. П. К. 4 вибрану знова скавт. Гната Павлюха.

28 XII. вийшло 3-е число Урядових Вістей, проголошуюче приказ про переорґанізовання пл. полків на менші орґ. одиниці пл. курені й приказ про змагання за першенство курінів.

30 XII. 18. п. Курінь улаштував нічні сходини біля Ватри Великої Ради з ріжнородною програмою. Сходини владили: 1. к. 19. XII; 4 к. 14 XII; 15. к. 21. XII; 16. к. 21 XII; 17 к. 12. XII.; 24. к. 15. II.; 34. к. 31. XII; 42 к. 8. XII. і 19. XII.

Січень 1925. р.

Ходили підчас різд. свят з Колядою на Р. Ш. або на прес. фонд час. „Укр. Пласту" 3, 5, 8, 25, 34, 37 і 40 п. п.

9 XI. Лет пласт. гуртків 25. п. п. до с. Химчина з метою пропаґанди (гл. М. Ж. 1925 ч. 3).

24 I. Переслухання косівських пластунів (ок) в суді як обжалованих за ведення пл. діяльности.

25. I. 25 п. п. бере вельми діяльну участь у святі свого патрона М. Павлика в читальні т. в. імени гл. Гр. Голос із 22.2 25 р.

25. I. Перші сходини 45 п. п. в с. Павелчі, заснованого з учеників середніх шкіл і селян. (гл. Укр. Пласт Ч. 3-5 р. 1924/5).

В сім місяці засновано заходами 20 п. п. в рогатинській ґімназії протиалькогольний кружок, який дає навіть по селах відчити при скіонтиконі. 40-ий п. п. дав виставу двох штучок „Різдвяну ніч" і „Сватання...".

Сходини полка або курінні Ради уладили 5. 1.1; 8. 25.1 12. 1.1 й 26.1 К. Р.; 13. 25.1 К. Р.; 14. 2.1; 18. 27.1; 22. 23.1 29. 11.1; 36. 29 1; 32 25.1; 35 3.1; 39 25.1; див. частина 37. п. п. 19.1.

„Ялинку" устроїли з пописов. точками дрогобицький і калуський Кіш. Калуський кіш устроїв кілька викладів із історії, соціольоґії й астрономії.

злад. С. Лев.

Областна стріча 2. 8. с. р.

УРЯДОВІ ВІСТИ.

Верховної Пластової Команди.

Ч. 4 (6) Червень 1925. — 14. пластовий рік.

ЗМІСТ: ПРИКАЗИ: чч. 43. Прощання матуристів; вакаційні гуртки. Обіжники: чч 38, 39, 40, 41, 42. Орґанізаційні справи (38), іменовання скобів і вірлиць (39), іспити вмілостей (40), пригадка про звіти, відрочення IV. Пл. Виставки, VI. Запоріжські Ігрища (41), пояснення до XII. точки закона (42).

Приказ ч. 43.

Прощання матуристів.

Команди Курінів надішлють ще до кінця червня спис сих пластунів (ок), що покінчивши середню школу, кидають свої матірні Курені. Тих пластунів (-ок) попращають усі Курені „Святочною Куріною або Кошовою Радою“.

Вакаційні гуртки.

В. П. К. не зміняючи загального характеру пластової праці на літніх феріях й не даючи спеціяльних припоручень, видає отсі орґаніз. розпорядження:

В кождому повітовому місті мають бути скликані в першім тижні вакацій сходини всіх членів У. П. У., які перебувають, хочби часово, в районі даного повіту, для орґанізовання „Вакаційного Гуртка“ й для намічення пляну діяльности на літні місяці. Скликанням тих сходин займуться Кошові Команди, а де їх нема, там обовязком кождого пластуна (чи пластунки) зі своїми сусідами є порозумітися в сій справі.

По розвязанні сего гуртка, його провідник здає звіт з його діяльности і майна до О. П. К. і передасть туди всі відносні письма та надбання. Незалежно від сего виконують поодинокі гуртки свій вже наперед намічений плян праці.

(Реф. Орґ.)

Обіжник ч. 38.

Орґанізаційні справи.

В. П. К. уділює отсим відпустку до кінця с. п. р. окр. звязковому З. П. О. Марії Середницькій. На її місце В. П. К. покищо не назначує нікого. Курені З. П. О. будуть в сьому часі підлягати безпосередно В. П. К. Взивається отже всі Курені оголосити се своїм пластунам (-кам), а письма звертати просто до В. П. К., Львів Бляхарська № 11. Письма в справі літнього таборовання посилати на адресу о. Венгринович С. Дрогобич, Укр. Ґімназ.

2) В П. К. приняла до відома істновання нової пластової частини в Сільці й надала її назву 48. Пластовий Курінь (=1-ий муж. пласт. Курінь у Сільці).

3) В. П. К. приняла до відома резиґнацію ст. пл. Мацюрака Р., зі становища звязкового при 1 п к., назначуючи на його місце ст. пл. Монцібовича К.. Звязковим В. П. К. при 48 п. к. стає ст. пл. Ремезовський О. (Реф. Орґ.).

Обіжник ч. 39.

Іменовання скобів і вірлиць.

В. П. К. іменувала до дня 5.VI. с. р. отсих пластунок-розвідчиць пластунками-вірлицями.

1. Бачинську Марію II. п. К., 2. Винницьку Теодору II. п К., 3 Герасимович Дарію II. п. К., 4. Дучимінську Оксану III. п. К, 5. Говикович Ганну II. п. К., 6. Коренець Ганну II. п. К., 7. Мойсеович Софію III. п. К., 8. Мриц Любомиру II. п. К., 9. Рибачек Ірину II. п. К, 10. Сітницьку Уляну II. п. К., 11. Стрийську Ірину II. п. К.

(Реф. діяльности).

Обіжник ч. 40.

1.) Іспити вмілостей.

1) **Наколесництво:**
Кульчицький Евген, ст. пл.-розв.

2) **Телеграфування:**
Мурій Борис, — розв. 43. к.

3) **Ратівництво:**
Дучимінська Оксана, — вірл 3. к.
Мойсеович Соф. — вірл. - 3. к.

4) **Гіґієна.**
Дучимінська Ок. — вірл. — 3. к.
Мойсеович Соф. — вірл. — 3. к.

5) **Догляд хорих:**
Дучимінська Ок. — вірл. — 3. к.
Мойсеович Соф — вірл. — 3. к.

6) **Санітарна служба:**
Дучимінська Ок.. — вірл. — 3. к.
Мойсеович Соф. — вірл. — 3. к.

7) **Плекання немовлят:**
Дучимінська Ок. — вірл. — 3. к.

8) **Слюсарство:**
Микула Маркіян, розв. — 35. к.
Шпенюк Никола, розв. — 35. к.
Микитка Волод., розв. — 35. к.

9) **Механіка:**
Микитка Волод., розв. — 35. к.

10) **Музика:**
Герасимович Дарія, розв. — 2. к.

11) **Кухарство:**
Волосенко Ольга, розв. — 2. к.
Рибачек Ірена, розв. — 2. к.

12) **Домашного порядку:**
Волосенко Ольга, розв. — 2. к.

13) **Мови франц. і москов.:**
Волосенко Ольга, розв. — 2. к.

14) **Плетення:**
Бачинська Марія, розв. — 2. к.

15) **Переплетництво:**
Герасимович Дарія, розв. — 2. к.
Рибачек Ірена, розв. — 2. к.
Коренець Ганна, розв. — 2. к.
Говикович Анна, розв. — 2. к.
Сітницька Уляна, розв, — 2. к.

2) Екзамінатори іспитів вмілостий:

За час 12/5 - 5 V.I В. П. К. затвердила отсих еґзамінаторів.

Скватм. О. Тарнавський — провідництво, сиґналізація для 22. к.

О. Мрицівна — природознавство для 3. к.

Др. А. Пелех — гіґієна, ратівництво, догляд хорих і немовлят, санітарна служба, для 3. к.

Скватм. Сидорович С. — переплетництво, для 7. к.

М. Скрентович — кравецтво, прання, куховарство, для 7 к.

М. Гнатишак — есперанто, для 7. к.

В. Качмарський — фотографування для 7. к.

Р. Говикович — плавання, писання на маш., для 7. к.

Бродович — кравецтво, для: 5, 46 к.

Винницький — мірництво, для 5, 46. к.

Дубовець — переплетництво, для 5, 46, к.

Колодницький — їзда верхом, для 5, 46. к.

о. Мартинків — музика, стеноґрафія, для 5, 46. к.

Дир. Мудрик — молочарство, для 5, 46. к.

о. Охримович — бжільництво, для 5, 46. к.

Пеленський — огородництво, рільництво, для 5, 46. к.

Др. Селезінка — пис. на машині, для 5, 46. к.

Фортач — пожарництво, для 5, 46. к.

Р. Петрина — картоґрафія, стріляннє, укр. танці, для 5, 46. к.

А. Рубчак — слюсарство, ковальство, механіка, для 5, 46. к.

М. Кромпец — переплетництво, для 2 кур.

Обіжник № 41.

а., Пригадка про звіти.

1) В. П. К. пригадує ще раз, що 15 червня минає речинець надсилання кварт. звітів за другий чверть рік 14 пл. року. До кварт. звіту має бути доданий докладний звіт із переведення змагань за першенство. Оба звіти мусять бути підписані звязковими. За перший чверть рік звіту не надіслали 38. і 43. п. Куріні. 1-ий надіслав дільки до 30.-I, а 17 ий до 15.-II. Взивається занедбане доповнити. 25. червня минає також речинець надсилання збірки на Пластовий Дім. До 10-червня треба було надсилати зголошення до таборів. Хто ще ізза оправданих причин не зголосив участи, зробить се негайно.

(Реф. Орґ.)

б., Відрочини IV. Пл. Виставки.

На внесення Комітету 18. Пласт. Виставки, яка мала відбутися в днях 7.-14. червня с. р., В П. К. рішила перенести речинець отворення виставки з 7. червня на жовтень с. р.

В тій справі міститься відповідну статтю в М. Ж. одного з членів комітету вистави. Надіслані експонати будуть переховуватися до сего часу в Пластовому Музеї.

В. П. К. взиває всіх пластунів (-ок) до дальшого надсилання експонатів на сюв иставу, щоби вона гідно могла репрезентовати наш Улад.

(Реф. виставки).

в., VI. Запоріжськ Ігрища

відбудуться 27. і 28. червня с. р. у Львові. В. П. К, взиває отсим усіх пластунів (ок) до добре приготованої участи у сих ігрищах.

Зголошення посилати через Команди Курінів на адресу Укр. Спорт. Союз Львів Руська 18. Команди Курінів, вибравши найкращих змагунів, вишлють їх по можности на кошт Куріня на ігрища. Програму ігрищ подасть Укр. Спорт. Союз.

(Реф діяльности).

Обіжник № 42.

Пояснення до XII. точки закона.

(Про алькоголь).

Для блищого пояснення XII. точки Пл. Закона В. П. К. вважає потрібним видати отсе розпорядження: Алькогольним напитком є всяка теч, що була піддана ферментації, без огляду на витворений у ній процент алькоголю. В Пласті заборонюється вживати сих напитків: 1) з огляду на шкідливе ділання сеї отруї на орґанізм, головно в часі розвою, 2) для виказання й вправлення у пластунів сили волі, 3) для виховання пластунів на піонірів відродження людства й увільнення його з пут шкідливих, 4) для пропаґанда ощадности серед українського народу, 5) для відріжнення пластуна в товаристві инших.

(Реф. діяльн.).

Кождий пластун (ка) візкме участь в однім з пл. таборів.

Подяка.

Пластовий Кіш в Золочеві складає сею дорогою щиру подяку Вп. п. надраднику Дальницькому за ведення пласт. хору й диреґентуру на пл. концерті пані Пусі Жемінській й тов Балтаровичеві за ласкаву співучасть в конперті, Тов. М. Шашкевича за відступленя площі під площу вправ всім тим Вп. Громадянам які жервували нагороди за спортові осяги на святі відкриття цеї, а з окрема п. Др. Кочимові за зорґанізування збірки та нагород.

„Молода Україна“ виходить раз на місяць у Львові

Сей журнал з призначений для старшої молоді шкіл середних. У кождому числі находяться інтересні статейки з царини спорту, філятелістики, культури, науки і мистецтва. Є також постійний відділ шахів, шарад і ребусів.

До кождого числа є додаток, який по ропі утворить обемисту книжку.

Річна передплата в краю виносить 12 золотих. Поодиноке число коштує 1 зол. Для Америки і Канади 3 з. на рік.

Видавництво „Молода Україна“, Львів, ул. Зіморовича, 3 чекове конто в П. К. О. 151285.

Від адміністрації:

Поодиноке число коштує 25 сотиків, передплата на 4 місяці (найменша) зл. 1. на рік зл. 3.

Передплата за границею відповідно до валюти.

Гроші слати просто до адміністрації або чеком на „Краєвий Союз Кредитовий“ Львів, Ринок ч. 10. конто „Молодого Життя“ ч. 7.100 (тоді повідомити адміністрацію карткою).

Оказові примірники висилається даром.

Попередні числа можна набути в адміністрації по ціні 25 сотиків.

за посліплатою не висилається.

Адміністрація „МОЛОДОГО ЖИТТЯ“, Львів, Руська 3. III.

Видає Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю. — Редагує: Редакційний гурток. — Одповідає за редакцію: В. Кузьмович. Адрес редакції: Львів, Домініканська 11, I пов. Адміністрація: Львів, Руська 3, III пов.
З друкарні Ставропіґійського Інститута під упр. А. Яськова.

Виходить раз в місяць. Ціна 50 сот.

МОЛОДЕ ЖИТТЯ
часопис українського пласту.

1925 р. Львів, дня 1 Жовтня. Ч. 7-8.

MOLODE ŻYTTIA: „YOUNG LIFE“ The Official organ of Ukrainian Scout Movement. Addr. Lwiw, Dominikanska 11.

При осінній ватрі.

І здається мені, дороге товариство, що я знову разом з вами на стрічі при Ватрі Великої Ради. Тільки сьогодні осінь. Ласкава царівна сипле золотом листя, мов роєм соняшних споминів.

— Накладіть фої на ватру! Хай сипне вона міріядами іскор, як молодість сміхом, — бо прагнемо багато сміху та вогню...

Хочу говорити до вас. Говорити про те, що тоді на стрічі виповнило запалом душу, і що висказати — не ставало слів.

Але чи й треба було говорити.. Нам, яким хотілось багато сміху й танку, які раділи соняшною купілю, захоплювались гарно пройденим шляхом, чи новим краєвидом, всею душею віддавалися кождій і незначній події. Бо не має в нашому світі ні великого ні малого!..

Хочу говорити про те, що привело вас тоді на стрічу, а над чим ви може й не дуже роздумували. І колиб тебе були спитали, товаришу, — то не вмівби ти був зараз відповісти. Може тебе прикликала синя даль, темна смуга гір на обрії, може приманив тебе вітер, наповнивши груди запахом піль, або шлях, що срібною струною витягнувся в даль? Може тебе привело на стрічу якесь неназване, невловиме бажання, якась нестримна юнацька туга? Бож молоді ми і хочеться нам багато сонця і простору...

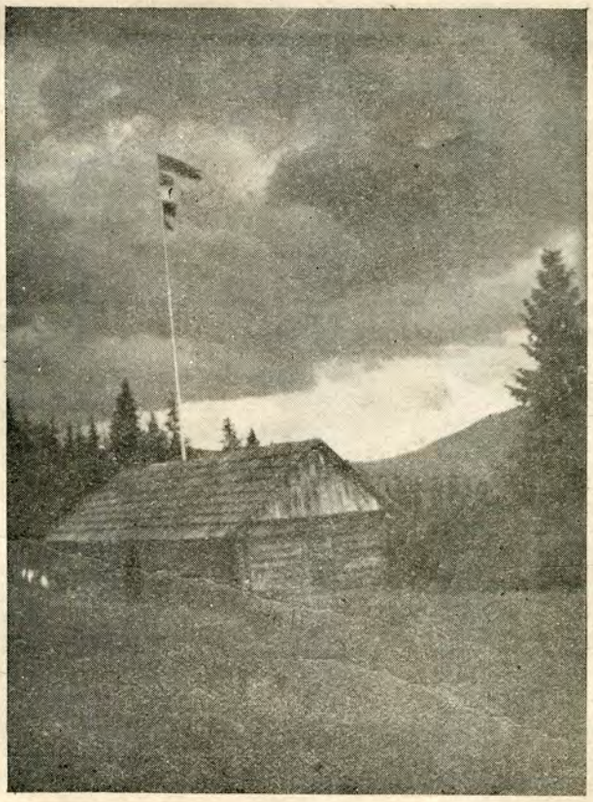

Пл. табор в Остриниці. Св. О. Лежогубська

А може отте неназване, химерне бажання було покликом, велінням чогось висшого, чогось сильнішого над обовязок, бо щож привело вас туди сотками, товариство, що дало вам силу перемогти всі перепони?

Може!..

Бо чому не прийшли туди тисячі ваших ровесників, чому не могли ми святкувати зриву всеї укранської молоді, чому багато їх боїться сього чим ми живемо: простору, сонця та сміху?

Бо чому в звичайному, щоденньому життю між першими в сій масі молоді — ви товариство? Чому сьогодні спинюються очі на вас, пластуни, що стоїте при варстатах своєї дрібної висміваної праці, хочби се були: пластові та инші практичні вмілости, робота по своїх, сільських і ремісничих гуртках, спортові вправи, приготовлювання до змагань за першенство.

Значить і в щоденному нашому життю при праці веде нас щось висшого, скажім якась ідея... Щось, що вяже нас в гурт, не дає розпорошуватись молодим силам кождого з нас.

І тільки тому, дороге товариство, йдуть на нас темні сили, і хочуть зломити нас молодих. Не тому, що ми може десь провинюємося, на їх погляд, чимось, але тому, що в нас є щось, що веде нас і виріжнює в масі. Що йдемо до якоїсь цілі і стараємося ясно знати: чого хочемо!

В кого молодість запалила соняшним промінням душу, кого життя засталило і для кого „тисяча миль починається від одного кроку“, — той не скориться

Львівська державна наукова бібліотека

темним силам, не зверне з обраного шляху, не покине своєї мандрівки. Не зразиться тим, що цілі, — як сказав якийсь чеський поет, „се острови, які відпливають, коли до них зближаємося“. Кожда з добутих цілей буде творити йому щоразу якусь висшу ціль, заохочувати мандрувати до чогось красшого й дальшого.

Я вірю, що колись з нами на Велику Стрічу прийдуть тисячі. Своїм захопленням запалимо серця тих, між якими йдемо, збудимо їхню приспану молодість.

Бож молоді ми і хочемо всім дати сього, чого й ми бажаємо: сили, сонця і волі!

Богдан Кравців.

На марґінесі пластових змагань.

Перші змагання пласт. курінів о першенство скінчилися. На широкій поляні біля Довбушевих скель, серед загального одушевлення, в світлі ясних вечірніх огнів у вечір св. Іллі на 2-ій областній пластов. стрічі проголошено їх вислід. Хто ясними вочима дивився на пластове життя хочби підчас стрічі, сей вже перед оголошенням висліду змагань видів його, а потім знав, що в заслужені й певні руки переходить на 15 пл. рік. Прапор Укр. Пласт. Уладу.

2-ий дівочий курінь зі Львова й 5-ий мужеський зі Стрия одержали перші в У. П. У. право Почесної Сторожі при Прапорі У. П. У. На другому місці подано докладно поодинокі осяги в змаганнях. На сьому місці хочу поділитися з тими враженнями, які я відчував, коли дивився на змагання, або коли счислював поодинокі осяги.

Проєкт змагань і плян числення осягів походить майже всеціло від тодішнього реф. діяльности ст. пл. Тарнавського Омеляна. Він був душею сих змагань, він сю ідею перещіпив на наш ґрунт. Над сим проєктом працював справді й ще дехто з В. П. К., але не зважаючи на се сей проєкт був не без хиб, які показалися серед змагань або ще гірше після змагань. На дещо звернули нам увагу курені й тому дещо узглядне́но. І дальші уваги на тему змагань булиби дуже пожадані. Та провідна ідея змагань показалася доброю, вислід змагань випав надсподівано добре, змагання сповнили вповні свою задачу, а саме: 1. поглубили діяльність змагаючихся курінів. 2. Затіснили звязок між поодинокими пластунами одного куріня й виробили шляхотну амбіцію. „Страх“, що ся амбіція зможе повести декого на фалшиву, непластову дорогу показалися зайвими. Змагання ні в одному випадкові не довели до фалшивої воріжнені між змагаючимися курінями.

Що доброго принесли сі змагання? Маючи всі письма під руками не тяжко на се відповісти. Ось що сталося в часі змагань і під впливом їх:

1. Повстав повний ряд курсів головно іспитів умілостей: санітарні, знакування, переплетництва, пожарничі й т. п. а між ними навіть і такі спеціяльні як щіткарства й дротярства.

2 Наслідком сих курсів піднеслося число іспитів вмілостей до високого числа. Підчас змагань затверджено біля 400 іспит. умілостей.

2. В гуртках спеціялістів (яких повстало безліч у порівнанні до передзмагового часу) плекано далі сі умілости й придбано ними богато гроша на пласт. таборування.

4. Звіти виказують гарні бібліотеки (до 800 т. нераз), уладження домівок, верстати. лодки, підприємства, крамниці й т п.

5. Рух прогульковий збільшився непомірно, а зато відпали часті публичні виступи.

6. Число членів не дуже збільшилося, але зате знання їх поглубилися, хочби взяти під увагу число пластових іспитів. Признано цілий ряд 3-их іспитів,

Дитинство Гайавати.

І Венона породила
Сина — милощів і смутку.
Сина тайни — Гайавату.
Так родився Гайавата
А лукавий — Меджеківіс,
Хитрий, лютий Меджеківіс,
Вже дочку Нокоміс кинув...
І не довго потім билось
Ніжне серденько Венони;
Швидко вмерла вона з туги
Довго билася над нею
Довго плакала Нокоміс:
О чому жорстокий Погок,
Не мене узяв в могилу:
Кращеб я в землі лежала:
Вагокомін, горе, горе!..“
Там де плеще Гітчі — Гюмі,
Де шумить Велике Море,
Оселилася Нокоміс.
За її вігвамом, ззаду
Темний ліс стояв стіною.
Вічно темні нетрі сосен
І ялин в червоних шишках.
Перед ним прозорі хвилі
На пісок лилося з шумом.
В блеску соняшнім горіло,
Як в огні, Велике Море.
Тут Нокоміс доглядала
І виховувала хлопця..,
Тут зробила і звязала
Із кори йому колиску,
Намостила моху в неї,
Трав болотяних підклала
І гойдала Гайавату,
Промовляючи суворо:
„Ева-ія, Совенятко,
Що там світиться в вігвамі
І чиї блищать там очи?!
Ева — ія, совинятко!“
І багато розказала
У сі дні йому Нокоміс,
Про зірки, що сяють тихо,
Показала Гайаваті
Золоту мітлу на небі
Ішкуду в огнистих косах,
Показала танець смерти
В час північний, в час зімовий,
Вояків відважних тіні,
Чорні тіні в зброях, в пірах,
Показала Гайаваті
Путь всіх привидів і духів —
Білу путь на темнім небі
Повну привидів і духів.
І сидів в вігвамі хлопчик
Вечорами, теплим літом,
Слухав шемріння соснове,
Слухав тихий плескіт моря,
Згуки дивних слів і співу,
„Монна - Вава“ ліс співає
Медвей - ошка“ плещуть хвилі.
Бачив мушку „Ва - ва — тей-зі“
Що блещить як іскра біла,

а курінь, деб переважали учасники, належить до рідкостей.

Прикази про змагання були обдумані так, щоби праця йшла в курені по лінії всесторонної діяльности й щоби не осяги поодиноких членів були вихідною точкою мірення вартости куріня, але осяги цілого куріня як одної одиниці.

Та деякі курені не пішли за гадкою всесторонної діяльности, тільки зужили свою енерґію всеціло на добування точок, у даному випадку на форсовання відділу іспитів умілостей, що дуже „поплачувало". До того приходить ще й та недокладність, що часто мусіла В. П. К. затверджувати сі іспити вмілости, які пластуни (ки) не набули працею в Пласті але десь поза Пластом і сеї вмілости в себе більше не плекають. На будуче в змаганнях треба буде, по моїй думці, зробити докладну ріжницю між пластовими умілостями набутими й плеканими в Пласті й поза Пластом. Думаю також, що забогато точок признано іспитові вмілости відносно до инших цінностей куріня.

Тісно з іспитами вмілости вяжеться справа гуртків спеціялістів. Точок за сі гуртки булоби також поважне число, якби змагова комісія не стала на становищі, що признаєся тільки сі гуртки спеціялістів, які складаються з пластунів, що мають признані дотичні іспити вмілости, або що найменше є ведені при їх проводі і їх співпраці. При труднощах особистої контролі, затверджування іспитів вмілости ще довго буде важним мірником чи в данім курені якась вмілість плекається й чи вона не є тільки хвилевим захопленням початкуючих аматорів.

Приписи про обчислювання спортових осягів мало котрий курінь добре прочитав, або й у цілості не перевів ні один курінь спортових змагань приписаним коллективним способом набування точок.

Найблизше до сеї ідеї ще підійшов XVI. пл. курінь. Ідеєю спорт. змагань було подати не найкрасші осяги найкрасших змагунів в курені, але подати пересічний осяг цілого куріня. Що передтим обчислюванням треба було звертати увагу на середно добре спортове виховання всіх пластунів куріня, а не на витренування кількох спеціялістів, не треба хиба додавати.

І. пл. табор — Осмолода. Ранній рух на площі легко-атл. вправ. Св. Голіян Вол.

Сяє в сугіні вечірній
Над травою і кущами.
І кричав, співав він мушці:
Як Нокоміс наказала:
„Ва-ва — тейзі, Ва-ва — тейзі"
Мушко, крихотко, блискуча,
Потанцюй мені маленька,
Посвіти мені хвилину,
Поки в ліжечко я ляжу.
Бачив як на Гітчі-Гюмі
Відбиваючись у водах
Повноводий місяць сходив,
Бачив плями й тінь на ньому
І питав: „Нокоміс! Що то?"
І вона відповідала:
„Раз один вояк сердитий
Підхопив стару бабусю
І в ночи на небо кинув
І закинув аж на місяць!
Так вона там і лишилась".
Бачив рай — дугу на небі
І питав стару Нокоміс:
„Що то сяє там бабусю?!
А Нокоміс говорила:
„То квітки цвітуть на небі,
Всі квітки лісів зелених,
Всі квітки болот і луків.
На землі коли зовянуть,
Розцвітають знов на небі.
Як в ночи він сов почує,
Вий і регіт в нетрях лісу,
Хто се, хто? кричить він з жаху,
Я боюсь його Нокоміс!
А Нокоміс говорила:
„Се зібрались в лісі сови
І по свойому белькочуть.
Се гризуться совенята".
Так навчилося хлопятко
Розуміть пташечу мову
І узнало всі їх тайни.
Як вони звивають гнізда,
Як живуть вони зімою,
Часто з ними розмовляло,
Звало всіх: „мої курчата".
Потім став він розуміти
Мову всіх звірів, дізнався
Про імя їх, про їх тайни,
Як бобер будує хатку,
Де хова горішки білка,
Чом така моторна сарна,
А Вабассо похопливий,
Часто з ними розмовляв він,
Звав „братами Гайавати".
І невтомний оповідач,
Щебетун, хвастун великий,
Ягу, вірний друг Нокоміс,
Що багато бачив світу,
Лук зробив для Гайавати,
Лук із ясеня, а стріли
Із міцних гілок дубових.

Генрі Льонґфелло: Пісня про Гайавату. Пер. О. Олесь (Передрук з ЛНВ. кн. 7–8 1912)

Цілком ганебно представляєся справа добрих діл куріня. Сих добрих діл подали куріні обмаль, а як навіть і подали, то нераз такі марні, що аж пожалься Боже. Признаю, що в нинішній час загального ідейного занепаду й серед браку пожертвованя й ті діла ще світять ясним світлом кришталу доброго характеру й благородности серця, але як се мало для тих, що собі за завдання поставили бути тим кращим поколінням, що має вивести нашу Вітчину на нову, гарну й добру дорогу.

Один курінь приміром подав раз, що оправив стрілецькі могили на якімсь там цминтарі; я вийшов і дивився на сю оправу. На цминтарі сотки українських могил неткнутих нічиєю рукою, десятки хрестів з іменами наших героїв лежать звалені вітром і лихою рукою на землі, а тільки з переду щось біля двайцять гробів дуже недбало вичищених з трави буряну, який і залишено біля сих гробів. І встидати приходиться за всіх синів нашої нації, а ще гірше за тих пластунів (ок), що сміють таку свою працю називати у своїх звітах добрим ділом. Іде осінь, може хтось хоч тепер найдеться й поправить хоч в части свій гріх і посадить зерна червоної калини на гробах своїх братів і сестер, що перейшли український Рубікон.

Мало також є до занотовання рефератів з гутірками. Тут приміром ще світить станиславівський дівочий курінь. Курсу історії й ґеоґрафії України не видно майже ніде. Чи може він став по останніх реформах в нашім шкільництві вже безпотрібний?! А кілько життя внеслиби також систематичні гутірки на тему відносин в самім Пласті, його найблизшого окруженя й сих подій, які доводиться Пластові переживати.

Подають рівнож куріні веселі вістки, що видають курінні часописи. Вичислено їх щось кілька, але ми виділи лиш один. А приказ В. П. К. вже давно видано, щоби з кождого пластового виданя надсилати по два примірники для рецензії й переховання в архіві. Подібне моглиби ми сказати і на тему фотоґрафічних знимок з пластового життя. Деякі куріні то впрост, як закаменілі грішники, глухі на всі просьби й упімнення. А історичний альбум світлин Українського Пластового Уладу світить порожнимп місцями, чекаючи на світлини хоч тих, які мені особисто обіцяли прислати.

Знання та вмілість роблять чоловіка незалежним. Вони дають також шляхотну насолоду чоловікові, але пластун мусить тямити, що він є братом всім ближнім, що знання й вмілість се не є його індивідуальна цінність, він мусить служити ними своїм братям пластунам і цілій Вітчині. Щойно тоді та цінність стає пластовою вартістю. Тож з візванням до праці для загалу до сих пластунів, які мають богато знання вмілостей, не обертати їх тільки на свою власну користь або й на не пластову гордість і чванливість перед другими, кінчу сі уваги на марґінесі перших змагань за першенство.

Северин Левицький.

СЕЛОПЛАСТ.

(*Замітки до дискусії*)

Клич: поширюймо пл. ідею по селам, сьогодні зовсім не є вже останнім. Самозрозуміло, що розвій Пласту не може ніяк вміститися лише в рямках школи, але мусить поширитися між цілим українським юнацтвом, отже й селянством. Се конечне. Коли-ж так, то слід нам призадуматися, як перевести се в діло.

Отже просто: післати в село впорядчиків, щоб там заложили і вели селопласт, по можности впорядчиків родом з сього села. Одначе сі впорядчики мусять бути вишколені і обізнані зі завданням, що їх жде на селі. В нас не має відповідної літератури і мабуть не скоро буде, тим-то треба хоч в части усунути брак її часописом. Ог і я задумав поміщувати ряд статейок і в сей спосіб освідомити цікавійших, що схотять попрацювати на сій ниві. Сподіюся, що инші впорядчики відгукнуться теж на сей зазив і надішлють свої думки і спостереження з попередньої праці.

Таким робом до ферій будемо мати якусь кількість пластунів обізнаних зі справами селопласту. Се буде запорукою поширення і розвою пл. ідеї по селам.

Завдання селопласту.

Щоб якусь працю виконати добре, мусимо вперід зясувати собі ціль, до якої стремітимемо і дороги, що ведуть до ньої.

Тож і тут, треба нам знати, як дійти до завершення умов пл. уставу: патріотичного і всестороннього виховання. Справа далеко важша, як між шкільною молоддю!

Бо всестороннє виховання на селі треба часто починати від науки читання. Далі треба впоїти в пластуна замилування до книжки. Очевидне, що годі обійтися без книгозбірні, хочаб і маленької, але добірної, де можнаби стрінути обіч пл. письменства, праці з усіх царин знаття (землепись, природа, техника, управа ріллі, промисел і т. п. до кооперативу включно). Обіч сього пл. знання, головну увагу слід спрямувати на Закон. Його брати основно та зі зрозумінням ваги і цілі. Особливе треба підмітити, які шкоди несе зі собою вживання тютюну і алькоголю для здоровля людини, її майна і господарки та добробуту народу. Побіч замилування до книжки ялобся розбудити нахил до всякородного ремесла і в сей спосіб поправляти незавидну долю малоземельного хлібороба.

Патріотичне виховання почнемо від освідомлення: Хто ми, яких батьків, які сини. Далі обзнайомити пластунів зі способами, при допомозі яких зможемо вийти колись на красший шлях життя.

Се загально зрисовані завдання селоплату; подрібно розберемо їх далі.

Впорядчик селопласту.

Меткий пластун І. чи ІІ. степеня, дещо обзнайомлений зі справою дасть собі тут раду Я-ж зверну увагу лише на деякі особливі обставини.

Щоби справді добре можна було вести селопласт треба через весь час бути на місці. Отже найкрасше закладати селочастини пр. ст. пластунам, що є вчителями, священниками тощо. Небавом чейже і таких будемо мати. Впрочім треба заохочувати молодих бадьорих і метких учителів та священиків й з поза Пласту, щоби сим занялися.

Коли-ж пластун їде на цілі ферії на село, може теж взятися за діло. Але він мусить бути в селі через цілі ферії! Щойно по дбайливій праці по такому часові зможе частина станути на трівких основах. Теж мусить знайти второпного заступника та його відповідно вишколити. З сим заступником мусить він бути в безпроривній звязі, раз-у-раз довідуватися як справа йде та давати вказівки і ради, рішати сумніви.

А вже найкрасше засновувати селочастини пластунам-учням, що з даного села доїздять до міста до школи. В найблизшому часі буде можна сливе лише в сьому напрямку працювати. Впрочім початки тут вже зроблені (Ямниця, Конюхів, Тустановичі і т. п.) Тому, що така частина лежить обіч пл. осередка, може богато з його користати.

Пл. Буй-тур.

З мандрівки по Волині *).

Середа 24. вересня 1924. — Остріг.

Коло год. 9·30. висідаємо на стації Оженін. Звідти ще одна стація Могиляни і вже кордон. Там в далі за лісами ще Волинь — таж сама, що й тут. От тільки майнутиб!

До Острога ще 12 верстов. І ми пробираючися між настирливими звощиками виходимо в поля. Поїзд стоїть на стації, мов не зважується рушити далі (— в Могилянах трапився недавно напад!)... Згодом нас перегонюють звощики і на шляху ми одні.

В полудне ми на Татарськім передмісті Острога. Земля тут здебільшого глиняна, горбковата і на жовтих обривах вигріваються й блестять до сонця гарбузи. При вул. Татарській звертаємо увагу на останки одної з старих веж, збудованої десь в поч. 16 віку, (друга висше при вул. Жидівській т. зв. Луцька).

Розпитуючи за державною вчительською семинарією заходимо між забудовання колишнього богоявленського братства, які сьогодні сконфісковані на власність держави і в яких містяться всякі уряди та школи. В семінарії остання година і ми ждемо на звінок.

В товпі „рогативок" (на Велині мин. року всюди по школах вже були однострої) відшукуємо двох знайомих пластунів, які тому рік побували в школах у Львові. Зза грошевих обставин вони примушені кінчити науку тут „на кресах", і з радістю згадують вони побут у Львові, працю в Пласті й ин.

Відпочивши в одного з товаришів виходимо знову в місто. Перш всього йдемо на замок. Оглядаємо тут Богоявленський собор перебудований під кінець мин. століття з руїн колишньої замкової богоявленської церкви. Собор одинокий лишився православним з колишньої спадщини кн. Острожських та братства.

Сам замок заложений в поч. 14 віку Данилом Остріжським. Перебудовували й укріплювали його постійно пізнійші князі. В 19. в. віздову браму перероблено на дзвіницю; квадратову, трповерхову вежу — колишню скарбницю князів — відновлено й поміщено в ній музей (Історично-Археольоґічний ім. кн. Остріжських). З другої півокруглої вежі заховався тільки обвідний мур і по середині росте сьогодні стрункий високий клен, який своїм верховіттям вибігає ген над гарну аттику.

Замкове подвіря огорожене зелізним плотом і звідти оглядаємо положений в долині Остріг, ріку Вілію, яка впадає до Горині, большевицькі станиці на другім березі рік і ліси, що таємничою смугою закривають по тім боці обрій.

Управитель музею, якийсь польський вислужений полковник, поїхав на привітання воєводи й міністра, які сьогодвяж приїхали до Острога, і ми мусимо ждати на його поворіт. А покищо сидимо й думаємо. І чомусь неймовірним здається, що сей замок се колишнє культурне вогнище української землі, що тут колись істнували: одна з перших друкарень України і славетня Академія Остріжська. Тихо тут сьогодні і... пусто.

Вкінці праїздить полковник і за його дозволом оглядаємо музей. Трохи памяток по кн. Остріжських (що ціннійше вивезено), по шафах без порядку останки великої бібліотеки братства, в ґабльотах накопичені без розбору всякі викопалини. На одній із стін „історичні" образи й портрети Остріжських — ... витинки з рос. „Ниви". З над одних дверей, може забутий, всміхається до нас портрет Шевченка. Сама вежа гарно відновлена: долівки й обстанова гармонізують з грубими мурами. Тут разом музей і мешкання полковника. З музейних кімнат виходимо на ґанок і роздивляємося ще по околиці. Вписавшися в книгу відвідувачів покидаємо башту, і з замку сходимо до міста.

В одному із склепів купуємо види Острога і заходимо з нашим провідником-товаришом в читальню та книгарню Просвіти. Тут зазнайомлюємося з деякими остріжськими громадянами, розговорюємося і на душі стає трохи відраднійше. В повіті закладається кільканайдцять читалень, йде боротьба за свою школу. Думають і про Пласт.

*) Гл. чч. 2, 3, з 1925 р.

В читальні нас захоплює вечір. Виходимо і йдемо до товариша. По дорозі і вже в хаті товариш розповідає про працю одинокого пл. гуртка в Острозі, про пл. гурток в свойому селі, їх переживання й ин. І дивуєшся часом: на те, щоб сходитися, щоб читати святе письмо рідною мовою, рідну книжку — треба ставити варту, щоб не захопили...

Бажаючи ще пізнати тутешніх пластунів пізно ввечері заходимо до одної селянської хатини. Малі пластуни заспані витають нас пластовим кличем. І хотілосяби їх якось підбадьорити, — та може в них більше запалу і віри як в нас. По короткій гутірці стискаємо їм руки і йдемо ночувати до товариша. Ще богато треба було оглянути в Острозі (останки валів, укріплень), познайомитися з людьми, — та кілька годин мало, а ще до того раненько мусимо йти далі, й ми обіцюємо собі ще нераз сюди вернути.

Четвер 25. вересня. — Межиріче, Новомалин, Дерманъ.

Ранком покидаємо Остріг. Товариш відпроваджує нас до братського саду і звідти стежками пробираємося самі на шлях.

З Острога до Межиріча, колись остр. передмістя, всього 3 верстви і небаром ми на місці. Оглядаємо останки валів, ровів й ин. укріплень, та мури з добре захованими баштами.

Укріплення заложив у Межирічі в 15 в. кн. Василь Красний Остріжський, а кн. Константин збудував тут церков св. Трійці. З початком 17 в. відреставрував укріплення кн. Януш (добудував 4 вежі і віздову браму), церков перемінив на костел і заложив монастир Францішканів. 1866 р. монастир від Францішканів відібрано і замінено на церков. Віздову браму тодіж перебудовано на дзвіницю.

Чо ез міст над колишнім оборонним ровом входимо до середини. З головного, якогось своєрідного монастирського проходу, входимо бічною фірткою на подвіря і дошукуємося мешкання батюшки. Батюшки ні дяка немає дома і служанка давнім монастирським коритаром та сходами заводить нас на хори церкви. Церква велика, не дуже давно ще розмалювана і ми розглядаємося цікаво. Небаром проходить матушка, показує нам дещо, а впізнавши нас, як Галичан, починає розмову про всякі наші пекучі справи, головно релігійні та відносин між Волинцями й Галичанами. Від неї між иншим потому довідуємося, що церков хотять відібрати й замінити на костел.

Виходимо тимже коритаром. Матушка показує нам монастирські пивниці та келії, а також і мешкальні кімнати. Се ліве крило колишнього францішканського монастиря. Подякувавши й попрощавшися оглядаємо ще праве крило, яке стоїть пусткою заглядаємо в башти і покидаємо монастир.

Перед нами шлях в село Новомалин. Поглядом прощаємо звідтіля золоті копули остріжського собору і зелені церкви в Межирічі.

З Межиріча кілька верстов до Новомалина невеличкого села на пограничі. Тут застаємо військо. Досить самопевно проходимо між вояками і дістаємося на замок. На подвірі замку військова варта досить підозріло нас оглядає, але ми вдаючи „rdzennych" питаємося просто чи можемо оглянути замок і нас справляють до сторожа, який отвирає нам ґотицьку замкову каплицю перебудовану з вежі, і дозволює оглянути замок та парк. Палата замкнена, бо „паньство виїхало". Замок в Новомалині се колишня ловецька палата кн. Свитрагайла, збудована ним ще в 14. в., а потому подарована слузі. Саму палату збудовано в 17. в. Сторож виводить нам початок замку від якогось „króla", і по його словам теперішній властитель р. Dowgiał є пятим з черги паном Новомалина.

З Новомалина лісом, який вже красується всіми барвами осени, а потому полями зближаємося до Дерманя. Ще кілька верстов перед Дерманем нам здається, що перед нами ліс. Не видно ні одноїже хатини. Потім переконуємося, що Дерманъ гей один сад, в якому поховалися всі хати. Проходимо вуличками (вдихуючи пахощі яблук), сходимо з горбків, на яких вінком розложився Дерманъ в долину над потічок і стаємо перед укріпленнями монастиря. Високо положені мури ще добре заховалися і вони обкружають монастир. Виходимо на горбок до замку і через, колись зводжений, міст і віздову браму, перероблену на дзвіницю, входимо до середини. Не стрінувши ні-

кого, оглядаємо тільки монастир і церкву знадверху. Тутешні укріплення покладені ще кн. Василем Красним Остр. Їх перебудував кн. Константин, який перемінив замок в Святотроїцький монастир і переніс сюди свою друкарню. Монастир належав довший час до уніятів, і аж 1821 р. відібрали його православні.

З Дермані зза того, що ще сьогодні мусимо бути в Озерянах, щоб застати поїзд спішимо до Мізоча. Вже вечеріє, як зближаємося до сього невеличкого фабричного містечка. Тут велика цукроварня і сюди проведена зелізниця з Озерян.

Надія, що поїдемо до Озерян завела. Поїзд вже пішов і начальник радить нам іти пішки, мовляв недалеко – 8 верстов. Се дійсно недалеко, але ми зробили сьогодні вже в четверо стільки і то з досить скупими харчами. Але йдемо.. Повз нас пробігають телеґрафічні стовпи і нам неначе в горячці мариться про Остріг, Межиріче, Новомалин і ввижається прегарне личко попадянки, яка проїздила з батьком коло нас кудись на Дермань.

Самітний Олень.

Пл. Стріча на Бубнищі. Ставлять машт. Св. О. Лежогубська.

Джіу — джітсу.

Ріжні народи, відповідно до своєї вдачі ріжно борються зі своїм противником, стаючи один проти одного, чи голіруч, чи з якимсь оружям.

І коли приглянемося життю деяких з поміж них то побачимо, що Анґлійці та близькі їм по крові Американці залюбки побивають противника кулаками. Се по нашому „накулачки“ по їхньому „бокс“. Кулаком нападає, кулаком бороніться. Французи мають щось подібного, тілько вони люблять і копнути противника ногою, — т. зв. „французький бокс“. Дужання знане в цілому світі, як і „шерм“ себто боротьба на шаблі.

Як знаємо то й серед нашого народу боротьба накулачки була поширена, особливо за козацьких часів. Передовсім Запоріжці завзято плекали кулачні бої, а в свобідний час, щоб не миршавіти тілом і духом ставали до них цілими курінями, а на шаблі билися, як каже Кащенко, до першої крови. Тай молодь в тодішніх наших школах пробувала сил на кулаки. Значить бокс не дуже-то оригінальний анґлійський винахід, чи пак звичай.

З кінцем XIX. століття поширився ще один спосіб боротьби і особистої оборони. Се японське „джіу-джітсу“. Сей спосіб оборони і боротьби не служить до пописів. Він передовсім найкрасше надається для практичного вжитку. Коли ходить про моє життя, — я мушу його боронити і тут дозволений кождий хоп чи удар, який веде до врятовання мойого життя.

Джіу-джітсу, якого основою пізнання слабих сторін людського тіла, надається як найкрасше до поборення напасника. Але не вистарчить пізнати поодинокі хопи чи удари, треба бути звинним як кіт, хитрим як лис, орієнтуватися як Японець. А заразом треба мати сильні сустави, сильні мязи одним словом засталене на біль тіло. І тому, що ніколи ніщо само із себе не прийде, треба й тут відповідно підготовлятися і пильно, послідовно заправлятися. Кажу пильно і се мабуть найважнійше, бо ми зі запалом до всього беремося, а легко знеохочуємося.

У нас вперше почали вправляти джіу-джітсу у Львівському Соколі 1907 року, а вчив п. Т. Барусевич, член учительського кружка.

Але щойно 1923. познайомився з ним VII пл. п., а навіть виступив перед публикою з кількома образками сего японського хисту, щоб його поширити між нашою молоддю, якій передовсім треба навчитися боронитися якимби-то способом не було. Може запізнавшися із сим японським хистом, наша молодь змінить тяжку українську вдачу на вдачу японського самурая і радше погордить життям, чим перед ворогом уступить.

Підготовка. Заки взятися до самих хопів і нападу треба цілий організм підготовити, щоби був гнучким і невражливим на біль. Передовсім винаходимо собі противника з яким разом вправляємо. Мусить бути відповідний нам ростом і віком. Вправляємо радше частійше а менше, чим рідко а багато. Вистерігатися перевтоми. Коли ми задихалися і серце бє надто швидко мусимо заперестати і відпочити, щоби серце й легені знову нормально працювали. Очевидно що заховуємо всі здоровні вказівки, а саме: вправляємо на свіжому воздусі, змиваємося зимною водою і т. п, а передовсім вважаємо на глибокий оддих і також його вправляємо. — (Глибоко віддихати — се дуже важна вправа!).

Вправа рамен.

1. Стаємо напроти себе: праве рамя витягаємо скосом перед себе; рука в кулак; опираємо внутрішним краєм пясткового суставу об сустав противника, який робить те саме. Притім ціле рамя випрямлене. Тепер натискаємо. Він ставить опір. Те саме виконуємо противною рукою.

2. Така сама вправа як 1., тільки тут зачіпаємо передраменами.

3. Зачіплюємо (опираємо) рамена в ліктях.

4. „ серединою рамени.

5. Зачіплюємо аж барками і натискаємо.

Коли скріпили ми мязи і набрали видержалости, степенуємо ті вправи дальше в сей спосіб, що стаємо напроти себе і повторюємо ті самі вправи, причім стараємося свойого напротивного обертати, натискаючи на зовні: Підчас сього поступаємо трохи вперед. Очевидно беремося до тих вправ по яких двох тижнях. Вправляти треба що другий день по кілька мінут.

Ходить при сих вправах не так про се, щоб виробляти обєм мязів рамени, як передовсім, щоби скріпити сустав пястковий, ліктевий і барку; надати тугости і зробити сильними та видержливими мязи цілого рамени, а не біцепсів.

Вправи руки: 1. Стаємо напроти себе, опираємо долонею в долоню і сплітаємо пальці, ноги розкроком, а кадовб похилений найдальше вперід; опираємося грудю в грудь і стараємося рушити противника з місця.

2. Удар зов. краєм руки. При сій вправі держимо пальці руки випрямлені разом і вдаряємо зовнішним краєм руки (сей що при мізиннім пальці!), зразу в стегно потому у твердий предмет. Ходить про се, щоб загартувати „кант“ руки та зробити його твердим і невражливим, дальше, — щоб виконувати удар бистро і швидко по ударі відтягати руку від предмету. Вдаряємо під кутом 45 степенів. Коли кант руки опухне, знак, що ми переборщили, і тоді треба на якийсь час заперестати вправи. По двох місяцях зовсім певно одним ударом канту руки переломимо нашу пластову палицю на двоє.

3. Пальці рук зміцняємо ще й так, що швидко затискаємо їх в пястук і простуємо поволі, повторюючи се до 10 разів що-дня. Рамена притім витягаємо поземо перед себе.

4. Гра „боротьба о булаву“ (гляди І. Боберський: забави і гри) скріпляє не тільки сустав руки і пальці, але також ціле тіло.

— Вправи одинцем на скріплення барку рамен не подаю, бо на се треба великої сили волі себе самого заставити вправляти.

Вправи ніг.

1. Сідаємо на підлозі чолом до себе, руки опираємо за собою об підлогу, стопи в розкроці опираємо об стопи противника. Спровола натискаємо на стопи противника, причому стопи підносяться обопільно в гору; стараємося противника перевернути своїм натиском на плечі.

2. Одну ногу витягаємо скосом в гору опираємо внутрішнім боком скокового суставу об сей-же противника і напираємо, щоби противника перевернути на бік. Таку саму вправу виконуємо противною ногою.

3. Вправа як 2. тільки тут натискаємо підстегнями.

4. Напираємо суставом колінним.

5. Отся вправа служить до скріплення стегна. — Рамена витягаємо перед себе; пальці рук сплітаємо, не дотикаючися грудьми, тільки, стоячи боком, опираємо стегно об те саме стегно противника і натискаємо, щоби противника звернути на бік. Як не відчуваємо напруги у всіх мязах стегна, — се знак, що вправу виконуємо невідповідно.

6. Скоки через „махак“ (так як малі діти скачуть через верівку, держучи її кінці в обох руках) скріплюють кадовб, а ноги роблять видержливими і гнучкими.

Крім тих вправ хід засталює мязи ніг, а веслування треба поручити, як всесторонно підготовлюючу вправу. Якже сю підготовку перепроваджувати? Коли стаємо до вправ, — то найкрасше в коротеньких штанцятах. Відразу всіх вправ не переробляємо, а постепенно доходимо до їх вичерпання при кінці 3-го місяця. Вправу удару краєм долоні, як і скоки через верівку виконуємо щодня. — По кождій вправі виконуємо кілька глибоких вдихів і видихів (носом!), щоб успокоїти серце й легені. Вправи виконуємо ранком, коли встаємо, і вечером, як ідемо спати. Очевидно кому вечірні вправи відбирали-би сон треба йому їх переложити на иншу пору. По вправах конечно змитися зимною водою (навіть зимою!), а потому скіру натерти рушником щоби стала червоною. Бо щойно тоді вона робиться гнучкою і твердою, обіг крови прискорюється, вона красше виділює й віддихає, чим облегчує працю почок (нирок). Сі, що не привикли змиватися бодай до половини зимною водою, нехай зачинають се робити літом і вживають зразу літеплої води і тільки постепенно переходять до зимної. Інакше та нагла зміна впливає некорисно на нервовий устрій і замість його засталити, ослаблює! Стаємося нервовими, дразливими і вичерпаними. — Через постійну щоденну вправу виробимо сильну волю, що конечне до переведення дальших вправ. Треба також вчитися падати як довгий долів як вперід так і назад, уважаючи притому щоби не потовчися Се робимо зпочатку на розстеленім коцику а потому вже на самій долівці, щоби мати практичну вправу.

Се падання витворить потрібну зручність і котячу звинність.

(Дальше буде).

Ст. Гайдучок.

Пл. Загадка!

Позальвівські пластуни! Вгадайте на якій пустині розбитий табор І. пл. куріня? Шліть розвязки!

Свято І. пл. куріня: 22. червня 1925. Св. В. Голіян.

„Чорногірський вітер“ на Закарпаттю.

З полудня 18.VII. наш гурток „Чорногірського Вітру“ вирушив в напрямі Жабя, де й заночував на Жабю - Слупейці. Другого дня відпочивав та сушився в Бистриці (весь час падав дощ), а в понеділок 20. липня ми вже були коло полудня під Шпицями. Ізза дощу ми щойно в 5. попол. рушили дальше, і за годину вітали на Туркулі Закарпатську землю пл. гимном Закарпаття

Смерком були вже під самою Говірлею. Та тут довідалися від одного робітника, що решта наших є на Туркулі в землянці. Ми давай гнати назад. Без карти (провадив нас тільки „нюх“) добилися ми пізно в ніч до землянки. Тут зустріли гурток наших пластунів, що пішов перед нами, двох наших пластунів з Подєбрад і з Праги, і ще якихсь цивільних. Підкрипившися, вмостилися до спання наче оселедці в бочці.

Вівторок 21.VII. нас двох „вітрів“ і бр. З. пішли прогулькою на „Попа Івана“, а в середу всі гуртом на Говірлю. Тут мала бути зустріч з закарп. пластунами, але крім одного громадянина звідти, не було нікого. Тут довідалися ми що 70 км. з Говірлі розбитий пл. табор на Кобилець. поляні. На Говірлі посиділи до полудня, послухали громів, зробили кілька знимок і вернули на Туркул. Звідти пішли на верх Гомул під Попом Іваном, де ночували в землянках, скроплювані час до часу дощем.

Тутже прийшла нам думка майнути в табор на Закарпатську Україну. Околиці видно потрохи і вони так і манять до себе. Обдумуємо „за і проти“ і аж на другий день рішаємося перебратися на той бік до наших братів. Тут розходимося з товариством. Бр. З. зі своїми йде на Шибене, а наш гурток в долину. Із нами сестра Оксана і брати з Праги і Подєбрад. Йдемо як до себе Біля села Луги стрічаємо двох чеських жандармів Побалакавши про чорногірські скали, подерті черевики і т. п. йдемо далі. Всюди добра господарка, шляхи добре удержувані, в господарствах порядок, населення чистенько одягнене — наче в неділю. А що найприємнійше, то українські написи; всюди, по крамницях, на жандармерії, уряді громадському і т. и. Як де й є чужа напись, так вона на другому місці. На душі дуже відрадно; забуваємо де ми.

Заночовуємо біля постер. жандармерії в селянина. В пятницю 24.VII. рано йдемо через Богдан, де стрічаємо п. С. й ин. Побалакавши, рушаємо в дальшу путь У Рахові на ринку робимо закупи. Всюди порядок кращий чим у Львові. Нами не надто цікавляться. Говоримо всюди по українськи. Одні питають чи ми не з Польщі... Инші просто, що Українці — чого ми й не відпираємося — лише що з Праги й Ужгороду. В одному треба похвалити ч. жандармерію: не є вона така настирлива.

З Рах. йдемо поперечною дорогою через верхи на Кобил. поляну. Заночовуємо над Косівскою рікою у свіжому сіні. Рано — субота 25/7. — зваривши снідання, йдемо дальше верхами. Саме в пообідню пору, коли всі відпочивають, входимо у табор. Міститься він висше лічниці й парку, в лісовому зрубі. Зпершу переходимо через дівочий (8 шатер) опісля доріжкою, минаючи спільну кухню, входимо воротами — на яких є напис Скоб! — в хлопячий (13 шатер). По середині стоїть розмальоване індіянське шатро, в якому проживає бр. Гарбуз-Кобза (п. Біличенко з Ужгороду, режісер драм. кружків Просвіт) любимець пластунів (нок) і великий прихильник пласту. Голосимося у службового чи пак, у вартового до табору. Пластуни виходять з шатер, дещо балакаємо, розглядаємо.

З разу вдаємо пражських чи ужгород. пл—ів, та короткому часі майже всі знають хто ми і звідкіля.

Небаром надходять: командант табору проф. Бачинський, проф. Заклинський Богдан і сам Кобза-Гарбуз. Нас радо приймають, гостять знаменитим „боркутом“ і відділюють місце в таборі. Число пластунів й пластунок в таборі 45 люда.

Розглядаємося красше по таборі: перед інд. шатром стоїть тотемовий стовп, на ньому спис таборитів з пл. прізвищами (яких тут доречі більше вживають чим звичайних і се виходить щирійше чим у нас, товаришу чи панно!...). На стовпі також „порядок дня“. Перед стовпом місце на ватру. Побіч, на право, вмілости новиків і є кілька родів ватри, соняшний годинник, таборовий варстат (до плетення мат) й ин. Пластуни ходять здебільшого без сорочок; є між ними 10—11 літні, але з пластом зжилися гаразд.

Подають підвечірок: компот із малин і чай. Опісля йдуть забави й гри. По вечері всі стягають гілля на ватру; потому збірка до приказу, обговорювання діяльности дня та розподіл праці. Збірка закінчується пл. гимном, який на 3 голоси випадає чудово, і роспаленням багаття починається Ватра Великої Ради. Не є така вона врочиста як в нас, — от так собі звичайна ватра, тому рішаємося завтра завести дещо по нашому. Год. 10 всі сплять, світла погашені, ходять тільки вартівники (вартують всі без розбору, малий чи великий!).

26.VII. неділя — день святочний вільний від занять. Всежтаки рано всі йдуть перед сніданням до половини роздягнені на вправи. Вертають із співами. Перед полуднем — як і щодня — йдуть купатися. По обіді сходяться батьки пластунів (ок). Дуже се відрадне явище — не так як в нас. Батьки щиро цікавляться життям і працею своїх дітей у Пласті. Вітаються по дружньому з провідниками, любуються пластун. піснями, забавами і пр І то загально. А треба знати, що се все селянські діти, які в теперішній час конче потрібні в господарстві. І не зважаючи на се, не жалують їм тих пару тижнів раювання в таборі. Дійсні родичі! Але й самі діти, як вжилися в Пласті?!. Примір: деякі з пластунок (нів) як: с. Веселка, с Ластівка, бр. Андрій і ин. досвітком ідуть 11. км. у село працювати на полі, а вечером приходять у табор, щоб хоч троха, хоч пару хвиль перебути між пл. родиною, погуторити при ватрі, переночувати в шатрі. Крім того працюють і на народ. ниві. І се якраз будучі провідники Закарпаття, бо досі їх дуже а дуже мало. А треба знати, що —коли я в 1916 р. був тут зі сотнею У.С.С. — то населення не мало поняття, що таке: читальня Просвіти, Січ, чи т. и. Душа радується, бачучи таке освідомлення і то щире, не шабльонове, фалшиве як у нас.

Годиться замітити, що й місцева інтеліґенція щиро цікавиться Пластом, узнає його за щось конечне, рідне, а не за чуже як у нас. Тут можна мати шалені успіхи у праці.

А як чудово співає пластовий хор?! Байдуже, чи хорист 10. літний, 20. літ. — чи 7. літня (бо й такі тут є!), Мабуть не сором такому хорові виступити й у Львові.

Неділя перейшла на вправах, забавах і співах. Вечером заводимо Ватру на наш зразок.

Дальші дні проходять на щоденному заняттю таборовому, Наші переводили сходини, я теж перевів одні з сестрами (більше не було часу) і переконався, що пл. знання жаждуть як каня дощу... Тільки практичних провідників їм дати, а виховається таке покоління, що ніхто й не впізнає населення глухого Закарпаття. Переженуть і Галичан.

Вечером в середу 29.VII прийшла вістка, що у селі й містечку знають уже про наш побут і „неукраїнці“. Хоч і який жаль, але вийшло таке, що треба покидати табор, щоб не наразити гостинних господарів на неприємности. Тут зголошуємо відхід. В четвер обговорюємо обопільні орґан. справи. Роблять нам пропозицію (дають шатра, гроші) щоб ми зорганізували на наш зразок табор в Скаляві під Мункачем, але все розбивається об страх наших перед батьками (2 тижні як з дому).

При вечірній збірці прощає нас командант табору. Дехто починає хлипати. За кілька днів так зжилися начеб зросли разом. Щож діти — одних гір, одної Батьківщини.

В пятницю о 2. години в ночі опускаємо табор. І хоч пізня година чуємо з шатер бажання щасливої дороги та прохання не забувати їх.

З Бичкова проїзджаємо зелізницею до Устерік і дальше йдемо пішком. В с. Луги знову ночуємо і ранком йдемо дальше, прощаючи жандармів, які гарно нам відповідають, і жалують наші ноги, які жде важка дорога.

В полудне ми вже під Говірлею з другої сторони на Брескулі. Коли ми вийшли на Позіжеску став дути вітер, падати дощ, а небаром вкрили все хмари. А вітер все змагався були хвилі, що валив із ніг. Тут і почули ми як Говірля говорить.

Десь коло півночі добилися ми до знаменитої землянки на Туркулі. Та тільки поснули, задля необережно розкладеного робітниками багаття, запіяв червоний когут і ми ледви вспіли забрати свої річи і винестися на горбик. До того стали ще вибухати воєнні набої.

Після полудня прояснилося. Вітром злетіли ми на доли.

Один з „Чорногірського вітру“.

З пластового світу.

15-літній ювілей Пласту в Америці.

Минулого року святкували амер. пластуни 15 ліття свойого Уладу. Задля свята уряджено величезну виставу на сході краю, де між иншим відтворено старе індіянське село, як його найшли перші відкривці Америки. Пластуни збудували індіянські човни й пописувались своїм хистом і справностями.

Пізно в вересні святковано пластовий американсько індіянський день. В тому часі відвідували амер. пластуни останки індіянських племен в цілому краю. Проживаючим по резерватам Індіянам робили пластуни добрі діла, щоб так вшанувати сих що стільки дали для пластунства.

В томуж часі славетний індіянський потомок Ralfh Hubbard який виступав вже давнійше на Jamboree і по містах Америки, уладив в місті Buffalo величезне видовище, вивчивши сотку юнаків індіянського танку і виступивши з ними в прегарних строях.

Пласт на Угорщині після Jamboree

Здобуття Мадярськими пластунами третьої нагороди на Jamboree в 1924р., ентузіястичне приняття делеґації з поворотом в краю владою і земляками, спричинили величезний приплив мад. молоді до пл. організації.

Не легкою річчю було вишколити стільки нових провідників, які конечні для поширення орґанізації, не легко було наладити справу домівок, але при помочі уряду і при праці самих пластунів всі перешкоди усунено й орґанізацію збільшено на 20.000 членів.

Виходить два пл. часописи: „Magyar Czerkész“ для юнаків, другий „Vezetok lapjo“ для провідників. В часописах і в орґанізації співпрацюють досвідчені педаґоґи, які все вміють знайти дорогу до сердець молоді.

В орґанізації плекається головно практичну сторону пластування, звертається велику увагу на табори, а навіть на зиму проектується лещетарські табори.

З нашого життя.

Приятелі пл. молоді.

Вп. д. Янушевський Микола війт в Головах і Вп д. Шикерик Юрко с. Дмитра господар в Красноїлі дарували для українського Пласту по чверть морґа ґрунту в Головах і Красноїлі і матеріял на хати.

На сьому місці складає українська пластова молодь Дорогим Жертводавцям щиру подяку за память про неї.

Також Вп. д. Лепкалюкові М. в Ст Косові, Вп. Др. Ґардецькому М. в Косові і Всеч. Отцям Вергунові В. в Красноїлі та Антоновичеві О. в Ферескулі дякують пластуни за щиру працю і прихильність для їхнього Уладу.

Стріча: Львів — Самбір.

Серед усяких літних таборів, та стріч непомітно пройшла стріча кошів львівського та самбірського в околиці Рудок. Назначена на 30 червня, з приводу великих злив, зачалася щойно 2. липня і тривала майже тиждень, бо аж до 8 липня. Брало участь у стрічі 21 пластунів (ок), а се з львівського коша 5 людей, зі самбірського 16. Стріча виглядала більше на мандрівний табор. Почалося на плебанії (властиво під липою у калабанії у Містковичах. Тут „таборувано“ у стодолі 4 дні з малими екскурзіями в міждощевих перервах до ліса. Опісля ніби стрічу закінчено прогулькою до Зарайська, а звідси до Купновичі Ст. Тут приняті і угощені дуже щиро (як завсіди) перебули ми 1 день, а потому вибралися на другу спільну прогульку до Вощанець, де знова перебули оден день на плебанії. Тут стріча скінчилася. Щодо занять, то здається, що більшої ріжноманітности не було на жадній стрічі. Щодня відбувалися будьто виклади з картольоґії і картоґрафії, орієнтації, ратівництва, сиґналізації, будьто вправи у будуванні шатер, шаласів, впоряд, а врешті ріжного рода веселі забави. Ввечері при світлі місяця, коли чоловік чується трохи настроєний велися спільні гутірки на всякі найбільш цікаві для нас теми як пр.: 1) Чого ми в Пласті навчилися? 2) Що нам дала Велика Ватра? 3) Чому пластун любить природу? 4) Наші пляни на будуче; 5) Значіння звичаїв і обрядів; або знова гутірки на тему пл. веселости як пр: „Оскільки їда впливає на гумор пластуна?“ Запалено одну спільну Ватру Великої Ради у містковському лісі, а в Вощанцях відсвяткувано ватрою в ночі та всіляким обрядовими забавами свято Івана Купала.

В. М. ст. пл.

Адміністратор і нач. редактор „М. Ж.“ на областній стрічі Св. В. Голіян.

Областна пл. стріча.

В днях 2. 6. серпня с. р. відбули пл. Частини Зах. України другу „Стрічу“.

Стріча відбулася біля скал в Бубнищу. Перед її відкриттям уладжено на просторому майдані табор, який поділено на 2 частини, мужеську і жіночу. Вибудовано 13 великих шаласів і уставлено 27 шатер.

Дня 2. VIII о 12. г. в пол. Верх. От. відкрив Стрічу. Участь у стрічі взяли пластуни (нки) із 27 курінів з ріжних сторін Галичини в числі понад 250. Відспівано гимни і вивішено на високому машті національну і пл. курінні хоругви. Проф. Др. В. Старосольський виголосив в імени УСС привітну промову, а крім сього ще слідуючі Т-ва прислали свої привіти: Червона Калина, Укр. Спорт. Рада, Укр. Союз ножного мяча, Повітова Січ Львів, Луг, Сокіл-Батько, Віденська Січ, Т. Укр. Інвалідів, Зоря, Мета, У. Громада, Скала (Страй), Плай, Основа, (Данціґ). Сокіл III. Львів. Пл. вірлиці запалили ватру т. зв. „вічний огонь“. Пополудне сього дня призначено на відпочинок. Команда відбула сходини, на яких уложено програму слідуючого дня. Вечером уладжено „сходини біля ватри“ у програму яких увійшов річевий інформаційний звіт В. От. про діяльність ВПК, деякі цікаві звіти курінних, проголошення висліду курінних змагань, пл. танець, сольо-спів, охрестра і інше.

3. VIII. ізза непогоди не виконано всіх точок програми дня О 10. год. відбувся виклад п. Пашкевич про пізнання скал їх ґеольоґію і історію. Опісля 2½ год. впоряд під проводом скм. Чмоли.

На вечірних „сходинах біля ватри“ обговорено докладно справу пл. вакаційних табор. Відбулася рівнож дискусія над програмою діяльности слідуючого року,

4. VIII. Рано відхід на г. Ключ, де мала відбутися панахида при могилі УСС, яка однак ізза неприявности священика не могла відбутися. І. Жін. Т. відійшов до місця свойого постійного перебування. Всі інші частини дійшли походом через Сколе до осідку III. табору в Зелемянці, де лишилися на нічліг.

5. VIII. Ізза перешкод зі сторони держ. властей проектований спільний похід на г. Маківку не міг відбутися. Тому декілька гуртків і І. Ж. Т. вислано на Маківку в ціли упорядкування гробів УСС.

6. VIII. Рано, зібрані всі пл. частини, які були в Бубниці управили могили УСС на Маківці Цвинтар огороджено і приготовано все до панахиди При участи численних гостей і поліційної сторожі відправив панахиду Вч. о. Парох Синевідська.

Після сього сумного свята закінчено стрічу і всі частини розійшлися.

Перший муж. табор в Осмолоді.

6. липня розложено табор в місцевости Ангелів. Але тому, що в стайні призначеній на табор не можна було скритися навіть від дощу, табор звинено і пластуни дістали тимчасове приміщення в двох кімнатах санаторії в Підлютому. Підчас трьохдневного побуту в Підлютому ведено легко-атлетичні вправи під пров. д. Волинця та уладжувано прогульки на поблизькі верхи.

Властивий табор уладжено в Осмолоді в двох просторих соняшних кімнатах. Комендантом табору був д проф. Чмола. Реґулямін табору був такий:

Год. 6. — вставання руханка, купіль;
„ 7. — збірка, опісля снідання;
„ 8. — 11. — легко-атлетичні вправи (лекції теорет. — практичні);
„ 12. — 15. — відпочинок, соняшна купіль;
„ 15. — 18. — вправи, гутірки;
„ 18. — 30. — вечера;
„ 21. — тиша.

Членів табору в числі 30 поділено після фізичних сил на гуртки. Відбуто три прогульки: 1. на Чорногору через Ігровище й Добошанку, 2. на Ґорґан іземський, 3. до Маняви.

27. Липня відбулося святочне завішення національного прапору на площі вправ. В. Г.

„Тримуштаб“

Табор III. Верховинського Округа відбувся в околиці Зелемянки за Сколем під назвою загально-звісною „тримуштаб“ (третий муж. табор „Остринець“ — назва від місцевости таборування). Провідником табору проф. Левицький. Таборування трівало від 18-31. липня. Всіх учасників табору було 16, а саме: один з 4 куріня, нісім з 5 к., пять із 37. та двох з 46. к. Робота в таборі йшла після програми, назначеної Таборовою Радою. Взагалі у таборуванні слідно було багато самостійности. Уся наука велася під проводом самих-же учасників табору. Найбільшу вагу кладено на практичну сторону, тому виконувано спільні всілякі праці, ось, пр. з піонірки всі працювали біля ставлення машта, стинали смереки. будували землянку тощо. Перероблювано теж впоряд, легку атлетику, пл. забави. та матеріял до II. пл. іспиту, який відбувся при кінці таборування. Харчі були знамениті. Дісципліна гостра (карні звіти тощо). Найбільше втямчилося ранне вставання о год. 6 (чи дощ, чи погода) біг на просторі $1/2$ кл в долину до ріки Зелемянки, руханка, купіль у зимній, як лід воді, та поворот знова на гору. В таборі відвідували нас часто літники зі Зелемянки, які инколи просили нас до себе на кошиковий мяч. Дуже ітересувалися нами сусіди з польських таборів „військового приспосіблення“ зі Зелемянки, які приходили подивляти наш машт, фляґу тай порядки, Зі святочних хвиль належить згадати свято піднесення нац. фляґи 23. липня, на якому були присутні численні гості зі Зелемянки та І. жін. табор з Корчина „пержінта“. Одною з точок свята було ставлення машта та Рада Великої Ватри з ріжнородною програмою. Прощальна Ватра, проектована на закінчення Областної Стрічі не відбулася, задля сього я в імени „тримушти“ складаю отсим щиру подяку, в першій мірі нашому незабутньому Провідникові, а дальше всім, що в якийнебудь спосіб морально чи матеріяльно стали нам у пригоді. В, М. ст. пл

Громадяне! І Ви, пластове Товариство!

Прохамо є не забувати на фонд ім. Степана Тисовського, отамана-авдітора, члена ВПР, редактора „Мол. Життя“, яким збудуємо найкрасший памятник Покійному.

Гроші висилати переказом (з дописскою: на фонд ім. Ст. Тисовського), збірки (металі пуделка тощо) пачками на адресу: „Мол. Життя“ Львів, Бляхарська 11. І.

Дня 5. липня 1925, відпровадив стрийський вакаційний гурток на місце вічного супочинку

ІВАНА ДОЛИНКУ

пл.-розв. V. пл. к. в Стрию, ур. 1906 в Калуші уч. VII. кл. тутешної ґімназії.

Тиха, супокійна вдача, совісне виконування обовязків та щира любов до поневоленого народу визначували його як пластуна.

Бібліоґрафія

Український філятеліст, *Відень, 1925.* Ніж новими фаховими орґанами, що появляються у нас в останнім часі, найменше уваги звернув якось на себе ілюстрований місячник маркознавства „Український Філятеліст“, що від січня с. р. виходить у Відні А шкода й зовсім не слушно. Во коли переглянути видані числа (1-8), то приходиться з приємністю ствердити, що сей орґан гідно сповняє свою немаловажну місію: згуртувати розкинених одинцем чи малими гуртками колекціонерів-Українців і таким чином увійти в сталий звязок з армією філятелістів цілого світу. За короткий час свого існування приніс уже „Український Філятеліст“ дуже багато цікавого й цінного до історії маркознавства світового взагалі, українського зокрема. На його сторінках забирали досі голос, можна сказати, всі замітніші українські філятелістичні письменники, отже: редактор-видавець „У. Ф.“ д-р І. Турин (Відень), С. Шрамченко (Ченстохова), Е Вировий (Прага), К. Лисюк (Ню Йорк), М. Мороз (Відень), М. Слобода (Відень), М. Секретар (Прага), д-р Т. Онишкевич (Йозефів), П. Чижевський (покійний, Женева), Е. Бачинський (Женева) й ин. Як бачимо, виключно самі еміґранти, хоч орґан видається, ясна річ, в першій мірі для задоволення потреб українських збирачів у краю. Така аномалія на дальше недопустима, тому українські філятелісти Галичини, Волині і т. д. повинні зацікавитися більше своїм одиноким фаховим орґаном. Се треба сказати особливо про наших збирачів марок по більших осередках (Львів, Станиславів, Перемишль, Коломия, Тернопіль, Дрогобич, Луцьк), що досі не спромоглися навіть на орґанізацію хочби дрібних філятелістичних гуртків! А чейже як хочемо дорівняти иншим народам на всяких полях, не сміємо забути і про філятелію. І у нас мусить розвинутися філятелістичний рух і у нас мусять існувати філятелістичні гуртки і товариства, і у нас мусять прийти до поширення філятелістичних видавництв та філятелістичного промислу, і наші представники мусять брати участь у ріжних філятелістичних виставах, зїздах, конґресах. Важним почином в тому напрямі, першою того рода ґазеткою у нас є „Український Філятеліст“ (адреса: Wien. XVIII., Gersthoferstr. 138.), що і своєю ідеєю, і великим богацтвом змісту і тим вкладом, який він вносить у нашу кукьтуру, заслуговує на повну піддержку широкої маси українських колекціонерів.(ін.)

Листівки Єрінії. Накладом пл. видавничого гуртка „Єрінії“ вийшли пл. листівки двох родів: З рисунками (4 типи) по 3 ґр. за штуку і 5 зі знимками (Лісових Чортів, стрічі, Дністровиків) по 10 ґр.

Пластуни, пишіть тільки на пл. листівках.

Розповсюднюйте їх між своїми знайомими.

Замовляти по адресі: Вол. Качмарський. Львів, Вишневецьких 2.

Складайте на оборонний фонд Пласту!

В останніх часах збільшилися переслідування поодиноких відділів Укр. Пл. Уладу. (Як пр. недавня судова розправа у Косові). Щоб добре й успішно боронитися ми мусимо мати свою правну оборону, значить оплачувати адвокатів, судові кошти й ин.

Пластуни! Збирайте на оборонний фонд Пласту між собою, та між громадянством. Може небаром і Вам буде треба користати з фонду.

Жертви й збірки слати на адр.: Верх Пл. Команда Львів, Бляхарська 11. 1 п.

Як перші жертводавці зложили члени В. П. К. Д-р Дашкевич Олена 2 амер. доляри. Савина Сидорович 3 зл. Северин Ловицький 3 зол. і 4 п. к. Львів 20 зол.

Редакція М. Ж.

УРЯДОВІ ВІСТИ.

Верховної Пластової Команди.

Ч. 5 (7) Жовтень 1925. 14. пластовий рік.

ЗМІСТ: ПРИКАЗИ: чч. 45. Карти впису й виказки, ч. 46. Гетьманські вірлиці. Обіжники: ч 43, Іменованя скобів і вірлиць; ч. 44. Іспити вмілостей; ч. 45. Вислід змагань за першенство; ч. 46 Орґан. справи. ч. 47 Відзначення

Приказ Ч. 45.

Карти впису, виказки.

Курінні Команди пришлють негайно до В. П. К. карти впису всіх заприсяжених пластунів (ок). Сі карти будуть від тепер перехоувватися в реєстровому відділі В. П. К. На картах пластунів (ок), що покинули курінь, зазначити, чому й коли вони відійшли. Відтепер виказки буде видаватися тільки за надісланням карт впису й поголовного. Отсим приказом змінюєся відносні дотеперішні постанови й зноситься цілковито приказ про реєстрові листки.

(Реф. орґан.).

Приказ Ч 46.

Гетьманські вірлиці — прохання.

Пл. вірлиці 3. п. к. у Львові Мойсеович Софія та Дучимінська Оксана внесли до В. П. К. прохання — іменувати їх гетьманськими вірлицями. По істнуючим приписам подає се В. П. К. усім куріням до відома й взиває сі курені, що малиби дещо проти іменовання згаданих пласт. вірлиць гетьманськими вірлицями донести об сім до В. П. К. найдальше до кінця жовтня 1925 р. Брак письма в сій справі вважатиме В. П. К. згодою на іменування.

Обіжник ч. 43.

Іменовання Скобів.

До дня 25, вересня с. р. іменувала ВПК дальше отсих пластунів - Пластунами-Скобами:

1. Ізидор Воробкевич. 2. Петро Маркіян Ісаїв, 3. Осип Єрмил Бойчук всі три з 11. пл. к., Станиславів.

(реф. ісп.)

Обіжник ч. 44.

Істити вмілостей:

До дня 25. вересня затвердила дальше ВПК. отсі іспити вмілостей.

Килимкарство
Макарушка Ірена

Шиття
Бойцун Іванна, Коцюба Мінодора, Дучимінська Оксанна, Павлюхівна Наталія, Аксентій Галя.

Руханка
Коцюба Мінодора, Снилик Ірина Мойсеович Софія.

Купецтво
Андрохович Яррслав.

Різьбарство
Назаревич Никола.

Моделювання
Назаревич Никола.

Токарство
Назаревич Никола.

Мулярство
Олінкович Никола.

Переплетництво
Малиновський Іван, Садівський Богдан, Паланчук Омелян, Пригода Орест, Гайдучок Мирослав, Лобур Ілля, Крук Мирослав, Медвідь Маркіян, Ільків Осип, Заяць Володимир, Гошовенко Байда, Чемеринський Орест, Данилюк Богдан, Гайдучок Богдан, Яцкевич Любов, Бендера Степан, Буцяк Володимир, Вербицький Володимир, Верхола Остап, Ґресько Петро, Долинка Іван, Івасик Омелян, Калинович Володимир, Калинич Роман, Малинович Михайло, Міткевич Степан, Падох Ярослав, Паньків Тимко, Петріна Мирослав.

Пожарництво
Поточняк Михайло, Новицький Степан.

Наколесництво
Паланчук Омелян, Сполітакевич Мирон, Турин Богдан.

Рільництво
Войтович Остап, Бандера Степан, Грицак Осип, Ґресько Петро, Калинович Володимир Музика, Паньків Тимотей, Рак Богдан, Тюшка Осип, Шпіцер Орест, Пеленський Евг. Юл.
Лях Осип, Левицький Володимир.

Провідництво
Гайдучок Мирослав, Паланчук Омелян, Лобур Ілля, Медвідь Маркіян, Садівський Богдан, Ільків Осип, Заяць Володимир, Пригода Орест, Чемеринський Орест, Тарнавський Мирон, Коройецький Іван, Городовий Богдан, Левицький Володимир, Бандера Степан, Буцяк Волод. Верхола Остап, Вербицький Вол., Грицак Осип, Калинович Волод., Кінаш Ярослав, Падох Ярослав, Петріна Мирослав, Міщкевич Степан, Рак Роман, Рак Ярослав, Чехут Богдан, Тюшка Осип.

Перекладництво
Коренець Ганна [н], Рибачек Ірина [н].

Писарство (на машині)
Мриц Іван, ст. пл. Львів, Сітницька Уляна, 2. к.

Молочарство
Буцяк Волод. Бандера Степан, Верхола Остап, Грицак Осип, Ґресько Петро, Ерденберґер Волод. Калинович Волод. Кінаш Ярослав, Ничай Волод. Овінкевич Богдан, Падох Ярослав, Паньків Тимотей, Петріна Мирослав, Рак Роман, Рак Богдан, Рак Ярослав, Лучка Петро Тюшка Осип, Шпіцер Орест, Карачевський Осип, Садовськтй Богдан, Гайдучок Мирослав, Паланчук Омелян, Яйкевич Любов, Буцяк Волод. Вербицький Волод.

Музика
Ерденберґер Волод., Кулинич Роман, Міщкевич Степан, Найда Волод., Рак Роман.

Шоферство
Мриц Іван, ст. пл. Львів.

Бжільництво
Паньків Тимотей, Ґресько Петро, Савка Михайло, Гарасовиький Андрій.

Шевство
Паланчук Омелян, Заяць Волод., Городовий Богдан, Тарнавський Мирон, Гайдучок Мирослав.

Кухарство
Пригода Орест. 15. к., Заяць Волод., 15. к., Тарнавський Мирон, 15. к., Гайдучок Мирослав, 15. к., Паланчук Омелян, 15. к., Гайдучок Богдан, 15. к. Чемеринський Орест, 15 к., Городовий Богдан, 15. к.

Знакування
Ерденберґер Волод., 5. к Грицак Осип, 5. к., Рак Роман, 5. к.

Слюсарство
Кушлик Дамян, Павлишин Волод.

Дом порядку
Мойсеович Софія, 3. к., Дучимінська Оксана, 3. к. Коваль Евгенія, Бойцун Іванна.

Прання
Паланчук Омелян 15. к. Гайдучок Мирослав, 15. к., Садівський Мирон, Заяць Волод. 15. к., Тарнавський Мирон, 15. к., Гайдучок Богдан, 15. к., Медвідь Маркіян, Городовий Богдан, 15. к., Пригода Орест, 15. к., Чемеринський Орест, 15. к., Ільків Осип, Лобур Ілля, Утриско Мирон, 7. к. Коцюмбас Осип, 7. к., Рогожа Роман, 7. к., Максимович Онуф, 7. к., Ґелета Роман, 7. к., Підгорецький Конст. 7. к., Сидір Ярослав, 7. к, Сполітакевич Мирон, 7 к., Кульчицький Богдан, 7. к., Скрентович Тарас, 7 к, Герасимович Дарія, 2. к. Мойсеович Софія, 3. к., Дучимінська Оксана, 3. к., Коваль Евгенія, Бойцун Іванна.

Столярство
Паланчук Омелян, 15. к., Коропецький Іван, Заяць Волод, 15. к., Гайдучок Мирослав, 15. к., Городовий Богдан, 15. к, Назаревич Никола, Білогубка Маврикій.

Щіткарство
Коропецький Іван, Тарнавський Мирон, 15. к., Пригода Орест., 15. к., Чемеринський Орест, 15. к., Городовий Богдан, 15. к, Гайдучок Мирослав, 15 к.
Ільків Осип, Заяць Волод., Паланчук Омелян, 15. к., Бандера Степан, Буцяк Волод, Вербицький Волод., Ерденберґер Волод., 5. к., Ґресько Петро, Колинович Волод., Найда Волод, Ничай Волод., Рак Роман, 5. к., Рак Ярослав, Паньків Темотей, Петріна Мирослав, Шпіцер Орест, Тюшка Осип, Верхола Остап, Падох Ярос-

лав, Мішкевич Степан, Грицак Осип, Лях Осип, Левицький.

Кравецтво

Паланчук Омелян, 15. к., Гайдучок Мирослав, 15. к., Тарнавський Мирон, 15. к.,

Електротехніка

Городовий Богдан, 15. к., Паланчук Омелян, 15. к., Заяць Волод., Тарнавський Мирон, 15. к., Гайдучок Мирослав, 15 к.,

Плавання

Ерденберґер Волод. 5. к, Івасик Омелян, Грицак Осип, 5 к., Калинович Волод., Тюшка Осип., Найда Волод., Бандера Степан, Врхола Осип, Мішкевич Степан, Озінкевич Богдан, Малинович Мохайло. Ґресько Петро, Падох Ярослав, Сойден Іван, Карачевський Осип, Пеленський Я. Ю., Левицький Волод.

Націон. Танок

Грицак Осип, 5 к., Ничай Волод. 5. к., Шпіцер Орест 5. к., Чехут Богдан 5. к, Петріна Мирослав, 5. к, Рак Ярослав, 5. к., Рак Роман, 5 к., Колиновнч Волод., 5. к, Пеленський Евг. Юл. 46. к., Новицький Степан, 46. к., Дзюпин Марія, Тисович Ярослава Копюб Мінодора Коваль Евгенія.

Дротярство

Грицак Осип, 5. к.,

Світлення

Говикович Роман. 43. к..

Прасування

Мойсеович Софія, 3. к., Дучимінська Оксана 3. к., Коваль Евгенія, Бойцун Іванна.

Пекарство

Дучимінська Оксанна, 3. к., Коваль Евгенія, Бойчун Іванна.

Обіжник Ч. 45.

Вислід 1-их змагань за першенство пласт. курінів.

Звіт зі змагань надіслали отсі пл. куріні: 1, 2, 3. 4, 5, 11, 12, 15, 16, 20, 28, 42 й 43. Комісийно обчислено осяги курінів із таким вислідом: 1 к. 252 точок, 2 к. — 409 т., 3 к. — 364 т., 4 к. — 92 т., 5 к. — 892 т., 11 к. — 149 т., 12 к. — 199, 15 к. 514 т., 16 к. — 28 т. 20 к. — 272 т., 28 к. — 247 т. 82 — 104 т. а 43 к. — 172 т. Супроти сего першенство на рік 15 пластовий признано між мужеськими курінями 5-ому куріневі в Стрию а між жіночими 2-ому п. к у Львові: Куріні 15, 16, 20 і 1 зачислено до Б кляси між муж. курінями, а 3, 12 і 32 між жіночими курінями. До 3. (В) кляси зачислені слідуючі муж. куріні: 28, 43, 11 і 4.

(Реф. діяльн.)

Обіжник Ч. 46.

Орґанізаційні справи.

1. В, К. П. приняла до відома істновання нової пласт. частини в с. Тусановичах і надала її назву 49. п. к. ім. Отамана Івана Богуна. Як опікуна зареєстровано при сій частині майстра крав. п. Петра Веприка з Тустанович.

2.) В. П. К. звільнила по 25. жовтня 1925 р. отсих звязкових з їх становищ: Др. Олену Дашкевичеву при. 2 п к., ст. пл. Мрица Івана при 3 п. к., проф. В. Кузьмовича при 44 п. к. а на їх місце назначено в 2 п. к. проф. Оксану Суховерську, а 3. п. к. ст. пл. Мойсеович Ірину.

3) Др. Дашкевич Олена й проф. Кузьмович В. перестали рівнож бути опікунами своїх курінів Для 2-ого п. к. зареєстрована В. П. К. як опікунку пр ф Оксану Суховерську, в других курінях жде ще на відповідні внесення.

4.) Пригадуєся, що 15. вересня минув термін надсилання чвертьрічних звітів за час від 15. VI — 15. IX. Взиваємо всі куріні, що не надіслали звітів негайно виповнити сей обовязок. За друге чвертьрічча ще досі не надіслали нам звітів 8 п. к., 24 п. к., 33 п. к., 38, 40, 42 і 48 та 1. к. ст. пл. Взиваємо отсі куріні надіслати звіти під загрозою вичеркнення з реєстру.

(Реф. орґ.)

Обіжник Ч. 47.

Відзначення і іменовання скобів і вірлиць.

1.) В. П. К. надала в часі від 9.IV. 25 — 25,IX. 25 р. отсим пластунам 1-е пласт. відзн.

1.) Мриц Іван із 1 к. ст. пл., 2.) Кравців Богдан із 1 к. ст. пл. 3.) Мацюряк Роман із 1 к. ст. пл., 4.) Стернюк Богдан із 1. к ст. пл. 5 Харак Андрій із 4. п. к. і 6) Драґан Микола із 49 п. к.

В Пластовому Постачанню можна набути:

Пластові капелюхи (нові) в місци	à зл. 10.—	Пластові листівки . . .	à зл. 0.03
„ „ „ з портом	„ зл. 10 50	„ видівки . . .	„ „ 0.10
„ відзнаки малі з тризуб.	„ „ 0.55	Спиначі до хусток . . .	„ „ 0 20
„ „ великі „	„ „ 0.60	„ „ „ (плетені) .	„ „ 0 30
Зірки (літа служби) срібні і золоті	„ „ 0.15		

Відзнаки пл. знання, пластові мотузки і т. п. будуть вкоротці.

Замовлення виконується негайно після одержання належитости, або за післяплатою.

Кредиту не уділюється!

ТЕЛЕФОН 888. ТЕЛЕФОН 888.

Український Готель

„НАРОДНЯ ГОСТИННИЦЯ“

Коопер. стов. з обм. пор. у Львові ул. КОСЦЮШКА ч. 1.

Поручає приїзджих до Львова свої прегарні кімнати. Окремі кімнати спільні для селян.

Видає. Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю. — Редагує: Редакційний гурток. — Одповідає за редакцію: С. Гайдучок. Адрес редакції: Львів, Домініканська 11, I пов. Адміністрація: Львів, Руська 3, III пов.
З друкарні Ставропігійського Інститута під упр. А. Яськова.

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. Дня 1 листопада. Ч. 9.

ВИХОДИТЬ РАЗ В МІСЯЦЬ

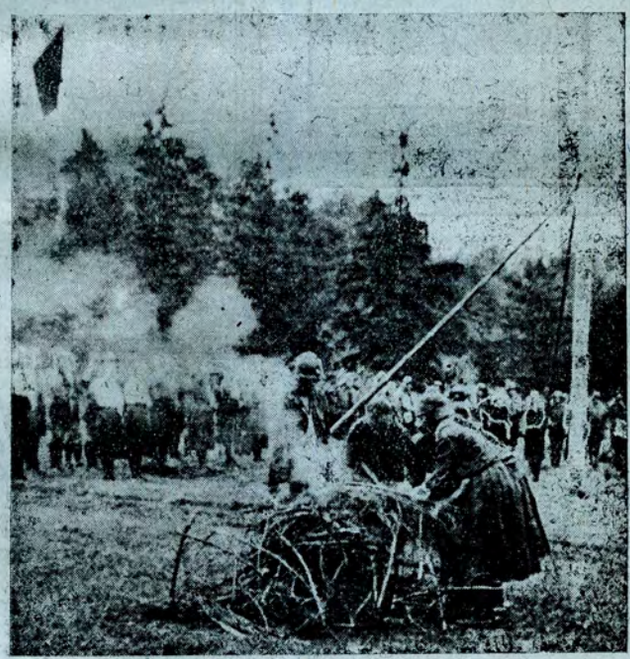

ЦІНА ЧИСЛА 35 СОТИКІВ.

MOLODE ŻYTTIA: „YOUNG LIFE“ The Official organ of Ukrainian Scout Movement. Addr. Lwiw, Dominikanska 11.

ЛЬВІВ

Від Адміністрації

Тому, що на жовтень припадав речинець вплати поголовного та щоби дати Пластунам можність точного вплачування місячної вкладки **зносить В.П.К. вкладку за жовтень**, мимо того, що число ілюстроване і з окладинками має 12 сторін.

Рівночасно однак підвисшує місячну предплату з дн. 1. листопада на **35 сотиків**.

Предплатникам, що заплатили до кінця ц. року, не підвисшується передплати.

ПОДЯКА.

4. жовтня с. р. посвячено й вручено прапор 4-му Пласткуріневі ім. Б. Хм. у Львові. На сім місці почувався Кида 4. ПК. до милого обовязку подякувати сим пластунам (кам), що своєю працею або датками причинилися до сего діла. Дякуємо ст пл. розв. Яремі Гумецькому за зладження проєкту й рисунку прапора, дякуємо Пластункам 44. П. К. ім. Л. Українки. Їх курінній пл. розв. Маньківній О. Їх звязковій ст. пл. Е. Сениківній та кошовому Львівського Пласт-коша ст. пл. вірлиці І. Стрийській за діяльну участь в улаштованві сего свята. Дякуємо представникам (цям): отсих пласт.-курінів зі Львова 3. к. ст. пл. „Ліс. Чорти", 1, 2. 3, 7, 33, 43, 44, і ремісн. відділу, зі Станиславова 11., 12. й 16, з Дрогобича 18, 31 й 36, зі Стрия 5., 8., й 46, Косова 25, Їх звязковим і опікунам представникам В.П.К. 4 і В.П.К за їх участь у святі, за їх слова привіту та за їх ласкаві датки. Своєю участю в сім святі звеличали Ви його і зазначили поновно незнищимий звязок між усіма пластвідділами й подали помічну руку своїм товаришам. Сердечне Вам за се Спасибіг. Скоб! За Кмду С. Левицький звязковий, А. Харак курінний, М. Бучко писар.

Пластуни! **Пластунки!**

Купуйте й уживайте тільки пасту

„ЕЛЄҐАНТ"

фірми **ЛЕВИЦЬКИЙ і Ска**, Львів,

!!! бо вона є не тільки найліпша, але й своя !!!

Пластуни! **Пластунки!**

Перша українська парова фабрика

ЦУКОРКІВ і ПОМАДОК

„ФОРТУНА НОВА"

Власник К. Авдиковичева (давнійше „ФОРТУНА") яка міститься тепер у власнім будинку

у Львові при вул. Кордецького ч. 23

(бічна вул. Королевої Ядвиги) Телефон ч. 26-14

ПОРУЧАЄ свої удосконалені ВИРОБИ.

Жадайте всюди наших цукорків і помадок!

У Львові можна їх набути також у власному склепі

при вул. Руській ч. 1.

На будову І Пластового Дому зложили за час від квітня до кінця жовтня.

Пластовий Кіш, Львів	зл. 50·
Інж. Шлезак „	„ 5·00
Пласт. гурток „Мурашка" Долина	„ 10·
Проф. Гайдучок, Львів	„ 5·18
„ „	„ 5·18
„ О. Мрицівна, Львів	„ 5·
„ С. Левицький „	„ 10·
„ С. Сидорович „	„ 10·
25 пласт. курінь, Косів	„ 5·
Пластовий Кіш, Станиславів	„ 27·
Із збірок, Львів	„ 142·93
П. Білоскурський, Бучач	„ 5·50
31 пл. кур. Дрогобич	„ 3·50
5 „ „ Стрий	„ 6·20
37 „ „ Самбір	„ 16·15
47 „ „ „	„ 6·57
46 „ „ Стрий	„ 3·44
Пл. Кіш, Львів	„ 11·15
13 пл. кур., Коломия	„ 104·
3 пл. кур., Львів	„ 4·50
33 „ „ „	„ 4·
Пласт. Кіш, Дрогобич	„ 50·
„ гурт. „Пугач" Рогатин	„ 2·50
5 пл. кур. Стрий	„ 3·
25 „ „ Косів	„ 10·
50 „ „ Конюхів	„ 2·
4 „ „ Львів	„ 20·
1 „ „ „	„ 8·
Разом	зл. 536·00

ЦЕРКОВНІ — **ДЗВОНИ**

ріжної величини з металю першої якости має на складі і виконує під ґарантією, після умови та в найкоротшім часі

Іван КУЗЬМИЧ

робітня (фабрика) бронзівних виробів та маґазин церковних річей

Львів ул. Бляхарська ч. 11.

(дім Ставропігії)

Купує всякі старі дзвони і матеріяли ріжн. металю до перетоплювання.

Приймає також до огневого позолочування, сріблення ріжні церковні річи як чаші, монстранції, евангелія, кадильниці, хрести і т. п., які виконує солідно і дешево.

Фірма

РОМАН ЗУБИК

Львів, Галицька ч. 16,

поручає для Пластунів:

Вовни на однострої, анґлійську фляпелю на сорочки, полотна зеленої краски в ріжних виробах.

КОЦИ.

ЦІНИ НАЙНИЗШІ у ЛЬВОВІ.

МОЛОДЕ ЖИТТЯ
часопис Українського Пласту.

1925 р. Львів, дня 1 Листопада. Ч. 9.

MOLODE ŻYTTIA: The Official organ of Ukrainian Scout Movement.
„YOUNG LIFE“ Addr. Lwiw, Dominikanska 11.

Віктор Гіґо (Viktor Hugo).

На барикаді...

Sur une barricade, au milieu des pavés...
„L'année terrible“.

На барикаді, там, в купі каміння, дров,
Де змішані разом геройська і подла кров,
В юрбі мужчин в полон попав малий хлопчина.
„Ти з ними був?“ — „Разом“! — промовила дитина.
„Гаразд! Підеш на смерть!“ — дав присуд офіцер, —
„Жди на свою чергу!“ Хлопчак глядить, завмер,
Як під вогнем рушниць, облиті кровю й потом,
Його товариші падуть під мур покотом.
„Пустіть мене домів, на хвильку лиш пустіть
„До мами“! — „Ти втічеш!“ — „Ні, ні, я верну вмить!“
„Що ж трусе! Де твій дім!“ — „Он там, біля фонтани.
„Пустіть, я вернуся напевно, капітане!“
„Махай!“ Хлопчина зник. „Ото попер, попер!“
Регочуть салдати, сміється й офіцер.
Вплітаються в той сміх — невбитих хриплі згуки...
Втім — тиша. Сміх застиг. Се хлопець, знявши руки,
Біжить. Уже прибіг, і гордо мов, Вяля [1])
Спірається на мур і мовить: „Ось вам я!“

Переклав Василь Бобинський.
(Передрук за ласкавим дозволом з „Культури“ ч. 3. 1925).

[1]) Viala — геройський хлопчина, вбитий роялістами 1792 р. за участь у Великій Французькій Революції.

Червона калина.

Іде цар-листопад.. Йому на стрічу стеле осінь багаті килими і сипле останками золота й багру. В ночі у лісі гомін, шепоти таємні, — і самітній мандрівник оглядається трівожно і вдивляється в темні нетри. Листя паде...

В таку ніч в лісі при вогні хочеться казки, хочеться прожити казку. Хочеться задуматись, задивитися в огонь і слухати може про Червону Калину, про юнаків, що квітчалися її китицями — ягодами, і йшли шукати, визволяти царівну сховану, закляту, в їх же країні, десь поміж ними. А вірили юнаки, що в червоній калині якась сила таємна: коли вони йшли вперед вона багром розцвітала на їх шоломах зелізних, а коли стомлювалися, зневірювались, вона вянула й розсипувалась з їх кровю і потом.

І здається, що ось зараз хтось стане з поміж нас і спокійним голосом, немов дід-заморіжець пічне: Колись, давно в царстві темного царя настали сонячні дні..

Та ви знаєте сю казку, товариство! Вам дітям її доля вповідала довгими осінними й зимовими вечорами. Оповідала великими подіями, гомоном боротьби. А казок не забувається: вони вічні, незабутні як молодість.

І сьогодні казка в ваших очах розцвітає. Не треба слів. Між нами мовчанка важка задумою. І тільки в серці гомін пісень.. Бо день був багатий: у квіти, співи і спомини.

Administracja gazety „Monitora Polskiego“ Warszawa Pr. 432/25 W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny we Lwowie, orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, że treść artykułu umieszczonego w czasopiśmie „Molode Żyttia“ Nr. 5-6 z dnia 15/6 1925 pod tytułem: „Naczerk wymoh do prob nowykiw prynityj H. Uprawoju układu Nowykiw“ w ustępie między słowami: nacionalnyj hymn.. a: takoż dawnijsze“ zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) uk. uznał dokonaną w dniu 13/6 1925 konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał wyśł § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechnienia tego pisma drukowanego. Lwów, dnia 15. czerwca 1925. Hawel.

Львівська державна наукова бібліотека

На ваших постатях, товариство, грають відблиски вогню, полумя різьбить молоді ваші лиця, а на капелюхах розцвітає багром червона калина...

І я мов очарований сиджу й дивлюся на вас. Чути як бються серця, хвилює кров і зливаються в один ритм ваші віддихи. І встає над нами одвічна владарка казок, всесильна молодість.

А повз нас проходять якісь довгі ряди. На зелізних шоломах китицями крови червона калина Пливуть прапори і вітають нас покликом боїв, походів і побід...

Самітний Олень.

Avanti.

З новим пл. роком входить укр. Пласт у пятнайцятий рік свойого істнування. Не булоб нічого лекшого як написати з сеї нагоди якийсь огляд, накреслити напрямні в будуче. Та пригадувати Вам, пластуни, минуле, по деякій мірі непотрібно. Виж його творили і ви його знаєте. Сьогодні завершенням пройденого шляху — ви самі, такі якими ви є, з вашими добрими й лихими сторонами.

З другої сторони тільки розсновувати перед собою картини будуччини непродуктивна й пуста робота. Робітники, що будують з необтесаного каміння й малих незугарних цеголок якусь будівлю, — не бачать її майбутньої краси.

Сьогодні, пластуни, мусите зрозуміти, що пластуном-піоніром не значить проходити пущі, будувати мости над пропастями й ріками, мандрувати гарними країнами, вбивати в мріях лютих драконів...

Мусите зрозуміти: що в людських душах, в життю є гірші пущі, які вам треба проходити й прорубувати, та що щойно тут треба справді бути безоглядним і жорстоко консеквентним в дорозі до своєї мети...

Що гірші пропасти треба засипувати в життю і боротися з тими, що їх творять, і не одні мости проводити або й нищити над ріжними берегами.

Що мандрувати не значить проходити гарними околицями, а йти з села в село, з міста в місто пізнавати людей і їх працю, бож тут чи там прийдеться й вам самим працювати.

Що в вас самих, в ваших близьких — одним словом в душі людей є гірші дракони, які коли істнували, чи істнують сьогодні у мріях, і що їх вам треба впізнавати й боротися з ними. Що мов молотом треба валити в свою й чужих заскорузлість і темноту.

Коли ви отсе зрозумієте, тоді ваша велика ціль, яку ви як діти і юнаки вбираєте в казку і саджаєте на склянних горах, в недоступних замках стане для вас питанням життя, питанням істнування і ви підете її добувати не мечами на крилатих конях фантазії, а щоденною працею в рядах суспільности.

Богдан Кравців.

З областної пл. стрічі на Бубниці 2. серпня 1925.

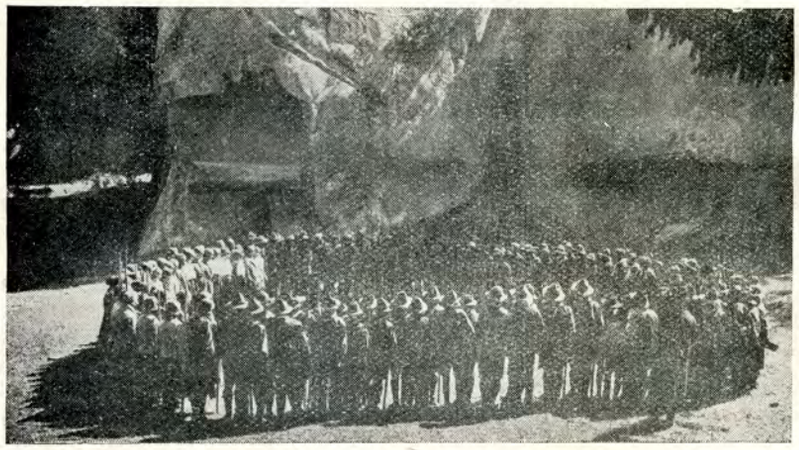

Збірка під скелями біля печер. св. В. Голіян

Творить життя тільки сучасність. Творять його: робітник, хлібороб, купець, урядник, вчитель вчений,— одним словом кождий, хто працює, байдуже якоюб чорною, нецікавою не була його робота.

Чорна робота... Ви повинні розуміти сі слова, пластуни! Вас-же прозвали піонірами. Правда, вас навчили бачити пр. в історії великі, світлі моменти, вас навчили подивляти великих людей і славетні їх діла,—і ви не знаєте й не думаєте як підготовлялися отсі моменти, отсі великі діла. Бо се була, є і буде: історія проста, довга, инколи нецікава як чорна робота.

Молоді ваші душі рвуться природно вперед у вершини. Вам хотілобся, бодай у мріях визначитися на сірому тлі буденщини, ви хотілиби стати героями в одну мить — і ждете на сю хвилину погонею метелика, тоді коли вона приходить тільки по добрій підготовці, по довгій праці.

Час казкових, леґендарних героїв минув. Минув час, коли 30 тисяч дітей рушало з хоругвками походом, щоб здобути святу землю, бо „так Бог хоче"! Ні одно з тих 30 тисяч не вернуло. Сьогодні навіть молодь стаючи до праці, до змагань мусить побіч поривів й задумів порахувати ще й свої сили.

Муж.

Якщо зумієш задержати спокій тоді, як усі довкола тратять голову і тебе ганять;

Якщо зумієш довіряти собі й тоді, коли всі сумніваються про тебе, а рівночасно давати можливість їх сумнівам;

Якщо зумієш чекати і не втомитися чеканням;— або тоді, коли брешуть довкола тебе не брати участи в брехні — або коли тебе ненавидять ти потрапиш не мати в серці ненависти, а всетаки не виглядати занадто добрим ні не говорити премудро;

Якщо зумієш мріяти, але не дозволити мріям заволодіти тобою;

Якщо зумієш думати, але не зробити тих думок своєю цілю;

Якщо зумієш стрінутися з успіхом і з невдачею і заховуватися супроти обох сих обманців однаково;

Якщо зумієш вислухати правду, яку ти висказав, людьми так перекручену, щоб сталася лапкою для блазнів; або дивитися на знищені діла! (яким ти життя

жертвував!), і зібрати всі свої сили й почати їх знову будувати, відложеним вже знаряддям, наново;

Якщо зумієш всі свої здобутки зібрати разом —
і все поставити на одну карту —
і все програти —
і почати від початку —
і одного слівця не писнути про страту;

Якщо зумієш примушувати своє серце і нерви і мязи служити тобі довго ще потім, коли вони вже вичерпалися — і так поступати все далі і тоді навіть, коли в тебе нічого більше не остало крім волі, що приказує: Вперед!

Якщо зумієш говорити з товпою і не стратити своєї чесноти, або говорити з королем і не стратити своєї гідности;

Якщо не можуть зранити тебе ні вороги, ні любі приятелі;

Якщо числяться з тобою всі, але занадто - ніхто;

Якщо зумієш виповнити невмолиму минуту ціною шестидесяти секунд; —

Твоя є земля і все, що на ній, ба — що більше! — будеш мужем, мій сину!

З Редярда Кіплінґа переклав Avanti.

Селопласт.

(*Замітки до дискусії*).

Заснування.

Коли впорядчик знає кількох хлопців зі села, то збере їх колись разом, пояснить основно ідею Пласту і з охочих утворить гурток.

Та далеко красше так почати: Впорядчик зладить відчит (пр. на основі Яремченка „Основ пластунства") і порозуміється з головою читальні—коли вона є в селі — в сій справі. Голова певно не відмовить, але ще й попросить священника, щоби підчас богослуження заповів селянам, що відбудеться відчит. Зійдеться доволі багато старших селян, отже відразу буде можна обзнайомити їх з цілями Пласту та виробити прихильний настрій. При сій нагоді можна теж порушити такі болючі справи як алькоголізм, далі можна розпитатися за домівкою.

Певно котрийсь ґазда відступить свою одну кімнату, бо на селі немає льокаторів, устави і т. д. До домівки треба справити кілька образів, проче все хай зроблять самі пластуни. В домівці треба припильнувати, щоб був взірцевий порядок і в сей спосіб впоювати в пластунів замилування до його, бо не в кождій хаті в селі можна натрапити на лад.

Час і гроші.

Зараз на початку діяльности в сільській частині стрічається одну перепону: брак часу.

Селянська молодь весь день от світанку до пізної ночі працює в полі без хвилини витхнення, і само собою тяжко знайти її час на пластові заняття. Всеж таки треба так поступати, щоби його знайти. Залежно від обставин, будемо робити сходини на толоці, коли всі члени гуртка пасуть худобу. Якщо вони вже дещо старші і працюють на полі, мусимо сходини відложити на неділю і свято. Вправді можна деколи робити сходини вечорами, по праці. Мушу тут піднести, що селянська молодь не зважаючи на цілоденну важку працю, та перевтому радо сходиться вечорами, щоби чогось навчитися. Але не все порадно робити сходини вечером. І то з ріжних зглядів. Може бути, що такий пластун вернувши з поля має ще доглянути обійстя, худобу і т. д., а він тимчасом вихопився на сходини. Самозрозуміло, що з сього моглоб вийти негодування родичів на Пласт, а з сим треба числитися і до сього ніяк не допустити.

Противно, при кождій нагоді пояснити, що воно таке Пласт і т. д. З часом знайдеться зрозуміння й не буде страху перед негодуванням. З другоїж сторони треба пояснити пластунам, як їм слід в данім випадкові поступати.

Більше пригожа під сим зглядом зима. Господарських занять менше, часу доволі. Вправді зима до пластування не так добре надається як літо, але вчитися можна знаменито.

Важко вчити пластунів точности при відсутності годинників. Каже впорядчик зійтися пр. в 6. годині на сходини, то один прийде в 5., другий в 7. Треба руководитися иншими познаками часу. І так в будень пр. зараз по заході сонця, в свято по богослуженні, по вечірні. Я робив звичайно сходини по переїзді поїзду. Коли попри дане село переїздить залізниця, можна сим покористуватися як означуванням часу. Буває й так, що село лежить обіч міста, чи заводу, то й чути голос гудка, що скликує робітників і т. д. Ходить лише, щоби приучувати за всяку ціну точности.

З грішми теж не красша справа. Серед убогих пластунів села годі зібрати гроші на потреби куріня, книгозбірню, однострій, виряд і т. д А грошей конечно треба. Остає заробити. Тут треба використати всі можливі способи пл. заробітку на селі. Отже плекати ремесло, збірати лічничі ростини і т. д. Про се будемо ще говорити далі. Знаю один сільський курінь, що рятує стан своєї каси представленнями театральними. Взагалі на пл. заробіток треба звернути особливу увагу, бо без добрих економічних підстав частина не зможе гаразд розвиватися.

Програми сходин.

Заки заберемося до сходин, мусимо зладити програми якогось протягу часу, пр. одного пл. іспиту. Першою умовиною щоб справа повелася є добре обдумані програми. Ось спосіб укладання (І. іспит):

Все се, що треба брати на сходинах ділю на відділи і точки.

Научний матеріял: 1. Скоб, 2. Присяга, 3. Гимн, 4. – 18. Закон, 19. — 23, узли, 24 — 25. знаки, 26. обовязки гурт. діловодчиків, 27. Патрон куріня.

Гуґірки: 28. яким повинен бути пластун, 29. любов до Рідного Краю і т. д.

Деклямації: 30. Старицький: До молоді, 31. Тисовський: Пісня пластуна і т. д.

Веселість: 32. — 5. читання дотепів, 36. веселий вірш, 37. діялог, тощо.

Спів: 38. нац. гимн, 39. пл. гимн, 40. присяга, 41 — 46. марші. 47. — 50. инші пісні.

Коли маю вже так розложений матеріял укладаю подрібні програми сходин. На одні сходини пересічно 5 точок із ріжних відділів. Окрім сього дві гри, чи забави (після: П. Франко Гри й забави) головно Гра Кіма. Ог пр. програма 1. сходин: значіння слова Скоб, любов Батьківщини, словність, гра Кіма, націон. гимн, бистрий зір; 2. сходини: перепитання, пл. гимн, совістність, два вузли, наперсток, веселість (пр. Подорож до Антарктиди з Упласту, Кравець Ниточка царем зі Світа Дитини і т. п.), нюх пластуна. В сей спосіб візьмемо за 10 сходин увесь матеріял і ряд ігор. По такому часі прихильники можуть здати перший іспит.

Подібно будемо укладати програми другого, чи третього іспиту. Але тут возьмемо більше відділів і точок (150 — 200) і відповідно більше сходин, щоби пластун по 2. іспиті міг справді називатися розвідчиком.

(Далі буде).

Буй-Тур.

Джіу—джісту.

(Продовження).

Побіч підготовки, яку я подав, а яка не витворює грубих мязів, але дає т. зв. їх жилавість — дуже важним є пізнати слабкі місця людського тіла. І на ті місця ділаємо або утиском, або ударом „ребра“ долоні. Як вже з того можемо вносити, джіу-джітсу надається для загалу пластунів чи пластунок, бо не вимагає воно спеціяльно фізично-сильних одиниць, але заправлених і пильних в підготові. Памятаючи, що так при утисках як і при ударах треба бути дуже обережним і не натискати, чи вдаряти при підготовці противника дошкульно, мовляв, щоб наглядно переконатися про ділання. Більше треба маркувати!

Натискання чутких місць.

1. Хапаємо противника за руку і натискаємо сильно палюхом на хребет руки в середручя між середним, а перстеневим пальцем. Противник чує гострий біль (саме там находиться нерв). Те саме робимо між великим палюхом, а вказуючим пальцем.

2. Такий сам хоп робимо по середині передрамени палюхом зі середини, а прочими пальцями від зовні і тиснемо так, щоб пальці діткнули аж кости.

3. Чутке місце на лікті всі добре знаємо. Нераз вдаримося об стіл і чуємо, як рука стає безвладною на кілька хвилин. Саме тамтуди перебігає ліктевий нерв до руки і утиском легко його хвилево поразити. Треба тільки добре заправитися в його уживанню.

4. Натискаючи пальцями по середині рамени від його внутрішньої сторони, знайдемо також дуже болюче місце, бо тамтуди перебігає раменний нерв.

5. Хоп понад ключицею за мяз, причім палюх натискає зпереду, а другі пальці ззаду за край мяза — дуже болюче.

6. Як натискати палюхом за вухом то також дуже болить.

7. Чутким місцем є околиця стану по обох боках тіла саме між останніми ребрами, а бедром.

8. Вміти натиснути на нерв і під коліном, причому треба сильно притиснути його пальцями до кости.

Як бачимо з того, то всі чуткі місця там, де під поверхнею скіри біжать нерви. Ті місця треба вміти відразу схопити і вміти на них натискати, се потому конче потрібне при поборюванню противника.

Мушу піднести, що натискання на деякі сустави в противному напрямі, як вони згинаються, є дуже болюче. От хочби вхопім противника одною рукою за пястук, виверніім ціле рамя противника на зовні і тиснім — він почуває великий біль, який його убезвладнює.

Удари ребром руки.

Памятайте, що всі удари ребром руки є дуже небезпечні, а той смертельні. Скажете нашо подаю, коли так діло мається? Саме тому подаю, бо підчас вправ ви самі можете дійти (винайти) до такого удару і спробувати його не знаючи про його небезпеку. Певне, що такий удар придасться знати тоді, як ходить про власне життя.

1. Удар в лікоть. Вдаряємо у внутрішну сторону ліктя по тужнях двоголового мяза в самім згині.

2. Удар в рамя. Вдаряємо по середині двоголового мяза (biceps-a).

3. Дуже вражливе місце на удар між шиєю і барком.

4. Також вдаряємо ребром руки поземо з боку в шию.

5. Вдаряємо також хребтом руки поміж останніми ребрами, а бедром. Утиск чи удар в се місце, а часом з обох сторін, противника зовсім убезвладнює. Наш селянин каже як його з обох боків в ті місця штовхнути, що йому „духи заперло“.

6. Удар в ключицю. Небезпечний!

7. Удар в шию зпереду на поперек в дишницю або т. зв. „адамове яблоко“ дуже небезпечний!

8 Удар в карк є смертельний! Проте його не вправляйте!

9. Удар в крижі! Його також не пробуйте, бо можна переплатити життям.

10. Коли вдаряємо в середину голеня зпереду се найболючійше місце на нозі.

Удари ребром руки виконуємо остро, повним розмахом і пруживо причому по ударі рука мусить блискавкою вернути назад.

Зрозуміле, що всі удари в голову (виски, ніс, щоку) є небезпечні тому лишень про них згадую.

Навіть Японці в околицю черева чи серця вдаряють кулаком, хоч можна вдаряти і ребром руки. Як знаємо той удар паралізує т. зв. нерв „блукач“ і нам на добрий час не стає віддиху і не можемо рушитися. Сильний удар може причинити внутрішні кровавлення. Тому осторожно!

Обізнавшися з загальною підготовою і хопами тай ударами ми маємо змогу вже перейти до нападу і оборони.

(Дальше буде).

Ст. Гайдучок.

Забави в домівці.

Піднести капелюх — добра вправа для мускулів стегон. Хтось клякає на лавку і має піднести зубами капелюх зі землі. Знову ж при стяганню капелюха кладеться один на землю і ставить ноги на лавку (аж до зігнення колін). На се сідає другий з капелюхом на голові, який перший старається здіймити.

При тій забаві міцніють мускули черева.

Хто зручний? „Зручний“ сідає на фляшці, або якомусь валку наче на коні і старається з витягненими навхрест ногами засвітити свічку, яку держить в одній руці.

Подібна забава: на двох рівнолежно уставлевих лавках кладеться напоперек палицю. На се сідає з витягненими ногами також на круглім дручку, в його довжину, один з учасників забави і старається струнути палицею чотири предмети уставлені на кінцях лавок.

Перегляд війська. Перед якоюсь свількостю „нововпечених“ старшин мається відбути перегляд війська. По кількох вправних зворотах стає ряд мужви майже перед самими старшинами, щоб віддати почесну сальву. Отаман командує: „вогня“! З уст мужви виприскують струї (ще передтим набраної) води в повні очікування обличя високих старшин.

Вибір папи. Дві лавки уставляється кінцями разом, а під тим цебричок чи мидницю повну води. На лавках сідають кардинали і з всякими „церемоніями“ примушують вибраного сісти по середині, на кінцях обох

лавок. Папа має бути від тепер предсідником. Всі устають, вибраний сідає в цебричок, бо в тій хвилі лавки висуваються з під нього. Добре переведена забава виходить дуже гарно, й надається до сього, щоб когось „провчити“.

На кінець: Одного разу товариство хотіло по забаві розходитися домів. Але як не скінчити ще якоюсь видумкою. Отже ухвалили, що той купить для гуртка нову спису, кому впаде тарілка, яку має держати довгою палицею при стелі. Зараз знайшовся хтось, що хотів бути першим. І коли той, тріюмфуючи держав міцно свій таріль при стелі, всі зникли скоренько за дверима. Охотник стоїть з обовязку та з ощадних зглядів, щоб таріль не впав на долівку, ще й нині там, наколи якась милостива душа йому не помогла.

Зі „Spur“.

І се і те.

Статистика роботящости пчіл. Один з анґлійських учених оголосив недавно свої досліди над пчолами. Він ствердив, що один улий в протягу літа дає 80 до 100 фунтів меду, і се не булоб ще може незвичайним, колиб зважити, що над зношенням сего меду працює 30 до 40 тисяч пчіл. Але приглянемося близше тій праці. Стверджено, що 350 пчіл важить 1 анґл. унцію (16 унцій — 1 фунт). А тому, що пчола може вдвигати в леті тільки четверту часть ваги свойого тіла, треба, щоби 1.400 пчіл зробило по однім леті на зібрання одної унції меду. Звичайно підчас транспорту пропадає половина меду і тому мусить 2800 пчіл відбути один збірний лет, або одна пчола 3000 летів, щоби добути і витворити одну унцію меду. Для добуття тої унції меду пчола мусить зробити 60.000 анґл. миль, бо простір від улия до цвітів виносить пересічно одну анґлійську милю (1.609 метрів) і пчола робить там і назад 2 милі. Пчола побуває в протягу дня на 60 цвітах і назбирує з них одну пятнайцяту частину ґрама меду. Отже за 15 днів назбирає 1 ґрам. Щоби зібрати 1 кільоґрам меду мусить одна пчола жити 40 літ, щоб зібрати 1 сотнар 4000 літ. В протягу року збере 4000 пчіл 1 сотнар меду, а 48 000 пчіл потребує на се один місяць. В однім улию находиться 20 тисяч до 50 тисяч робітниць, з яких половина збирає з цвітів мід, а друга працює в улиї.

Людина. Матеріяльний склад людини досліджувано довго й докладно. В тому складі є майже 10 кільоґрамів вугля; колиб се був ґрафіт, можнаб з його виробити 600 тузинів олівців. Середній чоловік має товщу майже на 10 куснів мила, зеліза (в крові) на 5 звичайних гвіздків до підкови, а з його фосфору можнаб зробити 200 000 сірників, або отруїти 450 людей. Соли має в собі майже на 8 ложок. Киснем і азотом можна виповнити великий бальон. Найбільше є води, — майже 40 кільоґрамів, що є більше як половиною всеї ваги.

З пластового світу.

Італійський скавтінґ. (Від вл. кор.)

Подібно як у Франції, італійські пластуни творять три орґанізації, а пластунки четверту. Найпопулярнійша з них є „Il Corpo Nacionale dei Giovani Esploratori Italiani“ (GEI.), яка має до 7.000 членів. Свойого часу (перед фашистівським правлінням) мала вона деяку матеріяльну поміч уряду, а й тепер тішиться опікою, головно королівського дому. Вона є членом Міжнародного Скавтового Союзу і її делеґація брала участь у минулорічнім Jamboree в Копенгазі. Сього року в серпні з її рамени устроєно на збочі Альп (недалеко озеро Комо) інструкторський табор (Campo di Capi). GEI вважає себе найстаршою скавтовою орґанізацією, хоч такою вважає себе також „L'Associacione dei Ragozzi Pionieri Italiani“ (ARPI). Обі вони зрештою повстали менше-більше в 1912 р. Остання чисельно найменша орґанізація (до 2.000 членів), поширена тільки у деяких районах Італії. Її провідники закидують GEI „мілітаризм“ та „офіційність“ і через те вважають потрібним істнування своєї орґанізації. Замітне, що лише у пл. законі ARPI є зазначено, що „пластун не уживає алькогольних напитків і не курить“; у законах инших орґанізацій сього припису немає. В минулому році ARPI робила старання про приняття її до Міжнароднього Скавтового Союзу, але стрінулася з відмовною відповідю. Щоби всежтаки бути якимсь способом заступленою в Міжнар. Скавт. Союзі, пропагує створення «Федерації пластових орґанізацій Італії» і ся Федерація малаби бути заступлена в М. С. Союзі Сю думку попирає також третя наймолодша (заснована в 1915 р.), але найчисленнійша (понад 20.000 членів) орґанізація а саме, „L'Associazione Scautistica Cattolica Italiana“ (ASCI). Саму назва вказує, що вона обєднує лише католицьку молодь і через се, по думці провідників ARPI, вона не може обєднати всеї молоді. Впрочім обі останні орґанізації (ARPI і ASCI) з собою зближені ідеольоґічно і в практичнім пластуванню нерзз собі взаїмно помагають. ASCI (католики) має свої частини (куріні-ріparti) також в Арабськім Сході: Єгипті та Палестині. Є членом „Міжнар. Ск. Союзу“; на минулорічнім Jamboree італійське представництво було зложене на половину з членів ASCI та GEI Сього року у вересні ASCI зорґанізувала чисельну прогулька до Риму на „Anno Santi“.

Італійські пластунки творять ще дуже молоду та малочисельну орґанізацію, якої централя знаходиться покищо в малім місточку Roveretto. Всежтаки вони вспіли вже навязати знакомство з чужинками, їх представниця брала участь у міжнароднім таборі пластунок у Foxlease (Анґлія), а в їхнім часописі слідно переписку з богатьома чужинками, між иншим також з польками.

Доповнюючи, додам, що кожда зі згаданих орґанізацій видає свій місячник.

В останніх роках фашистівська молодь створила свою орґанізацію «Ballila» на зверх подібну до пластової, але ідеольоґічно з Пластом не має вона нічого спільного, — що найменше так говорять усі італійські пластуни, а навіть і самі «Ballila» до сього признаються.

З нашого життя.

Прогулька на Волинь.

В пятку постановили ми відбути прогульку на Волинь. В пляні намітили туру: Золочів — Черниця — Підкамінь — Почаїв — Кремянець — Радивилів — Підлися — Золочів. Виладувавши наплечники, наша пятка рушила через Підкамінь до Почаєва. В Почаєві, хоч і як неввічливо стрічав нас о. ігумен, ми оглянули все, що було можна, а потому відбули стрічу з там. пластунами, з якими перебули при ватрі дуже милі хвилини (ми таборили й варили їсти в лісі). Приємне вражає при стрічі з Волиняками непримушеність й свобода у відношенні до других, чого требаби й нам навчитися. Писати про них багато не стану бо вірю, що на другі ферії багато пластунів завітає на Волинь. (Добре булоб, щоб наші пластуни вже тепер почали переписуватись з Волиняками). З Почаєва в Кремянець ми пройшли за один день. По дорозі купалися в Ікві. В Кремянці оглянули гору королевої Бони, руїни та місто. Тутже стрінулися зі сен. Черкавським, з яким мали нагоду поговорити про Пласт та його переслідування на Волині. В самім Кремянці Пласту сьогодні немає, бо в приватній укр. ґімназії заборонено вести пл. діяльність. Завдяки прихильности деяких громадян ми познайомились з діяльностю там. товариств та оглянули гарно уряджену читальню Просвіти. (Добре булоб, щоб наші пластуни якимсь способом навязали переписку з учнями кром.

укр. прив. ґімназії). В Кремянці стоїть незле спорт і вартоб уладити пр. міжґімназійні змагання Львова чи инших міст з Кремянцем. При повороті мусіли зрезиґнувати з відвідин Радивилова, бо мусіли вспіти на 2 серпня на фестин в Підлисю. Сих вакацій ми були мабуть перші й останні на Волині.

Огар.

Другий муж. табор в Хрепелові.

Заходом О. П. Р. в Станиславові зорґанізовано сього року на літних феріях пл. табор в Хрепелові коло Зеленої. За старанням управителя лісів в Рафайловій пластуни одержали колибу в гарному положенню над потоком Хрепелівкою і дозвіл користати з лісу.

Істнування табору предвиджувано на один місяць від 15.VII.—15.VIII. Але ізза того, що провідник табору скм. проф. О. Левицький захворів табор звинено по двох тижнях 28.VII. Сильнійші пластуни утворили правильний мандрівний табор, який вирушив на пл. стрічу на Бубнище і тревав 9 день до 6.VIII., зн. закінчення стрічі на Маківці.

Управою сталого табору була „таборна рада", яка складалася з гол. провідника і провідників 3 гуртків. Крім того були ще сталі діловодства: постачанника, хронікаря, гол. кухаря і сурмача.

Порядок денних занять був слідуючий: 5 год. рано — рання сурма; 5-6 год. — вправи та куніль; 6—7. — прибирання; 7—7·30. — снідання; 7·30 звіт; 8-12. — спеціялізація в легкій атлетиці, теоретичні вправи і впоряд; 12·30 — обід; 13—15 — відпочинок; 15—18. — практичні вправи в таборуванню або підходження; 18·30 — вечеря; 19-20· — вечірня гутірка; 21 — замкнення дня й вечірня сурма.

З книжок і часописів.

Пластовий календарь 1926. Уложив Леонид Бачинський. Рочник III. Ужгород 1925. Пластова библіотека ч. 3. мал 16°. ст. 112+16 записника.

Календарик закарпатських пластунів стає з кождим річником красшим та змістовнійшим. Як невеличка підручна книжечка пластуна він просто необхідний. Ціна 4 чеських кор. Замовляти через адм. „Мол. Ж." або: Л. Бачинський, Ужгород, ґімназія.

Спиридон Черкасенко: **Чудо св. Миколая.** Пластовська интермедія. Пластова библіотека ч. 2. Ужгород 1925. 8. ст. 32.

Нова пл. пєса знаного нашого письменника. Надається для недалеких миколаївських вечерів. Пєса пристосована також для шкільних вистав. Замовляти як висше.

Історичний Календарь-Альманах **Червоної Калини** на 1923 рік. Львів—Київ 1925. 8.° 160 ст.

Календар як кождого року багатий живими споминами недавнього. Повинен знайтися як не в кождого пластуна, то бодай в кождому гуртку. Багато ілюстрацій з пл. життя. Ціна 3·50. Замовляти в Адм. „М. Ж." або „Червона Калина" Руська 18.

Український філятеліст, місячник. Відень, 1925. До сьогодні вийшло 10 чисел.

Кождий пластун-філятеліст передплачує свій фаховий журнал Адр.: Wien XVIII., Gersthoferstrase Nr. 138/8 Austria. Річна передплата 6 зол. пол.

Czuj Duch Miesięcznik młodzieży harcierskiej. Poznań 1925 чч. 1—10 Адр.: Poznań, zamek.

Впродовж. року друкувався тут переклад твору Роберта Б. Пауелля „Rovering to Succes" (Мандрівництво до успіху), оповідання Сетона. Цікаві статейки: „Означування часу по зорям". Починається друкувати оповідання Едгара А. По „Золотий Жук". Часопис вміло й цікаво редаґований.

Unser Weg Ein Blatt für Österreichs Jugend. 6 Jahr. чч. 1 — 7.

Часопис віденських пластунів. В 6-7 ч. цікава стаття „Передумови доброго табору". Багато оповідань. Адр.: Dr. Walter E. Ullman, Wien XIX., Daringergasse 1.

Vatra lesni moudrosti R. IV. 1. Mesic podajiciho listi. Адр.: J. Fiszer, Praha-Zizkow, Lipanska 4.

З місяцем падучого листя починає часопис чехословацької ліґи Лісової Мудрости новий рік. Багато статейок з життя природи та пластунів Ліґи. Нашим пластунам, що беруться жити лісовим життям поручаємо сей часопис.

Хі — хі. Гумор. пластова часопись Р. І. ч. 1 — 3. Видає драм. гурток XVI. пл. к. в Станиславові. „Вийде собі коли схоче".

Як зачуваємо не тільки XVI курінь видавав сього року часопис. А в редакції „М. Ж." немає ні одного. Тому прохаємо всі курені надсилати всі свої давнійші й теперішні часописи, щоби можна зробити їх огляд.

З пластової хроніки.

Замітка: Подається до відома курінним Кмдам, що в сьому числі „Молодого Життя" поміщується тільки загальні і важнійші відомости про діяльність поодиноких пл. частин за час 2—4 чвертьрічча 14. пл. року.

Всі подрібні звіткти записано у хроніку на иншому місці.

Ізза сього, проситься Кмди Курінів не упоминатися про оголошування їхньої дрібничкової діяльности.

На будуче поміщуватиметься все як давнійше.

* * *

— У 15. к. Косів засновано 1/2 1925. пл. різьбарню, а пізнійше переплетню.

— 25/1. 1925 розпочав свою дійсну діяльність 45. пл. к. ім. Святослава Завойовника.

— В місяці березні у 2. пл. к. Львів, розпочато ведення курінів: моднярства і переплетництва.

— 8/3 святковано в 25. к. в Косові роковини Тараса Шевченка.

— 12. к. — Станиславів уладив дня 6/3 свято в честь Богдана Лепкого.

— У 13. к. — Коломия основано гуртки: світливців, руханковий, ведеться курс шиття, хор, орхестру.

— 21/2 уладив 23. к. виставу „Настоящі".

— 40. к. уладив вистави „Сватання в Нецьках" і „У Різдвяну Ніч".

— При 40. к основано кружок есперантистів.

— У 5. к. ведеться курс молочарства і переплетництва від березня 1925., при куріни істнує музичний гурток.

— 8. к. — Стрий веде пл. швальню.

— 10/3 пл. Е. Ю. Пеленський оснував в Стрию курінь ім Буйтур Всеволода.

— 20/4 утворено нову пл. частиву в Химчині.

— 44 к. уладив курси моднярства і килимкарства.

— 37 к. веде крамницю і фризірню.

— Власти заборонюють уладжування пл. свят, як, н. пр попису 35. к. в Калуші на д. 5/7 1925.

* * *

Весною і літом уряджують наші пластові частини цілий ряд більших і менших пласт. прогульок. Найбільше і найцікавіщих прогульок уладив 1. пл. к. у Львові. Крім сього куріні 35, 25, 18, 29, 49, 5, рівнож уладили богато прогульок.

Звіт із пл. Стрічі в днях 2-6. серпня 1925. подано вже в попередному числі „Молодого Життя".

* * *

З новим шкільним роком куріні повернули знов до праці по гурткам, чимраз більше звертаючи увагу на спеціялізацію в ріжних напрямах при помочі основування ріжного рода кружків і гуртків.

— 15/9. відбулася старанням В. П. К. панахида за покійних пластунів (ок) і членів ВПК. підп. Ст. Тисовського, О. Вахнянина і о. Е. Монцібовича, у якій взяв участь цілий Львівський пластовий Кіш і представники українського громадянства.

— 4/10 відбулося у Львові посвячення прапору 4. пл. к. ім. Б. Хмельницького в архикатедрі св. Юра в приявї відпоручників Львівських Товариств і громадянства. Того самого дня по полудні відбулося свято вбивання цвяшків у пл. домівці.

* * *

Проситься всі Кмди курінів о правильне надсилання чвертьрічних звітів діяльности, бо ізза їх спізнення не можна як слід спорядити хроніки аж до найновійшого часу.

Р. М—ш, хронікар.

УРЯДОВІ ВІСТИ.

Верховної Пластової Команди.

як секції Укр. Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молодіщю

Ч. 1 (8) Листопад 1925. 15. пластовий рік.

ЗМІСТ: ПРИКАЗИ: ч. 1/15. Ювилейний рік У.П.У. Обіжники: ч. 1/15. Іменовання Скоба, ч. 2/15. Іспити вмілостей, ч. 3/15. Відзначення, ч. 4/15. Екзамінатори іспитів умілостей ч. 5/15. Орґанізаційні справи, 6/15. Вимоги іспитів умілости.

Приказ Ч. 1/15.

Ювилейний рік У.П.У.

У. П. У. входить у 15-тий рік свого істнування серед бурливих світових подій послідних 15-и літ. Невгасима віра в наше майбутнє й пласт. ідеали Краси, Добра й Правди кріпить нас на нашому тернистому шляху до висот сих ідеалів, до сего красшого майбутнього та з нею переходимо ми до нового пластового року. Ніщо не сміє заломити нашого вічно-молодого Духа, ніщо не зломить нашої орґанізації. В тій вірі хай усі пластові відділи святкують сей ювилейний рік.

Не знаючи одначе сего, що нас ще жде, передаймо молодшим поколінням спомини сего, що У.П.У. пережив і переболів. Взиваємо отже всі команди відділів надіслати до кінця 1925 р. історію відділу від його заснования аж по 1/XI. 25 р. евентуально по день його законного істнования. Рівночасно звертаємося до всіх провідників Пласту, до всіх пластунів (ок), до всіх також людей зпоза У.П.У. надсилати свої спомини й матеріяли, які відносяться до У.П.У. Писати всі письма на одній тільки стороні звичайного формату аркушевого паперу доброї якости.

Обіжник ч. 1/15.

Іменовання Скоба:

До д. 31. 10. 1925. іменувала В.П.К. дальше скобом: пл. XI. кур. Григорія Салевича.

Обіжник ч. 2/15.

Іспити вмілостей:

До д. 31. 10. 1915. затвердила дальше В.П.К. отсі іспити вмілостей:

Молочарство:

Пеленський Е. Ю. 46. к., Ерденберґер Роман, 46. к. Новицький Степ. 46. к., Лех Осип, 46. л., Левицький Вол. 46. к.

Провідництво:

Карачевський Осип, 5. к.

Наколесництво:

Кулинич Ярослав, 5. к,

Пожарництво:

Карачевський Осип, 5. к,

Щіткарство:

Драґан Роман, 18. к.

Таборництво;

Драґан Роман, 18. к, Айхлер Мартин, 17. к, Ковальчук Волод., 17. к., Шпіґель Василь, 20. к., Драґан Микола, 18. к., Попович Миросл. 18. к., Попович Іван, 20. к., Воробкевич Юліян, 15. к., Єрмолюк, 16. к., Євчук Вас., 16. к., Шнайдерук Яків, (Волинь), Бойчук Іван, 1. к. ст. пл. Коржинський Степан, 1. к. ст. пл. Кобільник Волод. 18. к.

Обіжник ч. 3/15.

Відзначення:

До дня 31, 10. 1925. надала В. П. К. І. пл. відзначення отсим пластунам (кам): 1) Орлине Перо, Курінному І. к. 2) Герасимович Дарії кур. II. к. 3) Коренець Анні із 2. к. 4) Рибачек Ірені із 2. к. 5) Говикович Анні із 2. к. 6) Павлюхівній Наталії, ст. пл. Стан. 7) Ничаєви Володим. із 5 к. — Стрий, 8) Ерденберґерови Волод. із 5 кур. — Стрий, 9) Ракові Ярославові із 5. к. Стрий, 10) Ґавдек Вікторії із 31. к. — Дрогобич, 11) Анні Лаврів із 31. к. — Дрогобич.

Обіжник ч. 4/15.

Екзамінатори іспитів вмілостей;

До дня 31. 10. 1925. затвердила дальше ВПК. слідуючих екзамінаторів для іспитів умілости зі Стеноґрафії — о. Венгриновича для 18. к. — Дрогобича, для музики — п. Івановича — Дрогобич для вишивання — п. Софію Венгринович Дрогобич.

Обіжник Ч. 4./15.

Орґанізаційні справи:

1. 31. X. 1925. ВПК. приняла до відома істнования і затвердила самостійність отсим пласт. відділам: І. к. ст. пластунок ім. 22. І. 1919. у Львові, II. к. ст. пластунів ім. отам. Івана Богуна в Стрию і III. к. ст. пластунів „Лісові Чорти" у Львові.

2. ВПК. звільнила до 31. X. 1925. від обовязків звязкових: ст. пл. Ірену Мойсеович у III. пл. к., скм. Сев. Левицького в IV. к.

3. ВПК. по д. 31. X. 1925. назначила отсих осіб звязковими: опік. Дарію Навроцьку для 3. к., скм. Степ. Гайдучка для 4. к., опік. Брониславу Оссовську для 44. к.

4. Як опікунів зареєструвала В. ПК. до дня 31. X 1925. проф Дарію Навроцьку в 3. к., проф. Степ. Гайдучка в 4. к, проф. Брониславу Оссовську в 44. к.

5. Ізза уступлення звязкового 6. подільського Округа проф. Т. Остапюка, назначила ВПК. проф. Д-ра Никифора Гірняка з днем 31.X.1925.

Обіжник Ч. 6./15.

Вимоги іспитів умілостей:

В наслідок численних запитів із сторони пластунів ВПК. оголошувати буде постійно вимоги іспитів умілостей, щоб сим оминути непотрібні запити та заохотити пл. молодь до складання таких іспитів.

Про відзнаки іспитів оголоситься пізнійше окремо.

---

1) **Мірництво**

Нарисувати в поділці 1 :25000 важніщі подробиці 1 (одного) км. перебутої дороги на ширині 100 м. по обох її боках.

Зазначити також на згаданім просторі поземелля тої дороги.

Вміти мірити висоту і ширину пластовими способами.

Мірити поверхню до 40000 м², обеми малих мас і більших (до 5 м. дерево, камінь, теч).

Вміти важити малі (до 1. ґр.) і великі (до 1000. кґ.) тягарі та знатися на потрібних до сего вагах та приладах.

2) **Ботаніка** (природознавство)

Знати загально ростинні формації Світа і Европи, а точно рістню України.

Предложити зільник (30 ростин).

Мати загальні відомости з ботаніки.

Знати точно про краєві ростини: їдомі, трійливі, лічничі та як їх збирати, переховувати і уживати.

Знати кімнатне плекання ростин (виплекати 5. родів в хаті).

Пізнати краєві дерева по корі і листю.

3) **Астрономія**

Мати загальні відомости про звізди і їх рухи.

Назвати і вказати шість (6) найважніщих констеляцій та означити при їх помочи сторони світа.

Означити в ночі години після звізд, або місяця, а в день після сонця.

Знати про взаїмне відношення і рухи сонця, землі і місяця; про затьміння; загально про: метеори, комети, планети і инші небесні тіла; про приплив і відплив моря.

4) **Переплетництво**

Вміти в даній мові на дану тему провадити розмову та написати листа і відповісти на такий.

або:

Вміти розмовляти при помочи азбуки глухонімих.

Увага! Обовязково знати добре (гарно і поправно) українську мову.

Словаря можна уживати лише при наукових висказах.

При вміл. з есперанто предплачує одну есп. часопис.

5) **Писарство**

Написати цілком поправно скорописом (чорнилом чи олівцем) приказ, письмо, оголошення і т. п. коли текст є поданий.

Написати без більших похибок письмо на машині за повільним диктатом не менше одного листка канц. паперу.

Написати відразу на чисто лист на подану 5. хвиль на перед тему.

Вміти адресувати до ріжних адресатів.

Знати краєві почтові приписи для листів, друків, телеґрам, телефонів і посилок та вміти їх вразі потреби вишукати та подати.

Запротоколувати сходини, збори і т. п. (найменше пять учасників).

Знати загально способи письмовідбивання (гекто-,літоґраф, цикльостиль).

6) **Музика**

Вміти добре грати легкі кусники з нот і з памяти на данім музич. інструменті.

Заграти найменше 50 українських мельодій з нот, або з памяти.

Знати всі пластові пісні (мел. і слов).

Знати пластові сурмові сиґнали (відіграти їх на даному інструменті.

7) **Грання на сурмі**

Відтрубіти на знак еґзамінатора сиґнали сурмові уживані в УПУ.

Відтрубіти сиґнали до яких ноти подав еґзамінатор три дні наперед (не більше як пять сиґналів).

8) **Санітарна служба**

Вміти нести зімлілого, тягнути непритомного при помочи мотуза, зладити ноші і закинути ратівничу линву.

Знати розміщення головних артерій.

Здержати внутрішне і зовнішне кровавлення.

Вміти дати першу поміч, головно закладання шин, штучне віддихання і пр.

Знати загальні вимоги гіґієни (шкідливість нікотини і алькоголю та инших наркотиків; брак чистоти).

9) **Пасічництво** (бджільництво)

Вміти виконати роботи в пасіці на протязі цілого року.

Вміти уживати пасічницьких приладів.

Знати життя бджіл (розвій, матка, робітниця і пр.)

Знати важніщі медодайні ростини.

Знати породи бджіл і улиїв.

Знати важніщу пасічницьку літературу, та загально історію розвою пасічництва.

Вміти витрясати та переховувати мід.

Увага! Перші дві вимоги може заступити достовірна посвідка заводового пасічника знаного еґзамінатором.

10) **Шевство**

Вміти підложити підошви та підбити запятки.

Зашити і залатати верхи черевиків.

Підкувати черевики (раками, гвіздками та підківками).

11) **Кравецтво**

Скроїти і вшити на власну міру ручно або на машині пластову сорочку і штанці (спідничку).

Залатати чи зашити дірку та пришити ґузик.

12) **Переплетництво**

Вміти оправляти книжки, нотеси, течки, образки кождої величини; знати родиоправлень (в полотно, картон з полотняними берегами і рогами, скіру і півскіру і инші). Для доказу виконати при еґзамінаторі поручену роботу.

Виказатися готовими виконаними працями.

Розумітися на приладах та матеріялі переплетничім, знати де його дістати та як приладити (клей. папір).

13) **Риболовство**

Знати всі роди краєвих риб, їх життя, вигляд, розміщення і инше.

Знати всі способи ловлі риб (вудка, козулька, волоки і т. п.)

Знати устав риболовський та ключ сиґналів торговельних.

Мати всі прилади до ловлення риб.

14) **Борбництво**

Боротися після одного системи борбництва (тяжк. атл., джію-джітсу, кулакування, (боксу), фехтування і т. п.) та знати всі його приписи.

Знати приписи борбницької гіґієни та простого ратівництва.

Знати основи лицарського кодексу чести.

15) **Електротехніка**

Мати загальне знання з обсягу електротехніки (теорія-радіо).

Знати будову найважніщих звен та вміти їх складати.

Знати обходитися з електр. апаратами.

Знати лучити електричні проводи, направляти кімнатні істаляції (зістріл, спалені безпечники, вилучники і т. п.)

Виконати два предмети з сего обсягу (електро-маґнет, звено, індуктор, дзвінок і т. п.).

16) **Рисівник**

Розумітися на приладах рисункових і знати їх примінення.

Зробити шкіц якогось предмету і околиці (олівцем чи вуглем).

Зробити рисунок (тушом) предмету, який може служити за модель для столяра.

Нарисувати украшення на оголошенню (відозві, афіші) виписанім власноручно, або виписати таке без украшень, але стилевим письмом.

Вміти рисувати заставки і ініціяли та копіювати рисунки.

17) **Картоґраф**

Нарисувати по правилам начерк відбутої дороги.

Вміти побільшувати мапи та знати спосіб їх знимання.

Знати умовлені знаки та роди мап.

Знати ґеометричний помір недоступних предметів терену та точні обчислення дороги, часу, овидів і т. п. після мап.

18) **Ґеольоґія**

Мати загальні відомости про ріжні епохи формування земної кори і знати котрі склади є осадові

Розумітися на прірвах, фалдах і усуненнях у верствуванню скал.

Знати ґеольоґічну будову України.

Означити 20 ріжних мінералів в природнім стані, 20 скаменілостей і знати до яких епох вони належать.

19) **Приятель промислу**

Знати з яких фабрик (головно українських) і підприємств можна дістати предмети до щоденного ужитку і в котрих склепах можна їх купити.

Служити щонайменше два місяці успішно зібраними відомостями 8 особам.

Запізнатися зі способом виконування робіт, найму робітників, розвою і добробуту одного з українських промислових або торг. заведень.

20) **Догляд хорих**

Знати який повинна мати вигляд кімната хорого, як єї провітрювати і огрівати.

Приготовити ліжко, перемінити простирало і запобічи залежанню.

Вміти мити і одягати хорого; знати, що це пошестні недуги та як від них остеречися.

Знати яку їду можна давати хорому, а яку приходячому до здоровля.

Вміти робити перевязки та давати оклади.

21) **Приятель звірят**

Мати загальні відомости з анатомії домашних звірят та господарських

Описати, як треба лічити і які є обяви ран, зломань, звихнень, вичерпання, удавлення та хромання.

Розумітися на підковах і підковуванню та вміти зарадити здуттю.

Громадяне! І Ви, пластове Товариство!

Прохаємо не забувати на фонд ім Степана Тисовського, отамана авдітора, члена ВПР. редактора „Мол. Життя“, яким збудуємо найкрасший памятник Покійному.

Гроші висилати переказом (з дописскою: на фонд ім. Ст. Тисовського), збірки (металі, пуделка тощо) пачками на адресу: „Мол. Життя“ Львів, Бляхарська 11. І.

Вже можна замовляти

Пластові шатра,

заграничні ріжних типів і величин.

інформації:

Богдан Стернюк

Львів, Руська 3.

Видає Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю. — Редагує: Редакційний гуртож. — Одповідає за редакцію: С. Гайдучок. Адрес редакції: Львів, Домініканська 11, І пов. Адміністрація: Львів, Руська 3, III пов.
З друкарні Ставропіґійського Інститута під упр. А. Яськова.

Львівська г... ...ка на
наукова б...

В кождім домі пють ЧАИ

ВИСОЦЬКОГО і С-ка

тому що це є найлучший напій

тому що це є найлучший напій

Центральне бюро: The Anglo-Asiatic Company Ltd. London.

FILJA; Gdańsk, Ketterhagergasse 3.

Товариство взаїмних обезпечень

У ЛЬВОВІ **„ДНІСТЕР“** вул. Руська 20.

Телеф. 547. К.П.Щ. 143. 324.

приймає до обезпечення від огню

будинки, хатні і господарські движимости, худобу, пашу і збіжа в долярах американських або польській валюті

Фонд Товар. з кінцем 1924 р. виносить зол. 1.698.881.32.

Український філятеліст!

Уже близько року виходить у Відні наш журнал-місячник „УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ“ який старається теоретично освітлити всі питання укр. філятелістики, а практично обєднати коло себе всіх укр. філятелістів на ґрунті спільних інтересів. Передплачуйте наш орґан! Вписуйтесь до нашого обмінного т-ва! Річна передплата 1 ам. доляр. окреме число 10 центів. Членська вкладка до обмінного т-ва 15 центів. Гроші можуть бути вислані й у иншій валюті по курсу дня.

Адреса: Der Ukrainische Philatelist
WIEN XVIII Gersthoferstrasse 138.

Кооперативний Банк

У ЛЬВОВІ **„ДНІСТЕР“** вул. Руська 20.

приймає під найкориснійшими услівями

вкладки із забезпеченням валюти, переводить купно і продаж усякого рода товарів і сирівців; уділяє вальоризовані позички векслеві й товарові, зачети на підклад акцій і т. п.

Телефон ч. 547.

Склад церковних річей.

Дім торговельно-промисловий

„Достава“

Кооператива з обм. порукою.

у Львові, вул. Домініканська 11.

поручає для пластунів прапори зі шовкових і вовняних адамашків.

Ціни для пластунів знижені о 10%.

В Пластовому Постачанню можна набути:

Пластові капелюхи (нові) в місци	à зл. 10.—	Пластові листівки . . .	à зл. 0.03
„ „ „ з портом	„ зл. 10.50	„ видівки . . .	„ „ 0.10
„ відзнаки малі з тризуб.	„ „ 0.55	Спиначі до хусток . . .	„ „ 0.20
„ „ великі „	„ „ 0.60	„ „ „ (плетені) .	„ „ 0.30
Зірки (літа служби) срібні і золоті	„ „ 0.15	Відзнаки пл. знання, . . .	„ „ 0·25

Матерії на пл. однострої будуть небавом

Замовлення виконується негайно після одержання належитости, або за післяплатою.

Кредиту не уділюється! **Пл. крамницям опуст.**

Ширіть наш часопис! **Ширіть наш часопис!**

СЛОВ

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. Дня 1 Грудня. Ч. 10.

ВИХОДИТЬ РАЗ В МІСЯЦЬ

ЗМІСТ:

З першим снігом. — Самітний Олень.
Пластуни й громадянський обовязок
Як то в нас у „тримушті“ бувало. — В. М. ст. пл.
Селопласт. — Буй-тур.
Десять способів нищення товариства. — (з „Jamboree)
Без коментарів.
Веселі забави. — (зі „Spur“).
З пластового світу.
Зїзд Гол. Ради Пласту в Ч. С. Р.
З нашого життя.
Стріча 1. і 43. к. на Чорній Горі. — Ор. Пе.
Святочна Рада І. пл. к. Львів, — Учасниця.
І. курінь ст. пл-ок ім. 22. січня 1919. р. у Львові. — Чорноморка
Старші Пластуни і Пластунки!
Заклик до Пластунів і Пластунок! — Пл. уч. V. к.
Урядові вісти

ЦІНА ЧИСЛА 35 СОТИКІВ.

MOLODE ŻYTTIA: „YOUNG LIFE“ The Official organ of Ukrainian Scout Movement. Addr. Lwiw, Dominikanska 11.

ЛЬВІВ

ГОТРА заклад виробу друкарськ. кліш
у ЛЬВОВІ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 10.

Виконує: Друкарські кліші сіткові, черткові та ріжнобарвні і репродукції старих образів і т. п. — — — —

Принимає до виконання: всякі рисунки рекламові віньетки, етикети, цінники і т. п.

Виконують першорядні фахові сили.
СКОРО! і ТОЧНО!
Ціни фабричні умірковані.

Пластуни й Пластунки!

Уряджуючи й святкуючи Миколаївські вечорі не забувайте на збірки і жертви — — —

на будову пластового дому,

що буде колись найкрашим даруиком для вас самих

Комітет Будови пл. Дому.

Пластове Постачання!

Має на складі: Пластові капелюхи, пояси, ножики, відзнаки, зірки і т. п. всякі книжки для Пластунів та молоді. — — — — — — — —

Приймає замовлення: на матерії на однострій (прібка на жадання висилається з поданням ціни) та пластові хустки. — — — — — — — — —

Всякого рода печатки замовляти тільки через Постачання!

З книжок і часописів.

Олександр Тисовський: **Тайна Фіорду** Фантастичне оповідання з мандрівки по Норвегії. Пластова бібліотека книжечка 2. Львів 1925 16.° ст. 34.

Рухливе видавництво „Молодої України" випустило нову книжечку пл. бібліотеки. В цікавім оповіданню вводить нас автор у фантастичний, ідеалізований світ — царство дітей - пластунів. Замовляти в адм. „М. Ж".

Світ, календар на 1926 рік. Львів. Накл. вид. „Друкар„ 8.° ст. 144.

Дуже чепурно виданий календар. Багата календарна частина. Цікавий і з богатьома ілюстраціями літературний відділ в тому стаття про Пласт зі знимками з пл. життя. Наприкінці провідник по Львові і краю. Ціна зл. 3. Можна замовляти через Адм. „М. Ж.," або „Світ", Руська 3.

Ілюстрований господарський **Календар „Приятель Господаря"** на 1926 рік. Вид. „Сільський Світ" у Львові. вел. 8° 120. календарна часть.

Дуже інтересний і конечний календар для сільських пластунів, також для пластунів, які добувають іспити з господарства, особливо своїм „практичним господарським порадником" підручною книжкою укр. господаря зред. знаним нашим аґрономом Е. Архипенком. Ціна 3 зол. Замовляти: Сільський Світ, Львів Бляхарська 9.

Skaut — junak. B. XII. 1 listopada 1925 c. 2. cena kc. 2.

Орґан офіц. чеського пл. Союзу. Багатий і цікавий зміст і гарна зверхня сторона ставлять часопис між кращими пл. журналами. Зреферовано в сьому числі: Мандрівництво до успіху B. Povek'a куток вовченят, як вязати узли.

Літературно-Науковий Вістник. Р XXIV. кн. XI. за падолист. Львів.

Кождий пластун повинен цікавитися укр. видавництвами й підпомагати їх. В першу чергу повинні пластуни поодиноко або гуртками за курінями передплачувати Вістник як одинокий того роду журнал у нас. Річна передп. 20 зол. пооД. кн. 2 зол. Адм. Руська 18. I.

Від Редакції.

Куток редактора.

В останнє число (9.) „М. Ж." вкрався друкарський чортик і з „Джіу-Джітсу" зробив „Джіу-Джісту", а в „іспитах вмілости" з „Перекладництво" зробив „Переплетництво". Просимо справити.

Продовження статті Вп. проф. С. Гайдучка „Джіу-Джітсу" не ввійшла до сього числа з технічних причин (виготовлення знимок і кліш).

Пластуни в Подєбрадах: З уривку В. листу пересланого нам довідуємося, що працюєте аж тріщить. Сподіваємося допису з життя й діяльности Вашого куріня та инших наших пл. гуртків чи орґанізації на Чехословаччині! Привіт

Андрій О. Медіолян: Обізвися! Може що про італійських пластунок, новинки з життя пл. орґанізації. Більше в листі.

Ст. Пластуни Відень, Данціґ: Чекаємо вістей!

Всі курені просимо не забувати про допиши з їхнього життя, (притому знимки, програми й ин.), а опікунів, звязкових старших і досвідних пластунів про статті з теорії й практики пластування. Матеріяли слати писані читко на одній стороні Коротким статейкам першенство.

Від Адміністрації:

Передплата на 1926 р.

В краю: на цілий рік зл. 3.50 — на 1/2 року зл. 2 — на 1/4 р. — зл. 1.05 (разом з портом).

Заграницею: на цілий рік — 0·50 дол., на 1/2 — 0·25 дол. на 1/4 0·13 дол.

Ц. Т. передплатників проситься відновити передплату на 1926 р.

Ціни оголошень: 1-на сторінка зл. 100 — 1/2 ст. — зл. 50 1/4 ст. — зл. 30 — 1/8 ст. зл. 15. В тексті 30% дороще.

МОЛОДЕ ЖИТТЯ
ЧАСОПИС УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ.

1925 р. Львів, дня 1 Грудня. Ч. 10.

MOLODE ŻYTTIA: The Official organ of Ukrainian Scout Movement.
„YOUNG LIFE“ Addr. Lwiw, Dominikanska 11.

З першим снігом...

Минув місяць падучого листя, як називають його пластуни лісової мудрости і вже грудень сипле білими платочками..

Йде зима... І наші пластуни, їх гуртки та курені починають готовитися до зимової діяльности, неначе до зимового сну. В красшому разі: підуть в рух санки, лешета й совги; або будуть відбуватися засідання, сходини, збірки, перероблюватиметься вічний, нескінчимий матеріял пластових іспитів, шукатиметься зарібку, щоб справити на літо мандрівний чи таборний виряд, — а ні — то в гіршому разі ждатиметься спокійно, щоб зима раз минула, за нею весна і прийшли вакації, а тоді гайда на волю, може часом в якусь мандрівку.

Ще довго до зими укладається нераз в дрібничках пляни висшезгаданної зимової діяльности, хоч всяка діяльність, навіть колиб її плян був як найкрасше начеркнений та обдуманий, навіть колиб в її програму входило безліч всяких „заняття“ — ніколи не буде діяльностю молоді, оскільки вона не внесе в працю молодого пориву ,розмаху та буйного життя.

Наколи сього не буде — то хочби й молодь працювала, все буде враження що вона спить, або як в нашому випадкові: збірається до зимового сну.

Для молоді справді кожда пора року щось нового, гарного й важного. Юнацтво вміє все і всім радіти, чи се будуть: перші квітки, чи останні листочки, горяче проміння літа чи білі сніжинки. Але тільки радіти, захоплюватися чимсь се ще не все. Треба вносити радість і захоплення в життя, в усе своє окруження, в найзвичайнійшу щоденну працю. Пластуном не хлопчина, що радіючи зимою бродить заспами снігу, або перекидається завзято снігівками, але юнак, що хоч втомлений, але веселий та бадьорий з поворотом зі совганки, або з прогульки лещетами чи санками, стає з новими силами до своїх занять, своєї праці.

Зимовий спорт, особливо лещетарство й совганка в нас вже потрохи поширюється, а про зимову туристику, зимові мандрівки в нас ще й не чути. В нас загалом, а навіть в деяких пластунів переконання, що мандрівка, табори можливі тільки літом. А чим не красші наші Карпати зимою?! А чи багато наших пластунів захоплювалося красою вкритої снігом Говірлі, Хомяку, Ігровища, Парашки й инших гір?!

Отже, як вольний час і нагода з санками чи лещетами в гори, пластове товариство! А ні, — то бодай в свою околицю ліси та поля. Перенесіть туди з домівок все практичне пластування: читайте сліди на місці, підглядайте життя звірят, вчіться таборувати зимою.

З мандрівок, з проходів з душею надиханою красою й величю природи і буйним юнацьким вдоволенням вертайте в свої домівки, до праці над поширенням й закріпленням свойого знання. Бо пластун, як будучий громадянин знає свою й чужу науку, літературу й мистецтво, цікавиться й бере участь в своїм суспільнім життю. І бути пластуном не значить продоптувати тільки стежки в пущах та горах, але й пробивати шлях своїй культурі, своїм національним стремлінням.

Самітний Олень.

Львівська пожарна наукова бібліотека
№

Пластуни й громадянський обовязок.

Яка молодь, така буде суспільність. Коли вона карна, коли вже тепер вироблює в себе почуття громадянського обовязку сміло можемо глядіти в майбуття.

Над нашою країною, над народнім майном, над народнім господарством зависла сьогодні важка змора економічної скрути. Відбилася вона на всіх шарах нашої суспільности, відчувають її ваші батьки, відчуваєте і ви, пластуни.

Основою суспільного життя є банки і тільки при їх помочі можна перевести відбудову нашої економічної ділянки. Одинокий укр. банк Земельний загрожений в свойому істнуванню: до кінця с. р. він мусить на основі банкового закону доповнити свій основний (акційний) капітал до 1 міліона золотих, инакше втратить права банку. Тоді впаде інституція, яку довго і з великим накладом праці будували наші батьки.

Тому першим обовязком нашої суспільности вдержати одинокий банк масовою підпискою акцій.

Редакція „Мол. Життя" закликає сьогодні молодь, в першу чергу вас, пластуни до праці над переведенням масової підписки акцій. В чужих народів скавти все були тими, що в час якоїсь народньої кризи чи воєнного лихоліття ставали карними рядами до помочі суспільности. Свойого часу польські скавти для уфундовання одного зі своїх банків ходили з акціями від хати до хати.

Праця яку вложите се праця для вас самих. Без впину входите ви в ряди суспільности і скоро треба буде й вам сього банку.

Сьогодня взиваємо вас, пластуни й пластунки, повести як найширшу пропаґанду в напрямку підписки акцій. Впливайте на своїх батьків, богатших товаришів, знайомих і незнайомих громадян, щоби підписували негайно акції, розбудіть одиниці, які ще сплять і які досі не відгукнулися на всі поклики.

Отсе ваше завдання, пластуни й пластунки, ваш громадянський обовязок. І се буде ваше „добре діло" для суспільства.

Одна акція враз із коштами заготовки виносить 26 золотих. Вплачувати негайно до кінця сього року. Адр.: Земельний Банк Гіпотечний, Львів, Підвале 7.

Таборний фейлєтон.

Як то в нас у „тримушті" бувало?[1])

Хто не мав нагоди прожити хоч кілька днів у свільських горах, серед сих стрімких, а таємних ґіґантів, сей не знає, яке почування радости і безжурности, а одночасно почуття сили і величі черпає людина з отсих гір. А ми таборували в місці може найбільше приваблюючім на висоті 700 м. під горою „Остривцем".

На захід чарівний вид на долину Опора, здовж якої між високими хребтами лісів розложилося село Гребенів. Долина ся робить на мандрівника якесь дивне враження. Не дурно назвали її долиною смерти кн. Святослава.

„Юрчиним хлівом" називали селяни хату на горі Остривци, де ми поселилися, хоч вона фактично з хлівом мала схожости дуже мало. Була се нова, ще незамешкана звичайна хата, поділена на 3 кімнати, а саме на комору з печею і т. зв. припічком, сіни з двома входами, та стайню з помостом. Ми розмістилися в сей спосіб, що з комори зробили харчівню, сіни відповідно „умеблювали" і назвали канцелярією, (там містилася теж бібліотека, та переховувалося знаряддя), а в третій кімнаті розмістилися ми самі. Дах вправді верхом затікав, та щодо сього ми були супокійні, бо наглядно переконалися, що потопитися неможливо, через те, що вода сливає поміж нами, тай поміж дошками у помості на землю, а звідси до ріки. Кухні побудували ми у недалекому ліску. „Минаж був офіцирський". Таже стрийці дуже собі нашу кухню хвалили, а нпр. тов. Всячина так раз розніжився над решетою (другою порцією) зупи, що прослезився і промовив: „Товариші! До отсеї ось зупи лише кинути потруга і кращої не знайдете навіть в риставрації!" Ми могли собі позволити на какао, бефштик, тощо. А все те завдяки господареві т. Шпильці, який все збирав від нас лаври за мудре ґаздування, лише раз, однісінький раз, а саме тоді, як у нас „пержінта" гостила, скандально „пошкапився", іменно не міг абсолютно зварити гороху. Ну, але щож? Він сьому не винен, що горох був старий!

Всіляко було в нас. Як тяжко нераз в ночі приходилося ставати на варту з під тепленького коца, та з часом служба на стійці набрала певного рода примани. Станеш собі бувало перед хатою, усюди тишина, ані чичирк, лиш ліс щось зловісно шумить...

Не так знова романтично виглядав ранок. Так прикро нераз було, що плакати хотілося. Бо прошу собі лише подумати: рано, год. 6, на дворі мряка або мороз, та дощ, так чудово лежати ще на розігрітому місці, а тут приходить вам такий дижурний і кричить: ставати! Розуміється, що деякі чіпаються ще останньої дошки ратунку: вдають, що твердо сплять, а сей тоді ні менше ні більше лише стягає коци; а тут ще кажуть розбиратися, буквально розбиратися (таже я під 2 коцами спав у 3 камізельках і одній кацабайці) і ставати на збірку до купіли. Неодин думав зпочатку, що тілько його на світі і бачили. Але як чоловік згори на долину до ріки розбрикався, що й забув, що зимно. Так, так! А нераз на дворі холод, аж у ніс щипає, а ми біжимо лише в шганках і з ручниками в устах. Дядьки, що косили траву поотвирали роти, дивуються, що пани подуріли; „Ад т, адіт, таже вонде і старий, лисий біжить з ними. Не дивота" кажуть „що молоде то брикає, але старий"!

Так, так! Таке то було у „тримушті". Часом бувало ще й гірше, та все чоловік перебув на диво собі самому, та ще чувся так здорово, що горлав за решетами, кілько далося.

В. М. ст. пл.

[1]) Пл. жарґон. Властиво „тремужта" — третій мужеський табор. („Пержінта" — перший жіночий табор).

Селопласт.

(Замітки до дискусії).

Сходини.

Опис сходин знайдете в „Життю в Пласті". Тут підмічу тільки дещо.

Сходини вести так, щоби всі брали участь. Иншими словами, зробити сходини цікавими й то так, щоб усіх аж кортіло піти на сходини. Колиж вже сам впорядчик щось говорить, то все повинен звертатися до пластунів і т. д. Ог пр. має вчити завязувати узли. Дає якомусь пластунові звязати два кінці мотузка. Сей завязує бабський узол, отже впорядчик розтягає його і пояснює його хиби. Тепер вяже другий. Він завязав вже узол звичайний. Впорядчик пояснює до чого він служить, питається третього пластуна, як розвяже сей узол і т. д.

На кождих сходинах повинна бути гутірка. В нас чомусь се занедбується, хоч в Анґлії приміром сходини складаються тільки з гутірки і забав. До гутірки треба вибрати відповідну тему та заздалегіть приготовити її. Гутірка повинна бути цікава й жива. Як пе-

ревести її? Впорядчик перечитає, або оповість якусь цікаву подію і на її основі кине кілька питань пластунам. В сей спосіб дається підклад під гутірку і втягається до неї пластунів. Не потребую додавати, що оповідання треба добре підібрати. Наприкінці хай хтось з пластунів збере в кількох словах суть усієї гутірки, щоби легше її запамятати.

Гри підбирати теж цікаві, відповідно утруднювати згл замінювати иншими.

Вводити багато веселости у сходини. Багато радости, сміху. Воно дуже потрібне. Читайте дотепи, сміховинки, видумуйте самі.

Богато співати. Спів подібно, як веселість прояснює й влекшує буденне життя. Тож дбайте, щоб його було як найбільше.

Далі: поведінка на сходинах повинна бути свобідна. Декуди завелося, що на сходинах гуртка, щоби щось сказати, треба просити про голос. А се просто смішне. Инша річ, що воно й шкідливе, а пластуни приходять на такі сходини хиба з мусу. Певно, годі щоби всі нараз говорили, але коли лише впорядчик звертатиме на се увагу, такого не буде. Само собою, що члени гуртка повинні творити ніби сімю, отже говорити собі через „ти", прибрати собі якісь імена і то зараз на вступі до гуртка і їх вживати! Взагалі гурткове життя повинно бути живе, веселе, бадьоре, бо лише таке витворює справжніх метких і сильних юнаків.

Збірки.

Частійше від сходин треба робити збірки. На них управляти руханку і впоряд чи ремесло, чи врешті спів, гутірки та читання. Особливо звернути увагу на се останнє. Зважте, що хлопчина зі села не вміє підібрати собі відповідної книжки. Коли ж не буде її розуміти, не побачить в ній нічого принадного, нічого притягаючого але навпаки знеохотиться до неї Тимто впорядчик повинен йому вибрати книжку та все як слід йому пояснити.

Таке пояснення найкрасше давати на збірці, коли один читає а другі слухають. Тут скажу дещо про читання, про инші заняття на збірці буде мова далі.

Програму читання треба собі наперед уложити, щоб уникнути доривочности, яка приносить досить сумнівні користи. От короткий начерк:

1) Красне письменство: оповідання Вовчка, Федьковича Франка, Стефаника, Винниченка; оповідання історичні (про патрона куріня!); історичні поеми Шевченка. Підхожі оповідання видала „Просвіта" й Накладня М. Таранька. Неперебраною скарбницею являються тут календарі „Просвіти", річники Світа Дитини та Молодої України. Дещо пригожого з пл. часописів.

2) Образці з всесвітної історії. Розвій культури.

3) Природописні науки: звірята, рістня ріжних полос, лічничі ростини, мінерали, деякі важнійші відомости з хемії і ґеольоґії, Також загально землепись. Части світа, море.

4) Техника: Цікавійші науки фізичні пр.: електрика, далі всілякі т. з. чуда техники, як будівництво домів, доріг і мостів електричні поїзди, кораблі, підводні лодки, літаки і т. п.

5) Управа ріллі. В сій области читайте богато і то так, щоб все остало в памяти. Рільництво се заняття сільського пластуна, отже з ним він повинен бути гаразд обізнаний Тимбільше, що зі зростом людности треба уліпшувати ріллю, щоб виживити всіх. Далі уліпшення управи ріллі, піднесення її видатности се один зі способів поправлення добробуту нашого селянства. Отже поясніть які є способи уліпшення рільництва, хову звірят, молочарства і т. д. Спонукайте сих молоденьких рільників, щоб вже тепер дещо переводили у діло.

Очевидно треба читати все по можности найбільше приступне. Знова де не можна підібрати підхожої книжки, там слід заступити її відчитом.

Знова ж історію України обовязково треба вчити при помочі відчитів. Бо коли ми лише перечитаємо, воно не задержиться на все в памяти. Колиж хтось пише відчит, то він мусить основно пізнати пр. дану добу, перечитати кілька жерел, зібрати все разом, написати. Се вже вистане, щоб річ добре запамятати. Тимто історію України поділимо на ряд відчитів, які опрацюють старші пластуни. І хоч один буде мати лише одну добу, то він буде з більшою увагою слухати відчиту товариша, і щоби знати як свойого написати, буде порівнувати зі своїм, забере голос в обговорюванні і т. д

Історичні відчити треба доповнити гутірками як, любов Батьківщини, та про визвольні змагання инших народів (Ірляндці) і т. п. та читанням історичних оповідань.

Історію літератури подібно описати низкою відчитів. Окремо треба посвятити відчити про життєписи славних письменників.

Збірки для читання чи відчитів робити курінем. Гуртками тільки для таких занять як змаг, танець. Збірки для читання мусять тревати довго, тимто найкрасшою порою буде неділя, чи свято.

(далі буде).

Буй-Тур.

Десять способів нищення товариства.

Видумка французька, але надається дуже добре для наших товариств і їх членів. (З „Jamboree".) Ред.

Один неперіодичний часопис вислужених стрільців оголосив десять низше надрукованих порад.

В своїй гумористичній формі дають надзвичайно чемну, але й зідливоколючу лекцію для самолюбів і злобно думаючих людей. Може вони здадуться для декотрих відділів на оголошення по їх домівках.

1) Ніколи не ходи на збори.

2) Якщо нехотячи прийдеш, на всякий случай спізнися.

3) А як погана погода, то й не думай про збори.

4) Як вже случайно прийдеш на збори, то старайся по змозі вишукати як найбільше ошибок управи тов., його діяльности й инших членів товариства.

5) Ніколи не принимай запросин стати членом управи, бо тисячу разів лекше критикувати ніж сповняти користну працю.

6) Се все не перешкодить тобі обурюватися тим, що тебе не вибрано до управи, — а якщо наперекір твоїм протестам тебе виберуть, то ніколи не приходи на збори управи.

7. Як случайно голова поспитає тебе о твій погляд на якусь справу, то завсігди відповідай, що ти ще не вспів собі його виробити. Се все не перешкодить тобі говорити по зборах кождому що ти мігби повести сю або ту справу в инший красший спосіб.

8) Взагалі ніколи нічого не роби, — а як инші менше самолюбні люде, полишаючи свої біжучі справи стараються помочи загальній праці, то виступай проти „кліки", яка хоче все захопити.

9) Плати все вкладки кілька місяців пізнійше або взагалі ніколи!

10) Ніколи не завдавай собі труду придбати нових членів; як ти будеш се робити, то що будуть робити инші на землі"

пер. Захар Рудик.

Без коментарів.

В офіційному часописові польського „гарцерства“ (Z. H. P.) „Harcmistrz“ ч. 11 з листопаду 1925 р. в статейці „Ґлоси і еха“ подано між иншими отсі завдання ст пластунів (поляків), які подаємо в дослівному перекладі:

§. 4. Уділювання помочі і співпраця зі суспільними інституціями, котрі працюють на кресах Польщі, а також піддержування там оживленої кольонізаційної акції закладання шкіл, будовання костелів, творення ріжних осередків яких ціллю є національне освідомлення, розвій культури і господарської незалежности польської людности на кресах.

§ 8. Засимільовання з польським народом чужих арийських народностей і національних ґруп, передовсім через всесторонну експанзію нашої культури, при рівночаснім уділенню їм можности свобідного життя під економічним і культурним оглядом, але при чуйнім і енерґічнім протиділанню всій з їх сторони некорисній роботі у відношенні до польського народу і держави.

§ 9 Уважати, щоби до становищ загальнодержавного і народного значіння допускати тільки поляків с. є одинець польського походження, а також зпоміж одиниць чужого походження тих, що подаються за поляків і то лиш таких, які ділами свойого життя доказали, що на перший плян ставлять інтереси польського народу.

Закарпатський Пласт. Хлопячий табор, літо 1925.

Веселі забави.

Коробочка на носі. — Вичистіть перш всього свої носи чистими хусточками (які прецінь ви завсіди маєте при собі!) Се конечне, щоб забава добре вдалася. Дальше візьміть накривочку коробки з сірників і засадіть її одному з вас на ніс, причому треба втиснути ніздря менше або більше до середини. Тоді подавайте її дальше, без помочі рук, тільки носом на ніс. Ех, кажу вам, оттоді буде гамір! Коробочка буде триматись на кождому носі инакше, на деякому зовсім не вдержиться. Кому коробочка впаде дає заклад і мусить її підійняти без помочі рук. Як ви се будете робити, се вже ваша справа. До сього можна вжити язика й зубів. Я певний, що хто висший старшина або в кого більше почестей, тим гірше буде йому триматися коробочка на носі, а ви будете мати більше лукавої радости.

Сліпа почта. — Сядьте всі разом в колесо. Хтось числить присутних за порядком і кождий запамятує своє число. Одного ставите зі завязаними очима в середину колеса і він як тільки все втишиться, кличе пр.: „почта їде з 3 до 8“. В тій хвилі зриваються викликані числа і кождий пробує дістатися на місце другого. Підчас того той зі завязаними очима пробує одного зловити, причому дуже докладно нащурює свої уха і наслухує звідки йдуть оба викликані. Коли се йому вдасться заки вони сіли, тоді полонений приходить на його місце. В противному разі мусить доти викликати число, доки не буде мати щастя. Дехто не навчиться сего ніколи, а декто аж по якомусь часі.

Забава у свистик (свиставку). — Сядьте тісно в колесо на стільцях або лавках. Хтось з вас добре „битий“ пояснює дуже поважно „новикові“ забаву: „В колесі йде свистик з уст до уст і ти мусиш його зловити. Він буде свистіти тобі для орієнтації, нам для забави. Отже починай!“ Підчас того хтось завішує „зеленому новикові“ ззаду на сурдутик на ліктевім мотузочку свистик, так що він тут ззаду звисає. І тепер куди тільки звернеться „новик“ задом, хтось сильно свистить. Часто мучиться той аж до розпуки, шукаючи чортового свистика, що все там вищить, куди він не звернений лицем.

Коли ви хочете когось трохи натовкмачити то зробіть се в гідний і гарний спосіб в забаві: воскресення Лазаря. Святий Лазарь простягається для того наче мертвий на землі. Кождий з присутних по черзі приклякає до нього і ворушить якоюсь частиною святого тіла і каже йому в ухо: „Святий Лазарю, коли ти воскресеш!?“ В загальному святий чоловік не ворушиться, аж одному зі спасителів кричить в лице: „Я вже воскрес!“, обіймає його сильно і всі, що стоять довкола падають вкупі на того, якого держить св. Лазарь. При сій забаві вважайте, як ви повинні обходитися зі святими особами!

Зі „Spur“.

З пластового світу.

Зїзд Гол. Ради Пласту в Ч. С. Р.

В днях 1. і 2. листопаду відбувся в Празі зїзд „Hlavního stanu“ — Головної Ради всього Пласту Чехословаччини. Програма зїзду була така: Стан Пласту ЧСР і праця в найблизші місяці (реф. начальник Пласту Свойсік). Пласт розвивається добре. Всіх членів коло 30.000. Багато говорили про місцеві справи, загально менш цікаві, і про Jamboree. Рішили, щоби в 1928 р. Jamboree відбулося в Празі і з того приводу вже робляться заходи. Улаштовання Jamboree звязане з великими коштами і орґ. працею, але делеґати зі всієї Республики рішили се питання позитивно.

Друга точка: „дівочий скавтінґ ЧСР.“ була більше інформаційна, — намічалося майбутню діяльність. 3 т. про „водний пласт“ пройшло з малим інтересом. 4 т. „Пласт на Підкарпатській Руси“ — доклад делеґатів з П. Р. про минулорічну працю, про табори. Поставлені бажання про окр. відзнаку (срібний медвідь), грошеві підпори, окр реєстрацію й ин. ухвалено одноголосно. 5. т. „Контроля над таборами літом“ — ухвалено, що и начальництво посилало до всіх таборів компетентних людей для контролі. 6. т. „Реєстрація відділів“. Ухвалено робити точну реєстрацію всіх пластунів. Щоби всі мали леґітимації й були асекуровані. 7 т. Вибори до ріжних комісій. З Підк. Руси вибрано Др. Пешека до фінансової, Л. Бачинського до видавничої. 8. т „Лісові Школи“. Ухвалено, щоби найбільше пластунів їздило на сі курси в лісових школах. Найбільш дебат було з точкою 9. про чужінародні скавтн. В останню точку „вільні внески“ ввійшли між иншим: інформації в ґазетах про Пласт; строге ношення відзнак, (заяву дел. Л. Б. про привіт від укр. Пласту в Галичині, як незалежного від поль. скавтінґу зустрінуто оплесками) необхідність переписки між скавтами; внесок, щоб не уживати одностроїв поза пл. службою. По зїзді були товариські розмови й вечеря. Делеґати оглядали пл. домівки (12 в Празі).

З нашого життя.

Стріча 1 і 43 к. на Чорній Горі.

Наше племя — 1. курінь вже давно закурило люльку мира з блідолицими братами — 43 к. Славні войовники Олені і Зазулі уладжували прогульку враз з Турами 4 к., і всі наші червоноскірі чують приязнь до тих блідолицих, (до речі — уладжують спільний підвечірок в домівці).

І ось, щоби гідно відсвяткувати початок нового пл. року, 2. падолиста 1925. р. вирушив наш курінь на „війну" з 43. курінем.

Терен війни був ліс коло малих Грибович (на жаль не в преріях або в пралісах далекого заходу.

Наш вождь повисилав стежі на всі сторони в пошукуванню за ворожим табором, а сам остав в таборі.

Та стежі повернули з вічим: блідолиці браття певно побоялися наших войовників, або зовсім не прийшли або поховалися в якесь неприступне, добре забезпечене місце.

Тимчасом носи і руки наших пластунів вже досить почервоніли і ми відійшли з нашого місця побуту на Чорну Гору де мала відбутися спільна ватра.

Йшли дуже весело, бо всі гукали й співали, але притому забезпечувалися ще стежами.

В 4. годині були вже на Чорній Горі і тут розклали табор. Праця закипіла. Одні будували віґвами, другі зносили ріща на Ватру Великої Ради, треті живилися чим Бог (чи пак Великий Дух Маніту) післав.

Тимчасом надійшов 43. к. Ми привітали його радісно, почали гостити чим мали, розпитувати де були, чи бачили нас.

Так минав час. Коли стемнілося і всі добре поживилися скликала сурма всіх до ватри.

Ватру врочисто відкрив вождь червоноскірих. Відспівано пл. марш підчас того, як провідники найстаршого і наймолодшого гуртка: Чорний Вуж і Рікі-тікі-тові розпалювали ватру. Як тільки ватра запалала ясним полумям і фая почала сипати золотистими іскорками, вождь іменував з великою церемонією кількох Делікатних Лапок - войовниками.

Потім виголосив бажання цілому куріневі на новий рік і вислід змагань гуртків за першенство. Першенство Медведів між старшими і Бобрів між молодшими всі привитали трикратними пл. кличами. Таксамо привитано згадку про Володимир-Волинську частину нашого куріня.

По сьому розступилися всі й дали місце танцюристам. А наприкінці заспівали „Журавлів"... „Ви жертвою в бою"... „Ой та зажурились", на честь тих, що сім літ тому боролися за волю на землях України, та почали всі ми лагодитися у похід, бо ніч вже давно сповила землю своєю чорною киреєю.

На відхідне заспівали пл. присягу і з гамором збігли у долину на гостинець.

Серед вітру та співу манджали ми до дому. Всіх наших було 44, а з 43 куріня до 15.

Манівцями дійшли ми до Голоска, а звідси показався вже осяяний світлом Льва город.

Ще трохи і ми на рогачці, біля трамваю. Тут починалося вже володіння блідолицих і вождь розпустив всіх войовників до їх віґвамів.

Ор. Пе. — провідник Сагайдаків.

Святочна Рада І. пл. куріня-Львів.

В програму Ради, яка відбулася 8. XI. с. р. з нагоди початку 15. пл. року і семої листопадової річниці входило дві частини:

І. урядова, в склад якої ввійшли: звіти з діяльности гуртків і куріня; проголошення висліду змагань між гуртками в курені, відчитання привіту до 3-ого півкуріня у Володимирі Вол.; присяга, іменовання провідн. і містопровідників, і відзначення. Ся частина дала ясний образ гарного розвитку діяльности куріня, правдивого пластового життя й праці так в домівці як і серед природи.

В II. частину літературну пописову ввійшов цілий ряд цікавих й оріґінальних точок, між иншими: реферат „1917-1921 рр. на Україні", оповідання, спомин з 1918 р, спомини з табору, опов. з пл. життя „Невдачні втікачі" та деклямації і співи.

Програма сходин визначувалася добором точок і гарним виконанням, в чому заслуга цілого куріня в першу чергу команди.

Учасниця — ст. пл-ка.

І. курінь старших пл-ок ім. „22. січня 1925. р." у Львові.

В жовтні зорґанізувався у Львові І. курінь старших пл-ок Крім давнійших членок клюбу ст. пл.-нів, а потім І. куріня ст. пл-нів, прибуло до нього богато нових. Загальне число членок є 35 (з того 1 на провінції, 1 за границею). Курінь став на становищі тих самих законів, які обовязують звичайні (середношкільні) курені (зн. що слово чести обовязує далі всіх ст. пластунок).

Метою своєї праці поклали ст. пл ки плекання пл. ідеї серед жінок. Середниками до сего служать їм реферати з обсягу пл. знання та жіночого питання.

Для пласт. образування й практичного знання, потрібного для життя, приготовляють ст. пл-ки пласт. іспити (гол овно III.) й іспити вмілостей. Крім того обняли вони цілий ряд рефератів при всяких пл. установах (музей, жіноче таборництво, В. П. К.).

Поза сею, чисто пластовою працею, беруться пл-ки по своїм силам до суспільної праці якої від жінок так дуже потребує укр. громадянство.

Чорноморка — ст. пл-ка

Закарпатський Пласт. Дівочий табор л. 1925.

Старші Пластунки і Пластуни!

Надходить пора IV. зїзду[1]). Покажіть Українській суспільности, що Ви гідні зватись провідниками Пласту! Нехай не буде між Вами таких, щоби живо не відгукнулися на заклик Гол. Управи. Уважаючи, що Улад Старших Пластунів (ок) не ставув ще на висоті свойого завдання. Головна Управа кличе всіх Пластунів (ок) тих і виключно лише тих, що хочуть разом з усіми станути до мозольної праці, щоби:

1) Взяли активну участь у зїзді;

2) Якщо ізза важних причин не можуть бути приявними на зїзді, щоби прислали звіт із дотеперішньої роботи, та свої дезідерати й думки відносно зміни „орґ. правильника" і орґанізації праці в Уладі С. П.

Письма слати по адресі: В. Маркусь, Львів, Шумлянських 2/І. секр. Г. Управи У. У. С. П.

[1]) Зїзд відбудеться безпосередно по Верх. Пл. Зїзді. Про речинець повідомиться.

Заклик до Пластунів і Пластунок під свято Миколая і Різдва.

Товариші й Товаришки!

Зближаються свята св. Миколая і Різдва. Певно, що кождий(а) з Вас зїсть за сей час чимало всяких ласощів. Миж не куримо, не пємо, а цукорки їмо радо.

В богатьох склепах приманюють нас всякі Fuchs-и Piaseck-і, і Optim-и та инші лихі ще до того вироби чужих фабрикантів. Кількож то наших грошей дістається до їхніх кишень, а за котрі кують вони нам все тяжші кайдани... Пощож купувати продукти чужих фабрик, коли у Львові вже 5. рік істнує одинока українська фабрика цукорків та помадок „Нова Фортуна."

Нашим пластовим обовязком є між иншим плекання сили у свойому народі. А хибаж розвій промислу не скріпляє богацтва народу і його сили?

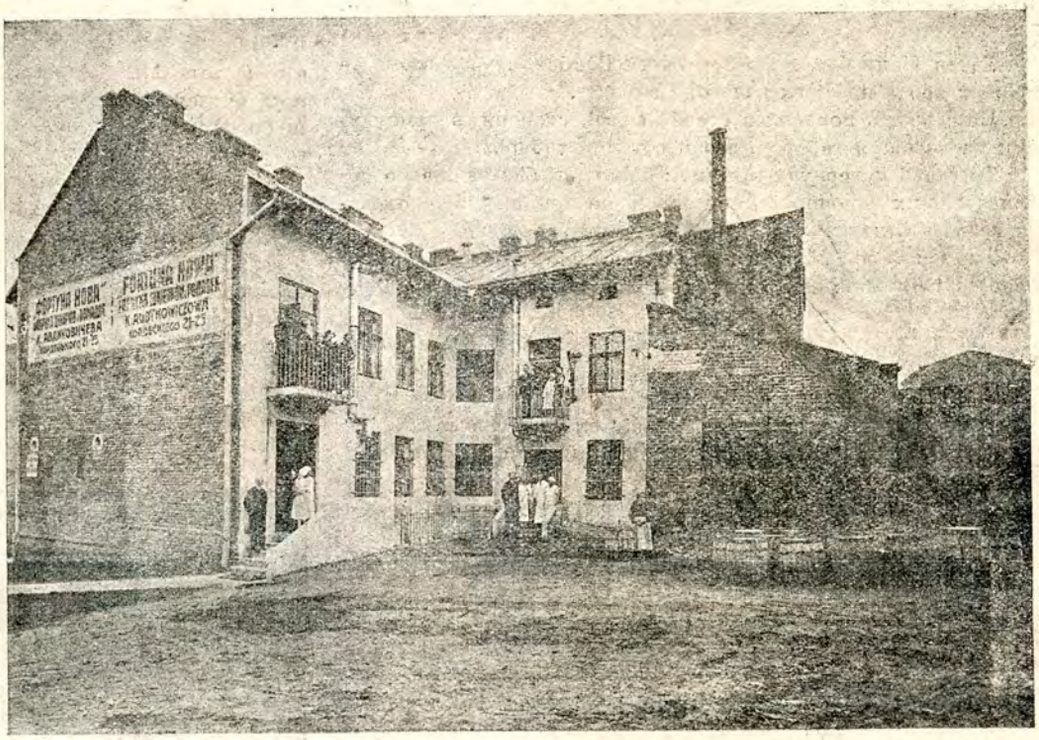

Загальний вид фабрики.

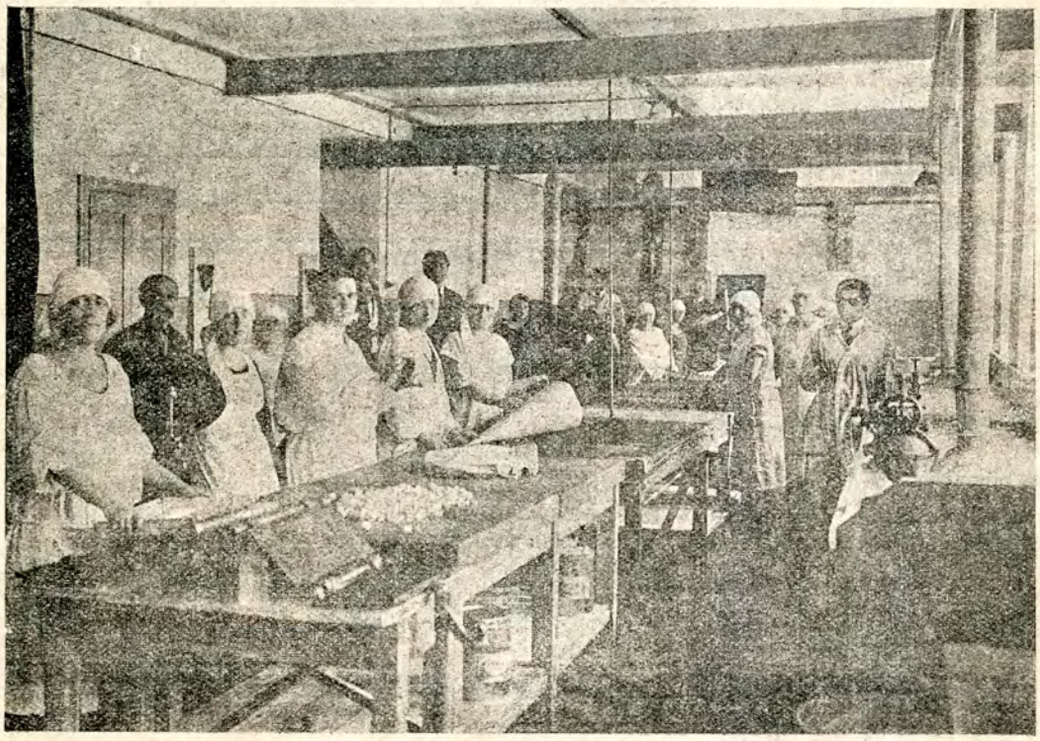

Робітня.

Товариші й Товаришки! Попирайте рідний промисл! Купуйте виключно вироби сеї фабрики. Тим виявите пластову свідомість і солідарність. Подбайте, щоб і Ваші товариші, кревні та знакомі купували не инші цукорки, як тільки виробу сеї одинокої фабрики в котрій находять роботу десятки українських робітників і робітниць та в котрій підчас праці і гуління машин грімко лунає українська пісня.

Сим сповните один з пластових обовязків і ділом докажете повне зрозуміння клича, що в промислі богацтво і сила народу.

Цукорки „Нової Фортуни" можна набути у всіх містах в склепах „Народньої Торговлі" та кооперативах, про пл. крамниці нема що й згадувати, бо сподіємося, що вони всі продають цукорки „Фортуни".

Пластун — уч. 5 куріня.

УРЯДОВІ ВІСТИ.

Верховної Пластової Команди.

як секції Укр. Краєвого Товариства охорони дітей і опіки над молодіжю

Ч. 2 (9) Грудень 1925. 15. пластовий рік.

ЗМІСТ: Обіжники: ч. 7/15. Змагання за першенство куріня. ч. 8/15. Іменовання Скоба, ч. 9/15. Іспити вмілостей ч. 10/15. Екзамінатори іспитів умілостей ч. 11/15. Пригадка в справі вписових карт. ч. 12/15 Дуплікати виказок. 6/15. (Продовження)

Обіжник ч. 7/15.

Змагання за першенство пл. куріня на 16. пл. рік.

1. Загальний плян змагань за першенство пл. куріня на 16 пластовий рік лишається без змін. (Гляди „Урядові вісти В. П. К. ч. 3. стор. 8 Обіжник ч. 27 з 1924 р.)
2. Сьогорічні змагання тревати-муть від 1. листопаду 1925 до 31. квітня 1926.
3. Речинець зголошень до змагань 1. лютого 1926.
4. Услівя приняття незмінені, тільки куріні, що зголошуються до змагань, обовязані зложити оплату у висоті 1 ам. доляра у злотовій валюті по курсі дня, рівнож найдальше до дня 1. лютого 1926.
5. Евентуальні зміни щодо оцінок вартости деяких точок й инше, будуть оголошені в слідуючих „Урядових вістях".
6. Зазначується, що після закінчення змагань будуть і сього року видані нагороди для двох (мужеського і жіночого) куріня, які осягнули першенство.

(реф. діяльн.)

Обіжник ч. 8/15.

Іменовання Скоба:

Д. 25-XI-1925 іменувала В.П.К. дальше скобом: курінного І. пл. кур. Орлине Перо.

(реф. діяльн.)

Обіжник ч. 9/15.

Іспити вмілостей:

До д. 25. XI. 1925. затвердила В.П.К. дальші отсі іспити вмілостей:

Моднярство:

Говикович Анна, 2 к.

Прання:

Пашкевич Лідія, 2 к.; Яцкевич Любов, 2 к.; Медвідь Ольга, 2 к.; Говикович Анна, 2 к.

Таборництво:

Бойчук Осип, XI к. (справлення похибки в ч. 1 гл. об. ч. 2|15).

(реф. діяльн.)

Обіжник ч. 10/15.

Екзамінатори іспитів умілостей:

До д. 25. XI. 1925. затвердила В.П.К. дальше слідуючих екзамінаторів:

Для 43 к. — Львів:

Др. В. Щуровський — гігієна, ратівництво, плекання хорих, санітарна служба.

Ст. п. І. Сенів — знакування.

Ст. п. І. Мриц — писання на машині.

Для 2 к. — Львів:

П. О. Бачинська — вишивання.

П. О. Суховерська — прання.

Для 1 к. ст. пластунок — Львів.

П. В. Завадська — французька м., російська м.

П. С. Надрага — музика, спів.

П. О. Буляндова — моднярство.

П. Шмігельська — шиття.

Для 18 к. — Дрогобич.

Проф. М. Іваненко — музика. (Справлення друк. чорт. з „У. В." ч. 1 об. ч. 4/15.)

(реф. діяльн.)

Обіжник ч. 11/15.

Пригадка в справі вписових карт.

Пригадується Курінним Командам, що всі вписові карти з замітками і точними датами уродження і заприсяження членів, належить надіслати В. П. К-ді як найскорше.

(реф. реєстр.)

Обіжник ч. 12/15.

Дуплікати пл. виказок видає В. П. К. по надіславні 50 ґр.

(реф. реєстр.)

Обіжник ч. 6/15.

Вимоги іспитів умілостей:

22. **Прання**

Вміти прати, маґлювати, прасувати та крохмалити: полотняне, вовняне і фляпельове білля.

23. **Куховарство**

Вміти збудувати кухню всіми пластовими способами.

Розпалити правильно огнище та зварити: зупу, печеню, ярину, кашу, компот (також і инші страви, які екзамінатор узнає рівновартними), чай, каву і какао.

Вироблювати і печи хліб в пекарській печі, або на таборнім огнищі, спечи таборну паляницю (на пл. палиці).

Вміти краяти мясо; подавати до стола.

24. **Рільництво**

Вміти орати, управляти рілю, сіяти садити та дренувати і т. п.

Мати загальні відомости про рільничі машини, збірку сіна, жниво, звоження і укладання стогів.

Бути обзнайомленим із цілорічною господарською працею, не виключаючи догляду рогатої худоби, коней і инших домашних звірят.

25. **Огородництво**

Вміти скопати землю (щонайменше 1 квадр. метр.) засадити і вдало вигодувати з насіння чи розсади шість родів ярини, або цвітів.

Назвати 12 вказаних ростин в звичайнім городі.

Розумітися на чищенню, щепленню і навоженню дерев.

Вміти збирати і переховувати овочі.

26. **Молочарство**

Мати практично набуті відомости в доглядання дійних звірят, в доєню, робленню масла і сира, стерилізованню молока без уживання техн. средств та удержуванню в чистоті молочарських посудин і знарядів.

27. **Годівля дробу**

Вміти насаджувати дріб на яйця, кормити, вигодовувати, тучити на продаж і різати; опаковувати дріб і яйця до посилок.

Розумітися на штучнім вигріванню дробу.

Мати відомости про гігієнічні курники та клітки

28. **Дроворубство**

Вміти поправно стинати сокирою дерева, уживати пили до зрізування грубих пнів.

Пізнавати з вигляду ріжні роди дерев та знати до чого їх уживається, чи дотичне дерево розвивається щодо будівельної вартости добре, чи зле.

Знати головні способи підіймання, спускання і укладання в стоси пнів і кори дерев.

Знати уживані в торговлі назви і виміри дощок, бальків і т. п.

Вміти острити сокиру на точилі та послугуватися клинами.

29. Гірництво

Мати загальні відомости в одній з галузей гірничого промислу в добуванні вугля, зеліза, або иншого мінералу.

Знати, які небезпеки є получені з працею в сім промислі і які є охоронні средства.

Відбути щонайменше однодневну роботу під землею.

30. Столярство

Вміти дібрати і зіставити (допасувати і зліпити) дві прості дошки довгі на 50 цм. та зробити сполення на впускання, сполення на чопах та углення на півріз.

Острити та осаджувати долото і ніж гибля.

Виконати бажаний еґзамінатором предмет.

31. Мулярство

Вміти уложити найменше чотири верстви прямовісної стіни та її угли, кладучи її на підвалині і непромакальній верстві.

Зробити мулярську заправу і вміти послугуватися стрімницею та кельнею.

32. Ковальство

Вміти тати і обробляти пильником малі предмети з литого зеліза.

Викути з кутого заліза прості предмети пр. гак, перстень, клямру, гак на завіса, або гак на руру і т. п.

Обкувати і загартувати сверлик, або долото.

Зіставити і збити два кусні кутого заліза.

Вичислити (українські назви) і примінити прилади уживані при оброблюваню матеріялів (метал.) та описати їх.

Вичислити складники і прикмети люту.

Обзнайомитися зі способом виконування робіт у звичайних робітнях.

33. Підкування

Вміти відбивати і збивати одноцалевий залізний прут, зробити кінську підкову.

Знати як натягається обручі на колеса.

Вміти орудувати ковальським молотом.

Вміти підковувати коні на літо і зиму та вміти гартувати залізо.

34. Дротярство

Вміти дротувати горшки і тарілки, знати якого дроту уживається до сього і як його приготовити.

Вміти робити дротяні клітки та лапки.

35. Монтування (Рурмістр)

Вміти споювати рури всіми способами та направляти тріснені.

Направляти пливакові засуви і водопроводні закрутки.

Розумітися на звичайнім водопроводнім системі і системі, що розпроваджує воду горячу і зимну.

36. Всезнайство

Вміти виконати всі принагідні направки в домашнім господарстві.

На пр: помалювати двері, або ванну, направити ґазові арматури, непристаючі вікна і двері, зміняти аверівські сітки і електричні жарівки, завісити образ, сорпанки (фіранки) і портієри, вставляти шиби, склеювати порцеляну, розкладати дивани, остр ти ножі, направляти плетені крісла тапетувати стіни і т. п.

Вміти отворити замок, коли загубився ключик.

37. Кошикарство

Мати загальні відомости про сирий матеріял, уживаний в тій галузі промислу.

Знати звідки одержується сей сирий матеріял, як приготовляється його до плетення.

Предложити предмет роботи кошикарської, або трощевої, зі шувару, соломи, або лика, який має практичне примінення.

Виконати при еґзамінаторі поручену працю.

38. Римарство

Вміти зробити сідло, направляти узди, ремені стремен і т. п. та знати ріжні части упряжі.

Мати загальне поняття про виправлювання скір.

39. Друкарство

Вміти друкувати в друкарні при свідках, без помочі, всякими родами друків.

Знати назви черенок, величин і родів паперу.

Вміти складати черенки і розумітися на праці ручної і моторової друкарської машини.

40 Знакування

Вміти висилати і відбирати депеші азбуку Морзе-а, або семафором при помочі хоругвиок (ок) Кількість на мінуту: знаками Морзе-а 24 букв, семафором 36 букв.

Вміти подавати і відбирати голосові сиґнали та сиґнали димом і світлом огнища.

Вміти подавати і відбирати сиґнали пластовою палицею та рукою після пластових приписів.

Знати залізничі і дорогові знаки.

41. Телеґрафування

Вміти вислати і відібрати депешу при помочи ключа Морзе а зі скоростію 30 букв на мінуту.

Вміти вияснити конструкцію і робити прості направки звичайного телеґрафу та знати основи уряджения бездротного радіо).

Розумітися на простих електричних полученнях.

42. Механіка

Мати загальне поняття про будову і працю парових машин; корабельних, виоухових і електричних моторів.

Знати українські назви і значіння головних складових частей довільно вибраного мотору, знати як його пускається в рух, як кермується, задержується, чиститься та маститься.

43. Шоферство

Виказатися посвідкою відбутого курсу і іспиту.

44 Летунство

Зробити модель літака, або бальона до кермування з відповідним механізмом, який перелетіли би найменше 25 м.

Знати теорію моторних і безмоторних літаків, бальонів звичайних і до кермування та їх моторів.

45. Пожарництво

Виказатися вмілістю уживання ґумових вужів та гидрантів, ратівничих мотузів, драбин, плахт до спускання з вікон, звич. мотузів, плахт до скакання, приладів до гашення огню.

Носити людей пожарницьким способом, тягнути непритомних, подавати ведра і спинатися з ними.

Знати як алярмувати мешканців і поліцію, як входити до горючого дому і заховуватися в диму, як протиділати поширюванню огню, як ратувати звірята і беречи майно, як робити лаву „(серум)" для повздержання товпи, вкінці як імпровізувати плахти до скакання і линви.

Або:

Виказатися посвідкою відбутого курсу, призначного ВПКмдою

46. Піонірка

Показати особливу вправу в стинаню дерев грубости 25 цм. або в скорім і старанним загострюванню кінця жердки,

в робленню 8 родів узлів в темноті, або зі завязаними очима,

в поправнім вязанню бальків на руштовання,

в робленню моста, або стовпа до завішування прапорів,

в будові полевої кухні,

в будові котиби довільного роду на 3 людей.

47. Провідництво

Мати докладне знання місцевости осідку свойого куріня, іменно де знаходиться:

пожарничі і поліційні сторожі, шпиталі, уряди почтові, телеґрафічні і телефонічні, лінії залізничі, омніоусові і трамваєві; значнійші лікарі по змозі спеціялісти, фабрики, бюра винаиму коней, стації самоходові, направи роверів; добра і фільварки, ковалі, головні склепи живности і станиці дорожок (фіякрів).

Увага! Докладне знання простору означується: в оселях до 20000 душ 3 кільом. довкруги домівки куріня; від 20000 до 500000 душ 1 і пів км. а понад 500.000 750 метр (1000 кроків). Еґзамінатор може довільно вибирати простір, для виключення небажаних околиць.

Мати загальне знання околиць так, щоби можна проводити в день і в ночі в лучі 8 км. і дати їм загальні вказівки як дістатися до даної місцевости в лучі 40 км.

Знати історію і всі будівлі з історичним значінням.

48. Звідництво

Знати з природи 12 світлин звірят лісових та подати подробиці їх життя і звичаїв та описати їх вигляд.

49. Світлення

Мати відомости з теорії світлення, примінення сочок, будови а аратів і ділання хемічних течей уживаних світливцями.

Предложити дванайцять ріжних знимок, а іменно: три внутрі хати, три портретові, три краєвиди, і три моментові знятя з предметів в руху.

Мати власний апарат і прилади.

50. Стріляння

Мати теоретичне знання важніщих системів крісів і стрілен.

Вміти розібрати, зложити та вичистити кріс.

Здобути 60 точок на 100 можливих, стріляючи 20 разів на віддаль 200, 500 і 600 метрів, або 80 точок на 100 можливих, стріляючи 10 разів до децимальних щитів на віддаль 15, 20 або 25 метр. У всіх случаях вільно стріляти з якоїнебудь постави.

Числиться око — 5 точок, дальші кола 4, 3 і 2... точки.

Вміти оцінити на око віддаль в незнаній тереді (пять разів на 300 м. а пять між 300 а 600 м.). Пересічна ошибка в десятьох оцінках не може перевисшити 25%.

(Далі буде).

Видає Українське Краєве Товариство охорони дітий і опіки над молодіжю. — Редаґує: Редакційний гурток. — Одповідає за редакцію: С. Гаидучок. Адрес редакції: Львів, Домініканська 11, I пов. Адміністрація: Львів, Руська 3, III пов.
З друкарні Ставропігіяського Інститута під упр. А. Яськова.

ЛБ АН УРСР
Ш. № 4918

Сповніть громадянський обовязок

Коли до кінця цего місяця не доповнить

Земельний Банк Гіпотечний

свого акційного капіталу до висоти 1 міл. зол. — він перестане істнувати.

Нашим обовязком не допустити до того! Тому подбаймо, щоб кождий Українець став акційонарем Земельного Банку Гіпотечного. Одна акція номінальної вартости — 25 зл., разом із скарбовою оплатою та коштами заготовки зл. 26 — Гроші слати на адресу:

Земельний Банк Гіпотечний А. С. Львів, Підвалє 7.

Книжки для пластунів!

Тисовський — Життя в Пласті	зл. 2 50
Пластовий календарик на 1926 рік	1 50
Черкасенко — Вечірний гість	0·50
Завадович — Через файку	0 50
Вільшенко — Сон місячної ночи	0·50
Тисовський — Тайна фйорду	0·40
Вахнянин — Пластовим шляхом	3 00

Замовляти:

Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка

ЛЬВІВ, РИНОК 10.

Пластуни! **Пластунки!**

Купуйте й уживайте тільки пасту

„ЕЛЄҐАНТ“

фірми **ЛЕВИЦЬКИЙ і Ска**, Львів,

!!! бо вона є не тільки найліпша, але й своя !!!

Пластуни! **Пластунки!**

ТЕЛЄФОН 888. **Український Готель** ТЕЛЄФОН 888.

„Народня Гостинниця“

Коопер. стов. з обм. пор. у Львові, ул. Косцюшка, ч. 1.

Поручає приїздшим до Львова свої прегарні кімнати.
Окремі кімнати спільні для селян. — — — — —

В КІМНАТАХ ТЕЛЄФОНИ! **В КІМНАТАХ ТЕЛЄФОНИ!**

ФІРМА РОМАН ЗУБИК

Львів, Галицька, ч. 16,

поручає для Пластунів, вовни на однострої, анґлійську флянелю на сорочки, полотна зеленої краси в ріжних виробах, коци. —

ЦІНИ НАЙНИЗШІ у ЛЬВОВІ.

Найстарша Українська Книгарня

СТАВРОПІГІЙСЬКОГО ІНСТИТУТУ в піднаймі

УКРАЇНСЬКОГО ПЕДАҐОҐІЧНОГО ТОВАРИСТВА

ПОРУЧАЄ:

Шкільні підручники, всякі видання белетристичні, релігійного змісту. театральні й діточі — ноти, шкільні друки й церковні. — — —

Купуйте в цій книгарні, бо в той спосіб причинитеся до здобуття фондів на удержання Рідної Школи

0,25к
ЛНБ им. В. Стефаника
ПРОВЕРЕНО-1987 г.

4.918

IV
HC-17033
1925-1-10